

803

رسالة بهائيه

طريق نقشیه سالکاربینه اصول و آداب ذکر و تعلیم
ایچون قلمه آلمش کوزل برکنابدر .

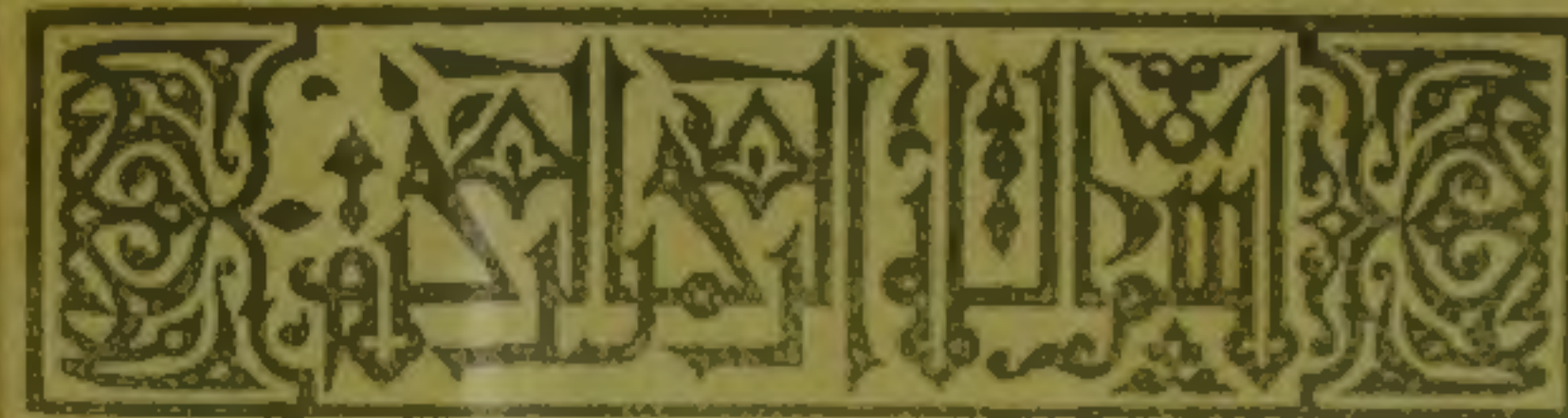
معارف نظارت جلیله سنک ۹۹۱ نومرولی فی ۱۷ ربیع الآخر
سنه ۱۳۰۴ وفی ۳۰ کانون اول سنه ۱۳۰۲ تاریخلی
رخصتنامه سیله

(بحریه) مطبعه سنده طبع اولنمشدر

سنه ۱۳۰۶

Süleyman	U Kütüphanesi
Hacı Hacı P.	
Yeni	803

۸۰۲

حدی بی غایه و شکر بی غایه اول مظهر مکونات و موجد معدومات اولان
مقدر اقدار و خالق مختار حضرتلرینه اولسونکه نوع انسانی فصاحت
نطقیه ممتاز و عالیله سرفراز ایدوب مسجود ملائکه عظام و معسود شیاطین
تمام ابتد

(قطعه)

شرف هم و ادله آدم * اولدی جله ملکه اول مسجود
ادی ترک ایل ایلیس لیم * اولدی درگاه خدادن مطرود

وصله و سلام دخی اول شمس رسالت شامه و ختم نبوت کامله اولان
نبی مجتبی و رسول مقتدی حضرتلرینه اولسونکه انلر عالمدن ظلت ضلالتی
اقنا ایدوب انوار هدایتی ابتدا ابتد و رحمت رضوان دخی اول اقرار
شریعت غرا و اول انجم طریقت زهرا اولان آل عبا و اصحاب وفا
حضراته اولسونکه انلر دخی الله تعالی به هجرت و رسولنه نصرت
ایدوب اظهار شعار دین و اشعار احکام یقین ابتد

(نظم)

شمس آفاق رسالتدر رسول مجتبی * آسمان شرمشک آل عبا افساریدر
جمله اصحابی شعار دینی اظهار ایتده * برج احکام یقینک انجم انصاریدر

نثر — اما بعد معلوم اوله که الله تعالی ارواح انسانییه بی عالم لاهوتده
جوهر نوردن احسن تقویم اوزره خلق ایتدی 'تشکیم بیوردی [لقد
خلقنا الانسان فی احسن تقویم] صکره اول ارواح انواریه بی فوق عرشه
اسکان ایدوب مظهر ذاتی و صفاتی ایتدی و انلری اول عرش پرینده نیجه
مدت مقام مشاهده سنده مقیم ایتدی و اول مقام مشاهده اول ارواح
اول رتبه کالات علیه و اداب عبودیه ایله موصوف اولدیلر که جمیع
مخلوقاتدن اعلم و اکرم اولوب خلافته مستحق اولدیلر انکچون الله تعالی دن
[انی جاعل فی الارض خلیفه] وعدنه مظهر اولدیلر 'صکره الله تعالی
حضرتلری انلری بر یوزینه خلیفه ایتک ایچون خاکدن انلره بر قالب رعنا
و بر جسد مستثنی ایجاد و تصویر ایتدی 'تشکیم قرآنده بیوردی [هو الذی
خلقکم من طین] صکره اول ارواحی فوق عرشدن آلوب عالم جبروتنه
انزال ایتدی و عالم جبروتدن عالم ملکوتنه انزال ایتدی و عالم ملکوتدن
عالم ملکه انزال ایتدی که اول جسد تیره داند 'تشکیم اشارت ایدوب بیوردی
[ثم ردناه اسفل سافلین] صکره اول ارواح نورانیه نک ذاتلرنده اولان
نورانیلری و نشأتلرنده اولان هم و معرفتلی تیره دان جسد تعلق و تعشق
سبیلله ظلت طبیعت بشریه ایله مخسوف و کسافت جسدیت عنصربه ایله
مکسوف اولوب ذاتلرنده اولان نورانیت محق و نشأتلرنده اولان هم
و معرفت منسوخ اولدی 'تشکیم الله تعالی بیوردی [واخرجکم من بطون
امهاتکم لاتعلمون شیئا] صکره بیه الله تعالی اول ارواحی نشئه اصلیه لرینه
رجعت و عند اعلا رتبه صودت اینسونلر ایچون کتابلر انزال ایلدی و اول
کتابلرده مجاهدات حسنات و اعمال صالحات بیان ایلدیکه 'هرکیم انلری
ایشلرایسه ظلت طبیعتدن خلاص و کسافت جسددن نجات بولوب نشئه

اصلیه سنه رجعت و نورانیت ذاتیه سنه عودت ایدوب حق تعالی به کمال معرفت و جنبش و صلت ایدر ، نتکیم الله تعالی پیوردی [غن کان یرجو لقاء ربه فلیعمل عملا صالحا] .

(نظم)

خلق ایدوب احسن تقویم ایله ارواحی خدا
ایلدی مهتد مأوالرینی عرش برین
ایدیچک آنلره عرش اوزره خدا عرض جلال
اولدیلر ذات و صفاتینه مرایای کزین
صکره ایجاب ایدوبن حکمت صنع باری
ایده انسان ایله بوروی زمینی تزیین
حکمت بالغه سی صنعی ایتدی اظهار
خاکدن روحلر ایچون بر جسد ایتدی تدوین
الدی حق روحلری ایتدردی فضای عرشدن
خاکدان جسد ، نیکه قودی راز حزین
بو ایکی ضدی خدا عشق ایله تألیف ایتدی
ایده لر تا که عبودیتنه وضع جبین
روحلر اولدقدن مقارن جسد ایتدی کناه
ایتدیرر آدمه البسه کناه ، سوء قرین
جسد تیره وطن ایسه ده روح غربتده
حق تعالی اوله ارواحه بو غربتده معین
ذکر و طاعت ایدرک قید جسدن بکهم
اوله لم روح معلا ایله الله یقین

تث — الله تعالی کتب منزله ده بیان ایلدیکه مجاهدات حسنه و عبادات صالحه قتی چوق طریق اوزره در ، اکا بناء دینلدی « الطرق الی الله بعدد انفاس الخلائق » لکن اول طرق موصله بیننده تصفیه روحه

انسب و وصول حقه اقرب اولان طریق (طریق ذکر) در ، زیرا حضرت علی کرم الله وجهه رسول الله صلی الله علیه و سلمدن حق تعالی به اقرب طریق طلب ایلدکده رسول الله (اقرب طریق الی الله ، طریق ذکر در) پیوردیلر و آنلره اول وقت طریق ذکر یی تلقین ایلدیلر و پیوردیلرکه (ابن آدم اوزرینه بر ساعت مرور ایتسه و اول ساعت الهی ذکر ایتسه ، اولکیمه جنته کیرسه بیله اول ساعت ایچون تحسیر ایدرکه ایچون الله تعالی پی انده ذکر ایچدم) وینه پیوردیلرکه [لیس لقوله لا اله الا الله جزاء الا النظر الی وجه الله تعالی و الجنة جزاء الاعمال] وینه پیوردیلر [ان القلوب تصدوا کایصدوا الخدید و جلاء ها ذکر الله] و الله تعالی پیوردی [ولذکر الله اکبر] الله تعالی ذکرک اکبری ایله مؤکد حکم ایتسی ذکرک عند الله افضل اعمال اولدوغن اقتضا ایدر ، انکیچون الله تعالی عبادندن ذکرک کثرتنی طلب ایلدی و عبادک ذکرینی ذکرینه سبب ایتدی و پیوردی [واذکروا الله ذکرک کثیرا ، واذکرونی اذکرکم] ایدمی قولک برعلیکه الله تعالی ذکرینه سبب اوله آندن افضل و انفع عمل اولورمی ! وینه حدیث قدسیده پیوردی « انا جلیس من ذکرنی » و بو حدیث شریفدن مستفاد اولان بوکه ذاکر ذکر ایله الله تعالی به اوله کمال قریبت و تمام انسیت تحصیل ایدرکه اول قریبت و انسیتک لازمی اولان جاوس که حق تعالی نک شانه محال ایکن حق تعالی انی ذاته اسناد ایتدی ، ایدمی طالب رضا الله و راغب لقاء الله اولان کیمسه ذکره و ملازمت ایچک کر کدرکه رضا الله نائل و لقاء الله واصل اوله .

(نظم)

حق سون ذکرک ایدر اکشار * دائم ایدر کندبته ذکرین شعاع
ذاکر ایدر ذکر ایله حقه جلیس * ذاکره ذکر ایله اولورحق انیس
ذاکر اولور ذکر ایله مذکورحق * ذاکر اولور ذکر ایله منظورحق
قلبنه ذکر ایله و برنلر جلا * آنلر اولور آینه کبریا
ذکر ایله ذاکر ابریشور قریبه * ذکر ایله داخل اولور اولحضرت

ذاکر ایدر ذکر ایلله کسب فنا * ذکر ایلله اللهه ایدر انما
 دلده قومز ذکر صدادن اثر * ذاکری اول حب سوادن کسر
 ذکری او کیم ایلله ورد زبان * آکا اولور سر حقیقت عیان
 مرغ صفت ذکر ایلله ذاکر اوچر * ذکر ایلله اول جله هوادن پکر
 ذاکره ذکر ایلله کلور وجد و حال * ذاکر اولور ذکر ایلله اهل وصال
 ذکر ایلله درگاه خدا فتح اولور * ذکر ایلله اهواء نفس قدح اولور
 ذکر ایلله اللهه بولنر لقا * آنلر ایمش حقه یقین اولیا
 ذکر خدایی قومه دلدن صقین * تا اوله سن سنده خدایه یقین

نثر — طریق ذکر ایکیدر . بری (طریق ذکر جهری) و بری
 (طریق ذکر خفی) در . طریق ذکر خفی ذکر جهری بدن افضلدر .
 زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم پیوردی « خیر الذکر خفی وخیر الرزق
 ما یکنی » و ذکر خفی دخی ایکیدر . بر طریق (لساناً اخفا ایلله ذکر)
 و بر طریق (قلبه ذکر) در و بوقلب ایلله ذکر لسان ایلله اخفاء ذکر در
 افضلدر . زیرا الله تعالی افضل انبیا اولان نیسنه بونکله امر ایلدی
 و پیوردی [واذکر ربک فی نفسک تضرعاً وخیفۃ] و رسول الله صلی الله
 علیه وسلم پیوردی « الذکر الذی لاتعممه الحفظۃ سبعون ضعفا » و طریق
 ذکر قلبی دخی درت طریق اوزره در . اولکی طریقده (اسم جلالی قلبیه
 حبس نفس ایدرک ذکر ایدرلر) ایکنجی طریقده (کلمه توحیدی حبس نفس
 ایتیمه رک قلبیه ذکر ایدرلر) اوچنجی طریق (کلمه توحیدی حبس نفس
 ایدرک قلبیه ذکر ایدرلر) اما کلمه توحیدی تصویرده فکرلرینی تحریک
 ایتدکلی کی رأسلرینی دخی فکرلرینه تبعیتله تحریک ایدرلر . در دنجی
 طریقده (کلمه توحیدی حبس نفس ایلله ذکر ایدرلر) اما اعضالرینی اصلاً
 تحریک ایتزلر و اولیه ذکرلرینی اخفا ایدرلر که برکیمسه آنلرک ذکرلرینه واقف
 و مطلع اولمز . بو طریق ایلله دیگر اوج طریقدن افضلدر . زیرا بو طریق
 ریا و سمعه دن مصون و اطلاع اغیاردن محفوظدر . بو طریقده اولان (کیفیت
 ذکر قلبی) خضر علیه السلامک خواجه عبدالخالق بغدادی ینه تلقین

ایتدیکی وجه اوزره باقیدر . اصلاً آنک اوزرینه بر شی زیاده و نقصان
 اولماشد . بو طریقک اساسی دخی متابعت سنت و عمل عزیمت و اجتناب
 بدعت و دوام عبودیت و جذبه محبت ذاتیه در بو طریقک نسبت
 جامعهدر . زیرا بو طریقده سلوک احدیت (ذات حق) ایلله در . آنک ایچون
 دیمشلردر که (بو طریقده بر قدم وضع ایتک سائر طریقله بیک قدم وضع
 ایتکدن افضلدر) و بو طریقده دخی جذبه محبت ذاتیه ایلله فقط تجلی احدیت
 ذاتیهله تحقق بولنور اما سائر طریقده تعلق اسماء افعال اولنور . آندن صکره
 تخلیق افعال صفات اولنور . آندن صکره تجلی ذات احدیت بولنور .
 بو طریقک بدایتده نهایتی درک اولنور . آنکچون بو طریقک بدایتده واصل
 اولنرلر سائر طریقک نهایتده واصل اولنلردن چوقدر ؛ بو اجدندر که
 بو طریقده (طریق اندماج) و (طریق اجال) دنیلدی و آنکچون بو طریقده
 بی حساب خواجکان عظام و مشایخ کرام ظهور ایدوب اکثریسی اوتاد
 ارکان و اقطاب دوران اولدیلر و خلافت محمدیه ایلله ملک و ملکوتده تصرف
 ایتدیلر .

(نظم)

طریق نقشبندی اهلنک فیضی خدادندر
 اولارک نسبینی جله رسول مجتبادندر
 ابوبکر وعلیدر بو طریقک شاه سرداری
 شیوخ خواجکانی هب کبار اولیادندر
 بو یولده اتباع سنت اولدی باعث وصلت
 جمیع بدعتی ترک ایتمه بونده ایتدادندر
 عزیمتله عمللر ایشلیوب رخصتدن الچکک
 بو یولده سالک بویله سلوک ایتک دوادندر
 طریق جذبه در بونده ایرر تیر منزله سالک
 که بونده سالکک سیری طریق اختفادندر

دوام ذکر ایلہ صمت اولدی نقشبندیلر کاری
 آنکچون بونلرک فیضی همان قلبی جلادندر
 طریق نقشبندک جله سی آسان درر صائم
 ببولده جان فدا ایتک شروط ابتدادندر
 حذر قبل دل اوزاته کل کروه نقشبندانه
 یقین یلکم اولاره طعن ایدنلر اشقیادندر

نثر — باخصوص بو طریقت هلیه ده (قطبانیت عظمی) و (ولایت
 کبری) ایلہ ظهور ایدن «خواجه بهاء الدین نقشبند حضرتلری» که برکات
 همتلریله سالکله عرفان و نسیمات فیوضاتیله عالمله جان کلمشدر و طاعت
 و عبادتلیله روی زمینی کلزار و کشف و کرامتلیله سقف آسمان زدنکار
 اولمشدر، بو ذره ناجیر اول شمس ولایتک طریقتنه انتساب و بمن وبرکتلرندن
 استجلا ب ایچون دآب طریقتلرینی ذکر و بعض کرامتلیرک جمع ایدوب
 بورساله بی ترتیب ایتدم؛ امیدم ایدرم که قصوری عفو ایدوب خدمتی
 قبول ایدم، زیرا اویله عالی جاهک خدمت و صفلی مشکلد.

(نظم)

من نتوانم که کنم وصف تو * تو که شدی درره حق سربلند
 غربانمکه قصورات من * عفو کنی ای شه من نقشبند

بورساله بی ایکی باب اوزره تقسیم ایتدم.
 اولکی باب (خواجه حضرتلرینک آداب طریقتلری) بیاننده اولوب
 (بر مقدمه) ایلہ بش (فصله) تقسیم ایتدم.

ایکنجی باب دخی (خواجه حضرتلرینک مناقب سنیله لرینی و کرامات
 علیه لرینی) شامل اولوب آنی دخی بر (مقدمه) ایلہ بش (فصله) تقسیم
 ایتدم و بورساله نک اسمی مسماسنه مطابق اولسون ایچون و خواجه حضرتلرینه
 دخی نسبت سبیلله سالکله صندنده بهادار و عارفلر زدننده عظیم المقدار
 اولسیچون اسمنه (بهائیه) تسمیه ایتدم.

(باب اول)

مقدمه — معلوم اوله که طریق تقرب حق سبحانه و تعالی به سلوک
 ایدن کیسه ده بو شروط بولنقی لازمدر، تا که سلوک کنده وصول مقام و حصول
 مرام اکا میسر اوله، ایمدی سالکله اولا لازمدر که حق تعالی بی بوصفتلر ایلہ
 اعتقاد ایدوب بو اعتقاد اوزرینه ثابت و راسخ اوله، تا کیم نفس و شیطان
 طرفندن او هام و خیالات ایلہ ضلالتله دوشوب هلاک اولیه، پس ایمدی الله
 تعالی بی بو یله اعتقاد ایده یعنی «الله تعالی واجب الوجود و خالق جمیع
 موجودات وحی و علیم و قادر و قیومدر، سمیع و بصیر و فعال لما یریددر،
 متکلم و مریددر، واحد احددر، و فرد و صمددر، ذات و صفاتده مثلی و خلق
 ایتدوکی عالمده شریک و نظیری و خلق و ایجادنده معین و ظهیری یوقدر،
 قدیمدر، ابتداسی یوقدر، باقیدر انتهایسی یوقدر، تبدل و تغیر اکا طاری
 اولز، قابل انقسام و تجزی دکلددر، محل امکان حدوث اولز و زمان و مکانده
 و جهت ارکانده قائم اولز، الوان و اشکالدن منزهددر، حص و ابصار
 و عقول افکار ایلہ درک اولمز، انجق نور ایمان و کشف عرفان ایلہ درک
 اولنور، حقیقتنی کننیدن غیری ییلور یوقدر، جمیع علویاته و سفلیاته
 قریبیتی مساویدر، جمیع کائناتی محیط اولوب احاطه سی تحدید طریق اوزره
 دکلددر، جمیع اشیایی ذره بذره ییلور و بیانی مخلوقک بیانی کبی دکلددر،
 جمیع مخلوق ایلہ معینی وار، لکن معینی حلول و امتزاج و مقارنت و اتصال
 اوزره دکلددر، جمیع اشیانک بلا مقارنته عینیدر، و بلا مابینته غیریدر،
 جمیع مخلوقک عظمتلری آنک عظمتی عندنده ذره دکلددر، جمیع موجودات
 آنکله قائمدر، خاطره هر نه کلورسه آنک غیریدر.

بو صفتلر اوزره حق تعالی بی سالکله بتلک کرکدر، تا کیم سلوک
 اثناسنده یرامزلفه دوشوب هلاک اولیه.

(نظم)

واحد و فرد و صمد اولدی اله * اکا بو حسن نظام اولدی کواه

جمله معدوم ایکن اولدر موجود * جمله موجود ایکن اولدر معبود
یوق ایکن ایلدی عالمی وار * ایلدی عالمی صناعین اظهار
باطن اولدقده اودر ظاهر اولان * اول اولدقده اودر آخر اولان
هم سمیع هم دخی حی همده بصیر * هم علیم هم متکلم و قدیر
قادر و قیوم و خلاق اولدر * جمله مخلوقنه رزاقده اودر
عالمه قرب و جهتدن عاری * ایدن عالمی اولدر یاری
خالدر صانع انی اشباهه * ساریدر صانع انی ارواحه
جمله عالمی انکله قائم * جمله مخلوقنه اولدر عالم
اتحاد ایلز اول احیایه * اشتباهی یوق انک اشیایه
ذات پاکنده تعین بولدی * خلقی هب مظهر اسمی قیلدی
اولدی ذاتی کی اسمی قدیم * باقیدر تا به ابد فیضی عیم
وار ایکن عالمی ایلز اعدام * دی به من بونده آکا کیمسه کلام
جنسه قص ایلز اولز محدود * بصر و حسن ایلز اولز مشهود
کشف ایدر نور بصیرته آتی * کیم وجودندن اولورسه فانی
بوله کورسندده وجودکده فنا * اوله سک ما صدق (ثم دنی)

نثر — دخی حق تعالی به تقرب قصد ایدن سالکه توبه نصوح
لازمدر؛ زیرا الله تعالی چرکاب معاصی ایلز ملوث اولان کسه بی سوز و آتی
درگاه پاکنده قبول ایتمز؛ تا کیم اول کسه آب توبه ایلز پاک اولمده حدیث
شریفده «ان الله طيب لا يقبل الاطيبا» وارد اولمش الله تعالی دخی [ان الله
يحب التوابين ويحب المتطهرين] بیورمشدر؛ پس ایملدی الله تعالی به تقرب
ایچون توبه مراد ایدن کسه به لازمدر که بر دعوتی مستجاب اولور و لیک
بحضورینه کیدوب جیع ابتدیی معاصینک صغیر و کبیرندن توبه ایدوب
طاعات و عباداته تثبیت و تمسکه نیت ایده و جیع ابتدیی غفلاتدن دخی توبه
ایدوب اخلاق حیده ایلز اتصاف ایده؛ آذن صکره بر دخی اول قبایحی
ایتمامکه اوله عزیمت ایده که آنلره عودت ایتمک عندنده محال اوله؛ دایما
خوف اوزره اولوب آنلری ایشلدیکنک ندامت و بشیمانلنی خاطرندن چیقیمه.

(نظم)

توبه درر هر علك احسنی * توبه درر مغفرتك معدنی
نادم اولوب جریمه كل توبه قیل * دیمه کیم جریمه سور حق بنی
جرمی اولور آدمه حقه جباب * ترك ایده کور حقه جباب اولانی
بارکه قربی کنه ستر ایدر * توبه در اول بارکهك روزنی
توبه ایدوب معصیتکدن صاقین * سالکك معصیت اولور رهزنی
توبه اولوب فلک یم مغفرت * جمله عماردر آنک یملکنی
مغفرتك قالمه کنارنده كل * توبه ایلز مغفرته صال سنی
مغفرت آیلز طهارتکدنوب * قرب خدایه واروب اول معنی

نثر — حق تعالی به وصلت طلب ایدن کیمسه به لازمدر که الله تعالی به
محبت ایچون محبت جان و جسمی و محبت ماسوایی ترك ایدوب الله تعالی بی
طلب و ارادنده صادق اوله؛ جیع علایق دنیویه و اخرویه بی قلبندن
اخراج ایدوب فقر و فاقه بی اختیار ایده و عزت دنیادن امراض ایلز ناس
عندنده اولان منزلندن فارغ اولورق فضل و مالتی حق بولنده بذل ایده؛
وزهد و تقوی ایلز متصف اوله؛ ناسدن عزت ایده؛ بر شیخ کامل بولوب
آذن اخذ انابت ایدوب حکمنه تسلیم و مجلسنه مداوم؛ خدمتده قائم اوله.
اگر بر کیمسه طالب رضا الله و راضی لقاء الله اولوبده بو شروط ایده
بولغزایسه مقصودینه نائل و مطلوبینه واصل اوله من.

(نظم)

جانه باقر حق بولنده طالب دیدارلر
حقندن اوزکه غیری به میل ایلز هشیارلر
یابینی خار مغیلان سوادن حفظ ایدر
شاهراه کعبه وصله کیدن رهوارلر
وصلت درگاه حق اولز میسر سالکه
آکا رهبر اولسه طرف اولان سالارلر

وارینی معشوقه بذل ایلر وصالن استمر
حق معشوقه رعایت ایلین ابرارلر
ترک تجرید ایلله بویولده سبکبار اول یوری
ایرمدی سر منزله بونده کران رفتارلر
فقر وفاقه خلعتین کی اکنکه قیل افتخار
طور کی تا کیم پسندیده ایده اختیارلر
جان و باشندن یگوب چوکان کونی لعب ایدر
عرصة میدان عشق ایچره کیرن شطارلر
عاشق شوریده اول اما ادب کوزله صقین
طرد ایدرلر باب خدمتدن شنی دلدارلر
داده کیرله وصلنی یارکله سترایت سرکی
ظاهر ا ییکانه اول کیم دویمسون اغیارلر
پرو بالین عشق و شوقیله یاقوبده کیتدیلر
لامکان عالم قدسه ککیدن طیارلر
خواب غفلتدن کوزک آج اول خدایه منتظر
کشف ایدر نور خدایی کوزلین بیدارلر
فانی اول کج بو وجود کدن بقا بول حق ایلله
سرکه ظاهر اوله حقندن سنک اسرارلر

فصل اول

بوفصل طریقت علیه نك رسول محترم صلی الله تعالی علیه وسلمدن
صورت تلقیسيله شروط مشیختی و ذکر قلبینک کیفیت تلقینی بیاننده در .
معلوم اولسونکه چنکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن حضرت
علی (کرم الله وجهه) الله تعالی حضرتلرینه اقرب طریق طلب ایلدکده
رسول الله (صلی الله علیه وسلم) جواب ویرمیوب وحیه منتظر اولدیلر ایدی؛
اول وقت جبریل امین حضرتلری حق تعالی جانبندن کلوب (یا رسول الله

اقرب طریق ذکر در) دیو خبر ویره رک رسول الله صلی الله علیه وسلمه
کلمه توحیدی تلقین طریق اوزره اوچ کره ذکر ایتدیلر و رسول الله دخی
اوچ کره تلقین طریق اوزره ذکر ایتدیلر؛ صکره رسول الله (صلی الله
علیه وسلم) علی (کرم الله وجهه) بی اول منوال اوزره اوچ کره ذکر
ایدرک تلقین ایتدیلر، اندن صکره سائر اصحاب حضرتلرله دخی اجتماع
وانفراد اوزره تلقین ایدوب، «جئنا من الجهاد الاصفیر الی الجهاد
الا کبر» بیوردیلر؛ بو کلام شریفلرندن معلوم اولورکه ذکر الله اشتغال
نفسله جهاددر، نفسله جهاد ایه جهاد اکبردر، زیرا نفس عدو اللهدر،
انی هلاک ایتدیجه الله دوست اولوب قریت اولنر، لکن حضرت علیدن
مقدم رسول الله (صلی الله علیه وسلم) غار هجرتده ابو بکر (رضی الله تعالی
عنه) حضرتلرینه طریق ذکر خفی لسانا تلقین ایدوب نسبت محبت
ذاتییه بی و جذبه جذبات رحانییه بی افاضه و احسان ایدوب «ما صب الله
فی قلبی شیئاً الا وقد صبیه فی صدر ابی بکر» بیوردیلر، اولوقت ابو بکر
حضرتلری برخدمت عظیمه ده بولندیکه اول عنایتیه لایق اولوب جمیع
صحابیدن افضل اولدیلر، نتم «ما طلعت الشمس وما غربت علی افضل من
ابی بکر بعد النبیین» وینه حدیث شریفده وارد اولدی «لیس فضل ابی بکر
علیکم بکثرة الصلاة او بکثرة الصیام بل بشی یوقر فی قلبه» حدیث شریفلری
بو خدمتی ایما ایدر .

ابوبکر حضرتلرینسک قلبنده وقر ایدن شی غار هجرتده رسول الله
(صلی الله علیه وسلم) انلره افاضه ایلدیکی نسبت محبت ذاتیه و جذبه جذبات
رحانییه ایدی . رسول الله حضرتندن صکره ابوبکر حضرتلری خلیفه حق
اولدقده اول نسبت محبت ذاتیه و جذبه رحانییه بی ذکر لسانه اخفا طریق
اوزره بعض صحابی به تلقین و افاضه ایتدیلر و بعض صحابی دخی بعض تابعینه
تلقین و افاضه ایتدیلر، اول نسبت علیه اسلوب محرره اوزره کابراً عن
کابراً اولیاء عظام و مشایخ کرام بیننده تسلسل ایتدی، تا کیم خواجه عبد
الخالق غجد وانی حضرتلرینه حضرت خضر علیه السلام ذکر قلبی بی حبس

نفس طریق ایله تعلیم ابتدای اندن صکره خواجه حضرت نوری اخفاطریقیه
ذکر لسانی ترک ایدوب ذکر قلبی به حبس نفس طریقیه مشغول اولدیله
وسالکری دخی ذکر قلبی ایله تسلیم و تربیه ابتدای بوندن معلوم اولدیکه
بو طریقته علیه ده اولان ذکر قلبی حضرت خضر علیه السلامدن ونسبت
ذاتییه وجذبه رحانییه دخی ابوبکر حضرت نرندن تسلسل ایتمشدن ، آنکیچون
بو طریقته علیه ابوبکر حضرت نرینه نسبت اولنور و بو طریقته (طریق جذبه)
ونسبت (نسبت ذاتیه) دنیلور . آنکیچون بو طریقته علیه نك مرشد
ومریلری بعض سالکری اجمالا جذبه ایله تربیه ایدوب حقه ایصال ایلرلر
وتلقین ذکر ایدوب سلوکه تفصیلا تربیه ایدوب حقه ایصال ایلرلر ؛
لکن جذبه ایله تربیه مرینك قوه تصرفه میندر ، جذبه ایله تربیه ده
سالك بلاتعب ولا نصب حقه واصل اولوب سلوک ومجاهده ایله طریقته
تعوق وتکلف کورمز و سلوک ایله طریقته تطویل ایتمز ، اما کر کدر که
اول سالك وصولندن صکره تفصیلا سلوک مجاهدهیه مشغول اوله ، تا کیم
طریق سلوک نه اولدیغنی ییلوب اول دخی سالکری سلوک ایله تربیه
قادر اوله .

اگر جذبه ایله واصل اولان ابتدایه عودت ایدوب سلوک ایتمز ایسه
احوال طریقتی ییلوب ناقص قالور و سالکری دخی تربیه و تسلیم ایدمز ،
اگر ایدر ایسه جذبه ایله تربیه ایدر ، یوخسه سلوک ایله تربیه ایدمز ،
حتی ایدیم دیسه سالکری الحاده القا ایدر .

(نظم)

بدرقه قرب خدا جذبه در * رهبر ارباب هدا جذبه در
کاشف اسرار کنوز رموز * فاتح ابواب عطا جذبه در
قید سوادن پکورن سالکی * رابطه اهل فنا جذبه در
جمله عباداته موازی اولان * موصله باب رضا جذبه در
خاطرله نقشنی دلدن سیلن * روحه جلا قلبیه صفا جذبه در

درد فراق ایله اولان خسته یه * روحه فزاداد شفا جذبه در
سعی ایله کل جذبه یه ایت ارتقا * سلم ارباب لقا جذبه در
جذبه طریقینه کیرن طالبك * دلدل مطلوب رسا جذبه در
حضرت صدیقی سرفراز ایدن * عز مقامات علا جذبه در
میل محبت طلب شوق عشق * وجد و غرام ایله جدا جذبه در
رفرف اولان وصلت ایچون عاشقه * مرتبه (ثم دخی) جذبه در

نثر — مشیختك شروط ادابی بونلردر .

شیخ مربی اولان کیمسه بر شیخ کاملدن تربیه کوروب حقه واصل
اولدقده احکام شریعتیه عالم و احوال طریقته عامل اولوق کر کدر ،
اسرار حقیقی کشف ایدرک الله تعالی یه واصل اولوق کر کدر ، طریقته
اولان مزالی و مهالکه مطلع اولوق کر کدر ، سالکری عقبات طریقته
نعمله قادر و صابر کر کدر ، که تا کیم سالکره مشقت طریق چکدر میوب
آسانلق ایله منزل مقصوده ایرشدیره ، نفس و شیطانك طریق حیل
و مکرلرینه دخی عالم کر کدر ، تا کیم نفس و شیطانك حیل و مکرندن
سالکری حفظ ایدوب سلامتله حقه ایصال ایدو و طریق افاضهیه تمامیله
کوروب و ییلوب سالکری استعدادلرینه کوره تربیه و تسلیمه قادر
اوله ، تا کیم کندیوسی سالکرك تربیه و سلوکلرنده زحمت چکیمه ،
الباس خلع صاحبی دخی اولوق کر کدر ، تا کیم استعدادی اولین سالکره
الباس استعداد ایدو و سالکری حضور و غیبتده حفظ و حراسته قادر
اوله و تصرف روحانیت ایله سالکری حضورده تربیه ایدر کی غیبتده
دخی تربیهیه قادر اوله و اخلاق الله ایله موصوف اولوب اداب رسول الله
ایل مؤدب اوله ، اقوال و افعال و احوالی جمله میران شرع اوزره اولوب
اداب عبودیتیه راهی و متابعت سنن سنیهیه سافی اوله ، بدع و رخصلردن
محنتب و احوط امور ایله عامل اوله ، حظوظاتی ترك ایدوب عن و مشاق
اختیار ایدو و فقر ایله متصف اوله ، تا کیم سالکرك دخی عن و مشاقده و فقر

وفاقه ده اکا اقتدا ایدر ' دائم کتاب الهی و حدیث رسول الهی پیشوا
ایدوب هر امورنده کتاب وسنته اقتدا و هر حالده التجا ایدر ' اسرار حقیقی
دخی کتاب وسنته تطبیق ایدر ' زیرا ارباب حقیقت هندنده کتاب و حدیث
پیشوا ایتمینه طریقنده اقتدا اولمز ' زیرا امر طریقت کتاب وسنت ایلر
مقید و مؤیدر .

بوشروط و اداب ایلر شیخ اولان کیمسه تحقق ایتدیکندن صکره تربیه
ناسه دخی رسول الله (صلی الله علیه وسلم) جانبندن خلافت ایلر مآذون
اوله ' پس ایدر بر شیخ که بوشروط و ادابله موصوف اولیمه ' اکا
طریقنده اقتدا جائز دکلدر ' زیرا اول شیخ سالکی سلامت ایلر حقه ایصال
ایدن ' بلکه سالکک حقدن انقطاعنه سبب اولور ' لکن بوزمانده
بوشروط ایلر متصف اولان شیخ قنی نادر در ' بلکه وجودی وجود هنقا
کبدر .

(نظم)

شیخ اولر کرک کیم اوله شرع اوزره فعالی
وصط و حکمی جامع اوله جله مقالی
افعال طریقته اوله شویله مجاهد
نادر بولنه اهل سلوک ایجره مثالی
عرفان ایلر علو اوله کنجینه صدری
اسرار حقیقه اوله حقه وصالی
الایش دنیادن اوله پاک و مزکا
عنقا کبی منزل ایدینه عز معالی
مقبول اوله اطواری آنک انس ایلر جنبه
محبوب اوله سیرته دخی جله خصالی
ظاهرده اوله زهد و عبادتله مشغول
باطنده آنک حقی مشاهد اوله بالی

اول رتبه اوله قوت قدسیه به مالک
بر همت ایلر ایلر اول قلع جبالی
سالکری غیبتده ایدر حفظ و حراست
رفع ایدر کوکلرده اولان داه عضالی
عارف اوله اول منزله راه سلوکه
تمیز ایدر اول نهج هدایتله ضلالی
عالم اوله حالات فنا ایلر بقایه
فرق ایدر تجلی جلال ایلر جمالی
کشف ایلر سالکله احوال سلوکی
فتح ایلر طالبله ابواب نوالی
ملک ملکوت ایجره ایدر بویله تصرف
ممکن اوله اول ایشلکه امر محالی
برکیمه اگر قابل فیض اولسه اصلا
بر نظره ده ارشاده آنی اوله محالی
شیخلردن اولوب نسبت عرفانی مسلسل
اسماء طریقنده اوله فضل و کمالی
حق ایلر اوله قرب ولایتله مقرب
خلق ایلر اوله تاج خلافت ایلر عالی
مآذون اوله اول تربیه روح نبیدن
تأیید اوله انواع کرامتله بوحالی
بوجه صفات اولسه بر شیخده موجود
البنده اولور حکم مشیختدن او خالی

کیفیت تلقین ذکر طریق نقشبندی .

اگر بر طالب طریق جناب حق تعالی به سلوک مراد ایتسه آکا لازمدر که
اولا بر شیخ کامل بولوب آندن اخذ طریق ایدر ' آندن صکره آنی رهبر
و پیشوا ایدنوب طریقته آنک رفاقتله سلوک ایدر ' زیرا طریق جناب حق

غایت خطرناک و محل هلاکدر؛ سالک آند بر رفیق مشفق و بر عارف
رسوم طریقہ مقارن اولدجه حق تعالیک وصلته هدایت بولمز، بلکه
اول سالک ضلالتہ دوشوب هلاک اولور؛ آنک ایچون «الرفیق ثم الطريق»
من لم یأخذ الطريق من الرجال فینقل من محال الی محال * لم یکن له شیخ
فشیخه الشیطان» دناشد.

پس ابدی معلوم اولسونکه سالک بر شیخ کامل بولدقده آندن اخذ طریقک
و تلقن ذکرک سنت اوزره کیفیت یودرکه شیخ اولان کیمسه سالک استخاره
ایله امر ایدروکندی دخی استخاره ایدر، اگر استخاره لری موافق اولورسه
سالک غسل ایله امر ایدر «نکم رسول الله (صلى الله علیه وسلم) توبه
ایدن کیمسه لره اوله امر یوررلر ایدی؛ غسلدن صکره سالک ایکی رکعت
نماز قیل و نمازدن صکره بخش کره (استغفر الله العظیم) و یوز کره دخی
(سبحان الله و بحمده) دیه و حق تعالیک رضای ایچون برشی دخی تصدیق
ایده، صکره شیخک حضور بنه کیده؛ شیخ دخی انی مواجهه سنده دیز اوزرینه
اجلاس ایده، صکره شیخ مریده جیع معاصینک کبیر و صغیر لردن و جیع
عقلادن و اخلاق ذمیرلردن توبه نصوح ایدیره، زیرا بر کیمسه نیک یوز
معصیتی اولسه طقسان طقوزنده توبه ایدوب برندن توبه ایتمه اول کیمسه
تائب دنار؛ پس ابدی نقیر و قطبیر معصیتلردن سالک توبه ایتمک لازمدر
اندن صکره شیخ اول سالکک ذمتده حقوق عباد وار ایسه اول حقوقی
اصحابه استغفاده و باخود استغلاسه آندن عهد الله، اندن صکره مریدک
صاغ الی مصاخه ایدر کی الیه طوته؛ اندن صکره سالکک اوزرینه
فرض و لازمدرکه جیع احکام شریعتک و جیع سنن روانب و نوافلک
ایشله سنه عهد اخذ ایده و عزیمت الیه عمل ایتمک و رخصت لری ترک ایتمک
و جیع بدعتلردن احتراز ایتمک دخی عهد اخذ ایده، آندن صکره بوآیت
صکره بهی تبرکا قرائت ایده [ان الذین یبایعونک انما یبایعون الله]
الی آخره، صکره شیخ و مرید بو استغفاری اوج کره اوقوبه (استغفر الله
العظیم الذی لا اله الا هو الحی القیوم غفار الذنوب و اتوب الیه و اساله

التوبه عهد ظالم لایمک لنفسه ضرا ولا نفعاً و لاموتاً ولا حیوة و لانشورا)
صکره شیخ و مرید اللربنی دیزلری اوزرینه وضع ایدوب کوزلربنی بوسه لره
صکره شیخ اسم جلال قلبیه مریدک قلبیه تلقین طریق اوزره اوج کره
ذکر ایده، اندن صکره مرید دخی اوج کره قلبیه تلقین طریق اوزره ذکر
ایده، اندن صکره شیخ و مرید دخی معا اللربنی قالدیروب شیخ دعا ایده
و مرید آمین دیه و دعاک تمامنده اللربنی بوزلربنه سورهلر.

کلمه توحیدک کیفیت تلقینی دخی اسم جلالک کیفیت کی ایسه ده لکن کلمه
توحیدی تلقیننده شیخ و مرید حبس نفس ایدر، آندن صکره مرید
لازمدرکه توبه سی اوزرینه ثابت قدم اولوب شیخیه ابتدوی عهد و میثاق
حفظ ایده، اگر ایتمزه نقض عهد ایدوب [الذین ینقضون عهد الله من بعد
میثاقه] ایت کریمه سنک نمحنده داخل و شیخ جانبدن دخی اکا اولان طریق
فیض و فتوح منسد اولوب بر دخی اول مرید بجدید عهد محتاج اولور؛ زیرا
فیض طریقت حفظ عهد ایله جاری و ساری اولور.

(نظم)

سالک، خدایه ابرمز اگر رهبر اولسه
ارشاد ایدر طریق اکا برار اولسه
کیم حقه ابریشور اگر اولمزه مرشدی
حق نیجه بولور کشتی پیغمبر اولسه
صانع که دار قدسه کبرر ایستین کشتی
اهوان بارکهدن انی ایستر اولسه
لابق اولورمی خدمت بزم ملوک هیچ
ارباب توینله اوسکیم پرور اولسه
آدم کیدری راه خطر ناکه بیلدن
اکا رفیق راهضا سرور اولسه
سالک بو بولده مظهر همت اولورمی هیچ
درگاه شیخ کامل رو کستر اولسه

ای دل اواره کز مه پوری شیخه پک یابش
پیلدم بو بولده فاده یوق یاور اولسه

فصل ثانی

بوفصل لطائف روحه اسم جلالک وحبس نفس ایله کلمه توحیدک ذکر
ومراقبهک کیفیتی یاننده در *

معلوم اوله که بو طریقت علیهک اهلایسی عندنده (لطایف روح انسانی)
آلتی اولوب بشی عالم امردن وبری عالم خلقنددر *

عالم امردن اولان لطائفک اعلی مرتبهسی (اخفی) اندنصرکه (خفی)
اندنصرکه (سر) اندنصرکه (روح) اندنصرکه (قلب) در *

عالم خلقندن اولان لطیفه (نفس ناطقه) در وعالم امردن اولان
لطائف عالم خلقندن اولان لطیفه دن اشرف والطفدر وعالم امردن اولان
لطایفک دخی اعلاسی اسفلندن اشرف والطفدر وبو عالم امردن اولان
لطائف بربرلینه جوقننده ظرفله مظروفک ترتیبی کیدر ؛ لکن مظروف
اولان ظرفنده خلاف اوزره اوسع واعظدر *

لطایف عالم امرک بدن انسانده برر محلی وارددر . اخفانک تعلق صدرک
وسطنده وخفینک تعلق صدرک صاغ جاننده وصرک تعلق صدرک صول
جاننده وروحک تعلق صاغ ممکنک نموده در ، عالم خلقندن اولان نفس
ناطقهک دخی تعلق فوق راسده اولان آم دماغدر ، فقط بولطائفک بوعملاره
تعلقری حلول وشریان اوزره دکل ؛ بلکه تدبیر ونصرف اوزره در *

لطائفک اعلا مرتبهسی اولان اخفانک حضرت حقه ، وادی
مرتبهسی اولان نفس ناطقهک جسده اتصالی وارددر ؛ تکیم حق تعالی
حضرتلری حدیث قدسیده «الا ان فی الجسد قلبا و فی القلب قواد و فی القواد
سر و فی السر خفیاً و فی الخفی اخفی وانا فی الاخفی» پیوردیلر ؛ لکن حق

تعالی به اولان اتصال مخلوقاتیه اولان اتصاله مقیس دکلدر ، تکیم حضرت
مولانا قدس سره پیوردیلر *

(متوی)

اتصالی بی تکلیف بی قیاس * هست رب الناس راباجان فاس

نثر — بولطائف ایله ذکر الله اینک بو طریقت علیه به مخصوصدر ،
ذیرا بو طریقتک اهلایسی و مسلك و مریدلری سالکری مرتبه روحدن
تسلیم و روحی اصالت اوزره تصفیه ایدوب نفس ناطقه بی ضمنا تزکیه
ایدلر ؛ سائر طرق جهریه اهلایسی ایسه نفس ناطقه بی اصالت اوزره تزکیه
ایدوب روحی ضمنا تصفیه ایدلر ، انکیچون طرق جهریه اهلایسی مراتب
نفس اعتبار ایدلر ، تکیم طریق نقش بندیه اهلایسی روحده مراتب
ابتدکری کی که بو اعتبارلرک ایکسی دخی امر اعتباریدر ، همان بویکی
ناطقهک مقصودی روحی کالات اصلیه سنه ابرشدر ووب حق پیلدر مکرر *

معلوم اوله که بو طریقت علیه ده ابتدا (قلبی) تصفیه ایدلر ، صکره
(روحی) و صکره (سری) و صکره (خفی) بی و صکره (اخفا) بی و صکره
(نفس ناطقه) بی تزکیه ایدلر *

ایمدی اسم جلالی قلب ایله ذکرک کیفیتی بودر که ، ذکر مراد ایدن کیمسه
ظهارت کامله ایله بر طاهر محله ایکی دیزی اوزربنده نمازده اوتورر کی
جلوس ایده ، صکره شفتینی بربرینه ضم ایده ولسانی دخی سقف خلقه الصاق
ایده ، وکوزلینی دخی غمض ایدوب اعضاسنی دخی حرکاتدن منع ایده ، جمیع
قوی و حواسنی احکامنده تعطیل ایلله ، صکره شیخک روحانیتنه توجه
ایدوب اندن استمداد ایده ، اندن صکره صول ممکنک نموده قلب صنو
بریدن اولان قلب حقیقی به لفظه جلالی حروف نورانیه ووقم تصور ایله
نقش ایده ، و اول لفظ شریفک معناسی اولان ذات اقدس حضرت واجب

الوجوده توجه ایدوب اول توجهه اولیه مشغول اوله که کندندن زهول
 و ماسوادن نسیان ایدرک بو حال اوزره ذکره مشغول اوله، نکم حق تعالی
 بو کیفیت ایله ذکره اشارت ایدوب [واذکر ربک اذا نسیت] بیور مشلردر .
 ذا کر ایشته بو کیفیت اوزره ذکره مداومت ایده، تا کیم ذکر قلبیده رسوخ
 بولوب قلبه صفت اصلیه سنه رجوع استعدادی حاصل اوله و قلبک نوری
 دخی عقیق رنگنده (احمر) صافی ظهور ایده، اولوقت ذا کر قلبی ذکر دن
 منع ایدیم دیسه منع ایده من، اولحالک ظهورنده شیخک اذنیله ذا کر ذکرینی
 روحه نقل ایده و روح ایله دخی صاغ مهنک نمشده ذکره مشغول اوله،
 تا کیم روحده دخی ذکر رسوخ بولوب روح دخی صفت اصلیه سنه
 رجوع ایده، اندن دخی نور (اصفر) ظاهر اولوب روح تصفیه بوله
 و اولحالک ظهورنده شیخک اذنیله ذا کر روحدن ذکره سره نقل ایده و سر
 ایله صدرك صول جانبنده ذکره مشغول اوله، تا کیم سرده دخی ذکر رسوخ
 بولوب ذا کر ذکرده فانی اولوب سر دخی صفت اصلیه سنه رجعت ایده
 و سر دن دخی (نور ابيض) ظاهر اوله و اول حالک ظهورنده ینه شیخک
 اذنیله ذا کر ذکرینی خفی به نقل ایده و خفی ایله دخی صدرك صاغ جانبنده
 ذکره مشغول اوله، تا کیم خفیده دخی ذکر رسوخ بولوب (نور اخضر)
 خفیدن ظهور ایدوب خفی دخی صفوت ذاتیه سنه رجوع ایده، اندن دخی
 شیخک اذنیله ذکره اخفایه نقل ایده، اخفی ایله دخی صدرك وسطنده ذکره
 مشغول اوله، تا کیم اخفاده دخی ذکر رسوخ بولوب (نور اسود) برآق
 اخفاده ظهور ایده؛ و گاه اولور که اخفاده (نور ابيض) صافی ظهور ایدر
 و اول (نور اسود) که اخفاده ظهور ایدر حقیقته نور وجود انسانیدر،
 طرف الیه دن منظم اولمشدر؛ اخفانک حقیقته نوری (نور ابيض)
 صافیدر و بویکی نوردن قنغیسی ظهور ایدر سه اخفی صفوت اصلیه سنه
 رجوع ایشدر، اولوقت ذا کر ینه شیخک اذنیله ذکره نفس ناطقه به نقل ایده
 و نفس ناطقه ایله دخی فوق رأسه اولان آم دماغده ذکر ایده، تا کیم
 (سلطان ذکر) ظهور ایدوب آثار ذکر ذا کرک جمیع اجزاء بدننه ساری
 اولوب ظلت طبیعت و کدورات عنصریت و کثافت جسمانیه بالکلیه محترق

و مضمحل اوله، و اجزاء بدنن آثار ذکر اولرجه ظهور ایده که ذا کر جمیع
 اجزاء بدنن ذکره استماع ایده و قنغی اجزاسیله ذکر ایدیم دیسه ذکر
 ایده، اندن صدرك سائر اشیای خارجییه ده دخی استماع ایدر، اولوقت
 انده نفس ناطقه نک (نور اذرق) ظاهر اولور و بو احوالک ظهورنده شیخ
 اول ذا کره کلمه توحیدی حبس نفس طریقیه تلقین ایدر، نکم سابقده کلمه
 توحیدک کیفیت تلقینی ذکر اولمشیدی، اندن صدرك اول ذا کر کلمه توحیدی
 حبس نفس ایله ذکره مشغول اولور .

بو کلمه توحیدی تلقینک فائده سی بودر که ذا کر کلمه توحید ایله جذبه
 قیومیت ذاتیه بی تحصیل ایدوب مراقبه به مستعد اوله، زیرا اسم جلال ایله
 انجیق جذبه معیت ذاتیه تحصیل اولور و کلمه توحید ایله جذبه قیومیت
 و جذبه قیومیت ایله دخی مراقبه تحصیل اولور، مراقبه ایله دخی فنا تام
 حاصل اولور. اول فنا تام ایله ذا کر واصل حق اولوب خطر سلو کردن
 سلامته ایریشوب واصل الی الله اولور .

و دخی معلوم اولسونکه ذا کر اسم جلالی ذکر ایله لطائفه مشاهده
 ایشدیکی انواری انوار آلهیه ظن ایدوب انلر ایله مقید اولوب قالمسون،
 زیرا انلر دخی انوار الیه نک جابلردن اولوب انوار الیه آنلرک
 ماوراستنده اولدیفندن بونورلر ایله نقید، ذا کره حقک تجلیسندن محروم
 ایدر .

(نظم)

ذکر ایلیمه رک یرده ظلتلری رفع ایت * تا کم اوله انوار لطافت سکا پیدا
 زنیار صقین انوار لطائفه لره باقه * حقک اوله سنده تجلیسی هویدا

نثر — معلوم اوله که انوار لطائف هر ذا کره ظهور ایتک لازم
 دکلدیر، زیرا بعضی ذا کر ابتدای امرده محو وجود بشریه ایدوب آنده
 (نور اسود) ظهور ایدر، اندن غیره ظهور ایتز و اول نور اسوددن

عبور ایدرسه حق تعالینک نورینی مشاهده ایدر و بولطائف انواریه نک
ظهوری و صفوت اصلیه لرینک حصولی بوشرط ایله درکه اگر ذاکر ذکرینی
حضور اوزره ایفا و قلبی قیودات و علایقندن تجرید و فرائض و سنی
کمال حضور اوزره ادا ایدر و جمیع وقتی ذکره صرف ایلرسه ظهور ایلر
یوقسه اولور اولماز ذکر ایله بوخصائص ظهور ایتمز .

بز اسم جلالک لطائفه صورت انتقالی آتی الذکر نظمه ذکر ایتدک
تا که ذاکرده کمال اطلاع حاصل اولوب اول لطایفه ذکرک انتقالانده
ترتیبه رعایت ایده ، زیرا ذاکر لطائفه ذکرک ترتیبی اوزره خصایصنی
اظهار ایدرک انتقال ایتمز ایسه ذاکر اول لطایفی کالیه تصفیه ایتمش اولماز
ولطایف دخی کالیه تصفیه اولنمسه حبس نفس ایله کلمه توحیدی ذکرده
مشقت و زحمت چکر و بلکه کلمه توحیدک نتیجه سی انده ظهور ایتمز .

(نظم)

قلبیکه ذکر ایت ای همام * اسم جلالی صبح شام
ذکره حضور اوزره مدام * ایله کمال اعتصام
نقل ایله روحه ذکر یکی * روحکده ایله فکریکی
دفع ایلدکده سریکی * سر جانیینه قبل خرام
سر کله ذکر کی متصل * شوق ایله طورمه ایله کل
ذکر کردن اوله مفصل * تا بولنججه سر نظام
سردن خفییه ذکر کی ویر * ذکرکنده ایله مستقر
اولسون ذکر دن مستنیر * بولسون اوده اعلام مقام
ذکر کی خفیدن آل پکور * اخفاده طورمه ذکر کی سور
اخفاده کی اول کوزلونور * ذکر کله ایتسون ارتسام
نقل ایله ذکر کی نفسه تا * ایتسون اوده ذکرک ادا
رفع اولیحق اندن صدا * ذکرک بولور انده ختام
سلطان ذکر ایتسه ظهور * اولسه وجودک غرق نور
اجزاء جسمک بی قصور * ذکر کی ایدر لر التزام

بو نعمتک بیل قدرینی * ایله خداتک شکرینی
اسم جلالک ذکرینی * قبل سن لطایفه تمام

نثر — اگر لطایفه ذکر اولنان خصایص ظهور ایدوب و ذاکر
دخی شیخدن غائب اولوب ذکر کی نقطه بر وجهله اذن ممکن اولمسه باطنده
شیخک روحانیتدن استیذان ایدوب ذکر کی لطائفه اولیه نقل ایده ، تا کیم
نتیجه ذکرانده ظهور ایده ، زیرا بویوانده واسطه هر حائده لازمدر .

کلمه توحیدک دخی کیفیت ذکر کی بودر که ذکر مراد ایدن کیمسه اغیاردن
خالی بر محل ظاهرده طهارت کامله اوزره ایکی دیزلری اوزرینه قلبیه متوجه
جلوس ایدوب اسم جلالده ابتدایی کی لسانی سقف خلقه الصاق ایدوب
و شفقتی بر برینه ضم ایله شیخه توجه ایدوب روحانیتدن استمداد ایده ،
صکره جوفنه توجه ایدوب (لا) نک کر سینی فوق سرده قبل تصور ایله
رسم ایدوب ساقلرینی رأسده اولان آم دماغه مد ایده (اله) بی دخی آم
دماغدن تصور ایله آلوب کشف یمینه تنزیل ایده ، و (الا الله) ی کشف
یمیندن تصور ایله صوک جانیندن قلب صنوبری به تنزیل ایدوب نفس محبوب
ایله قلب صنوبری به ضرب ایده و بو تصورانده اصلا بر عضوینی تحریرک ایتمه
و کلمه توحیدی بو کیفیت اوزره اولیه تصور ایده که اول تصور دن بر (لا
معکوس) تصویری حاصل اوله و کلمه توحیدک معاینسندن دخی (لامقصود
الا الله) معناسنی ملاحظه ایده ، زیرا اهل طریق کلمه توحیده اوج معنا
ویردیلر ، مبتدی ایچون (لامعبود الا الله) و متوسط ایچون (لامقصود
الا الله) و منتهی ایچون (لاموجود الا الله) در ، بو مقامه (لامقصود الا
الله) معناسنی مناسب اولوب ذاکر بو معنایی ملاحظه ایتک کر کدر و بو
ملاحظه ده ذاکر زیاده اهتمام ایده ، زیرا ذاکرده ملاحظه اولسه ذکر دن
فائده اولمز ، بلکه ضرر حاصل اولور ، زیرا اکثری ذاکر لک پریشان
اولوب مقصوده واصل اولدقلری ذکر کی غفلت اوزره ایتدکر ننددر ؛ هر بار
ذاکرک جوفنده نفسی تضییق ایتدکده اوتاردن بر وتر اوزره وقف ایدوب
« محمد رسول الله » ی دخی ملاحظه ایده و اندن صکره نفسینی اطلاق ایده

و اطلاق ایدر کن (الهی انت مقصودی و رضاك مطلوبی) جمله سنی
ملاحظه اید و محمد رسول اللهی حق تعالی به وسیله اتحاد اید ب تند
تحت متابعت ادخال قصد اید بوجهی ملاحظه كن فائده سی ایکی نفسك
بینی حفظ ایدوب قلبی خواطر دن تخلص اینكدر ، اگر بوموال اوزره
ذاكر ك اوتارده و فنی یكری بره بالغ اولورسه نتیجه ذكر حاصل اولور
و نتیجه ذكر فنی طرفنده فنی وجود بشیریت حاصل اولوب و اثبات طرفنده
اثر جذبه قیومیت ظاهر اولقندر ، نكتم « اذا تم التوحید ظهرت الجذبه
فنی ماسوی الله و بنی ماهو من الله سبحانه و تعالی » دنلش و كلام قدیمده [ما عندكم
ینفد و ما عند الله باقی] آیت کریمه سیه بوکا رمز و اشارت بیورلشدر .

اگر اوتارده وقف یكری بره بالغ اولوب نتیجه ذكر حاصل اولورسه
ذاكر ك آداب ذكرده تفصیر ننددر ؛ اول ذاكره لازمدر كه اول امره هودت
ایدوب آداب ذكره رعایت اید بهنی ذكره باشدن باشلايه .
آداب ذكر بونلردر *

ذاكر ذكرینی حضور اوزره ایدوب معنامنی ملاحظه ده اهتمام اید
و جمیع ماسوای دنیوی و اخروی و جمیع علم و اعمال فنی جانبنده ملاحظه اید
و فنی بشیریه زیاده سعی اید و جمیع خواطری دخی خیر و شر قلبدن سلب
اید و اثبات جانبنده احدیت حق ملاحظه ایدوب نفسنی اول ملاحظه ده
افنا اید و ملاحظه علوم و مطالعه کتبی ترك اید و بحث و مجادله ایتمه و مجلس
هله و محل و عظه حاضر اولیه و توحیده ، عقله نظر ایتمه و توحیدینی دخی
معقوله تعلیق ایتمه ، زیرا بونلر جناب حق توجیه جابدر و صلوة مفروضه بی
وسنن و روانی اوقانده حضور تام و تعدیل ارکان اوزره ادا اید ،
زیرا حدیث قدسیده « لم یقرب المتقربون الی بئثل ما افترضنه علیهم »
بیورلشدر . بوندن صکره خلقدن عزات ایدوب جمیع اوقاتنی کلمه توحیدك
ذكرینه صرف اید .

(نظم)

کیدر پرواز ایدوب تا جانب مولایه بی پروا
جناحك بیرینی لا ایلله اول بیرینی آلا
سوا قیدینه کیم دوشسه بو یولده منزله ایرمن
اگر قید سوا بی ایتمسه قلبدن اول افنا

نثر - ذاكر ذكره مراعات ادب الله ذكر ك نتیجه سنی تحصیل ایدرسه
شیخ اولان کیمسه مراقبه بی تعلیم ایدر و اول دخی مراقبه به مشغول اولوب
ذكری ترك ایدر ، لکن لسانه كل يوم اقل مرتبه بش يك كره کلمه توحیدی
اخفا الله ذكر اید ، تا کیم قلبدن محسوسات حواس و ساطیقه عارض
اولان حجب تعلقاتی ذكر لسانیه ازاله ایدوب قلبنده کی سر وحدت ظاهر
اولوب مراقبه سی دخی مشاهده به تحویل اوله ، زیرا مشاهده به مانع اولان
حجب تعلقات و نقوش کائناتدر كه مرآت قلب انلر الله محبوب و مکدر اولوب
امرار وحدتی کورمن و بیلز .

(نظم)

کوکل مجموعه سنده درج اولان معنای توحیدی
لسان ذكر الله مشغول اولنلر ایلدی اظهار
مکدر اولسه مرآت کوکل ذك تعلقدن
اولور توحید الله صیقل بولورسه مظهر امرار

نثر - بوندن صکره معلوم اولسونکه مراقبه ایکی نوعدر ، بر نوعی
(مراقبه عوام) بر نوعی (مراقبه خواص) در ؛ مراقبه عوام بودر كه
طالب حق اولان کیمسه حق تعالیك امر ایتمیکنی اشلیوب نمی ایتمیکندن
اجتناب اید و هر حالده حق تعالی انك جمیع احوالنه اطلاعی ملاحظه
ایدوب کندنی الله اولان معیت قیومیتنه ایمان بقین اید و بوملاحظه دن اصلا
خافل اولیه .

رسول الله (صلى الله عليه وسلم) افنديز بومراقبه به اشارت ايدوب
«افضل ايمان المرء ان يعلم ان الله معه حيث كان» بيورديلر ومراقبه نك
ايحي نوعنه دخی «الاحسان ان تعبد الله تعالى كالمك تراه وان لم تكن تراه
فانه يراك» خبر صحیحله اشارت ايلديلر .

(نظم)

كوزه در خالقنى هرگز اونوتيز عاقل
عربى ضايع ايدوب اولز او حقدن غافل
نظر ايت چشم بصيرتله جناب حقه
اوله بردمده نظارتدن اوسمته زاهل

نثر — مراقبه خواص دخی بودرکه سالک اولان کیمسه جذبه محبت
ایله حق تعالینک سر احدیتنی دوام اوزره کوررکبی جمیع اشیاده ملاحظه
ایده واول ملاحظهده اشیادن اکا نسیان کله ، نتکیم خواجه بهاء الدین
(قدس سره) «المراقبة نسيان رؤية المخلوق بذوام النظر الى الخالق»
بیوردیلر .

بومراقبه لرك اولكى نوحى (عين يقين) مرتبه سى وایکنجی نوعی
(حق اليقين) ك اول مرتبه سى اولوب بومراقبه مشاهده به موصولدر .

بومراقبه نك کیفیت اشتغالی بودرکه مراقبه قصد ایدن کیمسه اصوات
خلاقندن خالی بر محل طاهرده ، طهارت کامله اوزره جلوس ایده وجمیع
موجوداتی عرشدن فرشه دك معدوم فرض ایده وخطرینی دخی جمیع قیوداندن
تجرید ایده ، صکره جذبه محبت ایله جمال اقدس احدیتله قلبنده جمیع
لطایف ایله توجه ایدوب اول جمال احدیتی استملاک طریق اوزره ملاحظه
ایدرك اول ملاحظهده مستقر اوله ، تاکیم آنده مستملاک اوله .

«تفكر ساعة خير من عبادة الثقلين» حدیث جاملی ذکر اولشان
مراقبه به اشارتدر .

بومراقبه به سالک مداومت ایدرك مراقبه اكر آنده ملكه اولور ایسه
اول سالک هر حالده وهرشیده جمال احدیتی مراقبه به قادر اولور و بر حال
انی مراقبه دن الها ایتمز وقرآنده دخی بوکا اشارت اولندی [رجال لاتلهیهم
تجارة ولا یبع من ذکر الله] .

بومراقبه به مداومتك طریق بودرکه سالک خاطرینی جمیع خواطر
وشواغلندن تجرید ایتدكدن صکره مراقبه به مشغول اوله ، تاکیم
خاطرینه خواطر هجوم ایدنجیه دك ، وچنانکه خاطرینه خواطر هجوم وغلله
ایدرك ، انلری بروجله دفع ایده ، یادکر لسانیه یادکر قلبیه یاخود وقوف
قلبی ایله ، هر نه وجهله اولور ایسه دفع ایدوب مراقبه به مشغول اوله ،
تاکیم بینه خواطر غلبه ایدنجیه دك ، چنانکیم خواطر غلبه ایدرك بینه بروجله
انلری دفع ایدوب مراقبه به مشغول اوله و بوحال اوزره مراقبه به مداومت
ایده ، تاکیم خواطر بالکلیه متقی اولوب خاطری خواطر دن سلامت بولوب
اندن صکره دوام اوزره مراقبه به مشغول اولوب ردخی خواطر خاطرینه
تراحم ایتمیه ، لکن کرکدرکه اول سالک دائم غفلتدن اعراض ایدوب حضور
مع الله التزام ایده ومراقبه دن منفک اولوب جانب حق اشتیاق و عشق ایله
ملاحظه ایده واهل غفلتدن عزلت ایده وصمت وسکوتنه ملازمت ومقتضیات
بشریه دن اعراض ایده واستغفاری لباندن اکسک ایتمیه وهر اشیاده
حق تعالینک انوارنه ناظر واسرارنه مراقب اوله وهر عمده تجلیسته راغب
اوله ، زیرا [هو الظاهر والباطن وهو بكل شیء محيط] در ، پس ایددی
سالک دائم حق تعالی به هر حالده عشق ومحبت وانس ایدوب مراقبه سته
دوام ایتك لازمدر .

(نظم)

كر ك سالكلکه دائم حق ایله انس ایده جانده
کوررکبی مراقب اولقی استرحق هر آنده

اگر سالکده اولزسه بورتبه حقه قرینت
اوله دایم انک حق جاننه میلی وجدانده

فصل ثالث

بوفصل وقوف قلبینک وحفظ نسبتک ورابطه محبتک وصحبت شیخک
بیاننده در *

معلوم اولسونکه بو طریقت علیهک الی رکنی اولوب اول رکنلر
بونلردر: ذکر ۱، مراقبه ۲، وقوف قلبی ۳، حفظ نسبت ۴، رابطه
محبت ۵، صحبت شیخ ۶.

بورکنلردن بری نقصان اولور ایسه سالک بو طریقت علیهک سرینه
کالیله واقف اوله من ' پس ایندی اول رکنلری بیان ایتک بوردسالده
لازم اولدی.

ذکر ایله مراقبهک بیانی مرور ایتشدی. اما وقوف قلبینک بیانی
بودرکه وقوف قلبی جمیع تعلقات و قیوداتدن و جمیع معقولات و معلوماتدن
و جمیع خواطر و هواجسدن و جمیع افکار و اوهامدن تجرد و تخیل ایدوب
توجه تام ایله قلبه توجه ایده، صکره عین بصیرتله حقیقت قلبه نظر ایدوب
طوره واسرار حقلک ظهورینه قلبنده منظر اوله ' شکم رسول الله (صلی الله
تعالی علیه وسلم) [قلب المؤمن کمرأة اذا نظرت فیها نجلی ربه] پیور مشلردر.

(نظم)

قلیدر آینه اسرار آله * کورر اسرار ای دن قلبه نکاه

نثر - بوندن صکره معلوم اولسونکه الله تعالی هر کسینک حقیقت
قلبه درج ایتشدر ' صکره اول حقیقتی صفات نفسانیه ایله سحر ایلدی
اگر برکیمه صفات نفسانیه سنی قلبدن تجرید ایدوب قلبه توجه ایتسه *

حقیقتی بیلدکدن صکره «ریشنی» بیلور ' زیرا حدیث شریفده «من عرف
نفسه فقد عرف ربه» پیورلشدرکه بو حدیث شریفده نفسدن مراد حقیقت
انساندرکه حق تعالی آنی قلبه درج ایتدی! اگر برکیمه قلبه توجهده
مداومت ایسه حقیقتی کشف ایدر و حقیقتی کشف ایتدکده حق تعالینک
اسرار ای اکا منجلی اولور ' زیرا حقیقت انسانی حق تعالی مظهر ذات
واسمائی ایتشدر.

(نظم)

کاشف کرک مظاهر اسمائی بیلکه * طارف کرک حقایق اشیائی بیلکه
اولنکیمه کیم حقیقت نفسینی بیله * مکنیدر اوکیسه به مولای بیلکه

نثر - ودخی معلوم اولسونکه قلب مؤمن خزان ملکوتدن
بو خزینده در ' حق تعالی اول خزینده به لطایف رغبتی و زواجر رهبتی و انوار
و حدیق و اسرار ربوبیتی وضع ایتدی و صکره انلره دخی خواطر و نفس
و وسوس و شیطانی محاب ایتدی ' اگر برکیمه قلبی خواطر و وسوسدن
تجرید و تطهیر ایدوب عین بصیرتله حقیقت قلبه نظر ایدرسه ' خزینة قلبنده
اولان لطائف رغبت ' زواجر رهبت ' انوار وحدت ' اسرار ربوبیت '
اکا منکشف و منجلی اولوب انواع کرامتله ایله الله تعالی انی مکرم و محترم
ایدر.

(نظم)

روح انسانی خدا ایلدی کندی حرمی
قودی انده نقدر وار ایسه بر قدی
قلبی درگاه معلاسی ایدوب اول حرمک
کوزلیان کیمه اودرگاهی کورر چوق کرمی
جله عارقلر ایلله ن ایشدی حقه
اوله درگاه او کیم عاله صیغز عظمی

اولیجی شیخه میان بسته خدمت ، سالک
 اتی همتله ایدر شیخی طریقتده کبیر
 حفظ نسبتله ایر اهل ارادت وصله
 اولور انواع کراماته طریقتده جدیر
 امر شیخی کوزدوب حکمته تسلیم اولانک
 نفس شیخ ایله الیده اولور صعبی یسیر
 شیخه صدق ایله ربط ایتسه درون سالک
 اکا هر برده اعانته اولور شیخی مجیر
 شیخکه صدقه وار سنده اطاعت ایت
 انقیادنه انک نفسکی قیل عبد اسیر

نثر - طرق علیه ده (رابطه محبت) دیدکری مریدک شیخه اولان
 محبتدن عبارتدر ، اگر مریده بورابطه اولسه مرید شیخدن استفاضه
 ایده من ، زیرا استفاضه سبب رابطه محبتدر ، انکیچون رابطه جمیع طرق
 علیه ده رکن اولدی .

طریقت نقشبندیه ده رابطه محبتی درت طریق اوزره ملاحظه ایدرلر ،
 اولکی طریق بودر که مرید شیخک صورتنی قلبنده محبت طریقیله تصور
 ایده و اول تصورده کندینی افنا ایده ، عاشق معشوقک صورتنی تصور
 ایدوب کندینی معشوقک تصورنده افنا ابتدیی کی ؛ بورابطه سببیه شیخک
 روحانیتی مریدک باطننده حاضر اولوب مریدک باطنی اول روحانیتک انواریه
 منور اولوب شیخک بعض کالاتی مریده انصباغ طریقیله حاصل اولور .

بورابطه به مرید مداومت ایتسه تدریج ایله مرید دخی شیخ کی کامل
 اولور ، زیرا رابطه محبت محی عیوبک صفاته ادخال ایدر ، نکم
 [المحبة دخول صفات المحبوب على البدل من صفات المحب] دنلشدر .

ایکنجی طریق بودر که مرید شیخک روحانیتنه محبت طریق اوزره توجه
 ایدر و اول توجهده برزیه مستغرق اولور که بشریتدن ذهول ایدر و اولخالده

شیخک روحانیتی مریدک باطننده تصرف ایدوب مریدک اوصاف بشریه سنی ازاله
 ایدر و تدریج ایله مرید شیخک اوصاف روحانیه سببیه موصوف اولور و بو
 رابطه به محبت ایدوب شیخدن بدل اوله رق کاله ایریشور .

اوچنجی طریق بودر که مرید شیخک روحانیتی دائرة نورانیه شکلنده
 ملاحظه ایدوب کندینی اول دائرتهک وسطنده ملاحظه ایده و اول
 ملاحظه ده استغراق ایده که کندیدن بالکیه غائب اوله و اول غیبتده شیخک
 روحانیتک نورانیتی انعکاس طریقیله مریدک قلبنه انطباع وانتقاش ایدر
 و اول نورانیتدن مریدک قلبنه دخی بر نورانیت فرجه حاصل اولور و تدریج
 ایله اول نورانیت مریده دخی اصلیه اولور ، مرید دخی شیخدن بدل کامل
 و واصل اولور .

دردنجی طریق بودر که مرید شیخک صورتک روحانیتیه بیه مواجهه سنده
 ملاحظه ایدر و شیخک حضورنده ابتدیی تأدب کی اول صورت فرضیه نک
 دخی حضورنده تأدب ایدر و اول صورته توجه ایدوب اول توجهده مستمر
 اولور ، نکم اول صورت مفروضه دن اکا بر فیض نورانیت فیضان ایدر
 و بورابطه ایله مرید شیخک حضورنده تحصیل ابتدیی افاده بی تحصیل ایدر ،
 لکن مریده بواعتقاد لازمدر که شیخک صورتندن روحانیتی آبرمز و هر فنده
 تصور اولور ایسه روحانیتی صورتیه بیه امداد و اعانت ایده و شیخده
 دخی تصرف روحانیت لازمدر که غیبتده مریدینی تربیه و تصرفه قادر اوله
 اگر مرید شیخک حضورنده رابطه ایدر سه نفسی شیخدن فانی ایده و مرید
 شیخک حضورنده بویه رابطه ایتسه ، شیخ اول مریدی بر لحظه ده مقام
 مشاهده به ایصال ایده یلور .

معلو اولسونکه بورابطه لک مریده فائده ویرملری محبتیه مقارن اولور
 ایسه در ، اگر محبتیه مقارن اولمز ایسه فائده ویرمز ، بلکه ضرر ویرر
 و محبت دخی موهبة حقدور ، اکنسای دکلدر ، بلکه محبتیه تکلف زندقیه
 اولوب به ایرات ایدر .

(نظم)

ایت رابطه شیخه مدام * جنبه ایله اعتصام
اولطاعتده صبح وشام * احسانه اول مستحق
شیخه همان قیل اقتدا * عهدین طوتوب ایله وفا
بول حق یولنده ارتقا * اول واصل درگاه حق
شخصی تصور ایله طور * قلبکدن انی آنجه دور
دائم انکله قیل حضور * سرندن آل شیخک سبق
جنبده شیخک فانی اول * عشقنده سرگردانی اول
علم لدنک کانی اول * درسن اوقی اندن ورق

نثر — ارکان سلو کدن اولان صحبت مشایخ جمیع طرفده الزم لوازم
واعزم عزایمدر ، ریزا مشایخک اکثریا مریدلرینه افاده وافاضه لری صحبت
ایله اولمشدر ، رسول الله (صلی الله تعالی علیه وسلم) حضرتلری دخی
اصحاب کرام حضرتانه فتی چوق طریق ایله افاده وافاضه پیوردیلر اما صحبت
ایله افاده وافاضه لری انلره زیاده اولدیغندن (اصحاب) ایله تسمیه
اولتوب (صحابی) ایله صحبتیه نسبت اولندی ، صحبت ایله افاضه وافاده سنت
رسول الله اولدیغیچون مشایخ نقشبندیه حضرتانی دخی صحبت اختیار ایدوب
(طریقنا طریق الحبه والخیر فی الجمیع) دیدیلر و پیوردیلر که سالکه
طریقنده صحبت سنت مؤکده در بلکه فرضدر ، فرضدن بعض کره الزم
اولور ، زیرا فرض قضا اولنور اما صحبت قضا اولنمز ، انکیچونکه عارفلر صحبتلری
الله تعالیکنک تجلیاتندن اقتضا وقتیه نشأت ایدر و وقت ایسه مرور ایدر
طورماز و تجلیات دخی تکرر ایتمز ، انکیچون فوت اولان صحبت تدارک اولنمز .

طریق تقرب الهیده سالکک بعض مقامدن عبورلری و بعض مقامه
وصوللری فرائض وسنن و نوافله اشتغال ایله ممکن اولمزه انجق صحبت
ایله ممکن اولور ، اولوقت صحبت عبادتدن الزم اولور ، اولوقت صحبتیه مسارعت
ایتمک سالکه فرض اولور ، تکیم رسول الله (صلی الله تعالی علیه وسلم) صحابیدن

برینی صحبت ایتمک ایچون آدم کوندروب چاغردیلر و اول کسه (صلاقی ادا ایدر
کلیم) دبوب صلاته مشغول اولدی و صلاقی ادادن صکره حضور رسول
الله کتدی و رسول الله اکا پیوردیلر که (نیچون اجابتی تأخیر ایتمک) انلردخی
دیدیلر که (صلاقی ادا ایچون تأخیر ایتم) و رسول الله (صلی الله تعالی علیه
وسلم) اکا عتاب ایدوب (بنم دعوتیه اجابت ایدوب صحبتیه کلک سکا صلاته
اشتغالدن الزم ایدی) پیوردیلر ! بعض کره اولور که عارفلر سالککری
بر صحبت ایله حقه ایصال ایدرلر ، انکیچون عارفلر سالککرینه (اصبحوا
مع الله فان لم تطبقوا فاصبحوا مع من یحب مع الله لنو صلکم صحبتیه الی
حبه الله عزو جل) دبه امر ایدرلر .

دخی عرفاء صادق ، مشایخ فاضله ، قوة نطقیه به مالک ، انفاس
قدسیه به صاحب اولان ذوات کرام که احیاً اموات ایتمک قادرلر در ، صحبتلریله
سالککک قلبلرنده اولان حجب مانع لری محو و ازاله ایدوب سالککره حق
مشاهده ایدرلر و سالککک انلردن خبری اولمز ، انلر جواسیس قلوب
و نوامیس نفوسلردر ، سالککری نه در لو طریقله حقه ایصال مراد ایدرلر سه
انکله ایصاله قادر اولورلر ، اگر دنیلور سه که نه حکمتدر عارفلر صحبتلرنده
بو حائل اولوب سائر علماء ظاهریه نک و وعظ حکایه کولرک صحبتلرنده بو حائل
اولمز ، بلکه انلرک صحبتلری غفلته باعث و تفرقه به بادیدر ؛ اکا جواب
بودر که انلردن صادر اولان صحبتلر عالم فرقدن ظهور ایدر ، انکیچون
انلرک صحبتلری تفرقه و غفلت ایراث ایدر ، هر یقان دخی انلرک صحبتلری
وعظ و نصیحتیه دائر ایسه ده ، اما عارف باللهلرک صحبتلری عالم جمعدن و مقام
قدرتدن و حضرت قرینتدن نشأت ایدر ، انکیچون صحبت عارفان قرب
و شهود و فوز و فور ایراث ایدر ، هر قدر انلرک صحبتلری ظاهرده وعظ
و نصیحتیه دائر اولمز ایسه ده ، پس امدی عارفلرک صحبتلری سائر ناسک
کلاملریله قیاس اولنمز .

(نظم)

دم عیسی کبی صحبتله در عارفلرک فیضی
حیات جاودانی بخش ایدر انلر کلامندن

عجمی فیض ایدر سه سالکه صحبتله عارفله
اولارک صحبتی نشأت ایدر قدرت مقامندن

نثر — ودخی معلوم اولسونکه عارفلرک صحبتلری فیض ابراث ایتدیکی
کبی نظرلری دخی فیض ابراث ایدر ، زیرا عارفلرک نظرلری حق تعالینک
نظرندن تفرع ایتشدیر ، بلکه عین نظر حقدر ، تکیم حدیث قدسیده
[و بی پیمرو بی یسطق] الی اخر الحدیث پیورمشدر ، بلکه حق تعالی سائر
مخلوقک جله سنه انسان ایله معانظر ایدوب رحمت وحایت ایدر .

نقل اولنورکه برکون نجم الدین کبری حضرتلرینه بر حال ال ویردی ،
واولحال ایله بر کلیه نظر ایتدی ایدی ، اول کلپده اول عزیزک نظرلی
برکاتنده چوق حالات سنیه وچوق صفات علیه ظهور ایتدیکه اولوقنک
انسانی انده متحیر اولدیلر .

دخی نقل اولنورکه سید احمد بدوی حضرتلرینک ولایتلرندن و قدرت
روحانیتلرندن ایدیکه اگر رسالک انلره استفاضه نیتله کلسه همان اولسالکی
برنظر علیه ایله مقام ولایت ایتصال ایدوب خلافت ویرلر ایدی و بواول
نظردرکه خواجه حافظ شیرازی آتی بویتله تنی ایتدیلر .

(بیت)

آنان که خاک را بنظر کیمیا کنند * آیا بود که کوشد چشمی بما کنند

(نظم)

یارب اولورمی برنظر اولیا بکا * بن خاکیده ایده نظرلی عین کیمیا
یوق فیض حقه قابلیته بنده اقتدار * تا ایر منجه همت مردان کبریا
اکسیر خاصه برنظره مظهر اولدن * ممکن دکل جنبانه اللهک ارتقا

نثر — ودخی عارفلرک نظرلری فیض ابراث ایتدیکی کبی عارفلرک

وجوهنه دخی نظر فیض ابراث ایدر ، زیرا حق تعالی حضرتلری عارفلر دن
جذاب بشریه بی رفع ایدوب اسرار ذات وصفاتی انلرک وجوهنده بیان
واظهار ایتشدیرکه عارفلر یوزندن سائر ناسی هدایت ایده ، زیرا حق تعالی
عارفلرک واسطه سیله عوام ناسی هدایت ایدر و عوام ناس دخی عارفلر
واسطه سیله ناسی هدایت ایدر ، حق ییلورلر و عارفلر واسطه سیله حق
مشاهده ایدرلر و بو طریق ایله درکه انبیا و اولیا حضرتانی ناسی هدایت و ایرشاد
ایدرلر ، ایدی انبیا و اولیا نک یوزینی کورمک حق کورمک کبی اولدیغنه [ان
لله عباد اذا رؤوا اذکر والله] حدیث شریفنده اشارت پیورلمشدر .

نقل اولندیکه ابوتراب نخشی (قدس سره) یه بر سالک حکایه دیدیکه (بنده یه
الله تعالی کل یوم یتش کره تجلی ایدر) و ابوتراب دخی پیوردیکه (اول یتش
کره تجلیدن ابویزید بسطای بی بر کره کورمک سکایکدر) و سالک دخی دیدیکه
(سن بکا ابویزیدی کوستره بیلورمیسین) ابوتراب دخی (کوستر برم) دیوب
اولسالکی آلوب ابویزید یولنده او طور دیلر و ابویزیده منتظر اولدیلر ، ابو
یزید کلوب پکرکن ابوتراب سالکه دیدیکه (ابویزید بوکلن کیمسه در) چن
سالک ابویزیدک یوزینه نظر ایلدکده نعره اوروب یرو دوشوب وفات ایلدی
و ابوتراب دخی ابویزیده قصه بی نقل ایلدی و دیدیکه نه سردرکه اول کیمسه
دیمش ایدیکه «الله تعالی کل یوم بنده یه یتش کره تجلی ایلر» سنک وجهکه
برنظره تحمیل ایده مدی «ابویزید دخی دیدیکه (انده اولان تجلی تجلی» اسما
ایدی و بنده کی تجلی تجلی» زاندر و تجلی» اسمانک مظهری تجلی» ذاتی به تحمیل
ایده من و اول سالک مظهر تجلی» اسما اولق سبیلله تجلی» ذاتی بنم یوزمده
مشاهده ایتدکده اکا دخی مظهر اولق دیله دی ، لکن وعاء استعدادی تنک
اولغله عدم تحمیلدن هلاک اولدی ، زیرا سبجات تجلیاته تحمیل اوعیه
استعدادینک وسعته موقوف) در .

(نظم)

اولور سالکله ظاهر خدانک نور اسمایی
جمال پاکنک زیرا ولیردر مرایمی

وجوه اولیایه دقت اوزره قیل نظر تا کیم
سکا ظاهر اوله انلر یوزندن حق تجلاسی

نثر — ابدی طریقتده صحبت اعظم ارکان وصولدر، اگر صحبتک
آدابنه رعایت اولنور ایسه، اگر آدابنه رعایت اولنور ایسه صحبتک فائده سی
اولمز، بلکه ضرری اولور.

ایمدی صحبتک آدابینی بیلک لازم اولدی، آداب صحبت ایسه بونلردر.

مرید شیخک صحبتنه واصل اولمزدن اول غسل ایده، میسراوله ماز ایسه
تجدید وضوء ایده، ایکی رکعت نماز قیله و فقرایه دخی برشی، تصدق ایده
و کناهلرندن و اخلاق ذمیه دن توبه ایده و قلبینی خواطردن و تعلقاتدن تخلیه
ایده، صکره شیخک حضورینه دخوله استیذان ایده، اگر اذن اولور ایسه
نیت خالصه ایله تعظیم اوزره شیخک حضورینه داخل اوله و تأدب ایدرک
کیده، شیخک بدینی تقبیل ایده، صکره رجعت قهقری ایله رجوع ایدوب
صف تعالده واقف اوله و اگر شیخ جلوس ایله امر ایدرسه امر ابتدایی
محله جلوس، و تواضع اوزره بدینی صدرینه القا ایده، شیخدن اذن اولدقجه
کلام سوبلیه و شیخک یوزینه سبب نظر ایتیه و محو وجود ایدوب سکوت
اوزره اونوره، خاطرینی اوهام و خیالاتدن حفظ ایده و شیخک صحبتینی کوش
جان ایله استماع ایده و کلامی حسن قبول ایله قبول ایده، شیخدن اگر
ظاهر شرعه مخالف کلام صادر اولور ایسه او کلامی توجیهده قصوری
فهمنه اسناد ایدوب (شیخک کلامی شرعه موافقدر لکن بن فهم ایده مدم)
دیه؛ شیخک اصلا بروجله احوال و افعال و احوالنه اعتراض ایتیبوب
جمله سنی حق اعتقاد ایدوب تحسین ایده و اگر شیخک صحبتندن کندوبه
شبهه عارض اولور ایسه صبر ایدوب اولوقت شیخه سؤال ایتیه و صکره
اول شبهه اکا کشف اولمز ایسه مناسب بروقتده آنی شیخه سؤال ایده
و شیخک جمله کلامی انطاق حق دیو اعتقاد ایده و کلمات صحبتی حفظ
صکره خلوتنده ملاحظه ایدرک مقتضاسیجه عمل ایده و صحبتک

تمامندن صکره مجلسده چوق طور میوب کتمکه شیخدن اذن طلب ایده، اگر
شیخ اذن ویرر ایسه قالقوب تذلل و تضرع ایله شیخک الی و دبیزی تقبیل
ایدوب قهقری رجعت ایلیه و صکره طوغری خلوتنه کیده ایکی رکعت
خلوتنده صلاه شکر قیله رق شیخه دعا ایلیه.

(نظم)

ایدبر باعث وصلت خدایه * ایدبر زاد اولان راه هدایه
ایدله مجلس شیخه کیرنلر * بولورلر انده فیض بی نهاییه
ایدله دکلین شیخک کلامن * طریقتده بولورلر اول یوجه پایه
طریقتدن غرض انجق ایدبر * ادب اولدی حقیقت ایچره مایه
ایدله شیخه خدمت ایدنلر * ابرشدی فوق عرشه صالیدی سایه

فصل رابع

بوفصل سالکله حال سلو کلرنده حاصل اولان احوال و مقاماتی
و خواجکان حضراتک کلمات قدسیه لرینی بیاننده در.

معلوم اولسونکجه سالک مبتدیلرک سلو کلری اتنا سنده اوج درلوچا بلری
وارددر، اولکی جابلری شهوات حادثه درکه اول شهوات سالکری مشتمیاته
جذب ایدر، حقدن محجوب ایدر، ایکنجی جابلری عادات مألوفه درکه
انلر سالکری حقدن رد ایدوب معتاد اولان اموره تعلیق و تقيید ایدر،
اوچنجی جابلری اسباب موثوقه درکه سالک بوجا بلرک اوزرنده توقف
واقامت ایدوب مسبب اولان حق تعالی حضر نندن محجوب اولورلر و نفس
و شیطان دخی بوجا بلرک ورا سنده سالکله بیک درلو مکر و حيله ایدرلر.

ایمدی سالکله واجبدرکه بوجا بلری ذکر و توحید و اجتهاد شدید ایله
ازاله ایدوب حقدن محجوب اوابه.

(نظم)

دوشمه صقین هوایه اویوب قید شهوته
شهوت بو بولده سالکک بیک بر جابدر
عادانه میل ایدوب صقین اول ایتمه اعتبار
عادانه میل ایدنلره وصلت صعبادر
اسبابی پرده ایله چشم بصیرته
اسباب مسببک یوزینه هب نقابدر

نثر — ودخی سالک متوسط طرک اثناء سلوک کړنده ایکی درلو جابلری
واردر، اولکی جابلری ظلمانی لر در که انلره اخلاق ذمیه نفسانیه در که
(کبر، عجب، حسد، حقد) کی و بو جابلری سالک کندی نفسندن ریاضت
وتوحید ایله ازاله ایتمدیکه صفات حمیده روحانیه لایله منصف اولمز، نفسی
دخی تزکیه بولماز .

ایکنجی جابلری و (تواضع، مروت، عفت، سخاوت) کی موجب
نورانیة روحانیه در، سالک لره دخی لازمدر که بوجب نورانیه یی ذکر
وتوحید ایله ازاله ایدوب انوار صفات ربانیه ایله انصباغ واتصاف ونحقق
ایده واکر سالک بوجب ظلمانیه ونورانیه یی دفع ایدوب انوار صفات
ربانیه ایله انصباغ واتصاف ونحقق ایدر ایسه (ولایت صفری) رتبه سنه
ایریشوب (مقام مکاشفه) یه دخول ایدر، لکن حجاب وجود امکانی باقیدر .

(نظم)

رفع ایت حجاب ظلمتی نفس عنوددن
روحک صفاتی ظاهر اوله سنده چون شفق
روحک حجابی دخی رفع ایله سعی ایدوب
ایتسون احوالده ساکا بجلی صفات حق

صکره صفات حق ایله تحقیق
تاکیم حدیث قدسی اوله سنده ماصدق

نثر — یخن سالک مقام مکاشفه یه داخل اولور، اکا (توحید افعال)
اول مقامده حاصل اولور وجیع افعال مبادی دخی حق تعالیدن ییلور و بو آیت
کریمه نک سری اکا کشف اولور « واللہ خلقکم و ما تمیلون » اول مقامده دخی
زیاده مجاهده ایدوب عمو صفات روحانیت نورانیه ایدر ایسه اکا توحید
صفات ربانیه حاصل اولور، اول مقامده جیع صفات خلایق ورب تعالینک
صفاتی کورر و بو حدیث شریفک معناسی انده ظهور ایدر و سری دخی اکا
کشف اولور [فاذا احببته کنت سمعه الذی یسمع به و یبصره الذی یبصر به
ولسانه الذی ینطق به و یدیه الذی یبطش بها و رجله الذی یمشی بها] بو مقامده
دخی مجاهده ایدوب نفی وجود امکانی ایدر ایسه اکا توحید وجود واجب
الوجود حاصل اولور و بو توحید ذات واجب الوجود ایله توحید ذات
ثالثه که (توحید افعال، توحید صفات، توحید ذاتر) جمله سی عام اولور
وسالک دخی حقیقته موحد اولور و (ولایت کبری) مقامده داخل اولور .

ظن اولتمسون که بو توحید ثلاثه آسانلق ایله حاصل اولور، بونلری
تحصیلده کر کدر که سالک دخی روحنی مراقبه دائمه ایله تصفیه ونفسنی مجاهده
کثیره ایله تزکیه ایده، جسمنی دخی ریاضت شاقه ایله اذابه ایدوب فنا
ایدر فناده انار بشریتدن انده بر اثر قالمیه، اندنصکره دخی عنایت حقه
مظهر اولق کر کدر که اول سعادت نائل اولوب اول دولته واصل اوله،
یوخسه نه ممکندر که برکیمسه سر وحدت دید کربنی تفکر عقل وخیل
فکر ایله و مطالعه کتب صوفیه ایله فهم ایدوب مشاهده ایده .

(نظم)

خفیدر سر وحدت فکرت عقل ایله فهم اولمز
شکار ایتک نه ممکن عنک بوتک مرغ عنقابی

صاقین وحدت مقامی و همایه ادراك اولور صاعه
نه ممکن ایلله ذره احاطه عرش اعلائی

نثر — ودخی معلوم اوله که سالکه اثناء سلوکنده ایکی غیبت حاصل
اولور ، اولکی غیبتنه (غیبت صغری) و (فنای مفید) دخی دیرلر
وبوغیبتک معناسی بودر که سالک غلبه وجد ایلله صفات حواسندن زائل
اولوب جله حواسی معطل اولور ، بوغیبتدن سالکه بعض وقت افاقت
کلوب نفسنه ینه رجعت ایدر .

ایکنجی غیبتنه (غیبت کبری) و (فنای مطلق) دخی دیرلر ، بوغیبتک
دخی معناسی سالک احکام حواس جلیتدن بالکلیه پاک اولوب بردخی
احکام حواس جلیت طبیعتنه رجعت ایتمز ، بومقامده سراحیتنه واقف
اولور ، وجود وحدتی مشاهده ایدر ، اولوقت سالکه لازمدر که مبصرانه
تعلیق نظر ایتیموب عین بصیرتله انوار وحدتی جمیع اشیاده مشاهده به سعی
ایده واکر سالکه حجاب کونیه غلبه ایدوب سر وحدتی ملاحظه اکا
متعسر اولورسه اول سالکه لازمدر که حق تعالیک نظریک جمیع مخلوقاته
من غیر جهت تعلقی ملاحظه ایده ، زیرا حق تعالی جهنده ملاحظه اولندیفی
کی نظری دخی جهنده ملاحظه اولتمز ، اکر سالک حق تعالیک نظریک جمیع
مخلوقاته تعلقی بویله ملاحظه ایدوب انک اوزرینه اهتمام ایدرسه اول
سالکک نظری بصیرتدن وجود جمیع مخلوقاته محو اولوب سر وحدت
وجود اکا ظاهر اولور واول سالک دخی بوملاحظه اوزرینه مداومت
ایدرسه سر وحدتی جمیع مخلوقاته مشاهده سنده رسوخ بولوب بردخی اول
مشاهده دن ذاهل و غافل اولمز وبرزخ تلویندن خلاص اولوب مقام تمکینه
ترقی ایدر و حقیقته موحد و موصل حق اولور .

(نظم)

حواسین حکمی کل ایلله تعطیل * بصیرتله اوله سن حقه واصل

نقوش کائناتی محو ایدرسک * اولور نقاش نقشک سکا ظاهر
وجود خلقی سلب ایتسک نظردن * اولورسک وحدتک سرینه باصر

نثر — معلوم اولسونکه طریق وصلت حق تعالیده او چ تجرید
لازمدر .

اولکی تجرید بودر که دنیایی و دنیایه متعلق جمیع عللری ترک ایتمکدر ،
بوتجرید ایلله سالک جمیع اشغال ماسوادن فارغ و آزاده اولوب جمیع هنک
طلب حقه قصر و جمیع وقتی عباداته صرف ایده ، بوتجرید سالکه لازمدر ،
زیرا بوتجرید اولدجقه سالک حق طلبده صادق اولمز .

ایکنجی تجرید دخی بودر که سالک جمیع صفات جلیت طبیعتدن پاک
اولمقدر ، بوتجرید دخی سالکه لازمدر ، زیرا صفات جلییه نجاست
معنویه لدر ، انلر ایلله طریق مقدس کعبه معنویه به سلوک اولتمز و بوطریقه
سلوک انجیق تجرد معنوی و طهارت معنویه ایلله اولور و صفات جلییه
نفسدن ازاله ایلله تجرید معنوی و طهارت معنویه اولور ، کعبه صوریه ده
تجرد صوری و طهارت صوری لازم اولدیفی کی .

اوچنجی تجرید دخی صفات جزئیة مخلوقیه دن تصفیه ایتمکدر و بوتجرید
دخی سالکه لازمدر ، تا کیم حرم حضرت احدیته انکیچون دخول میسر
اوله ، زیرا صفات مخلوقیت انینیت اقتضا ایدر و انینیت اقتضا ایدن
ذات و صفات حضرت احدیته توسع ایتمز .

(نظم)

صفا تکردن تجرد قیل طهارتدن طوتون احرام
تجرده طهارتسز بو بولده هیچ رواج اولمز
که کور تجرید تو بین ایتیموب باغلانیدن احرام
حرم کعبه به بر کیمسه به کبرمک مباح اولمز

نثر — ودخی معلوم اولسونکه سلوک ائناسنده سالک اوج فنا حاصل ولور .

اولکی فنا فنا افعالدر ، بو فناک صاحبه حق تعالی فعالیت صفاتیله تجلی ایدر واول تجلی سببیه اول سالک جیم افعال عبادی حق تعالیدن مشاهده ایدوب واول افعالی جله حق تعالی به اسناد ایدر واول وحدانیت فاعلیت حق تعالی بی جیم افعالده مشاهده سببیه « لافاعل الا الله » دیوب کلمه توحیدده حق تعالینک فاعلیتی اثبات ایدر .

ایکنجی فنا فنا صفاتدر ، بوفناک صاحبه حق تعالی قیومیت صفاتیله تجلی ایلر واول تجلی سببیه اول سالک حق تعالینک قیومیتی جیم اشباهه مشاهده ایدر وحق تعالینک سائر صفاتی دخی صفات خلانقده مشاهده ایدوب مثلا [لا حی الا الله ولا سمیع الا الله ولا بصیر الا الله] دیوب الله تعالینک صفاتی توحیدده اثبات ایدر .

اوچنجی فنا فنا ذاتدر ، بوفناک صاحبه حق تعالی احدیت ذاتیه تجلی ایلر واول تجلی سببیه اول سالک حق تعالینک وجودینی جیم ذواتده مشاهده ایدوب و جیم ذواتی عدم اصلیه لنده مشاهده ایدر « ولا موجود الا الله » دیوب توحیدده حق تعالینک وجودینی اثبات ایدر ، مخلوقاتک وجودینی نئی ایدر واول سالکک اونییه سنی تمام ایدوب واصل حق اولور وحق ایلر بقا بولور وبو اونییه بی محی الدین عربی (قدس سره) اشارت ایدوب بیوردی « من شهد الخلق لافعل لهم فقد فاز ومن شهدهم لاحیاء لهم فقد سار ومن شهدهم عین العدن فقد وصل »

(نظم)

خدایه باعث وصلت فنادر
تجلی صحت سینه رهنادر

صفتکیم عقل وحسه اوله مغرور
بویولده عقل وحس هب بندپادر

نثر — معلوم اولسونکه بواوچنجی فناک صاحبه مظهر تجلی احدیت ذات الهیه اولق سببیه حق تعالینک انوار وجود احدیت ذاتی جیم وجود ذوات کائناتده مشاهده ایدوب « مافی الوجود سوی الله » کلامنی سویلر وبو کلامی سویلک ایله مؤاخذه اولغز .

(نظم)

وجود کائناتی ایلوب حق وجهنه مرآت
جال پاکنی اهل شهوده ایلدی اظهار
اکر شک ایلوب ارباب فطرت دوشه انکاره
قرده سیر ایدوب انوار شمسی ایتمه سین انکار

نثر — سالک پن اول انوار وجود احدیت ذات حقه مستغرق اولدقده جیم مشاعر وندارکی و جیم اعضا وحواسی اول انوار ایلر منصف اولور واول انوار ایلر انوار وجود احدیت ذات الهیه بی مشاهده ایدرک اول وقت اول سالک حق روبرق حقت رؤیتی اولور وکلامی دخی حقت کلامی اولور ، زیرا اول مقام مقام چقدر مانده غیریت اولماز ؟ تنکیم اول مقامده دیلدی .

(بیت)

اعادتنی طرفاً اداها به * فکان البصیر بباطرها

(نظم)

بکا برکوز اعاده ایله یارب * جالک کورمه اولسون بحالم
صنی کورمک بکا اولز مبهر * اوله بئلکله کوزده ایچی حالم

نثر — اول مقامده سالک حق تعالی بی معرفتی دخی حق تعالینک معرفتی اولور، نته کیم اول مقامده دیلیدی (لا یعرف الله الا الله) واول سالک اولوقت توحیدی دخی حق توحیدی اولور، یعنی الله تعالینک کندی ذاتی ابتدیی توحیدی کی اولور واول مقامده اول سالکه بویه توحید ایتک واجب اولور (لا موجود الا الله) زیرا اول مقام جمع الجمع مقامیدر، آنده حقدن اوزکه موجود اولمز، اگر حق تعالی اول سالک دوام فناسک مراد ایدر ایسه بر دخی اتی وجود امکایه به رد ایتمز واتی اول مقام جمع الجمعده ستر و حفظ ایدوب اصلا مقام جمعدن چقمز وکلای جمله کلام جمعدر وآنک جمیع امورنده حق تعالی متصرف اولور.

(نظم)

فناده سالک اولسه دوا می * اولور محفوظ چقمز اولمادن
ایدنر حضرت حقده قیامی * حقیقته چبقار ارض وسمادن

نثر — اگر الله تعالی اول سالک صحو وبقاسنی مراد ایدر سه اکا نور یقین احسان ایدوب کندی صفتلریله اتی موصوف ابد واول سالک الله تعالینک نور و صفاتیله بقا بولوب وجود کثرت امکایه به رجعت ایدر ولکن اکا کثرتی رؤیت و وحدتی مشاهده حجاب اولمز واول سالک حق تعالی جمیع مظاهرده مشاهده قادر اولور، ظاهر ایله مظهری تمیز ایدوب ایکسینک دخی حقنه رعایت و آداب رغبت ایدر واول کیمسه دخی سالک ترک تربیه لرینه و طالب لک ارشادینه اهل اولور، وحقک فانی ورسول اللهک تابعی اولور ورسول اللهک سنتی اوزره خلقی حق تعالی حضرتنه دعوت ایدر. عارف اسرار احدیت، عالم آداب عبودیت اولوب حق تعالینک هر حالده رضاسنه داعی وادابنه مراعی اولور.

(نظم)

عارف جمال حق مظاهرده سیر ایدر
عارفلرک بصائرینک هیچ حجابی یوق

عارف شهودی حاجب ایدمز مظاهره
رؤیتده چشم عارفک اصلا نقابی یوق
دام حقوق کوزلمه در شانی عارفک
حقه رعایت ایله دن اجتنابی یوق
عارفلرک مراعی خدائک رضاسیدر
هیچ انلرک خلاف رضا ارتکابی یوق

نثر — بوندنصرکه معلوم اولسونکه خواجکان حضراتنک آداب طریقته بیوردقلری کلمات قدسیه اون برکله در.

اولکی کله «یاد کرد» در، بولکه خواجکان عنندده کلمه توحیدی حبس نفس ایله ذکر ایتکدن عبارتدر، زیرا خواجکان حضراتی سالک لک قلبلرینی تصفیه ایچون کلمه توحیدی حبس نفس ایله تلقین ایتدکده (یاد کرده مشغول ایتدک) دیرلر ایدی، اول اجلدن یاد کرد کلمه سی بو طریقته کلمه توحیدی حبس نفس ایله ذکر کردن کنایه اولدی.

خواجکان حضراتی بیوردلرکه «سالک یاد کرده مشغول اولدقده کرکدرکه جمیع اوقاتنی یاد کرده صرفی ایده، تا کیم قلبنده اولان حجب موانع دفع اولوب قلب صورت اصلیه سنه رجعت ایده وقلبه مرموز اولان تجلیلرک انواری ظاهر اوله، زیرا حدیث شریفده (ان القلوب تصدو واکما تصدوا الحدید وجلانها ذکر الله) وارد اولمشد، کلمه توحید کی قلبه جلا وپرر ذکر اولماز، زیرا کلمه توحید نفی ایله اثباتدن مرکبدر، نفی ایله صدای قلب زائل اولور واثبات ایله جلا ی قلب حاصل اولور، اندنصرکه تجلیلرک انواری قلبده ظهور ایدر.

(نظم)

باک اولسه اگر ذکر ایله قلب ایچره سوبدا
انوار تجلیلر اولور آنده هویدا

ذکر ایله سویداایده سن ایله کور پاک
انوار تجلیلر اوله آنده ده پیدا

نثر — ایکنجی کله « وقوف عددی » در ، بوکله « کله توحیدی
حبس نفس ایله ذکر ایدرکن عدد اوتاردن (بروتر) اوزرینه وقف ایدوب
نفسی اطلاق ایتمکدن » عبارتدر .

وقوف عددینک فائده سی قلب خواطر دن سالم اولوب ذکر ی حضور
ایله ایتمکدر ، یوقسه وقوف عددی حبس نفسده شرط دکدر ، بلکه
بعض ذاکرله وقوف عددی تفرقه وبرر .

خواجگان (قدست اسرارهم) حضراتک « وقوف عددی یکر می بره
بالغ اولدقده نتیجه ذکر حاصل اولور » دیدکاری نتیجه نک حصولی بمرتبه به
مخصوص دیمه دکدر ، زیرا بعض ذاکره یکر می بر عددده بالغ اولمازدن مقدم
نتیجه حاصل اولور واکر ذاکرک وتر اوزره وقوفی یکر می بر عددده بالغ
اولوب نتیجه حاصل اولماز ایسه اول ذاکر آداب ذکرده تفصیرات
ایتمشدر ، یوقسه البته وتر اوزرینه وقوف بمرتبه به بالغ اولدقده نتیجه
ذکر ظهور ایدر ، نتیجه ذکر ایسه بشریتک انقاسی وجذبه قیومیتک
ظهور ایدر ، اکر بمرتبه به وقوف بالغ اولوب ذکر ظهور ایتمسه اول
ذاکرک آداب ذکرده قصوری واردر ، اول ذاکر ابتداء امره عودت
ایدوب آدابه رعایت ایدرک ذکره مشغول اولق کرکدر .

(نظم)

ذکر اجتن ووقوف ایله ایرمز نتیجه به * زینهار صقین سن ایله ذکر ی وقوف
اولز جناب حضرت حقه تقری * طاعت یولنده سالک اولورسه حکوفسن

نثر — اوچنجی کله « بازگشت » در ، بوکله « ذاکر حبس نفس ایله
ذکر ایندکده عدد وتر اوزرینه وقوف ایدوب نفسی اطلاق ایدرکن (الهی
انت مقصودی ورضاک مطلوبی) کلامنی ملاحظه ایتمکدن » عبارتدر .

بوکلامی ملاحظه دن فائده بودر که ذاکر بوملاحظه سببیه ایکی نفسک
ماینینی خواطرک دخولدن حفظ ایتمش اولور ، نفسک ماینینی حفظ ایدر ،
آنکله ذکر قوت بولوب تأثیری قلبه زیاده اولور .

بوکلامک برخاصه سی ده بودر که ذاکر بونی ملاحظه ایتمک ایله حق
تعالی مقصودیت صفتیه ذاکرک قلبنده تجلی ایلرده ذاکرک عشق جانب حقه
زیاده اولور .

برخاصه سی دخی بودر که ذاکرک ذکرده اخلاصی اولسه بوکلامی ملاحظه
سببیه حق تعالی آکا اخلاص احسان ایدر ، بر فائده سی دخی بودر که بوکلام
اکر ایکی نفسک مایینده ملاحظه اولنسه ذکرک مایینه غفلت تحلل ایدر
و ذکرک مایینه غفلت تحلل ایتمسه ذکرده دوام حضور اولماز و ذکرده
دوام حضور اولسه ذاکر ذکرده فنا بولمز و ذاکر ذکرده فنا بولسه
ذکرک نتیجه سی حاصل اولمز ؛ آنکچون بو طریقت علیه ده بوکلامی ایکی
نفسک مایینده ملاحظه امر لازم اولدی .

(نظم)

بم مقصودم اولدک سن الهی * رضاک اولدی مرادم قبله کاهی
بودعوای بتم سن ایله تصدیق * که سنین جله دعوائک کواهی

نثر — در دنجی کله « هوش دردم » در ، بوکله « سالک دوام
انفاسنه دخول و خروجده اطلاع حاصل ایتمسه ، انفاسنی غفلدن حفظ ایدر
و انفاسنی غفلدن حفظ ایتمک بو طریقتده اعلا مرتبه در ، زیرا انفاسنی
حفظ ایتمک حضوره سببدر و حضور ایسه بو طریقتده رکن اعظمدر ؛
برکیمسه انفاسنه دخول و خروجده مطلع اولسه انفاسنی ضایع قیلمش
اولور ، انفاسنی ضایع قیلان نفسنه مالک اولمز ، انفاسنه مالک اولیان
ضلائنده قالوب هلاک اولور ؛ نتکیم شیخ شهاب الدین (قدس سره)

حضرتلرینک « من لم يملك انفاسه لم يملك نفسه ومن لم يملك نفسه فمكان من الهالكين » بیوردقلری بوسری ایضاح ایدر .

هوش دردمک فاندہ سی اولدرکه جیع نفسلر منیع وحدانیت ومعدن معرفت وموضع فہوضات اولان قلب حقیقینک محلی اولان قلب صنوبرینک اوزرندن مرور وعبور ایلر ، آنکیچون انفاس بمدحیاتدر ؛ برکیمسه انفاسنه دخول وخروجدہ مطلع اولسه ، حق تعالیٰک اسرارندن بر سرہ البتہ مطلع اولور واول نفس نفس رحن اولورکه [انی اجد نفس الرحمن من قبل الین] حدیث شریفی بوکا اشارتدر .

(نظم)

آلمہ غفلتہ نفس ایچہ صاقین خسراتی
آلان انفاسی حضور اوزرہ ییلور سجاتی
اعرف ناس ، خبر وپردی نفس سرندن
شم ایدوب سمت یمندن نفس رجانی

نثر — بر نفس یوقدرکه آندہ رابحہ وحدانیت حق سبحانہ و تعالیٰ اولیہ و برکیمسه انفاسنی اخذ واطلاق ایلسه البتہ اول رابحہ وحدانیتدن شم ایدر ودخی معلوم اولسونککہ عبد معبودینہ نفس ایله ابتدکی عبادتدن افضل عبادت اولمز ونفس ایله دخی ابتدکی معصیتدن اقبیح معصیت اولمز ، زیرا عبد بر نفس ایله بر عبادت ایدرکه اول عبادتی آنی اعلای علیینہ رفع ایدر و بر نفس ایله دخی بر معصیت ایشلرکه اول معصیت آنی اسفل سافلینہ رد وتنزیل ایدر ؛ آنکیچون اولیاء اللہ عندندہ حفظ انفاسدن الزم وافضل عمل اولمز ، نته کیم جنید (قدس سرہ) حضرتلری (ما احسن النفس بالندامة وهو اکبر من عبادة الكون وافضل الاعمال الانفاس بالایمان واقبح الاعمال الانفاس بالكفر) بیورمشلردر .

بشچی کلمہ « نگاه داشت » در ، نگاه داشت کلمہ سی « قلبی خواطردن حفظ اینمکدن » کنایہ در ، معلوم اولہ کہ حق تعالیٰ قلبی مرآت جمال ذات

و آنلری مظهر انوار اسماء وصفات وخواطری دخی قلبک مشاهده سنہ حجاب ایلدی ؛ اکر برکیمسه قلبی خواطرك دخولندن حفظ ایتسه حقلک ، جمال ذاتی وانوار اسماء وصفاتی مشاهده ایدہ مز ؛ ایددی ، سالکہ قلبی خواطردن حفظ اینمک لازم اولوب اکر بر سالک جد وسعی ایدوب قلبی خواطردن ربع ساعت ویانصف ساعت حفظ ایدرسہ البتہ اولسالک جمال ذاتی وانوار ذات وصفاتی مشاهده ایدر ؛ لکن قلبی خواطردن بومقدار حفظ اینمک قتی صعبدر ، قتی چوقی مجاہدہ ایله حاصل اولور ، آنکیچون طریقندہ قلبی خواطردن حفظ اینمک اعلی مقام اولدی .

معلوم اولہ کہ قابہ حجاب اولان خواطر آلتی نوعدر ، ۱ (هواجس) در .
بوهواجس نفس جانبندن قلبدہ ظهور ایدر ، ۲ (وساوس) در .
بووساوس شیطان جانبندن قلبہ القا اولنور ، ۳ (الہامات) در .
بونلر دخی ملک جانبندن قلبہ القا اولنور ، ۴ (واردات) در .
حقندن قلبہ سنوخ ایلر ، ۵ صور (کائنات) در .
بونلر دخی حواس جانبندن اولوب قلبہ دخول ایلر ، ۶ (معقولات) در .
بونلردہ عقل جانبندن قلبہ خطور ایلر ، بو خواطرك مجموعی سالک مبتدی بہ کورہ حجابدر .

ایمدی سالک مبتدی اثناء سلوکنندہ قلبی بوخواطرك مجموعندن تجرید اینمک وبجوعنک دخولندن حفظ اینمک رکدر کیم جمال ذاتی مشاهده وانوار تجلیات اسماء وصفاتی مکاشفہ ایدہ ، یچنککہ سالک مقام مشاهده واصل اولور ، آنک مشاهده سنہ خواطر حجاب اولماز ، زیرا اولسالک خواطردہ دخی جمال الہی انوار اسماء وصفاتی مشاهده ایدر ، تنکیم مظاهر خارجیدہ مشاهده ابتدکی کبی ، قلبی خواطردن حفظ اینمک طریق بودرکہ سالک محسوساتہ حواسنی تعلقندن منع ایدہ ، زیرا اکثری خواطرسمع وبصر طریقیلہ قلبہ دخول ایدر وعقلنی دخی معقولات تعلقندن حفظ ایدوب مطالعہ کبی شیلری ترک ایدہ ، شیخنک امر ابتدکی امرہ مشغول اولہ ، کلمہ توحید ایله قلبی دائم تخلیه ایدرک استغفار ایله حقہ

توجه اید، فاسدن عزات و کلام سوتلکدن کف لسان اید و قلبه دائم ناظر اولوب خواطری قلبندن طرح اید و اعمال دنیویه بی ترک اید و قلبنی اشغال ایدن اموردن احتراز اید.

(نظم)

ایدلکل جله مجاری حواسی مسدود
جسمکی صوم و ریاضاته ایله تضییق
اولمه سین سیل خواطرله قلبک کرداب
ایتمسون چند شیاطین آتی سرداب
جمله معلوم ایله معقولی فراموش ایله
اوله انوار تجلی ایله روحک شاداب

نثر — انتحی کله «وقوف قلبی» در، بوکله «قلب صنو بری به توجه ایدوب عین بصیرت ایله حقیقت قلبه نظر ایدوب طور مق» در.

وقوف قلبی به اشتغال کیفیتی بودر که سالک قوی و حواسیله جانب یسارده قلب صنو بریده اولان قلب حقیقت توجه ایدوب بصیرتک حقیقت قلبه نعلیق ایدوب اول حقیقت نظارت اوزره مستمر اوله، تا کیم اول سالک ده بر غیبت ویا اثر جذبه ویا احوال سلوکدن بر حال ظهور اید، صکره اول ظهور ایدن حاله اتباع ایدوب مقتضاسیجه عمل اید، تا کیم اول حال زائل اولنجیه دکن، صکره ینه ووقوف قلبی به عودت ایدوب ینه بر حال ظهور ایدنجیه دک مشغول اولوب واول حاله ینه اتباع ایدوب مقتضاسیجه عمل اید، تا کیم اول حال زائل اولنجیه دک، بومنوال اوزره ووقوف قلبی به مشغول اوله، تا کیم عنایت حقه مظهر اولوب نسبت طریقت علیه آنده تقرر و تحقیق اید و مطلوب حاصل اوله.

بو طریقت علیه ده سالکدر سائر اشتغالات سلوکدن منائر اولمازلر ایسه مشایخ عظام ووقوف قلبی تعلیم ایدوب آکا مشغول ایدرلر، تا کیم آنلرده

تربیه به قابلیت کور، آندن صکره سائر اشتغالات ایله تربیه ایدوب آنلری حقه ایصال ایدرلر، آنکچون ووقوف قلبی بو طریقه (اصل اصول) اولدی.

(نظم)

بیضه دل اوستنه مانند مرغ اول باسبان
تا که انوار تجلی دلد آچسون پروبال
فیضگاه دلد در کسب کالی سالکک
اندن اوزکه غیری یردن ایلز کسب کمال
لوح مرآت دله دائم نظارت ایلسون
جلوه گاه حقدر اول آنده اولور سیر جال
دلن اوزکه جای وصلت استین عاشق دکل
عاشق اولدر کیم ایدردل خجله کاهنده وصال

نثر — یدنجی کله «یادداشت» در، بوکله «وجود احدیت حق تعالی به هر حاله وهر شیده دوام اوزره مراقبه دن» عبارتدر.

یادداشت اشتغال کیفیتی بودر که سالک جمیع قیوداتی قلبندن تجرید و قوی و حواسی دخی احکامندن تعطیل ایدوب جمیع موجوداتی عدم اصلیرلنده ملاحظه اید، ووجود وحدت ذات الهی بی جمیع موجوداتی محیط، کیف وکدن ولون و شکلدن وجهت و مکاندن منزله بر امر نورانی و بوجود حقانی ملاحظه اید و دائم اول امر نورانی بی جمیع اشیاده مراقبه اید و بو مراقبه ده فتور همت و نشئت عزیمت ایتیه رک مداومت اید، تا کیم وجود ذات حق تعالی بی جمیع مظاهرده مشاهده ایلله، تکیم حدیث شریفده [رأیت ربی نورانیا] وارد اولمش و بوراده کی رؤیت مشاهده معنائنه گمشدر.

مراقبه ائناسنده قلبنه خواطر خطوط ایدن سالککه کرکدر که نظرینی به براتندن بر شیشه تعلیق اید و کوزینی آندن آیرمیوب اول خواطر مندفع

اولنجه به دك اول شـيئه نظر ايدوب طوره ، يا خود خواطرده وجود
وحدت ذات الهييه ملاحظه ايد ، تا كيم خواطرده وجود وحدت ذات
الهييه ظهور ايدوب خواطر مضـمـل اوله زيرا ائـده « ومن احسن الحسنات
مراقبة الرقيب عند خطرات القلوب » وارد اولمـشـدر .

(نظم)

كوزله طور اسرار حق دائما اشياده سن
حق سكا اسراريني اشيادن ايلر آشكار
ايله هر كـنـز نظر ظاهر ده نقش عالمه
ايله باطنده همان نقاش نقشه انتظار
سعي قيل نفي وجود كائنانه عارف اول
عارفه نفي وجود اولدي حقيقتده شعار
حق تعالـيـك وجودنده بولور محو وجود
هر نه كيم خارجه و خاطرده اولسه اعتبار

نثر — سـكـزنجـي كـله « نظر بر قدم » در ، بوكـله « سـالـك حـال مـشـينـده
نظريتي پشت پاينه تعليق ايدوب آفاقه باقامـقـدن » عبارتـدر ، زيرا سـالـك
مبتدي طريقتده كيدر كن آفاقه نظر ايله صور مبصرات قلبيه منقش اولوب
قلبه تفرقه حاصل اولور و اول تفرقه بي دكه بر حال ايله ازاله ايدـمـز ، يا خود
نظري مشتهيات و مستحسانه تعلق سبيله قلبنده علاقه حاصل اولوب مفتون
اولورده سلوك كن محروم قالور ، حقدن منقطع اولور ، چونكه « من كثرت
لحظاته دامت حسراته » دالمشدر .

شيخ محمد بن عبدالله نقل ايدركه : بر كون استادم ايله بر يواده كيدر دم ،
نظم بر شاب جميل وجهه تعلق ايتدي ، استادم آكا مطلع اولدقده دونوب
بكا ديديكه (او غلوم سن بونظرك ضرريني البته بر كون كور رسك) ، بن
اول سوزدن زياده متأثر اولدم و ضرره منتظر اولدم ، تا كيم يكرمي سنه
مرورند نصـكـره بر كچه آني كوردم تفكر ايدر كن اويودم و چنانكه صباح

قالقدم كوردمكه حفظ اينديكم قرآن كريمي جله نسيان ايتدم ، اولوقت بكا
هاتفدن ندا اولديكه بونسيان اول نظرك ضرري در بووقت ظهور ايلدي ؛
انتهی .

سالك متوسط و متميز دخی اگر طريقتده كيدر كن آفاقه نظر ايدرك كيتسه لر
حضور قلبلري و جمعيت باطنلري زائل اولور و صـكـره اول حضورى و اول
جمعيتي تحصيل قتي مشكل اولور ، ايتدي سالكـكـرك جـلـه سـنـه لازمـدركـه يـولـه
كيدر كن نظريتي قدمينك اوررندن آرميه ، نظرك بر معناسي دخی بودركه
سالك ماسوا دن كف يد و ترك محبت ايدوب طريق حقه جد و سعي ايله
سلوك ايدوب آفاقه نظر ايتيه .

(نظم)

صقین بولده آرمه چشمی سن پشت پایکدن
قالور يولده بقان آفاقه تیر اول منزله ایرمز
كوکل جمعيتي زائل اولور آفاقه باقمقدن
اوجـمـعـيـت دخی بروجـهـله صـكـره اله کیرمز
طريق حقه سعييله كيد نلر غيره باقازلر
كه زيرا غيره باقافلقي بويواده فائده ويرمز

نثر — طـقـوزنجـي كـله « خلوت در انجمن » در ، بوكـله « باطنده حقه
مشغول اولوب ظاهرده خلق ايله مخالطه ايتكـدن » كـتـابه در ، خلوت
در انجمن منتهی اولان سالكـكـرك حالـيـدر ، زيرا مبتدي سالكـكـرك اهل
غفلت ايله مخالطه دن البته قلبلرينه تفرقه و نسبتلرينه نقيصه حاصل اولور .

سالك مبتدي ابتدای سلوك كننده ناسدن عزلت ايدوب حق ايله انسيت
تحصيل ايتك كركدر ، تا كيم ناس ايله خلطت حق ايله انسيت مانع اولميه ،
خلق ايله جمعيت دخی حق ايله خلوت منافی اولميه ، كورمز ميسين كه سائر
طريقتلرده ايتدكـلـري خلوت ظاهريه خلوت باطنيه بي تحصيل ايتچوندر ،
بو قسه خلوت ظاهريه شريعتده و سنتده مقبول دكلدر ، بلکه بدعتدر ، زيرا

رسول الله (صلی الله تعالی علیه وسلم) صدر نبوته جلوس ایتدکدنصرکه اصلا
تاسدن عزلت ایدوب اختیار خلوت بیورمدیلر ، دائما ظاهرده خلقه تعلیم
شریعت و باطنده حقه مناجات ایدرلر ایدی ؛ [لی مع الله وقت لایسعی ملک
مقرب ولانی مرسل] قول شریفی بونی مؤید اولان احادیث شریفه دندر ؛
اصحاب کرام دخی سنت رسول الله اوزره ظاهرده خلق ایله معاملهده
و باطنده حق ایله مذاکرهده اولورلر ایدی ، تکیم جناب واجب تعالی
وتقدس حضرتلری آنلرک وصف و تعریفلری حقنده [رجال لاتلهیهم تجارة
ولایع عن ذکر الله] بیورمشلردر .

خواجگان حضراتی دخی سنت شریفه اوزره خلق ایله خلطی و حق ایله
خلوقی اختیار ایتدیلر ، لیکن بو شرط ایله که خلق ایله خلطت حق ایله خلوت
مانع اولمه ، انکیچون خواجه بهاء الدین حضرتلری (طریقنا طریق الصبیحة
والخیر فی الجمیة) بیوردیلر ، فقط اگر خلقک خلطی حقک خلوتنه مانع
اولور ایسه احوالده خلوقی اختیار ایتک لازمدر .

(نظم)

ایدوب سرکده خلوت خلق ایله کز انجمنلرده
ولیکن جهد ایدوب اغیاری قیله سرکه آگاه
شعار انبیاءر خلطت ایتک خلقه ظاهرده
اوله باطنده هرده درون دلد ذکر الله

نثر — اوننجی کله « سفر ، در وطن » در ؛ بوکله « سالک ماسوایی
ترک ایدوب جانب حقه توجه ایله سفر ایتدین ، یاسالکک صفات ذمیمه سی
صفات حمیده ترقیستندن ، یاخود سالکک عالم ملکدن عالم ملکوته و عالم
ملکوتدن عالم جبروته و عالم جبروتدن عالم لاهوته عروجندن ، یاخود
سالکک مرتبه عمیقیندن عین یقینه و عین یقیندن حق یقینه انتقالندن »
عبارتدر ؛ سالک بو ذکر اولنان مراتبده سیر سفر ایتدیکه حق تعالی یه
تقرب ایده من ، زیرا حق تعالی ک طریق تقریبی معنیدر ؛ آنده اولان سفر

دخی معنیدر ، معنوی سفر ایسه وطنده اولور ، سالکک ظاهرده اولان
سفرلری باطن سفرینی تحصیل ایتوندن ، یوقسه ظاهر سفری باطن سفرینه
وسیله اولماز ایسه ظاهر سفری عبثدر ، اتعاب بدندر ؛ تقصیر ایتدن و ترک
عبودیتدن غیری حاصل یوقدر ، بلکه بعض سالک کوره ظاهر سفری
حرامدر ، زیرا حرامه مؤدی اولور ، انکیچون خواجگان حضراتی سفر
ظاهری اعتبار ایتیوب (سالکک سفری وطنده در دیو) بیوردیلر .

(نظم)

دایما باطنده سالک طورمیوب ایتسون سفر
جسمینی قطع طریق ای کده اصبا ایتسون
عالم ملکدن علایق قطع ایدوب ایتسون عروج
عالم لاهوته دک برعالمی جا ایتسون
طورمه باطندن سفر ایله وطندن اولمه دور
تاسنی ظاهر یو طننده الها ایتسون

نثر — اون برنجی کله « وقوف زمانی » در ؛ بوکله « زمان حاله
اطلاعدن و زمان ماضی بی محاسبه دن » عبارتدر ، زیرا سالک لازمدر که
هر وقتی کوزه دوب مقتضاسیج عمل ایده ، هر نهارینی اقسامده و هر لیلنی
صباحده محاسبه ایدوب کوره که اول مرور ایدن و قنلر طاعات ایله می مرور
ایتدی یوقسه مخالفت ایله می یکدی ؛ اگر طاعت ایله مرور ایتدیه الله
تعالی اکا ایتدیکی توفیق ایتچون جد و ثنا ایدوب طاعتده دوام و ثبات
ایدی ، اگر مرور ایدن و قنلری ذنب و غفلت ایله مرور ایتدی ایسه توبه
و استغفار ایدوب ضایع اولان و قنلرینی زمان مستقبلده طاعت ایله تدارک
ایدی ، اگر وقتی ضایع ایدن سالک مبتدی اولورسه اولسالک وقتی ذنب
ایله ضایع ایتشدن ، ذنبه توبه و استغفار ایدوب زمان مستقبلده ذنب ایتماکه
عزیمت ایدوب طاعتی سعی ایده ، اگر متوسط اولورسه اولسالک غفلت
ایله وقتی ضایع ایتشدن ، عقلنی قلمبندن ازاله ایدوب استغفار و بر دخی

غفلت ایتمه مکه عزیمت و حضور مع الله سعی و غیرت ایده ؛ اگر منتهی
اولورسه اولسالک وقتنی حجب ماسوی ایله احتجاب وضایع ایتمشدر ، اول
احتجابی قلبندن نفی ایدوب استغفار ایده و مشاهده الهیه ده استغراق ایده ،
ایندی بوندن معلوم اولدیکه سالک سلوک قننی مرتبه سنده اولورسه وقتنی
محافظه و محاسبه ایدوب تعمیر اوقات و تدارک مافات ایتمک اکا واجبدر ،
زیرا اثرده [من اهل وظیفه الوقت فوقته مقت] و [من علم اوقاته قازو
من جهل اوقاته حاز] وارد اولمشدر .

(نظم)

ابن وقت اول مادر وقت مقدر اولمه کل
وقته اول پرورده ، زنهار وقت پرور اولمه کل
دائما احوالی نفسک حساب ایت موبو
مالك نفس عنود اول نفسه چاکر اولمه کل
نقدعری یوق یره صرف ایتمه غفلت ایلوب
هرزمان طاعتده اول غفلتله ایتر اولمه کل
وقتکه عالم اولوب درک ایله ضر و نفعی
اولمه جاهل وقتکه خسرا نه مظهر اولمه کل

نثر — تعمیر اوقات و تدارک مافات بویله درک وقتنی ضایع ایدن کیمسه به
لازمدرکه نهارینی صائم ، لیلنده قائم اوله ، اهل ذکر دن ایسه ذکره دوام
ایده و اهل مراقبه دن منفک اولیه و اهل شهود دن ایسه شهودنده راسخ
اوله ، و قلبنی تفرقه و غفلت و تعلق ماسوادن حفظ ایده ، لسانی فضول
کلامدن و بصرنی مبصراته تعلقدن واذنی استماع اصواتدن ورجلنی عبث
یره کتمدن حفظ ایده و تقلیل اکل و ترک حرام و ملازمت جوع و عطش
ایده ، اخلاق ذمیه بی جله ترک ایدوب دنیویلدن احتراز ایده و دائما توبه
و استغفاره ملازمت ایده ، امر معروف و نهی عن المنکر اشلیه و زهد و تقوی
اوزره اوله ، ترک تسوف ایدوب وقتک مقتضاسن ایلیه و برمکاندن برمکانه

علمین تعلیق و برزماندن برزمانه تأخیر و تعویق ایتمه ، کسلدن غایت احتراز
ایده ، زیرا طریق سلوکک آفتی کسلدر !!! و دائم مجاهده بی التزام ایده
و حق جانبیه محبت نافی اولور اموردن و حرامدن اجتناب ایدرکی اجتناب
ایده ، هر وقتنی غنیمت بیلوب هیچ بروقتک فائده سنی اضاعت ایتمه ، زیرا
« المصائب کثیره و اعظم المصائب ذهاب الوقت بلا فائده » وارد اولمش
و بوکلمات قدسیه معنایینک حفظنده قولایلق اولسون ایچون ، آتیده کی
نظم ایله تعریف ایدمشدر .

(نظم)

خواجکامک کلمات پایی * اولدی آداب سلوکی حاوی
نقشبندیه طریقنده کی سر * بو کلمات مراعات ایله در
(یاد کرد) در کلماتن بریسی * ذکر دائر آنک معنسی
کیم (وقوف عددی) دیر که ندر * ذکر و تراوستنه وقف ایله در
(بازگشته) و یریلوب معنی پاک * انت مقصودی و مطلوبی رضاک
(هوش دردم) ده بومعنا مشهور * ایتمک الله ایله هر دمده حضور
بو (نگاه داشت) بومعنی خوشتر * قومامق قلبه خواطر دن از
(وقوف قلبی) بو اولدی ای یار * ایلک قلبه توجه هر بار
و یردی (یاد داشت) بومعنی رونق * کوزلیوب جانب حق طور مق
و بر بومعنا نظر (بر قدم) * پشت پاوستنه باقوب یورومه
(خلوت در انجمن) شرعی بودر * خلق ایچنده ایتمه حق ایله حضور
بو (سفر در وطن) اولدی مال * روحله جانب الله رجال
بیل (وقوف زمانی) ای جان * اطلاع اولدی وقتکه هر آن
وقتکی کوزله آندن ایتمه ذهول * اوله سکنا که مشایخ ایچره غول
اولدی اون بر کله جله تمام * خواجکانه ایدلم بزده سلام

فصل خامس

بو فصل ارباب طریقک سنت اوزره مداومت ایدکری نوافل بیاننده در .

معلوم اولسونکه طالب وصلت حق اولان کیمسه نافله عبادت ایله اشتغال ایتمک لازمدر ، تا کیم عبادات نافله ای ایشلمک ایله حقه تقرب ایدرک محبوب حق اولوب مظهر صفات الهیه اوله ، تنکیم حدیث قدسیده وارد اولدی [لایزال عبدی یتقرب الی بالنوافل حتی احبه فاذا احبته کنت سمعه الذی یسمع به وبصره الذی یبصر به ولسانه الذی ینطق به ویده الذی یمش بها ورجله الذی یمشی بها] .

عبادات نافله ک مو جب قریبت و مستلزم محبت اولملری قرائض و سننلری کمالیه ادادنصره اولور ، یوقسه برسالك فرائضی فوت ایدوب نوافله مشغول اولسه ، اکا اول نوافل قریبت و محبویت و برمز ، بلکه بعدیت و مبعوضیت و برر ، زیرا اثرده (من شغل الفضل عن الفرض فهو المغرور) و (فرائضک فوتیه اشلتن نوافل ایله فوت اولنان فرائض قضا اولنور وانلر ایچون غیر جزا اولمز) وارد اولمشدر .

معلوم اولسونکه حق تعالینک محبتی جالب و جناب قریبت جاذب اولان نوافل سننده وارد اولان نوافلدر ، یوقسه نافله بدعیه مخترعه دکلدر ، زیرا رسول اکرم (صلی الله علیه وسلم) نه دکلو قریبت و برر عبادت نافله وار ایسه بیان ایتمشدر وانلرک بیان ایتدیکی نافله عبادتلردن غیری نافله بدعیدر ایله حقه تقرب اولنماز ، اثرده [ان احسن الحدیث کتاب الله وخیر الهدی هدی محمد وشر الامور محدثاتها] [من احدث فی امرنا هذا فهو رد] وارد اولمشدر .

سالك عبادات نافله دن برینی ورد ایدینوب التزام ایدینور ایسه کرکدرکه اتی بروفته تخصیص ایده وهر یقن اولوقت کلور اتی ایشلمک کرک واکر ضرورت حسبیه اتی ترک ایدر ایسه آخر وقتده اتی تدارک ایده ، تا کیم اولعلمده مداومت بولنه ، زیرا [عمل قلیل مع المداومة خیر من عمل کثیر من غیر المداومة] و « خیر الاعمال ادومها » یورلمشدر .

سالک لازمدرکه التزام ایتدیکی اورادی ترک ایتمه ، تا کیم آنلر

ایله حقه واصل اوله ، زیرا التزام ایدیلان وردک ترکی باعث عتاب اوله جفی [تارک الورد معلون] حدیث صحیحبله مشیدر .

دخی سالک لازمدرکه شیخندن تلقی ایتدیکی اذکاره مداومت ایدوب ترک ایتمه ، اکر ترک ایدر ایسه شیخندن ارادتی قسح اولور ، ودخی معلوم اولسونکه بو اوراد و اذکاره مداومت و مواظبت سالک کوره در ، یوقسه عارفله کوره بروردی التزام و برعله اعتصام اولنماز ، عارفلر حق تعالینک استعما لیه عمل ایدرلر ، کندی ارادتلریله بروردی التزام و برعله اعتصام ایتمزلر ، بروقتی بروفته تفضیل و برحاله ترجیح ایتمزلر ، آنلردن هر نه حرکت صادر اولورسه حقل تحریکله صادر اولور ، انلر هر نه مراد ایدرلر ایسه حقل اراده سیله مراد ایدرلر ، انلر نفسلرندن فانی اولوب حقله باقی اولدیلر ، انکیچون انلرده حقل ارادتندن غیری اراده اولمز .

(نظم)

اتباع ایت سننه هر ایشده اهل سنت اول
میل بدعت ایلوب طاعتده ایتمه ابتداع
حقه وصلندن اولور بدعتله سالك منقطع
کیر طریق سننه کل حقدن ایتمه انقطاع
شرع ایله حقل رسولی خلقی دعوت ایلدی
لازم اولدی هرکسه ، ایتمک رسوله اتباع
سنت اوزره اولمدق یلک درلو طاعت ایشلمک
ایده مزسک حضرت الله هر کز اتباع
ترک رهبانیت ایت اویمه هوای نفسکه
ایله راه سلفدن اوز که راهی اختراع
دامن شرعی طوتوب آیرله سنندن صاقین
بدعتی ترک ایله ایتمه مبتدعه اجتماع
اقتدا اوزره ایدوب طاعات ، ترک ایت حظکی
تا که طاعات ایچره حظک سنندن اینسون انجلا ع

نافله اعمال ايله سودر خدايه كنديكي
ايله اسرار صفات الله سنده اطلاع

نثر — اهل طريقك مداومت ابتدا ري نوافل مسنونه « صلاة
نافله » « صيام تطوع » « قرائة قرآن » « اوراد واحزاب »
اولق اوزره درت قسمدر .

صلات نافله — صلاة نافله دخی درت قسم اولوب اولكي قسمي
صلاة او ايندر ، بونك وقتي سنت مغربي ادا دن صكره عشا وقتنه قدردر ،
بونك اقلي التي ركعت واكثرى اون ايكي ركعتدر ، بونده مستحب اولان
اولكي ايكي ركعتده فاتحه دن صكره اوچر اخلاص اوقومقدر ، ايكني
ايكي ركعتده فاتحه دن صكره برر اخلاص اوقومقدر ، اوچنجي ايكي ركعتك
اولكي ركعتده فاتحه دن صكره قل اعوذ برب الفلق وايكنجي ركعتده قل
اعوذ برب الناس اوقومقدر ، درديجي ايكي ركعتك اولكي ركعتده فاتحه دن
صكره سورة بقره نك اولندن [بما كانوا يكذبون] آيت كريمه سنه قدر
و [الهكم الله واحد] دن [لقوم يعقلون] قدر واون بش اخلاص دخی
اوقيه وايكنجي ركعتده اية الكرسي دن خالونه دك اوقيه والله مافي
السموات [دن آخر سوريه دك اوقيه واون بش اخلاص دخی اوقيه ،
وبشجي ايكي ركعتك اولكي ركعتده فاتحه دن صكره سورة يروج وايكنجي
ركعتده سورة طارق اوقيه ، التنجي ايكي ركعتك هر بر ركعتده فاتحه دن
صكره بشر سورة كافرون اوقيه وصلاة او ايندن صكره « الحمد لله على
اجسن المسمى الحمد على احسن الصباح الحمد لله على حسن المبيت اللهم لك الحمد
جداً خالداً مع خلودك ولك الحمد جداً دائماً مع دوامك لامنهي له دون مشيتك
ولك الحمد جداً دائماً لاجزاء لقائه الا رضاك ولك الحمد جداً دائماً عند كل
طرفة وتنفس عند كل نفس الحمد لله كفا حقه والصلوة والسلام على خير
خلقه » دعای شريفني اوقيه .

بوندن صكره دخی ايكي ركعت صلاة حفظ ايمان قيله وآلك اولكي ركعتده

فاتحه دن صكره آية الكرسي بي بعده « ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذهبتنا وهب لنا
من لدنك رحمة انك انت الوهاب » آيت كريمه سنی اوقيه ، ايكنجي ركعتده
(سورة الم نشرح) لك اوقيه وسلامدن صكره سجده ايدوب سجده ده اون
ايكي كره صلاة سلام ايدوب بودعای اوقيه « اللهم اني استودعك ديني
فاحفظه علي في حياتي وعندماتي وبعد وفاتي » ورأسني رفع ايتدكن صكره
بودعایم دخی اوقيه « اللهم اني اسئلك ايمانا يباشر قلبي واسئلك ايمانا دائماً
واسئلك قلباً خاشعاً واسئلك بقية صادقا واسئلك ديناً قيماً واسئلك رزقاً طيباً
واسئلك عملاً متقبلاً واسئلك العافية واسئلك الشكر على العافية واسئلك الغني
عن الناس يا ارحم الراحمين » بودعادن صكره دخی سورة سجده وسورة واقعه
اوقومق مستحيدر .

وقت عشا داخل اولدقده درت ركعت سنت عشا قيله وصلاة عشا بي
ادا ايتدكن صكره ايكي ركعت دخی سنت ادايه قيله واندن صكره دخی
درت ركعت نافله قيله وانك اولكي ركعتده فاتحه دن صكره آية الكرسي بي
« خالدون » وايكنجي ركعتده « لله مافي السموات » دن آخر سوريه و اوچنجي
ركعتده سورة حديدك اولندن « بذات الصدور » و درديجي ركعتده « هو الله
الذي لا اله الا هو » دن آخر سوريه قدر اوقيه ، اندن صكره ايكي ركعت
نافله دخی قيله وانك هر بر ركعتده فاتحه دن صكره اوچر اخلاص اوقيه
صكره دخی ايكي ركعت نافله قيله ، آنك هر بر ركعتده يدشر اخلاص اوقيه
وسلامدن صكره سجده ايدوب سجده ده يدى كره استغفار ايدو ويدى كره
دخی « استغفر الله سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر ولا حول
ولا قوة الا بالله العلي العظيم » ديه وسجده دن باشني رفع ايتدكده « يا حي
يا قيوم يا ذا الجلال والاكرام يا اله الاولين و اخرين رحن الدنيا والاخرة
ورحميها يارب يا الله اغفر لي ذنبي وتقبل صلاتي وصيامي » دعاسني اوقيه .

بوندن صكره صلات وتري قيله انك اولكي ركعتده سورة اعلى بي ايكنجي
ركعتده سورة كافروني اوچنجي ركعتده سورة اخلاص اوقيه وسلامدن
صكره سجده ايدوب اون كره « سبوح قدوس ربنا ورب الملائكة والروح »

اوقويه صكره رأسني رفع ايدوب اية الكرسي اوقويه ' صكره بنه سجده
ايدوب اون كره دخی « سبحوح قدوس ربنا ورب الملائكة والروح »
اوقويه ' صكره رأسني رفع ايدوب تسبیح وتحمید وتكبير لری اوتوز اوچر
كره ايدوب دعا ايد ' بعده سورة كهف ' سورة يسين ' سورة لقمان ' سورة
دخان ' سورة ملكي اوقودقدن صكره صلاة وسلام ايدوب ذكره مشغول
اوله ' اكر نوم غلبه ايدرسه « امن الرسول » الى اخره وسورة كهفك
آخردن درت ايت وسورة كافرون وسورة اخلاص ومعوذتيني اوقويه ؛
وودعاي دخی اوقيوب فراشته ياته « باسمك ربي وضعت جنبي وباسمك ارفعه
فاغفر لي ذنبي اللهم فني عذابك يوم تجمع عبادك اللهم اني باسمك احبي واموت
واعوذ بك من كل شر ذي شر ومن كل شر كل دابة انت اخذتنا صيتها انك
على كل شئ قدير ' اللهم انت الاول فليس قبلك شئ ' وانت الاخر فليس
بعدك شئ ' اللهم انت خلقت نفسي وانت تتوفاها لك مماتي ومحياها ان امنها
فاغفر لها وان احيتها فاحفظها ' اللهم اني اسئلك العافية اللهم احفظني
في احب الساعات اليك واستعملني باحب الاعمال اليك تقربني اليك زلفي
وتبعدني من سخطك بعد اسئلك فتعطيني واستغفرك فتغفر لي وادعوك
فتستجيب لي يا ارحم الراحمين « اوياندقده « الحمد لله الذي احيانا بعدما اماتنا
ورد الينا ارواحنا واليه البعث والنشور » دعاسني اوقيوب يتاغندن
قالقه .

صلواة نافلهك ايكنجي قسمي صلاة تجمدد ' بونك وقتي ثلث اولدن
صبح صادق طلوع ايدنجيه دكدر ' بونك اقلي درت واكثري اون درت
ركعتدر ' تجمدد نمازيناك اولكي ايكى ركعتك اولكي ركعتده فانه دن صكره
اية الكرسي بي وايكنجي ركعتده آمن الرسول بي تلاوت ايتك وسلامدن
صكره « الله اكبر بيرا والحمد لله كثيرا وسبحان الله بكرة واصيلا سبحان
الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر ولا حول ولا قوة الا بالله العلي
العظيم » دعاسني اوقومق مستحيدر .

ايكي ركعتك اولكي ركعتده فانه دن صكره سورة طه دنك اولدن بر مقدار

وايكنجي ركعتده بوسوره دنك آخردنه اولان (ان الذين امنوا) دن آخر
سوره دنك اوقويه ' اوچنجي ايكى ركعتك دخی اولكي ركعتده (سورة
سجده) وايكنجي ركعتده (سورة دخان) اوقويه ' دردننجي ايكى ركعتك
اولكي ركعتده (سورة يس) وايكنجي ركعتده (سورة فتح) اوقويه ' بشنجي
ايكي ركعتك اولكي ركعتده (سورة زمر) ايكنجي ركعتده (سورة الحديد)
اوقويه ؛ آلتنجي ايكى ركعتك اولكي ركعتده (سورة ملك) ' ايكنجي
ركعتده (سورة مزمل) اوقويه ' يدنجي ايكى ركعتك اولكي ركعتده
(سورة قدر) ' ايكنجي ركعتده درت كره (سورة اخلاص) اوقويه .

بو كيفيت اوزره صلاة تجمدد قياتي مستحيدر ' زيرا اترده وارد اولمشدر '
صلاة تجمددن صكره بودعاي اوقويه « اللهم اسلمت وبك آمنت وعليك
توكلت وبك خاصمت اليك حاكت فاغفر » اللهم يارب لي ما قدمت وما اخرت
وما اسررت وما اعلمت انت المقدم وانت المؤخر لاله الا انت ' اللهم آت
نفسى تقويها وزكيتها انت خير من زكيتها انت وليها وموليها اللهم اهديني
لاحسن الاخلاق فانه لا يهدي لاحسنها الا انت واصرف عني سيئها الا انت
اسئلك مسئلة البائس المسكين وادعوك دعاء المفتقر الذليل فلا تجعلني بدعائك
رب شقيا وكن بي رؤفا رحما يا خير المستولين واكرم المعطين » .

دعاي مذكوري اوقودقدن صكره سدس اخيرده بامراقبه وباخود ذكره
وباخود قرائت قرآنه مشغول اولوب بو استغفاري بتمش كره ايد « اللهم
اغفر لي ولوالديه وللمؤمنين وللمؤمنات والمسلمين والمسلمات حيهم وميتهم
شاهدهم وغائبهم قريهم وبعيدهم انك تعلم مشواهم ومنقلبهم » وبوندن صكره
تضرع ونياز ايدرك بك ايد « بحق تعاليدن رضا ورحمت طلب ايد »
صكره فجر طلوع ايدوب بياض منشر اولدقده بودعاي اوقويه ' زيرا رسول
اكرم صلى الله عليه وسلم سنت فجر دن صكره اوقورل ايدى « اللهم اني
اسئلك رحمة من عندك تهدي بها قلبي وتجمع بها شملتي وتلم بها شعتي وترد بها
الفتن عني وتصلح بهاديني وتقضي بهاديني وتحفظ بها غائبي وترفع بها شاهدي
وتزكي بها على وتبيض بها وجهي وتلهمني بها رشدي وتعصمني بها من كل

سوء، اللهم اعطني ايمانا صادقا ويقينا ليس بعده كفر ورجة اتال بها شرف
كرامتك في الدنيا والاخرة؛ اللهم اني استلك الفوز عند القضاء ومنازل
الشهداء وعيش السعداء ومرافقة الانبياء والنصر على الاعداء؛ اللهم انزل
بك حاجتي فاني قصر رائي وضعف عملي افتقرت الى رحمتك فاستلك، اللهم
يا قاضي الامور وشافي الصدور كما تجير بين البحور ان تجيرني من عذاب
السعير ومن دعوة الشور ومن فنة القبور؛ اللهم ما قصر عنه رائي وضعف
عنه عملي ولم تبلغه نيتي وامنيتي من خير وعدته احدا من عبادك او خيرا
انت معطية احدا من خلقك فاني ارغب اليك فيه واستاك يا رب العالمين؛
اللهم اجعلنا هادين مهتدين غير ضالين ولا مضلين حر بالاعدائك وسلا
لاولياك نحب بحبك الناس وتعادي بعداوتك من خالفك من خلقك، اللهم
هذ الدعا وصليك الاجابة وهذا الجهد وعليك التكلان وانا اليه
راجعون ولا حول ولا قوة الا بالله؛ اللهم باذ الجليل الشديد والامر الرشيد
استلك الامن يوم الوعيد والجنة دار الخلود مع المقربين الشهود والركع
انسجود والموقين بالعهود انك رحيم ودود وانت تفعل ما تريد سبحانه من
تعطف بالعر وقال به سبحانه من ليس المجد وتكريم به سبحانه من لا ينبغي التسبيح
الا له سبحانه ذي الفضل والتم سبحانه ذي القدرة والكرم سبحانه الذي احصى
كل شيء يعلمه؛ اللهم اجعل لي نوراً في قلبي ونوراً في قبري ونوراً في سمعي
ونوراً في بصري ونوراً في شعري ونوراً في بشري ونوراً في لحي ونوراً في دمي
ونوراً في عظامي ونوراً في بين يدي ونوراً في خلقي ونوراً عن يميني ونوراً
عن شمالي ونوراً من فوق ونوراً في تحتي، اللهم زدني نوراً واعطني
نوراً واجعل لي نورا « وبو دعائك اولئده واخرئده صلاة وسلام ايده »
صكره قالقوب صلاة بخرى قيله .

صلوة نافله لك او جنجي قسمي صلاة اشراقدر، بونك وقتي شمك افقدن
بررم مقدارى ارتناعنددر وبو صلاة اشراق ايكي ركعتدر وبونك ايكي
ركعتده دخي فاتحده دنصكره آمن (الرسول) بي اوقومقي ياخود اوليكي ركعتده

(نور السموات) آيتي، ايكنجي ركعتده دخي (في بيوت اذن الله)
آني اوقومقي مستحدر .

اشراق نمازي قلندقدن صكره بودعا اوقونور « اللهم ارزقني خير هذ
اليوم وادفع عني شره » اللهم نور قلبي بنور هدايتك كما نورت الارض
بنور قدرتك، اللهم اني اصبح لا استطيع دفع ما اكره ولا املك نفع
ما ارجوا صبحت مرتبنا بعملنا واصبح امرى بيد غيري فلا فقير افقر مني، اللهم
لا تشمت بي عدوى ولا تسوي صديقي ولا تجعل مصيبتى في ديني ودنياي ولا
في الاخرة ولا تجعل الدنيا اكبر همى ولا مبلغ علمي ولا تسلط على من لا يرحقني
في الدنيا والاخرة؛ اللهم اني اعوذ بك من الذنوب التي تزيل بها النعمة ومن
الذنوب التي توجب بها النقمة برحمتك يا ارحم الراحمين .

بودعان صكره اوليكي ركعتده فاتحده دن صكره (قل اعوذ برب الفلق)
وايكنجي ركعتده (قل اعوذ برب الناس) اوقومقي اوزره ايكي ركعت صلاة
استغفار قيله « سلامدن صكره » اعوذ بالله من الشيطان الرجيم رب اعوذ بك
من همزات الشياطين واعوذ بك ان يحضرون اللهم اني اعوذ بك باسمك الاعظم
وكلمتك الثامة من شر السا من والهامة واعوذ باسمك الاعظم وكلمتك الثامة
من شر عبادك ومن عذابك واعوذ باسمك الاعظم وكلمتك الثامة من شر
ما يجري به اليل والهار ان ربي الله الذي لا اله الا هو عليه توكلت وهو رب
العرش العظيم، اللهم انك سلطت علينا عدوا بصير ايرانا هو وقييله من
حيث لا يرونهم؛ اللهم آيسه منا كما آيسته من رحمتك وقنطه منا كما قنطه من
عفوك؛ اللهم ابعدينا وبينه كما بعدت بينه وبين جنك ■ دعاي شريفني
اوقيه .

بوندن صكره دخي ايكي ركعت صلاة استخاره قيله وانك اوليكي ركعتده
فاتحده دنصكره (سورة كافرون) وايكنجي ركعتده (سورة اخلاص) اوقويه
وسلامدنصكره بودعا بي اوقويه « اللهم اني استخيرك بعلمك واستقدرك بقدرتك
واستلك من فضلك العظيم فانك تقدر ولا اقدر وتعلم ولا اعلم انك انت علام

الغيوب اللهم ان كنت تعلم كل قول وعمل في هذا اليوم خير لي في ديني ومعاشي وعاقبة امري فقدره ثم بارك لي فيه وان كنت تعلم كل قول وعمل في هذا اليوم شر لي في ديني ومعاشي وعاقبة امري فاصرفه عني واصرفني عنه وقدر لي الخير حيث كان .

هر ركعتيه فاتحته دن صكره بشر (اخلاص) او قومي اوزره ايكي ركعت (شكر نهار) نمازي قيتاق وعقيبنده « اللهم لك الحمد جدا خالدا مع خلودك ولك الحمد جدا دائما مع دوامك لا منتهى له دون مشيتك ولك الحمد جدا دائما الاجزاء لقائه الارضاء ولك الحمد جدا دائما عند كل طرفة عين وتنفس عند كل نفس ولك الحمد جدا دائما عدد القطرات والنباتات والحجر والشجر والاوراق والحمد لله كفاحقه والصلوة والسلام على خير خلقه « اللهم رحمتك ارجو فلا تكلفني الى غيرك طرفة عين ولا اقل من ذلك واصلي لي شافي كله لا اله الا انت وحدك لا شريك لك تب علي واغفر لي وارحمني انك انت ارحم الراحمين « اللهم لك الحمد ولك المشكوك بك المستعان وعليك التكلان ولا حول ولا قوة الا بك » دعاسني او قومي لازمدر .

بوند نصكره دخی ايكي ركعت (كفارة) نمازي قيله « ايكي ركعتيه دخی فاتحه دن صكره يدبشكره (سورة كوثر) او قويه ؛ بوند نصكره بر مصليتي بوق ايسه ذكره يامراقبيه ويا سائر عمله مشغول اوله واكر مصليتي وار ايسه بودعابي اوقيوب مصليتيك قضاسنه شروع ايد « اللهم كن وجهتي في كل وجهة ومقصدي في كل قصد وغايتي في كل سعي وملجائي وملاذي في كل شدة ووكلني في كل امر وتولني تولى محبة وعناية في كل حال » ومصليتي تحصيلده رب العالميني قلبدن مراقبه ايدوب وذكرفني دخی لساندن ترك ايتيه .

صلاة نافلهك در دينجي قسمي صلاة ضخير ؛ بونك ضل وقتي ، شمسك ربع سمايه ارتفاعي وقتيدر ، بونك ا لي درت واوسطي سكر واكثرى اون ايكي ركعتدر ؛ صلاة ضحى بي (عس ، ليل ، ضحى ، انشراح) سورله ليله

قيتاق وهر درت ركعتيه برسلاام ويرمك مستحيدر ؛ كيجه صلاتنده ايكي ركعتيه برسلاام مستحب اولديني كي .

صلاة ضحيدن فارغ اولدقدنصكره بودعابي اوقويه « اللهم اني استاك علم الخائفين منك وخوف العالمين بك ويقين المتوكلين عليك وتوكل الموقنين بك وشكر الصابرين لك وصبر الشاكرين بك وانا بة الخبتين اليك « اللهم صغر الدنيا باعيننا وعظم جلالك في قلوبنا « اللهم وفقنا لمرضااتك وثبتنا على طاعتك » بوند نصكره اكر مصليتي بوق ايسه ياذكر يامراقبه وياقرائت قرآن ايله مشغول اوله وصكره (قيلوله) ايد « زيرا قيام سجد ايدنه كوره اولوقته (قيلوله) ايتك ستندر ؛ قيلوله دن قالقوب آبدست آلوب ايكي ركعت « سنت وضوء » قيلوب ظهر وقتنه دك مراقبيه مشغول اولق وظهرك وقتي دخول ايتدكده هر ركعتيه سور طويله دن برسوره او قومي اوزره درت ركعت (صلاة زوال) قيتاق مستحيدر ؛ اكر حفظنده سورة طويله دن بوق ايسه انك هر ركعتيه اوچر آية الكرسي او قومي اوليدر ؛ صلاة زوال رسول الله صلى الله عليه وسلم ترك ايتيوب هر بار قيلارل ايدى .

اندن صكره درت ركعت دخی (سنت ظهر) قيله وصلاة ظهري قيلدقدنصكره ايكي ركعت دخی سنت قيله اندن درت ركعت دخی نافله قيله انك اولكي ركعتيه (آية الكرسي) خالده دن دك اوقويه ؛ ايكنجي ركعتيه (لله ما في السموات) آخر سوريه دك اوقويه اوچنجي ركعتيه سورة (حديد) ك اولندن (بذات الصدوره) دك اوقويه ؛ در دينجي ركعتيه (هو الله الذي لا اله الا هو عالم الغيب والشهادة) دن آخر سوريه دك اوقويه وبودرت ركعتي صلاة ظهر دن وصلاة عصر دن صكره قيتاق اثرده وارد اولمشدر وعابدلر دخی بوصلاته مداومت ايدوب چوق فائده سين مشاهده ايتشدر .

سالكه لازمدر كه هر بار وضوء ايتدكده ايكي ركعت (شكر وضوء) قيله وهر بار مسجده دخول ايتدكده ايكي ركعت تحية (مسجد قيله) (وتنوير قلب) ايچون كونده ايكي ركعت نافله قيله ؛ آنك هر ركعتيه فاتحه دن

صکره (شهد الله انه) بی (عند الله الاسلام) . دك پدی کره اوقویه وسلامدن
صکره یتش کره (یا الله الموفق) دیه وصلاتی کیجده وکوندزده ترك
ایتموب قیله ' زیرا سنندر ' بوضلاة ایچون امر وارد اولمشدر وعابدلر
دخی بونک چوق برکتی مشاهده ایتملدر .

صلاة تسبیح — صلاة تسبیح کیفتی اوج درلو اوابی اوزره
روایت ایدلش ایسهده افضل روایت دوت رکعتدر ' بوضلاک کیفتی
بودرکه الله ایچون نیت ایدوب نمازه دخول ایتدکن صکره اون بش کره
(سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر) دیه ' صکره رکوعه
واردقده و رکوعدن طوغرلدقده وسجده به واردقده وسجده دن قالقوب
اوطوردقده اوزر کره اوقیه ' بو طریق اوزره هر رکعتده یتش بش ودرت
رکعتده اوچوز کره تسبیح یتش اولور .

رکوع وسجود تسبیحی دخی ترك ایتملدر ' اگر سه وسجده اقتضا
ایدر ایسه بوتسبیحی ذکره حاجت یوقدن و اگر بوضلاة تسبیحی هرکون
قطق میسر اولز ایسه هفته ده برکون اولسون سالکده بونی قیلق کرکدر .
ودخی سالکده لازم وواجبدرکه صلاة فرض وواجب وناقله بی قیلارکن
آداب ظاهریه به رعایت ایتدکن صکره آداب باطنیه به دخی مبالغه ایله
رعایت ومحافظه ایده ' زیرا رسول اکرم صلی الله علیه وسلم (لا صلوة الا
بالحضور) پیورمشدر ؛ [حافظوا علی الصلوات والصلوة الوسطی] آیت
کریمه سنده که صلاتدن مراد صلاة ظاهریه وصلاة وسطادن مراد صلاة
قلب ومحافظة صلواتدن مراد آداب ظاهریه به ارکان ظاهریه ایله وآداب
باطنیه به حضور وخشوع وحضور مع الله ایله مراعات ایتک لازم کله چی
اشارت پیورمشدر .

بس ایدی سالکده لازمدرکه قدرت وقوتی مقداری صلاتده ظاهر
وباطن آدابیه رعایت ایده ' خصوصاً آداب صلوة دن شرط مشابه سنده
اولان حضور مع الله زیاده اهتمام اولتیق وواجبدر ' زیرا بعض مذهبده
حضور ایله قیلمیان صلاته باطل دیمشدر .

حکایه — حضرت علی کرم الله وجهه دیه برغزاده سهم اصابت
ابتدی واول سهمک پیکانی جسد شریفلرندن چیقارمقدن عاجز اولدیلر
ویدیملرکه اگر بویکان چیمز ایسه ضرر ویرر ' اواوقت حضرت علی انلره
پیوردیلرکه بن صلوته شروع ایدیم سن بیلدیکنز کی لیلی یاروب پیکانی
چیقارک وقالقوب صلوته شروع ایتدیلر ' جراحلر دخی جسد شریفی یاروب
پیکانی چیقاردیلر ' یقان حضرت علی کرم الله وجهه صلاتدن فارغ اولدیلر '
قتنده اولان جماعته دیدیلرکه ایچون پیکانی چیقارمدیکنز انلر دیدیلرکه
چیقاردق لکن سن حس ایتدیکنز !!! انتهى .

کور ایدی صلوته حضور نه کیفیتیه اولور ایش ' لکن هرکسک بوکا
استعدادی اولز ' ایدی هرکس استعدادیه کوره صلاتده حضور مع
الله اهتمام ایتک کرکدر ' زیرا لایکلف الله نفساً الا وسعها .

(نظم)

مؤمنه اولدی صلاتی معراج * آتی مؤمنلر ایدر باشنه تاج
حاویدر جله عباداتی صلاة * برصلاته ویریلور بیک درجات
کونده بش وقت امر ایدی اله * ویرر آتی قیلانه رفعت وجاه
دینی بنیاده صلاة اولدی عباد * آتی ترك ایتمز اولان اهل رشاد
حق صلاة ایچره ایدر رفع حجاب * ایدر آنده قولنه حسن خطاب
ایده کوراکاخلوص اوزره دخول * ماسوادن ایده کور آنده ذهول
کیم آتی ایسه خشوع اوزره ادا * بی نیایه ایده حق آکا عطا
ایدن ارکان صلاتن تکمیل * ویرر الله آکا چوق اجر جزیل
اول ادب اوزره صلاته مشغول * تا اوله حقه صلاتن مقبول
نمی ایدر منکری دنیاده صلاة * صاحبیه ویرر عقباده انجیات
کتورن حقه صلاتده پناه * ایلمز اوزکه یره آنده ننگه
حق ایله ایله صلاتکده حضور * قره العین ایده تا سنده ظهور
قیل الف کی صلاة ایچره قیام * یره کور مقصدیکه همچو سرام

قدیمی ایله رکوع کرده دوتا * اوله سک تا که عبادنده فنا
ایده کور حقه حضوع اوزره سجود * سجده کاهکده ایره سکا شهود
قبل دوام اوزره صلاتن عشاق * نور ایده تا که دلکدن اشراق

صیام تطوع — معلوم اولسونکه سالکله لازمدرکه نوافل
مسنوندهن اولان صیام تطوعه ملازمت ایدر، زیرا سالک اولان کیمسه
درت کون متوالیه افطار اینسه البتہ آنک قلبنده قوت ونفسنده شهوت
زیاده اولور، اولسالک سلوکنده صعوبت چکر، پس ایدی سالکله طریق
سلوکنده صیامدن افضل طاعت واکل عبادت اولماز، زیرا صیام (الصوم
خصاء) و (الصوم جنة) حدیث شریفلری مآلنه نظراً نفسه مخالفتده
جهاد اکبر وشیطانی مدافعهده آلت ظفر در.

صیام مکاشفه اسرار حقه بادی ومشاهده انوار حقه هادیدر، صیامله
قلبه صفا وروحہ جلا ونفسه زکا حاصل اولور؛ جوع وعطش وریاضت
وصلاة وصوم ایله مجاهده ایتدیکجه هیچ برکیمسه کشفه نائل وشهوده واصل
اولمز! ابو سلیمان دارانی (قدس سره) نک «برکون حرم شریفده
وایام حازهده صائم ایدم» (صم فسوف تراه ان شاء الله تعالی) ندای
هاتقیسنی ایشندم «دیدیکنی حکایت وبعض کتب منزلهده واجب تعالی
حضرتلرینک [تجووع ترانی تجرد تصل] بیوردیغنی روایت ایدرلر.

اهل سلوکک سنت اوزره ملازمت ایتدکلری صیام متعدد طریق
اوزره در، لکن اولطریقلر اوزره صائم اولمق سالکک قدرة وقوته
مبنیدر، اگر سالک دوام اوزره صومه قدرتی اولورسه (صوم دهره)
ملازمت ایتسون، اگر صوم دهره قدرتی اولورسه (ایکی کون صائم) اولسون
اگر بوکا دخی قدرتی اولورسه (برکون صائم وبرکون مفطر) اولسون بو
صورتله صیام (الصیام) اولان داود علیه السلام صومیدر، اگر بوکا
دخی قدرتی اولورسه (برکون صائم اولسون ایکی کون مفطر) اولسون

وبوکا دخی قادر اولورسه هر یوم (اتنین وخسینی صائم) اولسون، زیرا
سالکله کوره طریق صیامده بوندن اسهل طریق اولمز وبوطریقلرک جلهسی
حدیث ایله ثابتدر.

ودخی سالکله لازمدرکه هر شهرک اول و آخر ووسطنده برکون صائم
اوله وشهور ذی الحجه وذی القعدة ومحرم ورجب وشعبانک عشر اوللرینی
صائم اوله، ستمه شوالی دخی صائم اوله، زیرا ستمه شوالک افضلینی
حقنده [من صام رمضان ثم اتبعه من شوال کان کصیام الدهر] حدیث
صحیحی وارد اولمشد.

فقط سالک بوصیایم اجر ملاحظه سیله وثواب قصیدله طوتمیوب بلکه
تحصیل رضاء الله واتباع رسول الله ایچون طوته، تا کیم اول صیامدن
قریبت حق حاصل اوله؛ سالکله لازمدرکه بالکز بطننی وفرجنی مفطرات
ثلثه دن امساک ایتمه، بلکه جمیع قوی وحواسنی دخی شرعه مخالف اولان
اموردن امساک ایده ونفسنی اخلاق ذمیمه وقلبنی تعلقات ماسوادن امساک
ایده، تا کیم اولسالک صوم شریعت ایله صوم طریقت وحقیقتی طوتمش
وایکیسنی جمع ایتمش اوله، زیرا چوق کیمسه لکل وشربدن امساک ایدرلر
اما قوی وحواسنی مخالفات شرعیه دن امساک ایتزلر، اول کیمسه لک صومدن،
جوع عطشدن غیری حاصللری اولمز، زیرا اذلر عند الله مفطرلردر،
هر نقدر عند الناس صائم اولدیلر ایسهده، تنکیم حدیث شریفده (صائم
عند الناس مفطر عند الله) و (من صائم لیس له صیامه الا الجوع والعطش)
واردر اولمشدرکه بویه صوم ایله صائم اولان رضاء اللهی تحصیل ایدوب
اللهه تقرب ایدمز، بلکه بویه صوم بعده باعث مقت الله اولور.

(نظم)

صومدر	عفو	خداک	سبی
صومدر	هر	عماک	منتخبی

صوم ایله صائم اولور اهل وصال
 صمدیه بولور حسن خصال
 طرد اولور صوم ایله ابلیس لعین
 رام اولور سرکش اولان نفس خشین
 صومدر شهوتی قطعک قلیچی
 صامی نفسنه مالک قلیچی
 صوم صامدن ایدر صرف هوا
 هر ایشک دانه صوم اولدی دوا
 صوم ایدر تنقیه جمله جسدی
 صوم ایدر تزکیه هر نفس بدی
 صوم ایله اینسه تشفی مرضا
 ویرر الله آکا البده شفا
 ملکه صوم ایله بکرر صائم
 اولور اولطاعت حقه دائم
 فخر ایدر صوم عباد ایله خدا
 ایدر اجرینی نهایتسن ادا
 صومدر بندهک اعلا علی
 حق آنکچون دیر آکا (صومکلی)
 صوم ایله صائم اولور نفسه غرا
 اولور آنکه کراماته سزا
 ایره هر طاعتیه دست خصما
 صومدن آلیسه بر شی غرما
 حفظ ایدر صومی قیامتده خدا
 ایدر احبابیه اجرینی عطا
 فتح اولور صائم ایچون باب رضا
 رد اولور نازل اولان حکم قضا

صائم صومی اولور ناره حجاب
 صوم اولور صائم ایچون جته باب
 صوم ایله ترک سوا ایکی جناح
 بویوله بونلر ایله اولدی رواح

قرائت قرآن — نوافل مسنونهدن اولان قرائت قرآن سالک
 منتهیلره کوره ذکر دن افضلدر ، منتهی اولان سالک قرائت قرآنده اسرار
 ذات الهی استکشاف و حقایق اسماء و صفات الله اطلاق و آداب
 عبودیتی ادراک و ازعان ایدوب حقیقته واصل اولور ، زیرا قرآن عظیم
 الشان جمیع علوم اولین و آخرین حاوی و علم شریعت و طریقت و حقیقتی
 شاملدر ، لکن بوعلموی اطلاع سالک استعداده مبنیدر .

سالک منتهی بوعلموی قرائت قرآنده مطلع اولدقده همتی فوت اولور
 وبقینی زیاده اولور ، حق تعالی نک مشاهدهسته اهندا بولور ، نکم [ولقد
 انزلنا الیکم آیات مبینات هدی للناس و بینات من الهدی والفرقان] وارد
 اولمش و قرآن اوقور کن حق تعالی عارفله کلامنده نبلی ایدر و تعدادی
 غیر قابل علوم لدنیه و حکم غیبیه ظهور ایلر ؛ بوکا اشارت اولق اوزره
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم افندمن طرفندن (ان للقرآن بطنا وابطنه
 بطنا الی سبعین بطنا) بیورلمش و بعض عارفله طرفندن دخی (ففی کل کلمه
 من القرآن الف فهم) دنیلشدر .

سالک منتهیلره لازمدر که قرآن عظیمدن کیچده و کوندزده بر مقدار
 قرائت قرآن عظیمی کندویه ورد ایدوب برقاج کونده برقرانی ختم ایده
 و ختم قرآنه ورد اولق اوزره مداومت ایدنلر برقاج طرق اوزره در ؛
 بعضیلر اوچ کونده بر ختم ایدرلر ، بعضیلر اکثرده ، بعضیلر اقلده ، ختم
 ایدرلر ، لکن سنت اولان هفتهده بر ختم اینک کر کدر ، بوکا قادر اولمز ایسه
 اون بش کونده و الحاصل اونوز کونی تجاوز اینیه رک کونده بر جزه اوقیوب

آیدہ بر ختم آیدہ ، ہفتہ دہ بر کرہ ختم ایدنلر ایچون صورت آئیہ اوزرہ
اوقومق بعض صحابہ کرامک ترتیبدر .

جمعہ کیجہ سی سورہ بقرہ دن ابتدا ایدوب سورہ انعامہ وسبت کیجہ سی
سورہ انعامدن سورہ یوسفہ واحد کیجہ سی سورہ یوسفدن سورہ طہیہ
واثنین کیجہ سی سورہ طہدن سورہ عنکبوتہ وثلاثا کیجہ سی سورہ عنکبوتدن
سورہ نزلہ واربعہ کیجہ سی سورہ نزلدن سورہ رحمانہ وخبس کیجہ سی
سورہ رحماندن اوقویوب جمعہ کیجہ سی مغرب ایلہ عشا بیندہ ختم ایتلیدر کہ
بوترتیب اوزرہ قتی چوق عابدلر ختم قرآن ایتدیلر .

قرائت قرآنک شروطنہ رعایت ایتمک قارئینہ لازمدر ، تا کم اسرار
قرآنیہ شروطہ رعایت سبیلہ اکا کشف اولہ " شروط مذکورہ یونلردر ،
قرآن اوقیان کسہ اولان طہارت کاملہ ایلہ بر طاهر محلہ قبلیہ متوجہاً
دیز اوزرینہ جلوس ایدوب صکرہ ذنوبندن اخلاق ذمیددن توبہ ایدوب
قلبی دخی تعلقاندن تجرید ایدہ ، صکرہ مصحف شریفی تعظیم ایلہ آچوب
اعوذ وبسملہ ایلہ سورہ فاتحہ یی اوقیوب صکرہ وظیفہ سی اولان قرآنہ
شروع وآیت کریمہ لک معانیسنده قول مفسرینی ومعانی لغویہ سنی ملاحظہ
ایدہ ، دائم ذہنی حق تعالی جانبہ توجیہ ایدوب سمعی حقہ القا ایدہ
وحق تعالیدن اصفا ایدر کی کلام اللہی تلاوت ایدہ ، قدرت وعظمت
الہیہ یی تدبر وتفکر ایدہ ، اسرار حقک ظہورینہ کلامندن منتظر اولہ ،
اخلاق قرآن ایلہ مخلق واحکامیلہ محکوم اولغہ عزم ایدہ ، بشارت
آیتلرینی تلاوتدہ استبشار ایدہ ووعید آیتلرینی تلاوتدہ اللہدن خشیت ایدوب
بکا ایدہ ، حروفات قرآنیہ یی تجوید وکلماتی نزیل ایدہ وقراشدہ استبحال
اینبوب ثانی اوزرہ اوقویہ وصوتنی جہریلہ اخفا بیندہ اخراج ایدہ ،
قرائتی قطع مراد ایندکدہ نحرین ایدرک قطع ایدہ ودیہ کہ باری کلامندن
ملالت ایچون قطع ایتم اقتضای مصلحت ایچون قطع ایدرم ، صکرہ بونی
دخی دیہ (صدق اللہ العظیم سبحان ربک رب العزہ عما یصفون وسلام علی
المرسلین والحمد للہ رب العالمین) وسورہ فاتحہ یی دخی اوقویہ وصکرہ

مصلحتنہ مشغول اولہ ، لکن قرآن عظیمدن کندندہ حاصل اولان حالتہ
مراعات ایدوب حفظ ایدہ .

قرآن عظیمی کیجہ اوقومق کوندز اوقومقدن افضلدر ، زیرا کیجہ قرآنک
قلبیہ تأثیری زیادہ در ، تکیم حق تعالی بیوردی [ان ناشئہ اللیل ہی اشد
وطناً واقوم قیلاً] وقرآن عظیمک اسرار کیجہ قراشدہ زیادہ ظہور ایدر
وحافظلرہ کورہ حفظدن اوقومقدن مصحفہ نظر ایدوب اوقومق افضلدر ،
زیرا مصحفدن اوقومقدہ حضور زیادہ اولور .

(نظم)

حق کلامک ایدہ کور ورد زبان * سکا اسرارین ایدہ آندہ حیان
حل اولور آتی تلاوتلہ رموز * فتح اولور آتی قراشدہ کنوز
کشف اولور آندہ تدبرلہ علوم * شرح اولور آتی تکررلہ فہوم
بولور آنکلہ ضلال اہل ہدا * یلنور آنک ایلہ راہ خدا
دینی حق آنک ایلہ ایتدی بیان * حق یولندہ قومادی شک وکان
نور حقدر بڑہ کلدی قرآن * حق ایلہ باطلہ اولدی فرقان
ذات حق کیدر اول وصف قدیم * بکرہ مز بر صفتہ مثلی عذیم
ایدر اول ذات الہیدہ قیام * آکادر دال مطابق بوکلام
ہر حروفیدر آنک بحر حکم * اولدی آیتلری اسرار ایلہ ہم
یوقدر عالم ایچندہ ذی حد * آتی قرآن عظیم ایچیہ حد
نور ایمانک اودر مقبسی * درس عرفانک اودر مدرسہ سی
ایسنہ آنکلہ تشفی مرضا * ایدر البسندہ آکا بخش شفا
اوقویانلر آتی ہر صبح ایلہ شام * ایدر اللہہ مناجات کلام
مصحفی دسنکہ تعظیم ایلہ آل * ایلہ آداب ایلہ ترتیل مقال
صفتدن ایدو بن ذاتہ صعود * ایدہ کور حق کلامندن شہود
قیل حضور اوزرہ قرآنہ آغاز * ایلہ قرآنی حقک اعزاز
ویرہ کور قلبہ تلاوتلہ جلا * ییلہ سکا تا کہ ندر ماوچی

قرائت اوراد واحزاب — نوافلک در پنج قسمی اوراد

واحزاب اوقومقدر .

طریقته رسوخ بولان سالک ایچون کیچیه وکوندزده نوافل مسنونہ دن اولان اوراد واحزاب ایله مشغول اولق ، سائر عبادات ایله اشتغالدن انفعدر ، زیرا سالک راسخ اوراد واحزابده ایده چی حد و ثنا و تسبیح و تنزیه و تضرع و نیاز و مراجعتلر ایله حق تعالیٰ به بردلرلو تقرب و حق تعالیٰ بدن بردلرلو استفاضه ایدرکه آکار آخر طریق ایله وصول اصلاً ممکن اوله ماز ، انکیچون [من لاورد له لاوارد له] دیلدی .

سالک راسخه لازمدرکه لیل و نهاردن بروقتده اوراد واحزابه مشغول اوله و هر بارکه اول وقت دخول ایدر ، اول اوراد واحزابی اوقیوب ترك ایتمیه ، زیرا اوراد وقته مخصوص عبادت دیمکدر ، بو حالده اورادینی وقتده اوقومق سالک لازمدرکه اووقته مخصوص اولان فیض منقطع اولیه ؛ اگر قضا ایله ترك اولور ایسه کرکدرکه بر آخر وقتده آنی تدارک ایدر ، تا کیم اول کیمسه تارك ورد اولوب حدیثده کی (تارك الورد معلون) وعیدینه داخل اولیه .

معلوم اولسونکه علماء بالله و اولیاء آکاهک ترتیب و تألیف ابتدکاری اوراد واحزابدن رسول الله صلی الله علیه وسلم دن وارد اولان اوراد واحزاب افضل و اکمل اولدینی [وما ینتطق عن الهوی ان هو الا وحی یوحی] نص جلیلی ایله مرتبه ثبوت و ارمش و جناب رسول الله دن مأثور اولان تسبیحات و تهلیلات و استغفارات آئیده ذکر و تعریف ایداش اولدیغندن هر کیم آنلره مداومت ایدرسه اکا کفایت ایدر .

اوقاتدن دخی اقسام وقتده اوراد اوقومق سائر وقتلرده اوقومقدن افضلدر ، زیرا الله تعالیٰ اولوقتلی تعین ایدوب [و سبح بحمد ربک قبل طلوع الشمس و قبل غروبها] و [ومن اللیل فسبح و اطراف النهار] یورمشدر ، بناء علیه اوراد و ازکار ایچون بو اوج وقتدن افضل وقت اولدینی آکلا شیلور .

سالک مستحب اولان غروبدن اول یوزر کره (لاله الا الله وحده لا شریک له اله الماک وله الحمد یحیی و یمیت و هو حی لا یموت بیده الخیر و هو علی کل شیء قدير) و (سبحان الله و الحمد لله و لاله الا الله و الله اکبر) و (لاله الا الله الماک الحق المبین) و (اللهم صل علی النبی و علی آله و صحبه و سلم عدد ماعلت و ملا ماعلت) و (بسم الله ماشاء الله لا قوة الا بالله) و (استغفر الله الحی القیوم و اسئله التوبة رب اغفر وارحم و انت ارحم الراحمین) دیه ، اندنصرکه سورة شمس ایله و اللیل سورة وضعی و معوذتینی برر کره اوقویه ، بعده شمس غروب ایدنجهیه قدر (استغفر الله العظیم الذی لا اله الا هو الحی القیوم بدیع السموات و الارض و ما بینهما من جمیع جرمی و ظلی و ما جنیت علی نفسی و اتوب الیه) استغفارینه مشغول اوله ، غروبدن صکره دخی (اللهم عند اقبال لیلک و ادبار نهارک و اصوات دعائک و حضور صلاتک و شهود ملائکتک صل اللهم یارب علی محمد و علی آله و اعطه القضیة و الوسیلة و اعطه المقام المحمود الذی وعدته رضیت بالله ربا و بالاسلام دینا و بمحمد صلی الله علیه و سلم نبیا) دعاسنی اوقویوب صلاة مغریه شروع ایدر .

صبح نمازینی ادا ابتد کدنصرکه یوز کره (سبحان الله و بحمده استغفر الله العظیم و اتوب الیه) و (سبحان الله و بحمده لا قوة الا بالله) و (لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم یا قدیم یا دائم یا قائم یا حی یا قیوم یا فرد یا وتر یا احد یا صمد یا من لم یلد و لم یولد و لم یکن له کفوا احد یا من الیه المصیر) و (بسم الله ماشاء الله لا قوة الا بالله) و (اللهم صل علی محمد و نبیک الامی و علی اله و صحبه و سلم عدد ما ذکره الذاکرون و عدد ما غفل عن ذکره الغافلون) و الی کره ده (اللهم اغفر لی و للمؤمنین و المؤمنات و المسلمین و المسلمات حبهم و میهم شاهد هم و قائبهم قریبهم و بعیدهم انک تعلم مثنویهم و متغلبهم) دیه که سالک بو اوراده مداومت سیبیه حق قنده بدلادن اولور ، اون کره دخی (اللهم اصلح امة محمد اللهم ارحم امة محمد اللهم فرج عن امة محمد) دیه .

بو ایکی وقتده سالک مصلی سنده اوطور ووب تسبیح و تهلیل و استغفار

ایتمدک فضیلتند قتی چوق آثار وار ایسه ده (یا ابن آدم اذکرتی من بعد صلاة الفجر ساعة وبعد صلاة العصر ساعة اکفک ما بینهما) حدیث قدسیسک ذکر ایله اکتفا ایلدم .

سالکه لازمدرکه ورد اولقی اوزره صلاة فجر دن صکره (یس) وصلاة ظهر دن صکره سورة (ملک) وصلاة عصر دن صکره سورة (نباء) صلاة مغرب دن صکره سورة (واقعه) وصلاة عشاء دن صکره سورة (ملک) اوقویه ، زیرا برکیمسه بوسوره لری بووقلرده اوقیوب ورد ایدنسه اول کیمسه حق قتند اهل قرآندن یازیلور .

طریق نقشبندی دن اولان سالکله لازمدرکه بوطریقنه مخصوص اولان ختم خواجکان هر اتین وجهه کیمسه سی ورد ایدوب اوقویه ، زیرا بوختم شریفک فیض وفتوحی غایت چوقدر ، بعضیلرینی نظم ایله ذکر ایلدم .

بوختم شریفک شرطلری بودرکه بونی اوقویان بوطریقند اولقی یاخود یاأذن اولقی کرک ، اندنصکره طهارت کامله ایله بر محل طاهرده قبلایه منوجهاً ایکی دیزی اوزره اوطوروب جمیع کناهلرندن توبه واستغفار ونفسی اخلاق ذمیه دن تطهیر وقلبی تعلقاتدن تجرید ایدوب صکره خواجکان حضراتک روحانیترین توجده وآنلردن استمداد واستعانت ایده ، صکره الیرینی قالدیروب (الحمد لله رب العالمین والصلاة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله وصحبه اجمعین سبحان ربی العلی الاعلا الوهاب اللهم یا مفتیح الابواب ویا مسبب الاسباب ویا مقلب القلوب والابصار ویا دلیل المتخیرین ویا غیاث المستغیثین اغثنی توکلت علیک یارب وفوضت امری الیک یارزاق یا فتاح یا باسط وصلی الله علی خیر خلقه محمد وآله وصحبه اجمعین) دعاسی اوقویوب الیرینی بوزینه سوره ، بوندن صکره مع بسمله فاتحه شریفه یی یدی کره وصلوات شریفه یی بوز کره وایم تشریح لک سوره سی مع بسمله یتش طقوز کره واخلاص شریفی مع بسمله بیک بر کره وبعده مع بسمله فاتحه شریفه یی یدی کره وصلوات شریفه یی بوز کره اوقویه آندنصکره الیرینی قالدیروب دعا ایده .

بوختمک ثوابی روح کریم رسول الله وبعده ارواح اصحاب رسول الله ایله ارواح خواجکانه هدیه اولور ایسه اولی واحسن اولور والله تعالی آندن دخی زیاده اکا اجر وپرر ، اگر بوختم شریف جماعتله اوقنورسه بوعدلری جماعته تقسیم ایده وعددینی زیاده ونقصان ایتمکله اهتمام ایده ومجلس واحده اوقویه ، اوقودینی نسلدلی جمله تجوید ایله اوقویه واخلای ایله اوقویه تاکه جنینده اولان کیمسه ایشتمیه ، انای ختم تطیب اتمک ومجلسی تجزیر اتمک مستحبدر .

(نظم)

ایرر مقصودینه اول کیمسه ختم خواجکان ایلر
جهانک جاه واجلالنده کسب عز وشان ایلر
بوختمی اوقومق کثرت وپرر اموال واولاده
کرفتاری ایدر آزاد غدن شادمان ایلر
بوختم ایله بولور خائف سلامت شر اعدادن
ادای دینی اول مدیون اولنلردن ضمان ایلر
شفالر بخش ایدوب اصحاب امراضه وپرر صحت
سلوک اربانه اسرارینی حقل عیان ایلر
بوختمک فیض روحانینک اول کیمسه آکر کیم
طریق نقشبندی اوزره ختم خواجکان ایلر

خاتمه — اهل سلوک ایچون لازم اولان بعض اموری حاویدرکه
آنلر ایله اگر برسالک عمل ایدر ایسه واصل حق اولور .

سالکه اول لازم اولان بودرکه مظهر تجلای الهی اولاش بر شیخ کامل
بولوب آنی حق تعالی حضرتنه واسطه ایدینوب آکا افتدا ایده ، جمیع
امورینی آکا تقویض وتسلیم ایدوب آکاربط رابطۀ محبت ایده که آندن استعانه
واستفاضه یه استمداد حاصل اوله ، زیرا مقیض ایله مستفیضک بیننده مناسبت

معرفة شرطدر ؛ سالک مبتدی حقدن محبوبدر و حقدن محبوب اولانك
حقه مناسبی یوقدر و مناسبی اولیان کیمسه حقدن استفاضه خاصه ایدمه
زیرا مبتدینك مناسبی شیخه اولوب شیخن طریق استفاضه تحصیل ایتدکن
صکره حق تعالیدن طریق استفاضه بی یلور ، حق تعالیدن دخی بلا
واسطه استفاضه ایلر ، زیرا سالک محبوب جهت امکاندن منزله اولان
ذات واجب الوجوده معرفت خاصه سی و قربیت معنویه سی اولدن استفاضه
ایدمه ، بناء علیه سالک حق یلدبرر و واسطه وصلت اولور بر شیخ
مری کر کدرکه آندن تربیه کوروب آنکله حقه معرفت حاصل ایدمه ، زیرا
رسول اکرم (لولی المربی لما عرفت ربی) بیورمشدر .

اگر طالب حق اولان کیمسه بر شیخ مری بولوب آنکله حقه واصل
اولز ایسه کر کدرکه کلمه توحیدیه شروط و آداب ایله مداومت ایدوب
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سنت سنیه لرینه اتباع ایدمه
وروحانیت علیه لرینه دخی دائم توجه ایدوب انلردن استمداد و استفاضه
ایدمه ، تا کیم بو طریقله اول کیمسه واصل حق اوله ؛ چونکه بو کلمه طیبیه
توحیدی حق تعالی رسول اکرمه قول لرینی کندینه ایصال ایچون ازال
ایدوب تعلیم ایتشددر .

کلمه توحید شرک جلیدن قلبی پاک ایتدیکی کی شرک خفیدن دخی پاک
ایدر ، ظلمت طبیعتی و حجاب غفلتی ازاله ایدوب حق مشاهده سبب
اولور ، زیرا بو کلمه طیبیه نفی ایله اثباتدن مرکبدر ، نفی ایله حجاب موانع محو
اولوب اثبات ایله انوار تجلیات آشکاره اولور ، آنکچون رسول الله
(افضل کلمه قلت انا و التبیون قبلی لا اله الا الله) بیورمشدر .

طالب حقه کر کدرکه بو کلمه طیبیه قیام و نمودنه و حرکت و سکوننده
دائم الاوقات حضور قلب ایله نفی بشریت و اثبات الوهیت ایدرکه لساناً
یاخود قلباً ذکر ایدمه ، تا کیم آنده حقیقت توحید ظهور ایدوب واصل حق
اوله ، شیخ شهید مجد الدین بغدادی قدس سره نك (اتفق المشایخ قدس الله

ارواحهم علی ان المرید مالم یسلك طریق لاله الا الله مدة قریبة باربعین
سنة لا یصل الی حقیقة لا اله الا الله) دیدیکی وخواجه محمد حکیم ترمیزی
قدس الله روحنك دخی ، بر کیمسه که دوام دولت ایمان طلب ایدر ، اکا
کر کدرکه هر حال و کارده لا اله الا الله کلمه سین ، ذکر ایدمه و آنک ذکرینی
کندینه عادت و سجیه ایدمه ، زیرا بو کلمه طیبیه ظلمت شرک جلیبی محو ایتدیکی
کی ظلمت شرک خفی دخی محو ایدر ، نور ایمانی تجدد ایدوب حقیقت
ایمانی ابضاح ایدر ، حقیقت ایمانك ابضاحندن صکره حق تعالینك تجلیسنه
ایصال ایدر ، دیه بیان حقیقت ایلدیکی روایت اولمش و کلمه توحیدك لزوم
ذکرینه اشارت اولقی اوزره اثرده [جدد و ایمانكیم بلا اله الا الله] وارد
اولمشدر .

حق تعالی به سالک اوج طریق ایله وصلت ایدرلر ؛ یا طریق جمال ایله
فقط و یا طریق جلال ایله فقط ؛ یاخود طریق جلال و جمال ایله معاً وصلت
ایدرلر ؛ لکن طریق جلال و جمال ایله وصلت ، طریق جلال و طریق جمال
ایله وصلتدن افضل و اکملدر و طریق جمال و جلال ایله وصلت ایسه انجق
کلمه توحید ایله اولوب سائر اسماء ایله اولماز ، زیرا سائر اسماء با جمال و یا
جلاله دالدر ، اما کلمه توحید نفی ایله اثباتدن مرکبدر ، نفی جلاله و اثبات
جماله دالدر ، آنکچون کلمه توحید صفت جلال و جمال ایله سلوکه طریق
اولمشدر .

کلمه توحید ایله سلوک ایدوب پرورش بولان سالک حق تعالی به طریق
جلال و جمال ایله وصلت ایتش اولور ، آنکچون کلمه توحید ایله حقه واصل
اولان سالک صاحب قدرت و قوت اولوب شریعتی حقیقه له جمعه قادر
اولور ؛ خوف و رجا صاحب اولوب جلالده جالی و جمالده جلالی مشاهده
ایدر ، اهل اداب اولوب حق خلقده و خلق حقه مشاهده ایتدکده
ایکی مشاهده نك حقنی اعطا ایدوب حق خلقدن و خلق حقدن تمیز ایدر ،
اشتباه و التباس و رطه سند دوشمز ، صاحب تمیز اولوب صفات متقابلدن

اكا تغير نكر ، عزالت و ذلت و لطف و قهر مندند يکسان اولور ، تجليات ذات و صفات و استماعنده بر اولور .

اما يالکر صفت جلال ايله پرورش بولان بر سالک تجلی صفت جالدين متغير و متلون اولوب شطحياتی قائل و الحاده مائل اولور .

يالکر صفت جمال ايله پرورش بولان سالک ايسه تجلی صفت جلاله تحمل ايدمه ميوب يا منحير و يا مستهلك اولور ، ابو تراب نسفینک مریدی سلطان العارفين ابو يزيد بسطامینک یوزینی کوردکده هلاک اولدینی کی .

سلطان العارفينه بومسئله نك حکمتندن سوال ايتدکلرند « اول مرید طریق صفت جمال ايله سلوک ایدوب پرورش بولمش ایدی ، بن اول وقت مظهر تجلی صفت جلال ایدم ، چنانکده یوزیمه نظر ایتدی ، جلالی یوزمده مشاهده ایتدکده تحمل ایدمه میوب هلاک اولدی ، اگر اول مرید طریق جلال ايله پرورش بولسد اول مشاهده دن هلاک اولمز ایدی » یوردیلر .

سالک اولان کیمسه کلمه توحیدی ذکر ايله معاینه سنده (لاموجود الا الله) معناسنه ترقی ایدوب (لاموجود الا الله) معناسنی ملاحظه ده مواظبت ایتمز و جمیع کائناتی دخی عدمیت ايله ملاحظه ایلیدرک یعنی جمیع موجوداتی عرشدن فرشه دک ذاتلرندمه معدوم و وجود حق ايله موجوددر و جمیع افعالی فعل واحددر دیو ملاحظه ایلز ايسه ده توحید حقیقی به واصل اولوب اسرار وحدت وجود حق اشیاده مشاهده ایدمه من ، اگر بوملاحظه اوزرینه مواظبت ایدر ايسه نفسندن و سائر اشیادن آنده فنا ی تام حاصل اولوب نفسنده و سائر اشیاده حق تعالینک اسرار وجودینی و آثار اسما و صفاتی مشاهده ایدر و (مافی الوجود سوی الله) سربنه واقف اولمقله « مارایت شیئا الارایت الله فيه » کلامنی تسکمه کسب استحقاق ایلر .

(نظم)

حق ایدر اسرارینی اشیاده هر دم آشکار
قلب استرا اول اول اسراری اذعان ایلله

کوره کیم یوقدر بوانوارنده آنک هیچ خفا
چشم بنیاد استر اول انواری سیران ایلله

سالک حقیقت اولان کیمسه به لازمدرکه ارادت صادق ايله حق تعالی بی اراده ایتدکدنصرکه سائر ارادات و اختیاراتی جله ترك ایدمه ، نفسنده اولان هوا و هوسلری سلب ایدمه ، کندینی معدوملر حکمتنه ادخال ایدمه ، قلبنده اولان رسوم و تعینی و قیود تعلقی تجرید ایدمه ، حول و قوتندن خروج ایدوب حق تعالینک ید قدرتنده « میتک ید غسالده تقلی » کیی ثقل ایدمه ، فقر و فاقه بی اختیار ایدوب دولت دنیایی ترك ایدمه ، دائم جناب حقّه اشتیاق ايله توجه ایدمه ، زیرا خلقت حق تعالی بی مشاهده دن محجوب و فضلندن محروم اولمیری کثرت ارادت و اختیارندن و حب دنیا و ماسوادن اولمشر ، یوقسه حق تعالینک خلقندن بعید اولوب فضلندن عدم شعولی اولدیغندن دکلدر ، زیرا [ونحن اقرب الیه من جبل الوریذ] و [والله ذو الفضل العظیم] آیت کریمه لری بوکا اشارتدر .

(نظم)

ای مرغ دل بودام بلادن خلاص ایچون
عنقالتی ايله ایتمه جهان دارینه هوس
جوفضای عالم قدسک هماسی اول
قونمه صقین بولاشه دنیایه چون مکس
ترك ایدمه جکور بوجه ارادات نفسی
تا اوله سین فیوض الهی به دست رس
محو ايله دلده قویمه رسوم علایق
وصل خدایه مانع اولان هر قیودی کس

نثر — سالک لازمدرکه رؤیاده کوریلان معانی به اعتبار ایدوب
قلبی انلر ايله مشغول قلیله ، کرك اول رؤیاده کوریلان معنای سالک

نفسه متعلق اولسون و كرك آفاده متعلق اولسون ، زیرا رؤیایك بعضیلى
 اوهام فاسده و خیالات كاسده دن ظهور ایدر و بعضیلى تعلقات ماسوادن
 نشأت ایدر و بعضیلى كشف الهیدن انجلا ایدر ، اول كوریلان رؤیای
 بو طریقلك قنسیله اولورسه اولسون ، سالكه لازمدركه آنلر ایله قلبی
 مشغول ایدوب حق تعالیدن محجوب اولیه و بوندن معلوم اولدیكه كشف
 الهی ایله اولان رؤیایله بیله اعتبار ایدوب قلبی انكله مشغول ایتیه ، زیرا
 اولدخی سالكه سلوكنده فائده ویرمز ، لکن اوقدر فائده ویرر كه سالك
 مقامك نه رتبهده اولدیغنی ییلور و بونی بتلدن ایسه بتله مه سی اولادر ، زیرا
 سالك سلوكنده مقامی بتلك قیددر و بعضی اولور كه سالك مقامده اعلا
 اولدیغنی ییلور نفسنده عجب حاصل اولور ، عجیله مردود حق اولور ،
 بناء علیه رؤیایله اعتبار ایتك سالكه ضرردر .

مشایخنن بعضیلك سالكلرك رؤیایینه اعتبار ایتلی سانیكلرك مقاملرینى
 رؤیایله بیلوب آنلری تسلیك ایتك ایچوندی یوقسه شیخ كشف ایله
 سالكك مقامی ییلدكه رؤیایه حاجت یوقدر .

سالكه لازمدركه كشفنده ظاهر اولان نقوش صور ملك و ملكوته نظر
 ایتیه ، زیرا ملك و ملكوتك احوالی كشف سسالكك رهزیدر ، سالك
 اولكشفه تعلق ایدرده سلوكندن منقطع اولور و اولكشفه راضی اولوب
 قالدورسه حق قتده مطرود اولور ، سالكه لازمدركه اصلا بروجیله
 حقدن كرامت طلب ایتیه ، بلكه سالكه لازمدركه كرامتدن حق تعالی به
 صیغنه ، زیرا كه كرامتلك اكثری سالكه مكر اولور چونكه كرامتده
 حظ نفس و حق تعالینك تصرف قتده اثبات تصرف واردر ، بناء علیه
 رسول الله صلى الله علیه وسلم افندمز ، حضرت علی به (یا علی لا تطلب
 الكرامة) یوردیلر .

(نظم)

خواب غفلندن كوزك آج دوشمه رؤیا فكرینه
 امله اضغاث واحلام ایله قلبی پرغبار

التفات ایتیه صغین كشفكده نقش عالمه
 تا اوله قلبكده نقاشی اونقشك آشكار
 عالم ظاهرده اظهار كرامت استمه
 تاكه نفسك ایتسون وارلق یولنده افتخار
 حضرت حقدن كرامات استین محجوب اولور
 ایلز عاری كراماته انكچون اعتبار

نثر — سالكه لازمدركه هر حالده اطاعت شرع و اتباع سنت
 ایدوب عزیزلر ایله عل ، رخصتلردن اجتناب ، بدعتلردن اعراض ایده ،
 اكر برسالك جمیع سننلری قدرتی یتدوکی قدر اشلرسه حق تعالینك امرینه
 امتثال ایدوب محجوب حق اولور ، تكیم بیوردی [قل ان كنتم تحبون الله
 فاتبعونی یحببكم الله] و اكر جمیع بدعتلردن اعراض ایدرسه اهل سنتندن
 اولوب هدی رسول الله اولور ، اكر مجاهدات و ریاضات اوزره
 مداومت و ملازمت ایدرسه حق تعالی اكا طریق مشاهده سنی البتده
 هدایت ایدر تكیم [والذین جاهدوا فینا لنهیدنهم سبلنا] بیوردی .

(نظم)

بوراهك اطاعتله اولور یاقین اراغی
 جهد ایله عبادتدن اولور زاد بلاغی
 حقل ایشور قربنه کیم اویسه رسوله
 سنده اویه کور انر رسوله قو ، آیاغی
 نفسیله جهاد ایتیه که کیم چکسه ریاضت
 البتده قورار عرش شهود اوزره اوناغی
 سالك نیجه واصل اوله در کاهنه حقل
 دییادن آنك اولسه قلبده فراغی

نثر — دخی سالكه لازمدركه هرند عبادت ایدرسه شوق و ذوق
 ایله ایده ، نفسی عبادته کراهنله جبر ایتیه ، فتوردن غایت احتراز ایده ،

زیرا که ، اکراه و فتور ایله ایشلتن عبادت ، قلبه قسوت و عا ویرر ،
نفسه طاعتدن اغراض ایراث ایدر ، هر عملی که سالک ایشلر ، حقه محبت
قصیده ایشلیوب اجرت قصیده ایشایه ، زیرا اجرت قصیده ایشلتن عا
موجب اجر و ثواب اولسه دخی [فن کان یرجوا لقاء ربه فلیعمل عیالصالحا
ولایشرك بعبادة ربه احدا] نص جلیلی حکمنجه حقه قرینت ویرر .

اجرت ایچون عمل ایتمک شرک خفیدر ، زیرا عمل انجق وجه الله ایچون
کرکدر ، وایتدیکی مجاهدات و ریاضاتدن وسطه مراعات ایده ، حدندن
زیاده نفسنه ریاضات تحمیل ایتیه ، زیرا نفسنه تحمیل مالایطاق ایتمک زندقه
و الحاد ایراث ایدر ، اکثری سالک کرب الحاده دوشمه زری نفوسلرینه
تشدید ایتدکلرندن ایچوندنر ، دینلدی (من شد شد) .

شریعتده دخی افراط و تفریط منهیدر ، انکچون بوشریعتده (شریعت
وسطی) و بواسته (امت وسط) تسمیه اولمشدر .

سالکه عباداته نظر ایتیبوب معبوده نظر ایتمک و عبادتلهینه مغرور
اولماق لازمدنر ، زیرا عبادتک آفتی عبادته مغرور اولوب عجب ایتهدر
وایتدیکی عبادتی کورمیوب حقلک توفیقندن کوره وایتدیکی عبادتله
دخی تقصیراتی فکر ایدوب حقدن عفو طلب ایده واکر ایتدیکی
عبادتلهندن نفسنده اجرت داعیه سی ظاهر اولورسد ، جله عبادتلهینی مؤمنین
و مؤمناته بخش ایدوب اول داعیه دن سلامت بولوب مفلس اولوب الله
تعالینک لطف و فضلندن اغنا اوله ، تاکیمن امان اللهده اوله ، زیرا حدیث
شریفده [المفلس فی امان الله فی الدارین] وارد اولمشدر .

والحاصل جمیع سالکله واجبدرکه ایتدکلری عبادتلهی حق تعالی به
تخصیص ایدلر و حقدن غیری جنت آرزوسی وجهنم خوفی ایچون اولیبوب
بلکه حق تعالی قتله عزت بولورم ملاحظه سنی دخی ایتیدلر ، زیرا باعث
خلقت انسان اولان انجق ذات احدیته عبادتلهی دکلدر ، ایتدی ما خلق له

ایچون عبادتی ایتمک کرکدر ، نتکم بیوردی [وما خلقت الجن والانس الا
لیعبدون] .

(نظم)

حقه قرینت ویرر طاعت دیو ایتدکلرم
راضیم آنلر دخی بردرلو عصیان اولیه
ایتدیکم نفسه ریاضتله جهاد اکبرم
حیفدرکیم اولدخی اسباب غفران اولیه
زعله بظن ایتدیکم حقه کمال معرفت
عاقبتده قورقرم اول جهل و خسران اولیه
حق یولنده جائمی سعی ایلیبوب قیلدم قدا
یکدم اول جاندن دخی سعیمده طغیان اولیه
راه عشق ایچره خدادن ایتدیکم امنیدلر
قورقرم آنلر دخی محشرده حرمان اولیه
عبد اولان البت عبودیتده اولمز بیقصور
بیقصور اولسه مکر اول کیسه انسان اولیه

نثر — سالکه لازمدرکه صفات ذمیه لکه بوجوب ظالانیه در ، جهد
ایدوب نفسندن ازاله ایله حقه تقرب ایده ، زیرا آنلر ایله تقرب محالدر .

صفات ذمیه ل «شهوت ، غضب ، کبر ، تجبر ، ظلم ، عدوان ، حقد ،
حسد ، غیض ، بغض ، شرک ، نفاق ، کفر ، عصیان ، حرص ، طمع ،
بخل ، لوم ، ریاست ، حب شهوت ، حب دنیا ، طول امل ، تعلق
ماسوی ، دن عبارت اولوب برکسه ده کی بوضفات موجوددر ، اول
کسه نک صفات حمیده ایله اتصافی ممکن اوله منر ، زیرا صفات ذمیه صفات
حمیده نک ضدیدر وایکی ضد ایله اتصافی ممکن دکلدر .

صفات حمیده دخی «عفت ، حلم ، خول ، رأفت ، مرحمت ؟

فناعت ، کفای ، فقر ، مروت ، صدق ، اخلاص ، عدل ، انصاف ،
توکل ، تسلیم ، جود ، سخا ، زهد ، ورع ، قصر امل ، ذل مسکنت ،
ترك دنیا ، قطع تعلق ماسوی « اولوب سالک بوصفات حیده لرده فانی
اولدقه صفات الله آنده تجلی ایدوب [بی یسم و بی ینطق و بی ینطش]
حدیث قدسیسنه ماصدق اوله ماز .

صفات الله دخی سالکده تجلی ایتدیکه احدیت صفات آنده تجلی ایتد
واحدیت صفات آنده تجلی ایتدیکه احدیت ذات آنده تجلی ایدوب واصل
حق اولمز ، چنانکه احدیت ذات آنده تجلی ایدوب واصل حق اولدقده
اهل شهود اولوب وجود حق جمیع کائناتده مشاهده ایدر و (مافی الوجود
سوی الله) سرینه مظهر اولور ، و بوسره مظهر اولان جمال الهی جمیع
اشیاده مشاهده ایدوب (مارایت شیئا الا رأیت الله فیه) سرینه مظهر
اولور و بوسره مظهر اولدقده جمال الله انک قلبنده دوام اوزره تجلی
ایدوب اول تجلی کونا کون مظاهره عکس ایدوب جمال الهی کیفیات
متنوعه ایله مظاهرده مشاهده ایدر ، تنکیم بوییت ایله اندن تعبیر اولندی .

(بیت)

وما الوجه الا واحد غیرانه * اذا انت اهدت المرایا تعدداً

(نظم)

زهی دلبر که اولدی جمله عالمی مرایایی
قو عالمدن اول عشاقنه رویین نما ایلر
زمین و آسمانه صفین حسن سرافرازی
دل ویرانه عشاق قنده بولسه جا ایلر
جالندن فقط بر لاله در اکوانه عکس اولدی
فقط اول لاله در حسن جهانی پر ضیا ایلر
تستر ایشدر کندی ارباب غفلتدن
تماشای جهان اهل عرفانه صلا ایلر

جبالک عرض ایدنجه عارفه وحدت سرایندن
اولور حیران انا الحق نغمه سندن جان فدا ایلر
الهی ایله بو بنسده ناچیر نیکی محبوب
جبالک اشتیاقندن جهانی پشت و پا ایلر

نثر — حق تعالی حضرتنه وصلت ایکی طریق اوزره در ، بوی طریق
سلوکدر که مقدم ذکر اولمشدر و اولطریقه ازکار و اوراد و مجاهدات
وریاضات ایله مشروطدر .

ایکنجی طریق ایسه طریق جذبه در و بوطریقه جذبه لازمدر ، بوکا
جذبه سنر سلوک اولمز ، بوطریق شروطی بودر که بوی برییر طریقندن
تلقی ایتدکنصکره جمیع هلاقی دنیایی ، صفات بشریتی ، قید وجود
و حیاتی بالکلیه ترک ایدوب (موتوا قبل ان تموتوا) امریله عل ایده ، حقندن
غیری برنسنهیه نظر ایتیه ، دائم خراب اندر خراب اولوب فنا عالمنده
تمکن ایده ، دنیایه و امور دنیایه تملک ایتیه ، جذبه الهیه به دائم اقتدا ایده ،
دائم ملاحظه جناب حضرت حق سبحانه و تعالیده اوله ، فرائض و رواتبلردن
غیری عبادات و نوافل ایله قلبی مشغول قلبه ، جمیع اوقاتنی اولملاحظهیه
صرف و حصر ایده ، دائم عشقه اقتدا و جذبهیه انقیاد ایله حقه تقرب ایده ،
بوشروط اوزره سالک بوطریقه سلوک ایدر ایسه (جذبه من جذبات
الرحمن توازی عمل الثقلین) مقامی درک ایدر .

اهل جذبه دن اولوب عشق ایله مألوف اولمیان سالک ، بوطریقت علیهیه
سلوک ایده من ، زیرا بوطریق (طریقت شطاریه) در ، بونک اولقدمنده
سالک قشمر بشریتی آتش عشق ایله یاقوب طیر بیضه سندن چیرکی چیق
کرکدر ، بوطریقنه سلوک آسان ظن اولمشون ، زیرا بوطریقتنک اسهل مشاق
ترك جان ایتدکدر .

(نظم)

كان عشق غایت ايله سختدر چككه گلز
چكنلر هپ اكا جان رشته سندن جلدلر طاقدی
تعجب ائمه زاهد احتراق قلب عشاقه
كه عشقك ذره سی در رخلری هپ آتسه یاقدی

نثر — بو طریقك اهایلرینك حلیه لری بودر كه انلر بر صفت ايله
موصوف اولزلر ، انلرده حول وقوت اولمز ، انلر ماضی و مستقبل بئازلر ،
آنلر حشر و حساب کورمزلر ، جنت و جهنم قیدینه دوشمزلر ، آنلر
صفات الله ايله موصوفلردر ، تحريك الهی ايله متحرك و تسکین الهی ايله
ساکنلردر ، انلرک جننی حق مشاهده و جهنمی حقدن محبوب اولمقدر ، انلرده
تفکر معیشت و تذکر جوع و عطش اولمز ، انلر بر امامه اقتدا و بر مذهبه
اتجا ائمزلر ، انلر « لی مع الله وقت لا یسعی ملک مقرب ولا نبی مرسل »
سربینه مظهر اولملردر ؛ اللهم اجعلنی من الذین یحبونهم ویسلمکون طریقتم
امین بحرمة محمد سید المرسلین صلی الله علیه و آله . . .

(نظم)

بنم عصیان ايله هپ پکدی چاغم * قراردی قالمدی قلبده آغم
چکر نفسم بنی سمع فساد * انکچون یوق صلاح ایجره طور اغم
اویار شیطانده نفسم حقه اویمز * رضای حقه هیچ کیمز آی اغم
جناب حقه یوق بنده توجه * ضلالت راهنه واردر صیباغم
عبادتدن بکا جمعیت ایرمز * هوای نفس ايله صالحم صیباغم
بکا حق سمع ممکنی کیمک * بوانده یوق بنم زاد و بار اغم
نه ممکندر بنم حقه وصول * بنم بئلکدن اولمز سه فراغم
اوکلز دردینه درمان اولوردی * اولیدی عشق ايله داغ اوزره داغم
محبت نارینه باق جان و جسم * درونده یافار دایم اوجاغم
بکا سن جذبه کی یار ايله یارب * فضای حضرت قوردر اوتاغم

بولنده عشقی ايله دلایلر * سکا عشقك ايله اولسون بلاغم
بنی بئلك حجابدن خدایا * پکور ايله سکا یاقین اراغم
خرابات ارلندن فیض آلوردم * قرائت قیلسه مختل دماغ
سماواته هروج ایتک اولوردی * تعلق اولسه قالمده باغم
دروغ سر ايله ملو اولوردی * اگر دیرغسه اصلا دوداغم
کوکل حقیله دورمه سویاشوردی * دیلده اولسه لاق ايله لاغم
جهانی کور میوب حتی کورردم * کوزم کورمز ایشغزسه قول اغم
ندر معنای وحدت فهم ایدردم * اونوتسم بیلم صوابه صاغم
عاراتی بکا جای ائمه یارب * خراباقی بنم ايله بوجاغم
بودکلو حق ایچون یاندم یاقیلدم * کویکده یانندی هیچ برچراغم
حییك حرمتیچون یالهی * مقام جذبه کی ايله قوتاغم

(باب ثانی)

بر مقدمه ايله بش فصله منقسم اولوب خواجه محمد بهاء الدین نقشبند
(قدس سره) حضرتلرینک بعض مناقب و کرامتلری بیاننده در .

مقدمه — تعریف ولایت و اثبات کرامت بیاننده در .

معلوم اولسونکه ولایت « معبود ايله عبدك میاننده قرب عبودیت
و نسبت حیثیتدن عبارت » در .

بو ولایت ایکی قسمدر ، بر قسمی (ولایت عامه) در که « حق تعالیك
امر ایتدیکنی ایشلیوب ، نهی ایتدیکندن اجتناب ایدوب هر حالده رضای
حق کوزتمک » دن عبارتدر .

ایکنجی قسمی ولایت (خاصه) در که « رشول الله اتباعاً نوافل
عبادته باشلیوب عمل و تقرب خاص ايله حقه تقرب ایدرک محبت الله
مظهر اولوب صفات الله ايله انصاف » ایتکدر ، نه کیم حدیث قدسیده
[ولا يزال عبدی یتقرب الی بالنوافل حتی احبه فاذا احبته کنت سمعه

الذی یسمع به وبصره الذی یبصر به ولسانه الذی ینطق به وبده الذی یتطش
بهاورجله الذی یمشی بها [وارد اولمشد] .

ایمدی ریسته بورتبه قریبئی اولوب جمیع قوی وحواسی ، ریستک
تصرفنده اولان بر بنده نك خوارق عاداتك وكرامات عالینك صدوری
استبعاد اولتوری ؟ اول بنده دخی اظهار كرامت اینك وخارق العاده
شیر اینك ایله عندالله مواخذة اولتوری ؟ اول بنده هر نه اینلرسه
حق تعالینك امریله اینلر .

(نظم)

نوافل اینلیوب بر بنده اینسه حقه قرینت
اولور اول بنده هم محبوب حق هم منبع اسرار
بورتبه بنده سی اولدقده حقل لطفنه مظهر
تجب اینه اولی بنده كرامت اینسه اظهار

نثر — اکر اوپله بر بنده دن ظاهرده شرعه مخالف بر امر صدور
ایدرسه ، اول امر اینه حق تعالینك حقیقته اذینله صدور اینمشد ، تنکیم
خضر علیه السلام دن غرق سفینه و قتل صبی ظاهرده شرعه مخالف
صدور ایندی اما باطنده حق تعالینك امریله صدور اینمشد ، انکچون موسی
علیه السلام شریعت جانبدن اعتراض ایندکده خضر علیه السلام (مافعله
عن امری) پیوردی .

كرامات اولیا آیت کریمه ایله ثابت اولوب ازان جله [کما دخل علیها
زکریا المحراب وجد عندها رزقا] ، [وهزی الیک بمذع النحلة تساقط
علیک رطباً جلیاً] آیت کریمه لیه حضرت مریم دن و [انا الیک به قبل ان یرتد
الیک طرفک] آیت جلیله سیله دخی آصف بن برخیا دن صدور ایند
گرامتلی بیان و اخبار پیورمشد .

بنه علیه كرامات وخوارق عاداتك اولیادن صدوری اظهار من الشمس
فی وسط السماء ظاهر وهویدار ؛ خوارق كراماتی انكاره بحال یوقدر ،
وانكار ایندلر مكابر ومعاذلر دن اولوب آنلرك انكارلری مسموع دكلدر .

حکایه — شیخ جابر رحی (قدس سره) پیوردیکه اهل رجب
كرامات اولیایی انكار ایندلر ایندی ، بندخی صحرا ده براسده سوار اولوب مدینه
رحبه داخل اولوب چارسوی رحبه واردم وجمع ناسده ندا ایدوب دیدمکه
« اولیانك كرامتلی اینكار ایندلر قنده در ، کسون کورسونلرکه اولیانك
كرامتلی وارمیدر ؟ یوقیدر ؟ اندن صکره اهل رجب انكار كرامات
اولیادن رجوع و توبه ایدوب بكا اعتراضدن کف لسان ایندیلر !!!
انتهی .

(نظم)

ایله کبر وحسد دن صفین اول انکاری
طوقونه حال یسندیده اهل الله
قدیرینی پست ایده می اوج فلکدن هرگز
نه قدر طعن دروغ اینسه عالم ماهه

نثر — ولایت خاصه دخی اویج مرتبه در ، اولی مرتبه ولایت
صغرادر ، بومرتبه ده واینك صفاتی « صفات اللهه قانی واول ولی صفات
الله ایله قائم اولاق » در ، ولی بومرتبه ده دخی سیر فی الله ایله سلوک ایدر ،
تنکیم سابقده ذکر اولنان حدیث قدسیده اکا اشارت اولندی ؛ عمر بن
القارض بومرتبه ده اشارت ایدوب (ولم تهونی مالم تکن فی قالیاء *
وتم تقن مالم یحلی فیک صورتی) پیورمشلردر .

ایکنجی مرتبه ده ولایت وسطی مرتبه سیدر ؛ ولی بومرتبه ده وجود
اکایدن قانی اولوب وجود حقانی ایله قائم اولور و بومرتبه بی حائز اولان
ولی (مافی الوجود سوی الله) دعواسین ایدوب (وما رأیت شیئاً الا

رأيت الله فيه (کلامی سويلر وسير مع الله ايله ساوک ايدر ، عین القارض (قدس سره) بومرتبه به دخی اشارت ایدوب (جلث فی تجلیها الوجود فی نظری * فی کل مرتی اراها رؤیتی) بیور مشلردر .

اوچنجی مرتبه ولایت کبری مرتبه سیدر ؛ ولی بومرتبه ده بقا بالله بولوب کالات ولایت ايله متصف اولور ، بومرتبه ده بولنان ولی سیر مع الله ده نرایت بولوب بومرتبه دن یوقاری تقدم ایدمن .

ش . عبد القادر (قدس سره) حضرتلری (مازالت ارتع فی میادین الاول * حتی بلغت مکالمه لا توهب) بتیله بومرتبه به اشارت بیور مشلردر .

حق تعالی ولی به بومرتبه ده اوقدر لطف احسان ایدر که حساب کیز ، خلقک ارشاد وتربیه لری ایچون اکا اذن ویر ، مقام جمدن مقام فرقه انی رد ایدر ، اولدخی سیر عن الله شروع ایلر ، وخلقک تربیه وارشاد لینه مشغول اولور ، حق تعالی دخی اکا اظهار کرامته وخرق صادر اولیه قدرت وقوت ویرر که هر قنغی برخارق العاده بی اظهار مراد اینسه اظهاره قادر اولور ، لکن حق تعالی آنی سر حکمته مطلع ایدر ده حکمته مخالف اولان خوارق العاده بی اظهار ایتمز ؛ اظهار ایتمدیکی ایسه حکمته مخالفتدن ایچوندر ، یوخسه عدم قدرتدن دکلدر .

ولینک اظهار خارق عادت ایتمدیکنک بروجیحی دخی بودر که حق تعالی ولایتی خلق آراسنده ستر ایتمشدر ، اگر ولی اولان کیمسه اظهار کرامت واجر ای خارق عادت اینسه حق تعالینک اخفا ایتمدیکی ولایتی اظهار انقش اولور ، بوايسه ولی به لایق دکلدر ، بلکه ترک ایدر ؛ ولایت مرتبه سندن طرد اولور ، انکیچون دینلدیکه ولیدن کرامتک صدوری نسادن حیضک ظهوری کیدر ، مکرر که حق تعالی اول ولی به اظهاره اذن ویرمش اوله ، زیرا کرامتک اخفامی (ان الله اخفی ثلاثه فی ثلاثة اخفی رضائه فی طاعته و غضبه فی معصيته و ولایته فی خلقه) حدیث شریفیه ثابتدر .

ایندی ره ولی اظهار کرامت اینسه ، حقلک اخفا ایتمدیکی ولایتی اظهار

ایتمش اولور ، زیرا کرامت دیدکری ولیدن صدور ایدر ، ولینک غیریمن صدور ایتمز ، والحاصل نبی به اظهار مجزه نصل واجب ایسه ولی به اخفاء کرامت اولیجه واجبدر .

(نظم)

اولیانک قدرتی وار قادر قهاردن
خارق عادته بوق انلرده عجز اظهاردن
حکمتی کوزلر ولی قصد کرامت ایلر
احتراز ایلر کرامتک ولی اشعاردن
بولر اظهار کرامتک ولیلر عزق
انلرک عزتلری اخفاده در اغیاردن
اولیلردن کرامتک صدوری شویله کیم
حیضه بکرر شبن ایجاب ایتمده ابکاردن
هر ولی ستر کرامت ایتمکه مأموردن
اومسه اظهارده اذنی حضرت ستاردن
اولیانک بویله بیل احوال وکیفیتلرک
صاقله آنلردن لسانی کشف ایدوب انکاردن

نثر — اولیاه اللهدن صدور ایدن کرامات علایاتک افرادی بک چوق اولدینی جهته تعدادی ممکن دکل ایسده انواع کرامات یکریمی بشدر .

اولکی نوع — احوال قبوره اطلاع وارواح اموات ايله تکلمدر .
ایکینجی نوع — اجار و اشجار و حیواناتک تسبیح لرینی استماع و انلر ايله مکالمه در .

اوچنجی نوع — جمادات و حیواناتی امرینه رام ایدوب اشجاری انمار ایتدر مکدر .

دردنچی نوع — احیای اموات و امواتی احیا ایتمکدر .

بشجی نوع — جسم لطیف کی اجساد کشف لہ غوص ادوب دخول
ایتمکدر •

آلتجی نوع — مولر اوزرتده مشی وهوالده طیزان ایتمکدر •

یدنجی نوع — مسافه بعید بی طی ومسافات قریبہ بی بسط وبعید
ایتمکدر •

سکرنجی نوع — ازمنہ کثیرہ بی قصر وزمان قلیلی نشر ایتمکدر •

طقوزنجی نوع — اعیان موجوداتی قلب ادوب علم کیمیایہ اطلاعدر •

اونجی نوع — دفع جنون وازالہ علت الہ اعطای صحت ایتمکدر •
اون برنجی نوع — عند الله دعائک استجابتی وعند الناس کلامک
تأثیریدر •

اون ایکنجی نوع — شعر سویک وامرار حقیقتدن خبر ویرمکدر •

اون اوچنجی نوع — قلوب متفرہ بی جمع وتالیف وعداوتی محبتہ
تبدیل ایتمکدر •

اون دردنجی نوع — اکل شرمندن غنا کلوب نیجه آیلر ویلار تغدی
ایتمکدر وحروردن ضرر کورمامکدر •

اون بشجی نوع — بغور وقار یاغدرمقدر •

اون التنجی نوع — روزکارلر اسدیروب وروزکارلری دفع ایتمک
وحرورد اظهار ایتمکدر •

اون یدنجی نوع — طعام قلیل الہ چوق عسکری طوبورمق وغیددن
احضار اطعمہ یہ مقدر اولمقدر •

اون سکرنجی نوع — عسکر اعدای قهر ادوب غلبہ ایتمکدر •

اون طقوزنجی نوع — آتش یاہماق واسباب هلاکدن منثر اولمامقدر •

یکرمنجی نوع — مفیاتی بیلک وکودمک وفلوپده اولان اسرار
اطلاعدر •

یکری رنجی — نوع برآندہ رقاچ مکانه ظاہر اولمق وعبود ناسدن
اختفا ایتمکدر •

یکری ایکنجی نوع — ردمده ناسہ امداد واوزاق کلاملری استماع
واوزاق پرہ اسماع کلام ایتمکدر •

یکری اوچنجی نوع — نفوس آیه وقلوب قاسیہ یہ نملک وتصرف
ادوب تربیہ واصلاح ایتمکدر •

یکری دردنجی نوع — عالم ملک ملکوتہ انفاذ حکم ادوب خلع
والباس وعزل واجلاس ایتمکدر •

یکری بشجی نوع — غایبہ اولان سانسکری حفظ وحراست
ادوب عصیاندن تبعید وعبادتہ تقرب وسوق ایتمکد وسالکک روحانیت
وجسمانیتلرنده تدبیر وتربیہ ادوب انلری حقہ ایصال ایتمکدر •

(نظم)

بوکرامات عظیم الشانی * هرکسه ویرمز ایش حق آق
وبرر اولکیمسده طاعت ایدرک * حق بولنده ایدہ کنندن فانی
وهییدر جله کرامات کرین * جد وسی الہ دکل کسب آق
بوکرامتلی فضلیله خدا * سودیکی عبده ایدر ارزانی
نیجه ابرسون بوکراماته کشی * اولانجه اکا حق احسانی
برکشی اولما ییحق حقہ ولی * بو کرامتلیله اولمز دانی
نیجه اول شخصه کرامت ویریله * اکرانک یوق ایسه عرفانی
ورع وزهد عبادتله خدا * ایدر عبدینی کرامت کانی
مالک کنز کرامت اوله نیک * خرق عانده بورر فرمانی
بوکراماته کیم اولسه قادر * اولور عالمک اول سلطانی

نثر — خارق عادت ایکی قسمدر، بر قسمی استدر اراج دیگر کرامت
اولوب خارق عادت اولان شی فاسقدن صدور ایدر سه «استدر اراج»
واکر صالحدن صدور ایدر سه «کرامت» اولور .

خارق عادتک ایکی قسمی دخی حق تعالینک اعطاسیله اولور ایسه
استدر اراج اولان خارق عادتق حق تعالی فاسقه مکر اوله رق اعطا
و کرامت اولان خارق العاده فی حق تعالی صالحه فضل اوله رق احسان
ایدر که بوتقدیر جه استدر اراجک مرجعی ضلالت و کرامتک مرجعی ولایت
اولور .

استدر اراجی کرامتدن فرقی ایتمک طریقی — خارق عادت
صدور ایدیکیم کیمه نیک شریعتیه مخالفی وسنته متابعتی یوق ایسه استدر اراجدر
اگر اول خارق العاده نیک صدور ایدیکیم کیمه نیک هر حالده شریعتیه مطاوعتی
و هر امرده سنته متابعتی وار ایسه اول خارق عادت کرامتدر ، بوندن
معلوم اولدی ؛ استدر اراجک مصدری اولان کیمه شریعتیه وسنته مخالف
اولاندن ، کرک انک مخالفی اعتقاد جهشدن اولسون ، کرک عمل جهشدن
اولسون ؛ کرامتک دخی مصدری اولان کیمه هر حالده احکام شریعتیه
مطاوع و هر امرده سنته متابعتی اولاندن ، زیرا کرامت صاحبی اولان
کیمه نیک شریعت وسنته سرمو مخالفی اولور ایسه کرامتی استدر اراجیه
تبدیل و کندی دخی رتبه ولایتدن تنزیل اولنور ؛ ولینک ولایتی مطاوعت
و متابعت ایله شرطدر .

حکایه — اویزید بسطامی (قدس سره) حضرتلرینک عنده
بر کیمه فی ولایت و کرامت ایله وصف ایتدیلر ، بسطامی حضرتلری دخی
بزه انلرک زیارتلرینه کیمک واجب اولدی دهرک مریدلرینی آلوب انلرک
زیارتلرینه کتدیلر و جن اول کیمه نیک اولدینی محله واردیلر بالانفاق اول
کیمه منزندن چیقوب مسجد کیدردی ، بسطامی حضرتلری دخی اول
کیمه فی طریق مسجدده کوردیکه قبله به فارشو تو کوردی ، بچنکه بسطامی

حضرتلری اول کیمه فی سنته مخالفته کوردی در حال عودت ایدوب اول
کیمه ایله کورشمیدی و بیوردیکه بر کیمه نیک احکام شریعت و آداب سنته
رعایت ایتیمه نه کیفیت ایله اول کیمه ولی اولور ؟ انتهى .

(نظم)

عبادت نخنی انک طورمه دائم ارض طاعتده
ولایت بوستاندن کرامت و یرمک استرسک
عبادت ایتیم آدم ولایت ذوقنی سورمز
عبادت قیل ولایت ذوقنی سن سورمک استرسک
طوتوب احکام شرع الهی سن دور اوله سفندن
ولایتله قباب قرب حقه کیرمک استرسک
یوزک سور طیراغه یالوار خدایه آه وزار ایله
مسترسک لاهوت عالمده کولک استرسک
رها قیل راحت طاعت یولنده جد و سخی ایله
جناب حضرت اللهه وصلت ایتمک استرسک
شهود ماسوادن یوز چور اغاض عین ایله
نقوش کائناتی لوح دلدن ستمک استرسک
بصیرت چشمه کل بوکل مازاغ البصردن کج
وجود وحدتی کثرتده هر آن کورمک استرسک
اونوت خاطرده کی کسب ایتدیک هر علم و عرفانی
اگر وهی اولان هم لدنی بیتک استرسک
خدایی سو چقیر قلبکده قویمه حب دنیایی
خدایه سندی کندی اوزوک سودیرمک استرسک
تجرد قیل ملانک کی ترک ایت قید فاسوق
فضای عالم لاهوته سنده کیمک استرسک
بلند همت مردانه لکمه حقه طاعت ایت
بومیدان کرامت ایچره جولان ایتمک استرسک

فصل اول

بوفصل خواجه محمد بهاء الدین نقش‌بند (قدس سره) حضرت‌تلمینک
حال صباوتنده اولان احوالی و صحبت‌لری و داخل اولدینی مشایخ و سلسله
طریقتی بیانده در .

خواجه حضرت‌تلمری بیورمشلردرکه حق سبحانه و تعالی حضرت‌تلمینک
بویند لرینه ایتدیکی عنایتلردن بری بودرکه حال صباوتنده شیخ بزرگوار
خواجه محمد بابای سماسی (قدس سره) نك نظر شریف‌لریله مشرف اولدم
بنی اوغوللغه دخی قبول ایتدیلر .

حکایه — خواجه حضرت‌تلمینک والد امجدلری بیوردیلرکه اوغلم بهاء
الدینک ولادتندن اوچ کون صکره خواجه محمد بابای سماسی (قدس سره)
جیم اصحابیله قصر عارفانه شریف ایتدیلر ، بنم انلردن ارادتم و انلره
غایت محبت وار ایدی ، خاطریله کادیکه اوغلم بهاء الدینی آلام اولصاحب
ولایتک حضورینه کتورهیم و انلردن اکاهت نیاز ایدیم ، بونیت ایله آئی
آلوب خواجه حضرت‌تلمینک حضورلرینه تضرع و نیاز ایدرک کتوردم ،
انلر دخی المدن آنوب صدرلرینه باصدیلر و « بوفرزند بنم اوغلدر ،
بن بونی اوغوللغه قبول ایتدم » بیوردیلر ، صکره یوزلرینی اصحابه
دوندردیلر ، امیر کلال دخی اصحابی آراسنده ایدی ، خواجه حضرت‌تلمری
امیر کلاله خطاب ایدوب « چوق کره منزه بوموضعدن بر مرد خدا
راجه‌سی کلور دیش ایدم و بوکره کنی سزک منزلدن چیقوب بو طرفه
یقلاشدقده منزه دیدم ایدیکه اول راجحه مرد خدا زیاده اولدی ، غالب
بوکه اول مرد خدا وجوده کلدی ، ایشده اول مرد خدا بوفرزند پاکدر ،
امیددرکه بوفرزند مقتصدای روزکا اوله » بیوردیلر .

دیگر — خواجه حضرت‌تلمینک مادر مخدره‌لری بیوردیلرکه « اوغلم

بهاء الدین درت باشنده ایدیلر ، اتفاق اولوقت بر بوکلی اینکیز وار ایدی ،
اوغلم بهاء الدین بکا برکون توجیه خطاب ایدوب دبدیکه بواینک بر آئی
سقر بوزاغی طوفورسه کرکدر ؛ حق تعالینک قدرتیله رقایح آیدنصکره
اول اینک اوغلم بهاء الدینک دبدیکی کی بر آئی سقر بوزاغی طوفوردی !
هرکیمکه اولکون اوغلدن اول سوزی ایشتمش ایدی تعجب ایتدی و عندهیزده
حقی اولدیکه اولکشفک اوغلدن ظهور ایتمی خواجه بابا (قدس الله
روحه) حضرت‌تلمینک نفس مبارک‌لردن نشئت ایتدی .

دیگر — خواجه حضرت‌تلمری (قدس سره) بیوردیکه بن اون بش
اون الی باشنده ایکن جدم (علیه الرحمة) مراد ایتدیکه بنی متأهل ایده ،
بنی خواجه بزرگوار محمد بابای سماسی (قدس الله روحه) حضرت‌تلمی دعوت
ایچون سماسه فرستاده ایلدی ، حق اول بقعه شریف ایله مشرف اولوب
خواجه حضرت‌تلمینک اقلاریله مشرف ایتدم ، آنلرک برکت صحبت‌لردن بنده
بر حال عجیبه حاصل اولدی و اول کجه بنده بر حالت تضرع و مسکنت
ظهور ایتدی ، آخر لیلده قاقوب وضوء ایتدم و خواجه حضرت‌تلمینک
مسجد متبرک‌لرینه واروب ایکی رکعت نماز قیلدم و باشمی سجده‌یه قویوب
چوق ، چوق دعا و تضرع ایتدم اولخالده لساندن جریان ایتدیکه « الهی
بکا بار بلایی چککه قوت و محنت و محبتکی نحملا طاقت احسان ایله » چنکه
صباح اولدی خواجه حضرت‌تلمینک مجلس شریف‌لرینه حاضر اولدم ،
خواجه حضرت‌تلمری بکا توجیه ایدوب فراست طریقیله اول کجه بنده واقع
اولان احوالی جله تقریر و بیان ایتدیلر و « ای اوغل ! دعاده بویه
دینک کرکدرکه الهی اول نسنده سنک رضای شریفک آنده در اتی بن بنده
ضعیفه فضل و کرمکه احسان ایله ، البت خداوند عزوجلک برشیده
رضاسی اوله اولشی بنده‌یه بلا دکدر ، اگر آنک دخی کندی طرفندن
بردوسته بلا که ینه عنایتیله اولدوسته اولبار بلایی چککه قوت و برر
اول بلانک حکمتی دخی آکا اظهار ایلر ، ایدی کشتی کندی اختیاریله خداوند
تعالیندن بلا طلب اینک قتی دوشواردر ، بنده کستاخلق ایدوب خداوند

عز وجلدن بلا طلب اتمك لابق دكلدر « بيوردیلر ؛ بو نصیحتدن صكره ميدانه صفره دوشنوب طعام كلدی و مجلسده حاضر اولانلر ايله خواجه حضرتلری طعام ايتديلر و طعام ايتدكدن صكره خواجه حضرتلری صفره دن برصومون اتمك آلوب بكا و برديلر ، بندخی آنی آلدن اما آنی آنقده نفسمه غایت امتناع كلدی و خواجه حضرتلری نفسك امتناعی كشف ايدوب « بواتمكي آنقده نفسك امتناع ايدر ، لیکن بواتمك یونده بزه لازم اولور ! » بیوردی ؛ بعده خواجه حضرتلری دعونه اجابت ايدوب و جله اصحابيله قالقوب دایده سوار اولوب یوله روان اولدی ، بن خواجه حضرتلرینك ركبیلرند بیوردیم ، حضرت خواجه دنك ركبنده كیدرکن بنده اونقدر شوق و ذوق حاصل اولور ایدیکه تعلق ماسوا قلمدن کلیاً زائل اولوب جمعیت و حضور قلمده حاصل اولور ایدی ، بعضی تفرقه حاصل اولسه ، خواجه حضرتلری « قلبی تفرقه دن حفظ ايله » دیو بكا التفات بیوررلر ایدی و انلرك مجرد بو كلاملری ايله قلمدن تفرقه زائل اولوب بنده جمعیت عودت ایدر ایدی ، انلرك بو كشف و تصرفلری مشاهده ايتدیکه بنم انلره رابطه محبت زیاده اولور ایدی ، بو حال اوزره انلرك ركبیلرند كیدرکن بولیمز برقریه یه اوغرادی ، اول قریه ده خواجه حضرتلرینك احبابسندن برکیمسه خواجه حضرتلرینی استقبال ايدوب خاندلرینه دعوت ایتدی ، چنکه خواجه حضرتلری اولنکیمسدنك خاندلرینه نزول ايتديلر اولنکیمسده خجالت عارض اولوب اضطراره دوشدی ، خواجه حضرتلری انك خجالت و اضطرارك کوردکده اول کیمسه به خطاباً بیوردیلرکه « طوغری سويله اضطرارك سبی ندر ؟ » اولنکیمسه دنخی « افندم سزله طعام ویرمك استرم اما خاندنده سوددن غیری برشی بولمیدی ! » دیمکله خواجه حضرتلری بكا توجه ايدوب بیوردیلرکه براء الدین سسكا ویردیکم اتمك عاقبت ایشه یرادی کتور کورهم ، وقتا که اولنکیمسه خواجه حضرتلرندن بو کلامی ایتدی غایت مسرور اولوب کتدی سودی کتوردی و اول اتمك ايله سودی صفره یه قوپوب خواجه حضرتلری جله

اصحابيله اول سود و اتمکي یدکدنصكره چوق کیمسدر دنخی اول سود ايله اتمکي پیوب طوبديلر و بو کرامت عظیمی دنخی بن وسائر ناس خواجه حضرتلرندن مشاهده ايتدکده غایت تعجب ايتدک ؛ بعده خواجه حضرتلری اصحابيله قالقوب قصر عارفانه توجه ايتديلر ، بن ینه خواجه حضرتلرینك ركبنده کیدوب قصر عارفانه کتدک ، اشو سفرده بونك امثالی نیجه کرامات عظیمه خواجه حضرتلرندن بن واحسانی مشاهده ايتدک .

دیگر — خواجه براء الدین حضرتلری بیوردیلرکه وقت صبا و تمدن حین بلوغه دنك خواجه بزرگاور بابا حضرتلرینك صحبت شریفلرله مشرف اولدم ، خواجه حضرتلری داربقایه رحلت ايتدکدنصكره جدم (رحمه الله علیه) بنی آلوب سمرقنده کتدی ، انده اولان اولایای عظام و مشایخ کرامت زیارتلرینه بنی کتوردی ، انلردن بنم ایچون دعا و هبت طلب ایتدی ، اندن صكره ینه بنی آلوب بخارایه كلدی و بخار اقرینده (قصر عارفان) دیدکلری قریده ساکن اولدق ، اول ایامده خواجه عزیزان علی رامینی حضرتلرینك تاج شریفلری بكا کلوب واصل اولدی ، اول تاج شریف بكا واصل اولدقدن صكره حاتم غایت خوش اولدی ، قلمده محبت الله جوش و خروش ایتدی ؛ اندنصكره خواجه سید امیر کلال (قدس سره) حضرتلرینك قصر عارفانه تشریفلرند بكا چوق التفاتلری اولدی و بیوردیلرکه خواجه بزرگوار محمد بابا حضرتلری بكا « اوغلم براء الدین ترییه و شفقتی دریغ ایتمه اکر آنک ترییه سنده قصور ایدرسك حق ترییه می سسكا حلال اغم » دیو وصیت بیورمش اولدقلرندن « اکر خواجه حضرتلرینك وصیتلرینی ترك ايدوب سسك ترییتکده قصور ایدرسم نمرود اولیم » دیو نذر ایتش ایدم ، بو صحبتدن برنیجه ایام مرور ایتدکدن صكره برکیجه رؤیامده حکیم اتا حضرتلرینك ترییه ایچون بنی بر درویشه حواله ایتدکلرینی کوردیم ؛ بندخی اول رؤیای برصالحه جدم وار ایدی اكا تقریر ایتدیکده انلرده « اوغلم سسك ترییه مشایخ ترکندن نصیبك واردر » دیو رؤیای تعمیر ایتش اولدقلرندن حواله ایدادیکم درویشك صورتی خاطرمدن حفظ ايدوب دایم

اكا منتظر اولدم ، بركون سوق بخاراده كزر كن اول درويشى كوردم
اما آنكله صحت ايدمدم ، اول اجلدن غايت مكدر منزله كلدم ، اول كدر
ايلاه او طوردم ، كوردمكه بر كيمسه اول درويشك طرفدن بكا كلوب
« دوريش خليل سني استر » ديدى ، اولوقت غايت مسرور اولوب بر مقدار
هديه تدارك ايدوب عجله ايلاه آلوب اول درويشك فائده كنندم ، انلره ملاق
اولدم ، بكا چوق التفات ورغت اينديلر ، اولوقت كورديكيم رؤياي آنلره
نقل اينكي مراد ايتيش ايسه مده بن نقل رؤيايه باشلامدن « سنك خاطر كده
اولان بنم معلومدر ، انلري ذكره حاجت يوق ! » ديش اولديغندن بن
آنلرك بوكشفته غايت تعجب ايدوب محبت آنلره زياده اولدى ، اندن صكره
انلرك محبتلرينه چوق زمان مداومت و خدمتلرينه ملازمت ايدرك آنلردن
چوق تربيه كوردم ، بر مدت صكره ماوراء النهر سلطاني وفات ايدوب
سلطنتي وراثتله اول درويشه انتقال اينديكي جهنله اول اقليك اهلالي
كلوب اول درويشى بخارادن آلوب كنديلر ، بندنى انلر ايلاه بيله كنندم ،
اول درويش چنكه تحت سلطنته حلوس ايندى ، بندنى آنلرك خدمتلرينه
مشغول اولدم ، اول وقت دخی انلردن چوق كرامت مشاهده ايدوب انلره
صدق ايلاه خدمت ايتدم ، انلر دخی بكا شفقت و محبت ايدوب تربيه ايدرك
ايدى ، بو حال اوزره انلره اتنى سنه رضای حق ايچون خدمت ايتدم ،
انلره اوبله تقرب ايتدمكه جميع اسرارينه محرم اولوب هر امورنده مدر
اولدم ، اما ظاهرده سائر خدمه كي ظاهر خدمته مشغول اولوردم ، آنلر
دخی چوق كره بكا اشارت ايدرك سائر خدامه ديرل ايديكه هر كيمه بكا
رضای حق ايچون خدمت ايدم اولكيمسه خلق قتله عزيز و محترم و حق
قتله مقرب و مكرم او اور ؛ بن دخی بوبله بيلوردمكه بوكلام ايلاه بكا اشارت
ايدوب سويلدن غرض بنم ، زيرا بدن غيرى اكا كيمه رضای حق ايچون
خدمت ايتز ايدى ؛ - الی - سنه دن صكره اول سلطنت مندرس و منقرض
اولوب هباء مشور اولدى ، بندنى اولحالي مشاهده ايتكمده قلمده اصلا
تعلق دنيا و حب رياست قاليوب ترك و تجريده رغبت ايتدم ، اندن صكره
كلوب بخاراده (زيور تون) قريه سنده ساكن اولدم .

ديكر — خواجه حضرت نوري بيوررلر كه اوائل جذباتده حق
دوستلرندن بر عزيزه مقارن اولدم ، اول عزيز بكا ديديكه (بن سني حق
آشنالردن كوردم) بندنى (اميد ايدرمكه سز افنديك نظري بكا اولور
ايسه آشنالردن اولوردم) ديدم ، صكره اولعزيز بكا (آرزولده نفسم ايلاه
نه معامله ده) بولنديغمي صوردي ، بنده جواباً (بولورسم شكر ايدرم بولزم
صبر ايدرم) ديدم اول عزيز دخی ديديكه (بور آسان ايشدر ، ايش اودركه
نفسكه بر هفته بر محله اتك و صو و پره ووب حبس ايدم - سكه نفسك - سكا
سر كشك ايتيه) بندنى اولعزيزه تضرع ايدوب بو حالي آنلردن طلب ايتدم ،
انلر دخی بكا امر ايدوب بيورديكه (سكا كر كدر كه نفسك اميدي خلقدن
منقطع اونق ايچون فلان صحرايه كيدوب عبادت حقه مشغول اول و اوچ
كون مكث ايت در دنجي كون فلان طاغك اتكينه كيت و اول طاغ اتكينه
كيدر كن سنك او كينه بر چيلاق آنه بنش كيمسه چيغه كلور ، سن اول كيمسه
سلام و پر و ب كچ و اول كيمسه اوچ آريم بكدكده - سكا دبر كه « يا جوان طور
سكا اتك و پرهم » سن اكا التفات ايتوب و اندن اتك آلميوب كيدم - سكا)
عزيزك امر و اشارتي اوزره اول صحرايه كنندم و آده اوچ كون مكث
ايدرك در دنجي كون اول طاغك اتكينه كنندم و كيدر كن او كه بر چلاق
آنه بنش بر آدم چيغه كلدى ، سلام و پر و ب بكدم ، اونكيمسه بكا ديديكه
(يا جوان كل - سكا اتك و پرهم) بن اكا اصلا التفات ايتوب و آندن دخی
اتكي آلميوب كنندم ، اندن صكره اولعزيزك حضورينه وارد نموده « بهاء
الدين ! بوندن صكره - سكا كر كدر كه خلقك خاطر لر بني اله آلوب افتاده لرك
خدمتلرنده بولنه سكا ، ضمه فايه و شكسته دلانه اكرام و حرمت ايدرك
مصالحتي تحصيله سني ايدم - سكا ، بيكسره انيس اوله سكا و انلره مسكن
و منزلت اظهار ايدم - سكا » بيور مشور ايدى ، عزيز مشار اليك بو امرلرينه
امثال ايدوب بيور دقلى خدمتله مشغول اوله رقي نجه مدت دخی بو طريق
اوزره سلوك ايتدم ، اندن صكره اولعزيزك حضورينه كنندم ، اولعزيز بكا
خطاباً « بهاء الدين - سكا كر كدر كه بوندن صكره حيواناته رعايت و تيمار

ایده سگ وانلره مقام نیازده اوله سگ ، زیرا انلر دخی حق تعالیک مخلوقلریدر ، انلره دخی نظر ربوبیت وارد و اگر یوک چکیچی حیوانلرک آرقه لرنده وسائر اعضالرنده جروح وقروح کورور ایسک جروحلرینه علاج وقروحلرینه تیمار ایده سگ « دیدی ، بنده انلرک بوامرلرینه امثال ایدوب بوخدمته مشغول اولدم ، نیجه ، مدت بو طریق اوزره سلوک ایدرک ایضای خدمته اهتمام ایدم ؛ اگر اوکمه طریقه بوکلی و بوکسز بر حیوان کله اول حیوان بکجه به قدر مکث ایدر ایدم ، حیوانک اوکمه حرمت ایدوب یکمردم و حیوانتک ایزلرینه یوزینی سوروب حقه تضرع ایدرم .

« بوموال اوزره بدی سنه مأمور اولدیغ خدمتلی ایشلدم ، صکره اولعزیز بکا « بهاء الدین ! سکا لازمدرکه بودرگاهک کلبلرینه دخی نیاز ایدر خدمت ایده سگ ، تا کیم بر نیاز صاحبی کایه ایشلدم ، آلردن دخی مدد طلب ایده سگ « دیش اولدقلرندن بوامرلرنده امثال ایدوب بوخدمتی دخی غنیمت بیلوب مشغول اولدم ، تا کیم رکجه برکله ایشلدم ، اول وقت حالم متغیر اولوب اول کللیک اوکنده تضرع و نیاز ایدم ، اول وقت بکا ر اغلامق مسئول اولدی ، اول بکا حالندن اول جانواری کوردمکه آرقه سی اوسننه کلوب یوزینی سمایه طوندی ، آیاغنی دعا به ال قاندرر کبی قاندردی و آواز و ناللر ایددی ، بندخی ایکی انبی قاندروب مسکنت ایله آمین دیدم ، تا کیم اول جانوار خاموش اولوب حال اصلیه سنه رجوع ایددی .

بنه اول ایامده ماه تموزده قصر عمار قادن چیقوب صحرا ده کیدرکن کوردمکه بر جانور آفتابه حیران اولمش طورر ، آتی اول صفت حیرنده کوردکده بنده بر ذوق درون پیدا اولدی ، اولوقت خاطر مه کلدیکه اول جانوردن نیاز ایده بکه بنم ایچون درگاه حقندن شفاعت ایتسون ، بونینله ایکی انبی قاندروب تعظیم و حرمت ایدرک اول جانوره قارشو طوردم ، اول جانور حیرت واستغراقدن حالت اصلیه سنه عودت ایدوب آرقه سی

یره قویوب یوزینی آسمانه طوندی ، بندخی اولوقت نیاز وتضرع ایله اول جانور حالت اصلیه سنه رجوع ایدوب آباق اوزرینه طور نیجه به قدر آمین دیدم ؛ بوندنصکره بنه اول عزیزک حضورینه وارد یغیده « بهاء الدین بوندنصکره سکا کرکدرکه طریقلرک خدمته مشغول اوله سگ ، طریقلری سیوروب پاک ایده سگ ، اگر طریقلرده خلقک متأذی اولدیغی نسنه لری کورر ایسک ازاله ایده سگ ، کراحت ویرر اشیالردن طریقلری تطهیر ایده سگ ، تا کیم طریقلردن مرور و عبور ایدلر زحمت چکسون » یوردیلر .

عزیز مشار الیهک بوامرلرینه دخی امثال ایدوب خدمت مذکور به مشغول اولدم ، بوخدمته اشتغال وقتنده دامنم خاکدن خالی اولاردی ، زیرا دامنم ایله دامنم طریقلرک تطهیری ایچون سیورندی طاشردم ، بن اول خدمتدن خالی دکلمکه لباسی بیقایوب پاک ایدم و هر هانکی بر خدمتی که اول عزیز بکا امر ایتمش ایدی ، آنلری کایله ایشلدم و صداقت اوزره آنلری یرینه کتوردم ، هر بر خدمتی ایشلدمکه حق تعالیک نیجه عنایتلری ظاهر اولدی ، رعونت نفسدن قورتلدم و جاه انایتدن نجات بولدم ، درجه روحانیه ترقی ایدم ، نیجه اسرار الله محرم اولدم .

دیگر — خواجه حضرتلری یوردیلرکه غلبه جذباتم و یقین اراغ ایامنده شهر بخاراده کشت و کذار ایدوب مزار الری زیارت ایدرم ، برکجه مزارات متبرکدی زیارت ایدرکن قننی مزاره کیدم ایسه آنده برینار چراغ کوردم ، اول چراغلرک روغلری و فتیلاری موجود اما فتیلارینی تحریک ایدوب اخراج و اصلاح ایتمک لازمکه ضیالی آرتوب سونیه ؛ خواجه محمد واسع (رحمه الله علیه) حضرتلرینک مزارینی زیارتده بکا اشارت اولاندیکه وار خواجه احد حفر نونیک دخی مزارینی زیارت ایله ! بختکیم مزار متبرکک زيارته کندم ، ایکی کیمسه بلارنده قلیج باغلی کلدیله و بی طوتوب بردا بیه بندروب خواجه مزه آخون مزارنه کتوردیلر و بی اول مزارک قنده قویوب کتدیله ؛ اول مزار متبرکک زيارتی

دخی کوردم، انده دخی بر چراغ بنار واول چراغك کیفیتي سائر مزارلرد، اولان چراغلك کیفیتي کبیر؛ اول مزارك حضورنده قبله به متوجه اولوب اوطوردیم، اولوقت بکا بر غیبت عارض اولدی، اول غیبتده اوله مشاهده ایتدیمکه قبله جانبندن دیوار شق اولوب بر نحت عظیم ظاهر اولدی، اول تختك اوزرنده بر اولو کیمسه اوطوردهش ایدی، اوکنده بریشیل برده چکلیش و تختك دخی اطرافنی جماعت عظیمه احاطه ایدوب اوطوردهش لردر، محمد بابا سماسی حضرتلری دخی اول جماعتك اراسنده اوطورر ایدی، اذن بیلمکه اول جماعت خواجهكان حضرتلریدر، لکن خاطریه کادیکه اول تخت اوزرنده اوتوران اولو ذات کیدر؟ اول وقت جماعتدن بری بکا جواب ویروب سویلدیکه تخت اوزرنده کی اوطوران اولو کیمسه خواجه عبد الخالق واطرافنده اوطوران جماعت خلفاسندن اولان خواجه احمد صدیق، خواجه اولیاء کلان، خواجه عارف دیو کروی، خواجه محمود انجیر فغنوی، خواجه علی رامینی در؛ چککه خواجه محمد بابا سماسی به کادیلر، دیدیکه سن بونلرک حیائیلرینه ایرشدک و بونلری بلورسک، بونلر سکا تاج عزیزانی ویردیله، بندخی ایتدم بیلورم، لکن بن اولتاج شریفی اونوئشم، اول کیمسه اولتاج شریفك خانه مده اولدیغنی واولتاج سبیلله بکا بوکرامت ویرلدیکنی اخبار ایلدی.

اول جماعتدن بر دیگر بری بکا دیدیکه قولاق طوت و خوش دککه که خواجه بزرگ سکا برقاج کلمات ایلله نصیح ایده چککه اول کلماتدن غیر برشی ایلله طریق حقه سلوک اونمز، بندخی اول کیمسه لردن اذن طلب ایتدیمکه قاقوب خواجه حضرتلرینک دست شریفلرینی پوس ایدم، اذن ویردیله و خواجه حضرتلرینک اوکنده کی برده بی قالدیردیله، واروب خواجه حضرتلرینه سلام ویروب دست شریفلرینی پوس ایتدم، زیارت ایدوب حضورلرنده قیام اوزره طوردم، آنلر دخی سلوکه دالر اولان کلماتی جمله سویلدیلر.

خواجه حضرتلرینک دیدیکی کلماتدن بری بودرکه « بهاء الدین ! اول

چراغلی مزارانده سکا اول کیفیت اوزره کوسترمه لری بوکا اشارتدرکه سنك قابلیت واستعدادك بو طریقه واردر اماقتیل استعدادکی تحریک ایتك لازمدر، تا کیم استعدادك روشن اولوب اسرار حق آنده ظاهر ونمایان اوله، زیرا کشتی قابلیتك موجی اوزره عل ایتك کرکدرکه مقصودی حاصل اوله.

کلمات سائر دخی « بهاء الدین ! سکا لازمدرکه هر حالده قدمی جاده شریعت اوزره قویه سک ! امر ونهیده استقامت اوزره اوله سک ! دائم عزیمتلر ایلله عمل وسنتلره متابعت ایدوب جمیع سنتلری ممکن اولدجه اشلیه سک ! رخصتلری ترک ایدوب بدعتلردن اجتناب ایده سک، دائم احادیث رسول الله (صلی الله علیه وسلم) ی پیشوا ایده سک، آثار اصحاب کرامی تجسس ایدوب انلرک اثرلرینه سلوک ایده سک » نصیحتلرندن عبارت ایدی.

خواجه بزرگ حضرتلرینک بوکلمات قدسیه سندن صکره اول جماعت بکا دیدیلرکه یارنکی کون عجله ایلله (نصف) جانبته کیدوب سید امیر (کلل) ک خدمتلرنده اوله سک، اول جانبته کیدرکن فلان محله ایرشدکده بر پیره ملاقی اولوب اول پیر سکا بر ایسیحاق اتمک ویرسه کرکدر، اول اتمکی آل، اما اول پیر ایلله هیچ تکلم ایتد؛ آنی یکدکدن صکره بر کاربانه و آندن صکره دخی بر اسب سوار کیمسه به ملاقی اولسک و اول کیمسه سنك اوکنده توبه ایتسه کرکدر، سنده اولان تاج مبارکی دخی سید امیر کللاه کتور.

بوکلاملردن صکره اول جماعتدن بری تحریک ایدوب بنی اول غیبتدن صحوه ارجاع ایتدی، بن درحال اول مزار منبر که نک قشندن قاقوب اول جرده (زیور تون) ده منزله کلدیم، اهل بیتدن تاج شریفی ایستیوب آلدیم، چنکه تاج شریفی کتورب بکا ویردیله، حالم غایت متغیر اولوب بکا ایتدم، و تاج شریفی آلوب یوله روان اولدم، مولانا شمس الدینک

قریه سنه ایریشوب صباح نمازینی آنلرک مسجده قیلدم واول کون اول
قریه ده مکث ایتدم، ایرتسی شمس طلوع ایدرکن قالدوب (نسف) جاننه
روان اولوب اول جماعتک خبر ویردکری محله ایریشوب اول پیره ملاق
اولدم و تعریفلری وجهله اول پیر بکا بر ایسحاق آتک و بردی، آتکی
آندن آلدیم و هیچ برسوز سولشمدن آتی یکدم کتدم؛ صکره کاربانه ملاق
اولدم، اهل کاربان «ای یکیت زده دن کلورسک؟» دیه سوال ایتدیلر،
بنده «اکنه قریه سندن کلورم» دیدم، بعده اورادن نوقت چیقدیفمی؟
صوردیلر؛ شمس طلوع ایدرکن چیقدیفمی سولدم که آنلره ملاق اولدیم
وقت ضعی ایدی؛ کاربان افرادی بونی اشدکده اول قریه نک بو محله
درت فرسخ اولوب قریه دن آول لیلده چیقدقلری حالدله آنجق اورایه
واصل اوله بیلدکارینی متجانه بر صورتده حکایه ایتدیلر.

کاربانی سبقت ایتدکده اول آتلی کیمسه یه ملاقات ایدوب سلام وپردم؛
بوزات «سن کیمسک که؟ سندن بکا بر خوف عارض اولدی» اکا دیدمکه
«بن اول کیمسه بکه سن بنم اوکومده توبه ایده جکسک!» اول کیمسه دخی
کلوب اوکومده توبه ایتدی، و شراب یوکلری بر بارگیری وار ایدی،
بارگیری طوتوب شرابی دوکدی، بن ایسه آتی اوراده بر اقوب ارض
نسفه ایرشدم.

ارض نسفه بر قریه یه اوغرادمکه سید امیر کللاک بوراده اولدیفمی
بکا خبر ویردیلر، نزد عالیلرینه کیدوب ملاقات شریفه لرله مشرف
اولدم، عزیزان حضراتک تاج شریفلرینی دخی چیقاروب عرض ایتدم
سید امیر حضرتلری برمدت خاموش اولدیلر، بعده «بوتاج عزیزان
حضراتک تاج شریفلریدر» بیوردیلر که وبنم «بلی افندم» دیه ویردیکه
جوابده «بوتاج شریفی اخذده ایکی شرط وارد، اول شرطلری حفظ
ایدوب آنلره رعایت ایتک لازمدر» دیدیلر؛ بواپی شرط ایسه حضرت
عزیزانک طریقنه سلوک ایدوب سید امیر حضرتلرینه خدمت ایش
نکیم اول جماعت حضرت خواجه یه واقعه ده آنلری امر ایتدیلر ایدی

خواجه حضرتلری بیوردیلر که اول ایکی شرط ایله اولتاج شریفی آلدیم
قبول ایتدم، اولوقت سید امیر حضرتلری خواجه عزیزانک طریقنی اعطا
ایدوب نفی واثباتی حبس نفس طریقیه بکا تلقین ایتدی، بن دخی ذکر
(علانیه) بی ترک ایدوب حبس نفس ایله نفی واثباته مشغول اولدم و خواجه
عبد الخالق (قدس سره) بکا واقعه ده توصیه ایتدیی کلماتک جمله سیله
عمل ایدوب اول طریقت علیه یه سالک و عنایت حق ایله طریقت علیه نک
نتیجه سنه واصل اولدم؛ انتهى.

خواجه حضرتلرینک سلسله طریقت علیه لری صورت آتیه اوزره در.
خواجه حضرتلری طریقت علیه بی جمیع آداب ظاهریه و اسرار باطنیه سیله
خواجه (سید امیر کللال) حضرتلرندن اخذ و تلقی بیورمشر و آنلرده
خواجه (محمد بابا سماسی) حضرتلرندن و آنلر دخی خواجه (عزیزان علی
رامینی) حضرتلرندن اخذ ایتمشر در.

خواجه عزیزان ایسه خواجه (انجیر فغوی) حضرتلرندن، آنلر
دخی خواجه (عارف ربوگری) حضرتلرندن و آنلر خواجه بزرگوار
(عبد الخالق غجدوانی) حضرتلرندن و مشارالیه خواجه (یوسف همدانی)
حضرتلرندن و آنلر شیخ (ابو علی فارمدی) حضرتلرندن و آنلر شیخ
(ابو الحسن خرقانی) حضرتلرندن و آنلر (ابو یزید بسطامی)
حضرتلرندن و آنلر (امام جعفر صادق) حضرتلرینک روحانیتلرندن اخذ
ایتمشر.

امام مشارالیه حضرتلری دخی والدلی (امام باقر) حضرتلرندن،
آنلر دخی والدلی (امام زین العابدین) حضرتلرندن، آنلر دخی والدلی
(امام حسین) حضرتلرندن، آنلر دخی (امام علی) (کریم الله وجهه
ورضی الله عنه) حضرتلرندن، آنلر دخی (امام المرسلین) (صلی الله علیه
وسلم) افندمن حضرتلرندن اخذ ایتمش و آنلر (جبریل امین) (صلی الله علیه
السلام) حضرتلرندن و حضرت جبریل حق سبحانه و تعالی حضرتلرندن
وساطت طریقیه اخذ ایتمشر.

آخر برجسته بو طریقت علیه بی خواجه عزیزان (علی رامینی)
 حضرتلری خواجه (ابو القاسم کرکائی) حضرتلرندن؛ آنلر دخی شیخ
 (ابو عثمان مغربی) حضرتلرندن؛ آنلر دخی (علی رودباری) حضرتلرندن؛
 آنلر دخی شیخ (سری سقطی) حضرتلرندن؛ آنلر دخی شیخ (معروف
 کرخی) حضرتلرندن؛ آنلر دخی (امام رضا) حضرتلرندن؛ آنلر دخی
 والدلی (موسی کاظم) حضرتلرندن؛ آنلر دخی والدلی (امام جعفر
 صادق) حضرتلرندن و امام جعفر حضرتلری والدلی (امام محمد باقر)
 حضرتلرندن؛ آنلر دخی (امام زین العابدین) حضرتلرندن؛ آنلر دخی
 والدلی (امام حسین) حضرتلرندن؛ آنلر دخی (امام علی) (کریم الله
 وجهه ورضی الله عنه) حضرتلرندن؛ آنلر دخی رسول اکرم (صلی الله
 علیه وسلم) افندمز حضرتلرندن آخیز و تلقن ایتمشدر.

بر آخر جهندن دخی بو طریقت علیه بی امام جعفر والده سی طرفندن
 جدی (امام قاسم) حضرتلرندن و امام قاسم دخی (سلان فارسی) حضرتلرندن؛
 آنلر دخی (ابوبکر صدیق) حضرتلرندن اخذ ایتمش و مشارالیه حضرتلری
 دخی طرف عالی نبویدن تلقی و تلقن بیورمشدر؛ رضی الله عنهم اجمعین.

فصل ثانی

خواجه حضرتلرینک توبه و اذابه سیله جذبات و مجاهداتی بیاننده در.

حکایه — خواجه حضرتلری بیورمشلرکه توبه و انابتک سببی
 بودرکه اهل بیتمه میل قلم وار ایدی؛ برکون آنکله خلوت ایدوب
 او طور رکن اکا التفات و محبت دأر بعض معامله ایتمدم؛ ناکاه هاتفدن
 «جمله دن بری اولوب جناب حضرتمه یوز دوندیرمه زمانی دهاکلدمی؟»
 خطایله عتاب ایدلدم؛ اول عتابدن حالم غایت متغیر اولوب بیقرار اولدم؛
 قافلوب خاومدن طشمره چیقدم؛ اول هله قریب اولان ابرماقده اثوابی
 بودم و توبه نیتله دخی غسل ایتمدم؛ اول شکسته لك ایله ایکی رکعت نماز

قیلدم و جمیع ماسوادن توبه و اعراض ایدوب جناب حقّه توجه ایتمدم؛
 اندنصکره نیجه ییلار درکه بن اول نمازک آرزو سندهیم؛ زیرا اونماز کی
 بردها نماز قیلمدم!

دیگر — خواجه حضرتلری بیوردیلرکه توبه و انابتدن صکره
 (زیورتون) قریه سنده ساکن اولدم و اوقات خسه بی اول قریه نك جامعنده
 سنت و جاعت ایله ادا ایدردم؛ برکون حسب الاقتضا بروقت نمازی ترک
 ایتمدم ایدی؛ اول جامع شریفک برعالم متقی امامی وار ایدی؛ بکا دیدیکه
 «بن سنی صف آرای میدان طاعت بیلوردم؛ سن ایسه صف شکن
 ایتمش سک؛» بن دخی جواباً دیدمکه «حضرتک بکا حسن ظنی اولدیفندن
 اوله ملاحظه ایتمکز؛ یوقسه بن بریالذللی تونیم» امام افندی جواب
 اولاق اوزره شو:

(بیت)

قلب روی اندنسانند ز بازار عشق
 خالص بایدکه از آتش بیرون آید سلیم

بیتی سویلدیلر؛ بو بیت قلمده اوله بر درد پیدا ایتمدیکه اول دردک
 شعله سی آتشدن بنده حالا بیقرارلق موجوددر.

دیگر — حضرت خواجه (قدس سره) بیوردیکه کریم مطلق
 (جل عطاء) حضرتلری لطف و عنایتله بکا فتح باب ایتمکدن صکره مقدما
 اولان یارانلرم برکیجه یولده اوکه چیقیدیلر و بکا نوازش ایدوب بنی پنه
 کندیلرینه اویدرمق ایچون چوق سی ایتمدیلرکه انلره اتباع ایدم؛ لکن
 عنایت حق ایله اولوقت لساندن «حق تعالی نك آچش اولدیفنی قیوی
 قیامغه و قیامش اولدیفنی قیوی دخی آچغه کسه نك کوی پیتر» مقادیفنی

شامل اولان اشبو (مايفتح الله للناس من رحمة فلا تمسك لها وما تمسك فلا
مرسله من بعده) كلامی صادر اولمش و بولكلام انلره دخی حسن تأثیر
ایتمش اولدیغندن جمله سی بردن توبه واسـتغفار ایدوب حق تعالیـنك
طریقنه سلوك ایتدیلمر .

دیگر — خواجه حضرتلری اوائل حاللرندن حکایت ایدوب
بیوردیلرکه « بز اوج کیمسه ایدك طریق حقنه سلوك ایتدك ، اما بنم هتم
جیم ماسوادن پکوب حق تعالی حضرتلرینه واصل اولق ایدی ، اول
جلدن حق تعالیـنك عنایتی ایریشهرك بنی جیم ماسوادن پکوروب
مقصوده ایرشدردی »

(بیت)

مردان رهش بهمت دیده روند
زان ره را نشان پیرا نیست

ترجمه — مردان راه خدا همت چشمه یوردیگری جهته اول
بولده آباق ایزی اولز .

دیگر — خواجه حضرتلری بیوردیلرکه اوائل طلبیده یولم
برقرار خانه یه اوغرا دی ، کوردیمکه انده نیجه کسملر قار اوینارلر ، انلردن
ایکی کسه دخی غایت قاره مشغول ایدیلر ، اول ایکی کسهـنك بری مغلوب
اولوب هر نفدر دنیالغی وار ایسه یودولدی ، اول خسارت ایله اول
کیمسهـنك جد وسعی زیاده اولدی ، رفیقنه دخی دیرایدیکه ای بنم دوستم ،
بولعبده سمری دخی ویرسم بوندن بینه واز کلم ؛ مرقومك بوقدر خسارت
ایله اول لعبه اولان شوق و ذوقنی کوردیکمده بنده دخی طریق حقده
بر غیرت ظهور ایتدی که اول کوندن بری طلب حقده جد وسعیم زیاده
اولمده در

(بیت)

تادر نزدی بهر جسته داری آتش * هرگز نشود حقیقت وقت تو خوش
ترجمه — ای سالک راه خدا ، مالک اولدیغك هر شیئی آتش نسیان
ایله یاقدجقه حقیقت وقتك خوش اولماز .

دیگر — خواجه حضرتلری بیوردیلرکه بدایت طلبیده حالم بویله
ایدیکه هر هانکی بر محمله ایکی کسه صحبت ایدر کورسم انلرك صحبتلرینه
قولاق طوتاردیم ، اگر صحبتلری حق سبحانه و تعالی جانبنه متعلق ایسه اول
صحبتدن شاد و بمنون و اگر حق جانبنه متعلق اولمزه اول صحبتدن غمناک
ودخلون اولوردیم .

(بیت)

هر که نه کوی تو خاموش به * هر چه نه یاد تو فراموش به

ترجمه — هر کیم سنی ذکر اینجه اول ساکت اولماک ، هر شی
سکا ذکر اولیه آنی اونوتماک .

و هر وقت که بنده بر حال غلبه اینسه ایدی بر آشنا استردیمکه بن حق
جانبندن سویلسمده اول دگلسه ، اوسویلسمده بن دگلسم !

دیگر — خواجه حضرتلری بیوردیلرکه ابتداء طلبیده بکا هاتقدن
ندا کلدیکه نه کیفیتله بو طریقته سلوك ایدرسن ؟ بن ایتدمکه هر نه دیرسم
وهر نه دیرسم اول اولسون ، هاتقدن دخی دینلیدیکه یوق اولیه اولز ،
بزهرنه دیرسم سن انی ایشلک کرك ، بندخی دیدیمکه بنم طاقتم یوقدر و بنم
طریقته سلوكه قدرتم اولیه اولورکه دیدیمکه اوله واکر دیدیمکه اولز ایسه
بو طریقته سلوكه قدرتم اولز ، بو طریقته دخی سلوك ایدم ، بنه هاتقدن
دینلیدیکه یوق بز نه دیرسم انی ایشلک کرك ، بندخی تکرار دیدیمکه اکا

طاقتم یوقدر بوند نصکره اولوقت بنی بدن سلب ایدوب الدیلر تا کیم اون کون مقداری حالم اوله خراب اولدیکه کندمدن بخبر اولوب نایمید اولدم ، اندن صکره بنه هاتقدن ندا اولدیکه بلی هر نه دیوسک اوله اولسون .

(بیت)

ازا که در پذیرد معبود لایعنه * اورا چه حاجت آید رنج جهاد جله
ترجمه — اوکسه بنی بکنسه معبود بغیر عله — انکیچون نه حاجت اربعیلورده جله .

دیگر — خواجه حضرتلری پیوردیلر که برکجه کیدرکن یولم برکوری به اوغرا دی ، اوکویردن پکرکن بکا برعجائب حال طاری اولدی ، اول حالد حق تعالی قلبه الهام ایتدیکه حضرتمدن همان برزده رحقی طلب ایدرسک ، اول وقت بکا برعجالت عارض اولوب حالم متغیر اولدی و درونده بر غیرت و برعلو همت ظهور ایدوب صاغ الیم ایله قوتم مقداری یوزیمه برسله اوردمکه اول سله نك اثری نیجه زمان یوزمدن زائل اولدی ، اولوقت دیدمکه « کریم ! دریای رحمتی اوزریمه صب ایله و بکا دخی انی نهمله قوت احسان ایله » درحال بنده اولوقت اثر موهبه رحمت ظهور ایتدی ، اندنصکره هر نه لطف کوردم ایسه اورحمتک اثرندن کوردم .

(بیت)

همت ترا بکنکره کبریا کشد * ان سفقکا هرابه ازی نردبان کشد

ترجمه — همت سنی عرش معلا به دک چکر ، اول فوق کاهه بوندن ابو سلم استه .

دیگر — خواجه حضرتلری پیوردیلر که ایام شنهاده برکون بکا برحالت جذبه غلبه ایدوب صوبندم و آرقه پوست الوب حجرا و بابانلورده یالین آباق کشت و کذار ایتدم ، آیا قلم خار و خاشاکدن پاره پاره اولش ایدی ، اول حالد ایکن برکجه بنده سید امیر کللاک جذبه صحتلری ظهور ایدوب اول جذبه ایله سید امیر کلل خیامنه توجه ایدوب کتدم ، چنانکه مجلس شریفلرینه داخل اولدم ، بنی کوردکلرنده مریدانه خطاباً « اول کیدر ؟ » پیوردیلر « مجلسنده اولانلر دخی دیدیلر که « بهاء الدین » در ، انلردخی پیوردیلر که « مجلسدن انی طشره ایدک » انلر دخی بنی مجلسدن طشره براقیدیلر ، نفسم غایت سرکشاک ایتک استدی ، آز فالدیکه عنان ارادتمی قطع ایدم ، لکن هنایت الهیه بکا یاور اولوب نفسی اول سرکشلسکدن منع ایدرک نفسمه خطاباً « ای نفس ! بن بوخوارلکی الله ایچون قبول ایتدم ، بنی الله تعالی البتده بوخصوصده مأجور ایدر » دیدم و باشمی سید حضرتلرینک آستانه سعادتنه وضع ایتدم .

صبحه قدر باشمی اول آستانه سعادتدن اوزریمه قار یاغدی بنی حالد قالدیرمدم ؛ سید حضرتلری صباح نمازینه چیقارکن قابوی آچوب قدم شریفلرینی باشمه باصدیلر ، بنی اول حالد کوردکلرنده آستانه دن بنی قالدیروب خانه سعادتلرینه کتوردیلر و بکا چوق نوازشرله تسلیتلر ایدوب بشارتلر ایتدیلر و « اوغلم ! بوخلعت سعادت انجق سکا لایقدر ! » پیوردیلر و مبارک اللریله آیا قلمده اولان خار و خاشاک چیقاروب یاره لریمه علاج ایتدیلر ، فیض روحانی بنده اول وقت حاصل اولدی ، بندخی شیمدی هر صباح خانه مدن مسجده چیقارکن امید ایدرمکه برمریدی آستانه ده اول حالد کورم ، لکن شمعی مرید قالدی بجه شیخ اولدی !!! .

(بیت)

کر بشاید بدوست ره بردن * شرط یاربست در طلب مردن

ترجمه — دوسته یول بولاق آرزوسنده اولان ، دوستلک جله
شرائطندن اولان اولمکی اختیار ایدر .

دیگر — خواجه حضرتلری بیوردیلر که ایام سلو کده بخاراده
ساکن اولوردیم ، سید امیر کلال حضرتلری دخی نسفده ساکن اولورلر
ایدی ؟ برکون سید حضرتلرینک جاذبه محبتلری بنده غلبه ایدوب قرارم
قالدی ، اولوقت قالقوب نسف جانبده روان اولدم ، یقانیکه سید
حضرتلرینک زیارت شریفه لایله مشرف اولدم ، بکا بیوردیلر که « ابو وقتده
کلدک ، زیرا فرونه قابیری طولدریم ، لیکن اودون بوقدرکه فرونی
یاقوب قابیری بشورم » بندخی اول خدمتی رحمت یلوب واردیم طاغدن
آرقام ایله مغیلان دیکنلرینی یوکلنوب کتوردیم ، حضرت سید دخی
اوکثیردیکم مغیلان ایله فرونی یاقوب قابیری بشوردی ، سیدک صنعتی
قاب یاقی ایدی !

(بیت)

نجامم براه چنان می دواندم بنشاط * خارهای مغیلان جریر می آید

ترجمه — طریق کعبه ده ایله نشاط ایله یلدمکه ، اول طریقده
اولان نیکنلر بکا ایک کلدی !

دیگر — خواجه حضرتلری بیوردیلر که غلبات طلبده برکون سید
حضرتلرینی زیارت ایچون بخارادن نسف کیدرکن اوکه بر آنلی کیمسه
چیقدی که الله عصا وباشنده کلاه وار ایدی ، اول عصا ایله بنی اوردی
ودیدیکه « آنلیلری کوردکی ؟ » بن اکا هیچ جواب ویرمدیم ، برقاج
کره کیدوب وکلوب اوکه پکوب بکا تشویش ویردی ، بن سنی بیلم سن
کیمک ؟ دیدیکمه بشیمه دوشوب « کل سنک ایله صحبت ایدم ! » دیمش
ایسه ده قطعاً التفات ایتیوب کتندیم ، سید حضرتلرینک یقانیکه ملاقاتلریله
مشرف اولدم ، بیوردیلر که « خواجه خضر (علیه السلام) سکا ملاقی اولدی

وسنک ایله صحبت مراد ایتدی نه ایچون آکا التفات ایتدک ؟ » جوابنده
« جناب حضرتکزه توجه ایتدیکم ایچون آنلره التفات ایده مدم ، زیرا منزله
انتسابم آنلرک محبتلرندن بنی اغناء ایتدی دیدم

دیگر — خواجه حضرتلری بیوردیکه سید امیر حضرتلرینک مجلس
سعادتلرینه واردیم ، او مجلسدن سید حضرتلری قالقوب طریقده برخط
چکوب کیندیلر و دیدیلر که « کیمسه ایچون بوخطی بکیمک ممکن دکلدر ،
مجلسده اوللر جله مهیر قالدیلر ، لیکن عنایت حق سبحانه و تعالی بکا دستگیر
اولوب قالدیم ، اول خطی پکوب سید حضرتلرینک وراستنده طوردم ، یقان
آنلره قریب اولدم ، دونوب بکا خطاباً « اوغلم یک کوزل ایتدک ، بزدن
برخطله کرو قالدک ، شمدن صکره هر خط مشکل که اوکوکه چکرلر ، جهد
ایتکه آتی پکوب طشره قالمیه سک ! » بیوردیلر

دیگر — خواجه حضرتلری اوائل حالده ایتدکلی مجاهداتی

حکایت ایدوب بیوردیلر که زیورتون قریه سنده درویشان ایله برقیش
کیجه سی بر مجلسده ایدک ، اول کیجه بکا غسل اقتضا ایتدی ، غسل ایچون
طشره چیقدیغده جمیع آقار صولری طوکش کوردیم ، بوزلری قروب
غسل ایتک ایچون برشی آرادمسده بوله مدم ، دوریشانی او یاندروب
بمحضور ایتک استمدیم ، کوردیمکه غیری برچاره یوق آرقامه براسکی پوست
آلدم ، زیورتون چیقوب قصر عارفانه کتدمکه غسل ایدیم ، چنکه
قصر عارفانه کیدوب خانه مه واردیغده اهل بیتک جله سی اویقوده
بولندقلرندن آنلری دخی او یاندردیم و خانه مک اطرافنده آرادیمکه برقاب
بولوب آنک ایله غسل ایدم ، برشی بوله مدم ، اندن صکره واردیم معجده
حوضنک بوزونی قیروب و حوضدن برقاب ایله صو آلوب غسل ایتدیم
واول کهنه پوستی بنه ارقامه آلوب درویشانک جله سی اویقوده اولدقلری
حاله زیورتونه کلدیم و آنلری بنه او یاندروب بمحضور ایتدیم !

دیگر — خواجه حضرتلری اوائل حاللرین حکایت ایدوب

پیوردیلر که آلتی آی مقداری باطن قیوسی اوزریمه باغلندی ، اول مدته
اصلا بنده بر فیض الهی ظهور ایتدی ، اول سبیدن بی آرام و یقار اولدم ،
دشت و صحرای کزدم ، ناچار قالب انجامنده قصد ایتدیمکه وارایم بر مخلوقه
تعلق ایله آنک خدمتده ملازمت ایدیم ، اول نیت ایله کیدرکن یولم
بر مسجد اوغزادی ، اول مسجدک دیوارنده (کل ای دوستم بنم دایم
سنکله * صقین بیکانه اولمه کل بنله) مانده اولان :

(بیت)

ای دوست بیا که ماترایم * بیکانه مشو که آشنایم

بیتنی کوردیکمده حالم غایت خوش اولوب عنایت بی علت بکا ابر شدی ،
فیض قیوسی دخی باطنده کشاد اولدی .

دیگر — خواجه حضرتلری پیوردیلر که جوانلق زمانده حق
سبحانه و تعالیدن طلب ایتدیمکه « یارب ! بکا توفیقی احسان ایله ؛
بو طریقک بارینی چکیمکه بکا قوت و قدرت ویر ، تا کیم بو طریقک نقدر
ریاضات و مجاهداتی وار ایسه ایشلیهیم » حضرت واحد مطلق طلب
واقعی لطفاً اجابت ایدوب اوله قوت و قدرت و یردیکه بو طریقک نقدر
ریاضات و مجاهداتی وار ایسه جله ایشلدم ، شمدی پیرلک وقتنده کلفت
ریاضات و مجاهداتدن آزاد اولدم .

(بیت)

شرطست که مالکانه تحریر * آزاد کنده بنده پیر

(ترجمه)

شرط بودر که مالکانه اسیر * آزاد ایدر بنده اولورسه پیر

دیگر — خواجه حضرتلری پیوردیلر که منازل و مقاماتی عبور

آواننده ایکی کره حلاج منصورک صفقی بنم وجودمده پیدا اولدی ، آز
قالدیکی آندن ظهور ایدن صدا بندن دخی ظهور ایده ، اولوقت بخاراده
بردار آغاجی وار ایدی ، اول دار اغاجک دینه کتدم و کندی کندی
دیدمکه « اکر سندخی دعوی انا الحق ایدرسک ، سنک دخی یرک بودار
آغاجینک باشیدر » ، عنایت الهیه بکا دستگیر اولدیده بن اول دعوادن
پکدم .

دیگر — حضرت عزیزان « رضی الله علیه » دن منقولدرکه
آنلرک تربیه لرنده بر درویش وار ایدی ، عزیزان حضرتلری اول درویشه کمال
شفقت ایدوب آندن خوارق عاداتی نفی ایدرلر ، آنلری وارلق عقبه لرندن
پکوررلر ایدی « اکر روی زمینده عبد الخالق غجدوانی حضرتلرینک
خلفاسندن بری موجود اولسه ایدی منصور بردار اولمز ایدی » پیوردیلر ؛
انتهی .

(نظم)

وارلنی ترک ایده کور ایتمه انا الحق دعواسن
زیرا منصور بودعوا ایله بردار اولدی
عارف ایلرمی بودعوا ایله اثبات وجود
اهل عرفانه بودعوا قتی یک عار اولدی
سربنی حقلک ایدر عارف اولنلر مستور
آنلرک نهقی سر حق اظهار اولدی
مناشی اولوبن کندوکی حق ظن ایتمه
حق اودرکیم بوجهان جله آکادار اولدی

(فصل ثالث)

خواجه حضرتلر بک فنا فی اللهی و ولایتلری و وصللری
بیاننده در .

خواجه حضرتلری پیوردیلر که ایام سلو کده خواجه بزرگوار بابا سماسی
(قدس سره) حضرتلرینک امر ابتدکاری وصیتلرک جمله سیله عمل ایتدم
وجله سنک نتیجه لرینی کندمده مشاهده ایتدم و بویله وصیت ایتدیلر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک حدیثلرینی و صحابه کرامک
آثارینی تفحص ایت بن دخی مشارالیهک بو وصیتلرینی طو توب مجالس علمایه
ملازمت ایتدم واحادیث و آثارلری اوقوب عمل ایتدم ، عنایت حق ایلله
بونلرک فائده سنی کوردیم ، نتیجه سنی مشاهده ایتدم ، لکن بو طریقت علیه ده
زیاده فائده و پروپ ایشی کورن تضرع ، نیاز ، مسکنت ، مذلت ، علو
همت اولدی ، بزی دخی بو قیودن ایچرو آلدیلر و هر نه بولدقسه بو صفاتدن
بولدق !

(بیت)

انچارخ زرد و جامه ژنده خرنده * بازارچه حریر و دیباد کرست

ترجمه — بوبرده وجه اصغرله لباس کهنه آلورل * حریر
واطلسک بازاری اولدی بویرک غیری .

دخی پیوردیلر که کلام کبریای حقیقتدر که سالک راه حقیقتنده کندی
نفسنی فرعونک نفسندن یوز بیک مرتبه بدتر کورسه اول سالک بو طریقتنک
اهلی اوله من ، او بولده ننی وجود و بوقلاق نفسنی نقصان صفتیه کورمکک
عظیم ایشدر ، بو صفتلر بو بولده سر رشته دولت و صلندر ، بن دخی
بو صفتلری تحصیلده نفسی طبقات موجوداتدن هر طبقه یه نسبت ایدوب
سلوک ایتدم ، نفسنی دخی ذرات کائناتدن هر ذره ایلله وزن ایتدم ،
حقیقتنده جله بی کندمدهن بهتر و خوشتر کوردیم ، تا اول رتبه طبقات
موجوداتدن نفسنی نسبت ایدرک تنزل ایتدیمکه طبقه فضلاته قدر نفسنی
نسبت ایتدم ، فضلاته دخی منفعت بولدم تقسمده هیچ منفعت بولدم .

(بیت)

ازهر کسی و خویشتن باخبرم * وز هیچ کسی به نیم الا بترم
هر چند بحال خویشتن نکرم * یک حبه نیزر قدم تابسم

(ترجمه)

هر کسه هم با کده وار خبرم * هیچ کابدن دیلم یک بترم
نقدر حاله قیلدیمسه نظر * دانه دکر قدم تابسم

خواجه حضرتلری پیوروب دیرلر ایدی که ویس القرینک روحانیتلرینه
توجه ایدر و آنک صفتندن سیر ایلر ایدم ، بو آنده آنک صفتندن چیقدیم !
آنک صفتی ایسه طعامی ترک ایدوب هیچ برسنه اکل ایتمک ، حلايقده
تجرد ایتمک ، وجود امکانیدن فانی اولماق ایدی ، بزی فنا و نیاز
قیوسندن ایچری آلدیلر ، هر نه بولدم ایسه بونلردن بولدم .

خواجه حضرتلری ینه پیوردیلر که مشایخ طریقت و کبرای حقیقتنک ارواح
طبیهرینه توجه ایدردم و جله سنک اثر روحانیتلرینی مشاهده ایدردم ؛
ویس القرینی حضرتلرینک اثر روحانیتلرینه طعامدن انقطاع و علائق
ظاهریه و باطنیه لردن تجرد ایدی ، هرگاهکه خواجه محمد حکیم ترمذی
(قدس سره) حضرتلرینک روحانیتلرینه توجه ایدردم ، آنلرک روحانیتلرینک
اثری بی صفت و بیرنسکک ایدی ؛ یکریمی ایکی سنه در که خواجه محمد ترمذی
حضرتلرینه متابعت طریق اوزره بی صفت و بی رنگیم ، اگر برکسه بی
بیک استرسه حالا بوزمانده دخی بی رنگ بی صفت .

خواجه حضرتلری سلطان العارفين ابو یزید بسطامی (قدس سره) دن
نقلا روایت پیوردیلر که مقامانی سیر سلو کده صفات انبیا علیهم السلامی
جمله سیر ایتدم ، چنکه بارگاه محمد (علیه السلام) حضرتلرینه ایدرم ،

اولقامه کبر مک استدم ، لکن دست رد ایله پیشانه اوروب بنی اولقامه قومدیلر ، بن ایسه سلطان العارفینک ایردیکی مقامه ایریشدم ، آنی سیر ایتدم ، شیخ جنید بغدادی (قدس سره) ایله شیخ شبلینک ایردیکی مقامله ایریشدم ، آنلری سیر ایتدم ، سائر اولیانک مقاملرینه ایریشوب تمامیله سیر ایتدم ، بر بارگاه معظمیه ایردم ، کوردمکه آنک کی معظم بارگاه یوق ، یلدمکه اول بارگاه معظم محمد (صلی الله علیه وسلم) ک بارگاهیدر ، اول بارگاه قتله تأدب ایدوب طوردم ، آنی کوروب سیر ایدمدم و ابو یزیدک ایتدیکی کستاخلفی ایتدم ، انجق سر نیازی اول آستانه عزته وضع ایدوب تعظیم و حرمت ایله تقبیل ایتدم .

خواجه حضرتلری بیوردیلر ، بر کون کندی جاعتم ایله (زیورتون) قریه سنده بر باغده اوطوردق ، ناکاه اول وقت بنده بر اثر جذبه الهیه و عنایت ازلیه بی علیه ظهور ایدوب بنده بر اضطراب و بی قرارلق حاصل اولدیکه اصلاً راحتم قالدی ، اول حالت ایله قالقوب قبلهیه متوجهاً اوطوردم ، اول توجهده بکا بر غیبت عارض اولدی ، اول غیبت ایله بنده فنای حقیقی ظهور ایدوب فنای فی الله ایرشدم و اول فناده حیانا روحی کوردمکه ملکوت سماواتی یکوب اول یره ایرشدمکه روح اول برده کوکب صورتنده نوردن بر دریایه غرق اولوب نابید اولدی ، اول وقت جسمده اثر حیات قالدی ، اول حالده اهل و عیالم کریه و افغان ایتدیلر بر زماندن صکره روح ینه جسمه عودت و بشریته رجعت ایتدی ، اول فنا بنده آلتی ساعت مقداری متمادی اولدی .

ینه بیوررلر که بر کچه درویش محمد زاهد ایله مزداخون (رحمة الله علیه) مزاری عندننده اوطوررکن روح جسمدن طشره چیقوب دوران ایدرک سوی آسمانه هروج ایتدی و جله آسمانی سیر ایدوب صکره ینه دوران و هبوط ایدرک جسمیه دخول ایتدی ، بنم بو حاملدن محمد زاهدک « کیمسدر یلیدیکی بکانه حالت اولدی ا » مألده اولان (کسرا و قوف نیست ماراچه حالتست) مصرعی مضمونجه اصلاً خبری اولدی .

خواجه حضرتلری بیوردیلر که بر کون (زیورتون) مسجدینک عودینه طیانوب قبلهیه متوجه اوطورردم ، ناکاه بنده اثر غیبت ظهور ایدرک تدریج ایله جمیع وجودیه سرایت ایتدی و اول غیبت بنی بدن بالکلیه نحو ایتدی ، اول حالده « آگاه اولکه مقصودکه واصل اولدک ! » دیلدرک بنی وجود بشریه اعاده ایتدیلر .

ینه بیوردیلر که اقطاب زمان و اوتاد زمیندن برجاعت قائمه کلوب حاضر اولدی ، بنی بر سجادهنک اوزرینه آلوب اجلاس ایتدیلر و اول سجادهنک اطرافنی طوتوب بنی قالدیلر و بر عظیم تخت اوزرینه وضع و اجلاس ایتدیلر ، اندن صکره بنده هیچ غم و اندوه اولمادی و اولماز ! مشایخنن بعضلری خواجه حضرتلرینک حضورنده « خواجه حضرتلری زمانک ختم ولایتی و قطب الاقطابیدر ، زیرا چوق آیت وحدیشده آکا اشارت واردر » دیدکلرنده خواجه حضرتلرینک سکوت بیوردقلری روایت اولمش و خواجه حضرتلرینک بوسه کوتی اول بعض مشایخنک دیدکلرینه اقرار و تصدیق دیمک اوله جفی آکلاشلدر .

قطب اولیاء عزت دیدکلری عبد القدس (رحمة الله علیه) حضرتلرندن نقلاً روایت اولندی که خواجه حضرتلرینک حکمی و سیری جمیع آسمان زمینه جاری اولدی ، زیرا حضرت عزیزان دبدیکه جله زمین بوطانقهنک نظرنده « سفره » مثالودر ، خواجه حضرتلری دخی دبدیکه طرناق مثالیدر ، بونلرک نظرلرندن بر شی غائب اولمز ، عزیزان حضرتلرینک روی زمینی سفرهیه تشبیه ایتلری دائرة ولایتلرینک کبر و سعتلرینه نسبت ایلدر ، زیرا بر ولینک نقدر دائرة ولایتی کبر و واسع اولسه عوالم اولقدر نظرنده صغیر اولور .

(نظم)

خاتم کثر ولایت واقف کثر فضا
قطب عالم شبهه سز خواجه بهاء الدین در

طوتدی آفاقی ولایتله صدای شهرتی
 برج احکام شریعتده ضیاء الدین در
 فص قلی نقش اسرار حقیقت رسم ایدن
 نقشبند خواجکان شاه لواء الدین در

فصل رابع

خواجه حضرتلرینک فقر وفاقه لری و اخلاق و آدابی و معرفته دأر بعض
 کلمات قدسیه لری بیانده در .

خواجه حضرتلرینک خلفاسندن خواجه علاء الدین (قدس سره)
 نقل ایتدیکه خواجه حضرتلرینک صفات سنیه لری « فقر وفاقه ، ترک
 دنیا ، تجرد ماسوی ، نفی وجود فانی ، مشاهده وجود حقانی » ایدی ؛ دأتم
 فقری مدح و ثنار ایدوب سالک لری فقره ترغیب و تشویق ایدرلر و « بزلر
 هر نه بولدق ایسه صفت فقر ایله بولدق ! » دیرلر ایدی ، کندیلرینک
 فقری اول رتبه ده ایدیکه خانه سعادت لرنده ایام شتاده مسجد شریف لرنه
 فرش ایده جک نسنه سی اولمدیغندن برکهنه کلیم دوشملر ایدی ، معیشتری
 حلال خاص ایدی و حلالی تحصیلک طریقنه مبالغه ایله رغبت و دقت
 ایدرلر ایدی ، شبهاندن اجتناب لری حرامدن اجتناب کی ایدی ؛ دأتم
 مجلس لرنده (العبادة عشرة اجزاء تسعة منها طلب الجلال و جزء منها سائر
 الاعمال) حدیث شریفی ذکر ایدرلر ایدی .

فقر وفاقه لری بورتبه ده ایکن کرم عطاری ، احسان و ایثار لری اعلا
 درجه ده ایدی ، برکیمسه آنلر بر هدیه کتورسه اوکسه ده هدیه سنک امثال
 یاخود ایکی مثلی قیمتده بر شی عرض ایدرلر و (نهادوا نخبوا) حدیث
 شریفی منظوقیله عمل ایلرلر ایدی ؛ بیلدیکی یاخود بیلدیکی کسه لدن بری
 خانه لرنه کیسه بشاشت ایله آتی استقبال ایدوب اجلاس ایدرلر ایدی
 واکا ماحضر اولان طعامدن و غیره مأکولاتدن اولان نسنه ایله اکرام

ایدرلر ایدی و مهمانه بالذات خدمت ایدوب آخره ایتدیرمز ایدی ، اگر
 هوا بارد اولسه مسافر اوشومسون دیه جامه خوابلری و اورتونه جک
 یورغانلری مسافره و یروب کندیلری جامه خوابسز یا تورلر ایدی ، مسافرک
 دابه سینه صو و صمانی کندیلری و یرلر ایدی ، نفقه لری زراعتنه
 مخصوص ایدی ، زیرا هر سینه آنلر بر مقدار شعر بر مقدار ماش زراعت
 ایدوب آنلر ایله تعیش ایدرلر ایدی ، اکثر علما و صلحا زیارت شریف لرنه
 کلورلر و « حلال خالص اکل ایده لم » دیو تبرکا طعامی اکل ایدرلر
 ایدی ، هر امرده سنت سنیه ده اتباع و باخلاصه طعام خصوصنده زیاده
 دقت و اهتمام ایدرلر و یورلر ایدیکه خبرده وارد در که زوجات طاهرات
 (رضی الله عنهن) دقیق شعری اله میوب خبر ایدرلر ایدی ، بزم اهل
 بیت زده اله مه دن دقیق شعری اکک ایتدی ، اول اککدن اهل بیت
 اکل ایتدیکه جمله سی خسته اولدی ، بچنکه اول قصه دن بکاخبر و یردیله
 بیلدمکه اول خسته ک صاحب رسالت (صلی الله علیه و سلم) افسندن
 حضرتلرینک زوجات طاهراتنه عدم متابعتدن اولدی و بی ادبک ایدوب
 زوجات طاهراته مساوات صورتیله ایش ایشلر ک لرنندر ، بدخی اهل بیت
 دیدمکه زوجات طاهراته متابعت صورتیله اکک پیشیروب اکل ایدک ،
 انشاء الله تعالی صحت بولورسز ، آنلر دخی زوجات طاهراته متابعت ایتک
 اوزره اکک پیشیروب آندن اکل ایتدیله جمله سی صحت بولدیله .

(بیت)

هر که بی در پی رسول نهاد * از همه رهروان به پیش فتاد

(ترجمه)

کیمکه روش بی رسوله ایدر * رهروانی پکوب ایلر و کیدر

روایت اولنور که خواجه حضرتلری اکثر اوقاتده طعامی کندولر
 طبخ ایدرلر و سفره خدمتی دخی کندولری کورلر ایدی ، طعام ایدرکن

سالکله حضور مع الله ووقوفه رعایت ایله امر ایدرلر ایدی ، جماعت ایله طعام ایدرکن اگر اول جماعتدن بری غفلت ایله لقمه اخذ اینسه اکا شفقت ایدوب تربیه طریقیله انی اکاه ایدرلر ایدی ، برکیمسه به سفره زنده غفلت ایله طعام ایتدرملر ایدی و برطعام غفلت ایله یا غضب ایله ویا اکراه ایله طبخ اولنسه ، اول طعامدن اکل ایتزلر و سالکله ده اول طعامدن بیدرملر ایدی .

نقل اولندیکه خواجه حضرتلرینک احباسندن بری انلره برپو خواجه هدیه کتوردی ، خواجه حضرتلری بیوردیلر که بزه بو خواجهدن یک لایق دکلدر ، زیرا بو خواجه غضب ایله یوغراندی و غضب ایله طبخ اولندی ، اگر برطعام غضب ایله طبخ اولنسه ویا غضب ایله قوتارلسه ، اول طعامدن بزلر ایدی و بیوررلر ایدیکه هر نوع تغدی که یاغفلت ویا غضب ویا کراهتله وجوده کلسه ، اول نسنه مکروهدر ، انده خیر و برکت یوقدر ، زیرا آکانفس ایله شیطان یول بولدی ، الیت والبت انی اکل ایدن کسمه ده بر نتیجه قبیحه ظهور ایدر واکا بناء در که جمیع اعمال صالحه و افعال حسنه آگاهلق ایله طبخ اولوب و آگاهلق ایله اکل اولنان حلال خالصدن ظهور ایدر ، بو خلقک اعمال صالحه به موفق اولدقلری اکل و شر بلرینه عدم احتیاطلرننددر ، جمیع احوالده و خصوصاً صلاتده اولان (حضور مع الله) آگاهلقله طبخ اولوب و آگاهلقله اکل اولنان طعامدن نشأت ایدر .

حکایه — خواجه حضرتلرینک (هراة) مملکته وقوع عزیمتلرنده هراة ملکی علماء و مشایخ هراقی جله دعوت ایتدی اول جمعیتده خواجه حضرتلرینه و سایر علماء و مشایخه اکرام ایدوب سفره خدمته مشغول اولدی ، طعاملرک جله پدیری میرانشدن حلال وجه اوزره وجوده کلدیکی جهنله شبهه ایدلیوب اکل ایدلمسی و قیامتده بو طعامدن طولایی سؤال اولنورسه ضامن اولدیغنی بیان ایتدی ، بوندن صکره جله می اکله شروع ایتدیلر ، اول دبارک شیخ الاسلامی اولان مولانا (قطب الدین)

دخی اوسفره ده حاضر ایدیلر ، آنلر خواجه حضرتلرینه دیدیلر که « نیچون بو حلال لقمه دن اکل ایتزسکز ؟ » خواجه حضرتلری بیوردیلر که « بنم بر حاکم وار ، اکا عرض ایتدیمکه بو طعامدن اکل ایده می ؟ یوقسه ایتیمه می ؟ » اول بکا دیدی که « اکل ایتمه و اگر نیچون اول طعامدن اکل ایتدک ؟ دبه سؤال ایدرلر ایسه (ملک طعامی اولدیغنی ایچون اکل ایتدم) جوابی ویر ! » چنکه خواجه حضرتلری شریعت و طریقت اوزره بونکته دقیقه بی اولجمع عظیمده مولانا قطب الدینسه سویلدیلر مولانا قطب الدینک حالی متغیر اولوب حیرت کلدی ، ملک خواجه حضرتلرینه تعریض طریقیله « درویشان بوبله نکته لری سویلیه کلشدر ! » دیمش اولدیغندن مولانا « عفو ایدوب آنلری بزه باغشلاک » دیو ملکدن استرحام ایلدی !

ملک ایسه خواجه حضرتلرینک بونکته سندن غایت منفعل اولوب مولانادن بو طعاملرک کیمله اطعام ایدلمسی لازم کله چکنی صورمش و مولانا دخی آنک جوابی ینه آندن طلب ایدلمسی ملکه بیان ایلش اولدیغندن ملک دخی خواجه حضرتلرندن جواب طلب ایتدکه خواجه حضرتلری بیوردیلر که « شریعتده آنک جوابی بودر که هر برشیده که شبهه اوله آنک مصرفی فقرادر ، اگر بو طعاملرده شبهه وار ایسه فقرایه ویرمک کرک واکر شبهه اولوب حلال صرف ایسه بو هرانده چوق کسمه لر واردر که بو طعاملرک لقمه سنه احتیاجلری واردر انلره اطعام ایتک کرکدر ، زیرا بو مجلسده اولنلر هر بار بو طعاملری اکل ایده کلشدر »

خواجه حضرتلرینک شریعت و طریقتی جامع اولان شو جواب قدسیلرندن حضار مجلس جله مخیر اولوب اعتقاد ایلدیلر .

دیگر — خواجه حضرتلری (سرخس) مملکته ایکن ملک هراتدن انلره بر مکتوب کلدی ، مضمونی بو ایدی که « خواجه حضرتلرینک صحبت شریفه لری غایت اشتیاقز واردر ، نه اشارت بیوررلر » کرچه

خواجه حضرتلر ينك ملوك و سلاطینی تشریف و انلرله ملاقات ایتلری
وظیفه دکلدر اما ، ملك اولجانبه زیارت ایچون توجه ایدوب کلورسه
فقرايه غایت ثقلت و خلقه دشوار اولور ملاحظه سنه بنه خواجه حضرتلری
سرخسدن ملكك ملاقاتی ایچون هرات جانبسه روان اولوب کندیله
خواجه حضرتلری ملك ايله ملاق اولدقلرنده ملك مجلسنده حاضر بولنان
بالجمله اعیان و اشراف و علماء و مشایخ خواجه حضرتلر ينك زیارتلریله مشرف
اولدیله بر ساعتد نصکره طعام چکلدی ، جمله اشراف و علماء و مشایخ سفره به
اوطوروب اكل طعامه شروع ایتدیله ، خواجه حضرتلری دخی سفره به
اوطوروب اما اكله شروع ایتدی و بر آرائق سفره به لیم صید کتوردیلر ،
خواجه حضرتلری اندن دخی اكل ایتدیله اولوقت علمادن بری خواجه
حضرتلرینه ددیله « لیم صید حلال خالصدر انده شبهه یوقدر ، نیچون
اندن اكل ایتزسکر ؟ » خواجه حضرتلری بیوردیلر که « خوان ملکده
طعام ایتك بکالایق دکلدر ، زیرا بن جماعت درویشانك معتقدیم و درویشانك
بعضیلری بونده حاضرلدر ، بنی کورلر که خوان ملکده طعام یدم ،
بیتلر که حلال طعام می یدم ، یوقسه شبهه لی ؟ بواشته ايله بدن حسن
اعتقادلری زائل اولورده استفاضه ایدوب طریق حقه سلوک ایده منزل »
بو جواب حقانیدن جمله سی مستفید اولوب خاموش اولدیله و سفره
قالقدندن صکره خواجه حضرتلرینه ملك سؤال ایتدیله « بو صفت
درویشیت سزله موروثیدر ؟ » خواجه حضرتلری بیوردیلر که « موروث
دکلدر اما (جذبة من جذبات الرحمن توازی عل الثقلین) مؤداسجه جذبه
ایریشوب بوسعادت ايله مشرف اولدم ، صکره ملك یتنه سؤال ایتدیله
« سزك طریقکزده خلوت اولورمی ؟ » خواجه حضرتلری بیوردیلر که
(خلوت در انجمن) تعبیری بو طریقك عظماسندن اولان خواجه عبدالحق
عجدوانی حضرتلر ينك کلاملرنندر ؛ یتنه ملك سؤال ایتدیله « خلوت
در انجمن دینك معناسی ندر ؟ » خواجه حضرتلری « ظاهرده خلق ايله
باطنده حق ايله اولق دیکلدر » بیوردیلر .

(بیت)

ازدرون شو آشنا و از برون بیگانه شو
انجمن زیاروش در این جهان کم می شود

(رجه)

انیس اول یار که باطنده ، وحشت ايله ظاهرده
بودر آیین عاشق یار ايله اغیار اراسنده

ملك دیدیله « بودیدیکمز معنا انسانه ممکن و میسر میدر ؟ » خواجه
حضرتلری بیوردیلر که « اگر بومعنا ممکن و میسر اولمیددی حق سبحانه
و تعالی [رجال لاتلهیهم تجارة ولا یبع عن ذکر الله] بیورمزلر ایدی ، صکره
ملك سؤال ایتدیله « بعض مشایخ دیدیله (الولاية افضل من النبوة) بوقنی
ولایتدر که نبوتدن افضل اوله ؟ » خواجه حضرتلری « بوندن مراد ولایت
انبیادر ، زیرا اینك ولایتی نبوتدن افضلدر » بیوردیلر .

ملك ايله بوسؤال و جوابلردن صکره خواجه حضرتلری مجلسدن
قالقوب شیخ عبد الله انصارينك خانقاهلرینه کیدوب نزول ایتدیله ، ملك
دخی خواجه حضرتلرینه دورلو ذی قیمت هدیهلر ترتیب ایدوب خواص
اتباعلریله ارسال ایتدیله ، خواجه حضرتلری اول هدیهلردن برشی
قبول ایتدیله و بیوردیلر که نیچه سنه لدر که حق تعالینك عنایتی ايله
کسهلرک کوچی یتدیکی میدان فقرده آرقی یره کنوره مدیلر ، ایدی ملکه
سویلیک که خاطرینی بو مثللو امور ايله مشغول ایتسون ، اندن صکره دخی
ملك حرمندن برقیص و بر سر اوایل و بر مندیله خواجه حضرتلرینه هدیه دیو
کوندر دیله و دیدیلر که « بونلر کندی الیم علمدن وجهت حلالدنیز ، نیاز
ایدرمکه خواجه حضرتلری باری بونلری قبول ایده ا » کتورن کسه
دخی چوق نیاز ایدی ، آنلریده قبول ایتدیله ! حالبوکه خواجه حضرتلر ينك
اول وقت قیصلری یوق ایدی و باشلرنده کهنه عمامه و آیاقلرنده اسکی
پابوج وار ایدی ، بوضرورنده ایکن ملك جانبندن برشی قبول ایتدیله .

(بیت)

دیوانه کند هر دو جهان را بخشد * دیوانه تو هر دو جهان را چه کند

(ترجمه)

دیوانه ایدوب صکره و پرر سگ دو جهانی

دیوانه اولان نیلسون آلسون دو جهانی

نقل اولندیکه خواجه حضرتلری صائم اولدقلری کون انلره مهمان کلسه ، اول مهمانه استیجال ایدوب طعام ماحضر کتوررلر ایدی و خاطری خوش اولسون ایچون صومنی بوزوب مهمانه موافقت ایدرلر ایدی و چوق کره بیوررلر ایدیکه اصحاب رسول الله (صلی الله علیه وسلم) مجلسده جمع اولسهلر البت برشی اکل ایدرلر ایدی ، صائم اولانلر اولیانلره موافقت ایدرلر ایدی ، چوق کره ینه بیوررلر ایدیکه ابو القاسم کرکانی کتانبنده « معصیت اولمدیغی برده اخوانه موافقت ایتمک نافله صومدن کتر دکلدیر » دیو ذکر ایتشدیر .

ودخی نقل اولندیکه خواجه حضرتلرینه برسمک مطبوخ هدیه کتوردیلر ، اول مجلسده اولان درویشان ایله اکل مراد ایتدیلر ، جله درویشان سفرهیه کلوب اوطوردیلر اما بر درویش کلوب اوطورمدی ، خواجه حضرتلری دخی اکا « نیچون سفرهیه کلزسک ؟ » دیدیلر ، اول دخی « صائم ! » دیدی ، خواجه حضرتلری دخی « کل بزه موافقت ایت » دیدیلر ، اول درویش ینه اجابت ایتدی ، خواجه حضرتلری ینه لطف بیوردیکه « ایام رمضانده برکون ثوابنی سکا بخش ایدیم ، کل بزه موافقت ایله » اول کسه ینه اجابت ایتدی ، اول وقت خواجه حضرتلری بیوردیلر که « بوکسه حقه بعیددر ، سز بونی ترک ایدک ! » اول کسه دخی غایت زاهد و متورع ایدی ، اندنصکره اول کسه زهد و ورعن ترک ایدوب خطام دنیانک طلب و تحصیلنه مبتلی اولوب اولیاء اللهک محبتلرندن دور اولدی .

نقل اولندیکه خواجه حضرتلرینه بر (قصعه هریسه) هدیه کتوردیلر ، خواجه حضرتلری دخی مجلسده بولنان درویشانه دیدیلر که « کلک سزکله بوهریسه بی اکل ایدلم » جلدی اکی اکله اوطوردیلر ، درویشانندن بری اوطورمدی ، خواجه حضرتلری اکا دیدیکه « نیچون کلوب اوطورمزسک ؟ » اولدخی دیدیکه « صائم ! » خواجه حضرتلری اکا دیدیکه « صائم ایسهک دخی کل بزه موافقت ایله ، بزی باب فضلدن یکجوردیلر و بزم وظیفه من ادای فرائض و واجبات و سنان مؤکدهدر ، زیرا اثرده (من شغلہ الفرائض عن الفضل فهو معذور ومن شغلہ النفل عن الفرض فهو مغذور) وارد اولمشدر ؛ هرکیم بزم اصحابزدندر بزه متابعت لازمدر ، زیرا بزم نسبتیز متابعتیز بولمز ، ینه بیوردیلر که اول ریاضات و مجاهداتکه بز ایشلدک سزک انلری ایشلیه طاقتکز اولمز ، همان سزک تدبیریکز بودر که اختیاریکزی ترک ایدوب رضامزی طلب ایدمیز ، دخی درویشه لازمدر که دائم اندیشه و فکر ایدم که عجب قنغی عملی ایشلیکله اهل الله بندن راضی اوله ؛ بو طائفه نیک کلمات قدسیدلرندندر که مرید ایچون شیخه خدمت ایتمک عبادات نافله دن افضلدر .

خبرده وارددر که رسول الله (صلی الله علیه وسلم) افندمز حضرتلری بر غزاده ایدیلر ، ابوبکر و عمر (رضی الله تعالی عنهما) اول غزاده رسول الله خدمت ایدوب و صائم اولورلر ایدی ، رسول الله (صلی الله علیه وسلم) افندمز حضرتلری آنلره بیوردیلر که صوم سببیه ضعیف اولوب خدمت ایدمیز سکز ! صومی ترک ایدک ، انلر دخی امره امتالا صومی ترک ایتدیلر .

خواجه حضرتلرینک اول رتبه حسن خلقلری وار ایدیکه اکر بر درویشک و یاخود بر دوستنک خانه سنی تشریف ایتسهلر اوکسه نیک جمع اولاد و متعلقات و جیرانی سؤال و حیواناتنه وارنجه تفخص ایدرلر و جله سنک خاطرلرینی تطیب ایلرلر و بیوررلر ایدیکه سلطان العارفين ابو یزید (قدس سره) هر کاهکه عالم اسغراقدن صحوه کلورلر ایدی ، جله احباب و اصحابنی سؤال ایدوب تفخص ایدرلر ایدی .

بر درویش دیدیکه خواجه حضرتلرینک صحبتته داخل اولمزدن مقدم
 زراعت بسنتان ایله تعیش ایدردم، بر کون خواجه حضرتلری مزرعدم
 اولدینی محلدن مرور ایدرکن آنلری کورددم و بسنتانده اولوقت قاوون
 یا بر قارپوز بولوب خواجه حضرتلرینه هدیه کنورم، کوردمکه جله
 خامدر، چاره بوله مدیقمدن همان بر خام قاوون کسوب نیاز و مسکنت ایله
 غذر دیلمه رک حضور شریفلرینه کنوردم و دیدمکه «افندم! بوندن غیری
 افندیه لائق قاوون بوله مدم» جله سی خامدر، زیرا هنوز اولغه باشلادی؛
 خواجه حضرتلری آنی قبول ایتدیلر، آندن صکره چوق زمان بکا اول
 سبدن نسبت ظاهره ایله التفات و شفقت ایدوب خاطرینه رعایت ایدرلر
 ایدی، آنلرک حسن خلقلری سبب اولدیده بن و منعلقاتم جله طریق حقه
 سلوک ایدوب خواجه حضرتلرینک نسبت باطنیدر ایله مشرف اولدق،
 خواجه حضرتلری چوق کره بیوررلر ایدیکه خلق بکا دوست و نسبتی
 خلق آراسنده ثابت و اظهار ایدن بو ستانی درویش ایدی و بوییتی دخی
 بیورردی.

(بیت)

جان میفر و ختم بجوی کس نمیخرد
 آن لحظه یار بر سر بازار ماریسد

(ترجمه)

یا تلقی ایتدم جانی برار پایه کسه آلمدی
 اولوقت یارم یتمدی کلدی جان یازارینه

اول درویش که بسنتانده بولنان خام قاوونی طریق نیاز ایله بزه
 کنوردی، البت بزه دخی لازم اولدیکه آنک ظاهر و باطن احوالنه رعایت
 ایدلم، اکا احسانده مبالغه ایدلم، زیرا احسانده سبقت ایتک بیوک ایشدر،
 آنی کورمز میسنکه؟ ایکی کسه بری برلینه ملاقی اولدقده آنلردن بری سلامه
 سبقت ایتسه اول برینک اوزرینه رد سلام واجب اولور! زیرا حق تعالی

حضرتلری [و اذا حییمت بهیمة فبیوا باحسن منها اوردوها] بیوردی؛
 اول درویش تا کیم حیاتده در آنک حقنه رعایت ایدرم زیرا حقوقه رعایت
 آداب طریقنددر، مقامات عالییه ایریشنلرک کافه سی، آداب طریقینه
 رعایت ایله ایریشمدر، و طرق علیهنک بیوکلری (من اتصل اتصل برغایة
 الادب و من لم يتصل لم يتصل بترك الادب) بیورمشلردر.

خواجه حضرتلری بیوردیلر که « بو طریقته قصور صاحبی اولان
 کسه، کرکدر که تضرع و تذلل ایدوب اعتراف عجز و قصور ایله سلوک
 ایده، تا که اوکسه نک مقصودی حصوله کله! » خلق دیرکه بزم طریقزده
 ریاضت یوقدر، ایدی بوندن بیوک ریاضتی اولور؟ که خاطری ماسوادن
 کس یلوب نسبت حضور مع اللهی حفظ ایده، جمیع احوال ظاهریه
 و باطنیه لری سنته تطبیق ایدوب هر حالده نفسنه مخالفت اوزره اوله،
 مخالفت نفس هر نقدر عمل قلیل ایهده سالک آنی بیوک بیلک کرک، سالک
 مخالفت نفسه قادر اولور ایهه آنی الله تعالینک توفیقندن یلوب شکر
 ایتک کرکدر.

مشایخ بیوردیلر « اذا اردت مقام الابدال فعلیک بتبدیل الاحوال ».

بو کلامده تبدیل احوالدن مراد مخالفت نفسدر، « سز نفسکزه هر حالده
 تهمت و تهدید ایدیکز! زیرا نفس (اماره بالسوء) در، هر کیم بو حاله
 موفق اولورسه سعادت ایریشور؛ سالکه هر طرفه العینده وجود امکانی
 نفی ایدوب وجود حقانی بی اثبات ایتک لازمدر، زیرا « وجودک ذنب
 لا یقاس به ذنب اخر » بیورمشلدر وینه بیورمشلدر که (صلوة و صوم
 و ریاضات و مجاهدات) رب العالمینه طریق وصولدر، اما بزم هندمزدنه نفی
 وجود بونلردن وصوله اقریدر و نفی وجود ترک اختیار ایتک و عملده قصور
 کورمکله حاصل اولور؛ تعلق ماسووی سالکله جهاب عظیمدر، اگر
 بر سالک قلبی تعلقدن مجرد قیود دن تبعید ایتسه، اول سالک البت حقه
 واصل اولور و پردها اخر ریاضانه و مجاهداته حاجت قالمز.

(بیت)

تعلق ججاست و بی حاصلی * چو پیوند را بکسلی حاصلی

(ترجمه)

تعلق شویله بیل کیم حقه بی حاصل ججاب اولدی
انی کسمک سکا وصل جناب حقه باب اولدی

خواجه حضرتلری بویتی بیوردقلری وقت مجلسده، برکیمسه نک خاطریته
کلبیکه ایمان و اسلام دخی تعلق ججاییدر؟ خواجه حضرتلری دخی
اولوقت اوکیمسه به توجه ایدوب تبسم ایدرک بیوردیلرکه حلاج منصورک
(کفرت بدین الله و الکافر واجب علی و عند المسلمین واجب حرام)
بیتمی ایشتمدکی؟

اهل حقیقت ایمانی (الایمان عقد القلب بنی جمیع ماتالفت القلوب الیه
من المضار و المنافع سوی الله عز و جل) جله سیله تعریف ایشتملردر؛
سائر ناسک عندنده کی ایمان و اسلام اهل حقیقتک عندنده کی ایمان کی
دکلدر، فائده ویرن ایسه ایمان حقیقی اولاند.

خواجه حضرتلرینک برحنفی المذهب دوریشی و ارایدی، اولدرویشه
خواجه حضرتلرینک زیاده نظر و التفاتلری و ارایدی، برکون اولدرویش
براجنبی درویش ایله بحث ایدوب تحقیق مقام و تفصیل کلام ایدوب ایمان
و اسلامی تعریف ایدرک دایما اقرار ایله تصدیقندن و اسلام دخی ایمان اوزره
زائد اولان اعمالدن عبارتدر دیدی، بونک اوزرینه امثله و دلائل سوق
ایتدی، اول بحث خواجه حضرتلرینک سمع مبارکه لینه واصل اولدقده
اول مجلسده بولنان درویشانه بیوردیلرکه سزک اول بحثه تعلقکز اولدی،
سزه کرکدرکه اول تعلق ترک ایدوب ایمانی تقلیددن پکوروب قورتیلرسز،
اول درویشانک جله سی خواجه حضرتلرینک نصیحتیه ایمان تقلیددن
پکدیلر، اما اول بحث ایدن پکمدی و غایت مضطرب و متحیر اولدی،

ا کا ممکن اولدیکه ایمان تقلیددن پکه! خواجه حضرتلری اول درویشه
دیدیکه بوندن صکره درویشان صحبتندن چیق! طوزمه! اول درویش
خواجه حضرتلرینه چوق تضرع و نیاز ایدوب عفوینی طلب ایتدی،
لکن خواجه حضرتلری آنی درویشان آراسندن طرد ایدوب بر دخی
دوریشان مجلسنه قومادی، صکره عنایت الهیه ایر بشوب اولدرویشی
عقبه تقلیددن پکوردی، حالی غایت خوش اولوب خواجه حضرتلرینک
اذنیله درویشان صحبتنه داخل اولدی، صکره اول درویش حالتدن تشکر
ایدوب دیرایدیکه (کاشکی خواجه حضرتلری بولطیفی بکا مقدم ایدرلدی،
الله تعالی به حد و ثنار اولسونکه خواجه حضرتلری همتلریله بنی بو عقبه
تقلیددن پکوروب ایمان حقیقی سعادته ایرشیدیلر.

خواجه حضرتلری برکون دابدرینه سوار اولوب کیتدیلر، رکابلرنده
چوق درویشان و احبابلر و ارایدی، اولوقت خواجه حضرتلری دابه
اوزرنده عظیم کر به و بکا ایتدیلر، درویشان و احبابی دخی آنلره اتباعاً
بکا و کر به ایلدیلر، لکن کیمسه خواجه حضرتلرینک کر به لری سببی
بیلدی و برنیجه وقت کر به دن صکره خواجه حضرتلری اظهار مذلت
و افتقار ایدوب بیوردیلرکه (بو قدر افلاس و بیخا صلاق که بنده واردر، لایق
دکلدرکه بنم کسه سلامی الله، لکن حق تعالی بنی خلق آراسنده رسوای
ایدوب خلقی بکا مشغول قیلدی! دریغا که کسه لر بنم احوالمدن خبردار
دکلدر.

(بیت)

کرید انندم برانندم ز شهر * ای دریغا کس نمیداند مرا

(ترجمه)

کر بیلیدیلر شهردن نفی ایدرلردی بنی * ای دریغا کسه لر هیچ بیلدی کندی بنی
نثر — بنم بو خلق ایله نه ایشم و مصلحتم وار، زیرا بنده خدا اولان
کسه به جمیع احوال و صفاتنده و حرکات و سکناتنده و لحظات و خطواتنده

وقوا وحواسنده واعضا واجزاسنده حقه مشغول اولوب خلقدن منقطع اولسه حقیقته اكا بنده اطلاق اولمز ' اول بنده دخی حقیقت اخلاص ايله مشرف اولمز ' زیرا اشغال تعلقات بشریه واهواء نفس اماره قتی چوقدر بنده کرکدر که بوحديث شریفک حکمی اوزرینه « رجعنا من الجهاد الاصغر الى الجهاد الاکبر » عل ایدوب جله ماسوادن اکراه وانقطاع ابدہ ' تا کیم حقیقته اول بنده بنده حق اوله ' تشکیم حق تعالی [فن یکفر بالطاغوت و يؤمن بالله فقد استمسک بالعروة الوثقی] پیوردی ؛ بنده بی حق تعالی دن اشغال ایدن ماسوا طاغوتدر ! آنلردن انقطاع و آنلری انکار ایدوب حقه مشغول اولما بنده یه لازمدر که حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه وسلم) افندمن حضرتلری (الهوی عند الله ابغض من جميع الالهة) پیوردیلر یعنی « کفره نك یر یوزنده اله دیو طایفقلری نسنه لردن اهل اسلامک اله کبی طایفقلری هوای نفس عند الله بدتر و اشر !! » اولدیغنی بیلدیریلر .

بنده حق اولان کسه جله هواری ترک ایدوب فقط حق تعالی نك عبودیتنه مشغول اوله ' حق تعالی دن غیری نسنه له تعلق و محبت ایتمیه ' تشکیم « کورمز میسین ؟ یا محمد ! اول کیمسه که هواسنی اله اتخاذ ابتد و کندینی حق بنده سی ظن ایدر » معناسنی شامل اولان [افر آیت من اتخذ الهه هو به] پیورمشدر .

(بیت)

خواجه بندارد که دارد حاصلی * خواجه تی را جز به این پندار نیست

(ترجمه)

خواجه ظن ایلر که وارچوق حاصلی * ظندن اوز که خواجه نك بوق حاصلی

نثر — رسول الله (صلی الله علیه وسلم) افندمن حضرتلری پیوردیلر که « تعس عبد الدرهم تعس عبد الزوجة » یعنی هلاک اولدی

و هلاک اولسون کوش و التون بنده سی وزن و فرزند بنده سی ! زیرا هر کیمسه که بر شینه تعلق و محبت ایدر آوشی اول کیمسه نك مونس و معبودیدر و اول کسه دخی اول شینک ما نوس و عبیدر .

(بیت)

هر چیر که اندر جهان بسته انی * انست ترا درد و جهان مونس معبود

(ترجمه)

هر نسنه که اولدک جهانده اكا بسته * اولدی دو جهانده سکا اول مونس و معبود

نثر — بنده یه کرکدر که هر شیدن علاقه سنی قطع ایدوب قلبی حقه ربط ایده ' پیوردیکه حضرت عزیزان (علیه الرحمة و الغفران) حضرتلردن سؤال ایتدیلر که « درویشاک ندر ؟ » آنلر دخی پیوردیلر که « برکندن و پیوستندن یعنی مخلوقدن انقطاع و ابتعاد و حقه ارتباط و اتصالدر » ینته پیوردیلر که « اولولردن بر اولونک سوزیدر که هر کیم ماسوادن قورتیلوب سلامت بولورسه مساندردر ' هر کیم مرادات و مقاصددن اعراض ایدوب فراغت ایدرسه مؤمندر ' زیرا کسه مؤمن اوله من تا کیم خبیثی طپیدن تمیز ایتدیکه معناسنه اولان [ما کان الله لیدر المؤمنین علی ما انتم علیه حتی یمیز الخبیث من الطیب] آیت کریمه سی بوکا اشارتدر ؛ هر نسنه که بنده نك مرادی هوای نفسیدر اول نسنه خبیثدر .

جميع موجوداتدن یعنی آسمان وزمین و عرش و فرش بونلرک درونلرنده اولان نسنه لک جله سندن فارغ اولور ایسه ک ابریشوب ابریشمدیکندن قورتولورسک ' کوروب کورمدیکنک انتظارندن پاک اولورسک ' جله بلا و آفتلردن سلامت بولورسک ' بویولده وجود حجابدن بیوک حجاب و وجود بلا سندن بیوک بلا اولمز و بویولده مریدله تمیزدن زیاده زهر قاتل اولمز ؛ بونلردن دخی یکمک سالکه لازمدر تا که مقصوده ابریشه .

(بیت)

تادر زنی چه داری آتش * هرگز نشود حقیقت وقت توحوش

(ترجمه)

یوقلقله اگر اورسك ایدی وارلقه آتش
وصلت یولنه یوقلق اولور سكا ضیا کش

خواجه حضرتلری بیوردیلر که حدیث قدسیده وارددرکه « الله تعالی داود علیه السلام » خطاب ایدوب بیوردی که « یاداود ! بنی دوست ایدین ، دوستلری دخی دوست ایدین ! و بنی بندهلریه سودیر ! » داود علیه السلام « دخی دیدیکه (یارب ! سنی دوست ایدنمکه و دوستلریکی دخی دوست ایدنمکه کوجم پتر اما ، سنی قوللریکه سودیرمکه کوجم یتز !) حق سبحانه و تعالی حضرتلری تکرار بیوردیکه « یاداود ! هرگاهکه بنم نعمتی قوللریه خبر و یروب احسانمی ذکر ایدرسك ! آنلرک قلبنده محبت حاصل اولوب بنی سورلر »

خواجه حضرتلری بیوردیلر که بزم طریقیمز طریق هدی و عروه وثقی در ؛ زیرا بو طریقت علیه اتباع سنت رسول و اقتدای اصحاب اوزره میندر ، آنکچون بو طریقتنده عل قلیل ایله چوق فتوحات حاصل اولور ، اما رعایت اتباع سنت غایت صعبدر ، اگر بز دیلرسك سالکری طریقتنده جذبه ایله تربیه ایدرز ، اگر دیلرسك سلوک ایله تربیه ایدرز ، زیرا مرشد اولان حاذق طیبیه بکزر علاجی مر یضنک علته کوره ایدر ، نتکیم حق تعالی حکمت بالغه سیله بعض قوللریه عز و غنا و بعض قوللریه فقر و ذل ایله معامله ایدر ؛ بزم بو طریقیمز طریق صعبدر ، خلوت شهرت و آفتدر ، صحبت بو شرطله کر کدرکه ایکی کیمسه صحبت ایتدکلرنده بر لرندن فانی اولهل ! یوقسه بوبله اولمزه صحبتدن فائده اولمز ، بزم صحبتوزه داخل اولان جاعنک بعضینک قلبنده محبت فحشی اکتلشدر ، لکن تعلق ماسوی سبیله

اول تخم نشو و نما بولماش ، بو حالده بزه کر کدرکه اول کیمسه نك قلبنی تعلقتدن پا ایدم ! تا کیم اول محبت فحشی ظاهر اولوب نشو و نما بوله ! بعضیلرک دخی قلبلرینه تخم محبت اکتلامشدر ، بزلره کر کدرکه آنلرک قلبلرینه تخم محبتی اکوب بتوره لم .

هر کیم قلبنده بزلره میل و محبت وارددر ! اول کیمسه کرک قریب و کرک بعید اولسون ، بزلره لازمدرکه آنک نسبتیه رعایت ایدم و آنی روز و شب تربیه ایدوب حس و خاشاک تعلقتدن پاک ایدم ، زیرا نسبت محبتیه ، بعد امکان حجاب اولمز (یاربنی در یفنی پیش منی) بزم طریقیمزده سالک کر کدرکه هانکی مقامه ایرشیدیکنی بایه ! تا کیم مقامنی بیلوب اکا راضی اولورسه اول مقام اکا حجاب اولیه ! نتکیم (من رضی عن مقامه حجب عن امامه) دنیلدی .

اگر بر سالک حق تعالی دوستلرندن بر دوسته مقارن اولورسه ، کر کدرکه اول سالک مقارنت وقتنده اولان حالی ایله مقارنتدن مقدم اولان حالنی وزن ایدم ، اگر مقارنت وقتنده اولان حالی مقارنتدن مقدم اولان حالندن خوش و احسن اولورسد ! اول عزیزک مقارنتیه ملازمت ایدم ، زیرا اول سالک ایخون مقارنت فرض عیندر ، اگر مقارنتدن مقدم اولان حالی مقارنت وقتنده اولان حالندن خوش اولمزه ، اول کیمسه نك مقارنتنی ترک ایدوب آندن فرار ایتسون ! زیرا آنک مقارنتی آکا فائده و برمز ، بلکه ضرر ویرر .

(بیت)

با آنکه نشستی و نشد جمع دات * از تو زود بخت کلت
زنهارار دیگرى زان می باش * زیرا نکند جان عزیزان بخت

(ترجمه)

کیمدن سكا گلرزه اگر صفوت خاطر * یاسندن اگر کمتزایسه کل عناصر
زنهار صافنوب اولمه مقارن اکا زبرا * هیچ ایاز ارواح عزیزان سنی خامر

خواجه حضرتلری بیوردیلرکه « هرگز شیخ اولان کیمسه کندی قوتیه
مریدی بر مقامه ایصال ایده من ، اکر که مرید ، خقی طلبده پای همتن شیخ
باشنه وضع ایتمکجه ، اکر مریدک بو رتبه همتی اولورسه شیخ آنی کندی
مقصودینه ایصال ایدر ، زیرا شیخ مریدک نردبانیدر

طریقت ابدن عبارت اولوب طریقت سلوکک شرطی « ادب مع الله ،
ادب مع الرسول ، ادب مع الشیخ » اولق اوزره اوچدر . «

ادب مع الله ؛ سالک ایچون ادب مع الله « عرشدن فرشه قدر
موجود اولان اشیانک کافه سنی الله تعالی خلق ایتدی ، جلاسی
الله تعالینک آستانه عزته باش قودیلر ، بونلرک کافه سی فنا صفتیه
موصوفلردر » اعتقادنده بولنقدن عبارتدر .

ادب مع الرسول ؛ سالک سعی ایدوب کندینی [فاتبعونی] مقامنه
ایرشدیرمکدن جیع احوالنده واجبه حرمة رسول اللهی حفظ ایلکدر .

ادب مع الشیخ ؛ سالک شیخی متابعت رسول ایدرک نائب رسول
الله وخلق حق دعوت ایله مأمور اولدی اعتقادنده بولنق شیخک حضور
وغیبتنده تعظیم و تکریمه رعایت ایتمکدن عبارتدر .

مشایخ کرام اهل بصیرتدر ، الطاف حضرت ازلیه بی بیلورلر ،
اهل کرمدرلر ، سالکک قصور و خطراتنی کوردرلر ، عفو ایدرلر ،
مشایخک احوالی مختلفه در ، الطاف ربوبیتی مشاهده وقتنده آنلره کوره
کاه کلور .

(بیت)

یش لطف عفو بی حد تو شاه * توبه کردن از کناه امد کناه

(ترجمه)

لطف عفوک اویله چوق ای پادشاه * معصیتدن توبه اولمشدر کناه

بو طائفه مشایخک امناسیدر . سالکدرده ظهور ایدن پرامن خوی
و بدفعاری نقیر و قطبیر بیلورلر و کوردرلر و شفقت ایدوب سالکری
آندن پکوردرلر .

(بیت)

اگر بینی که نا بینا و جاهست * اکر هاموشی بنشین کناهست

(ترجمه)

کوردرسن بر کورن اوکنده قوی * سکوت ایدوب او طورسن اولمازای

مشایخ صیاده بکزر ، تمکیم صیادلر دقیق صنعتلریله وحشی جانورلری
صید ایدرلر و اول جانورلرده اولان صفت وحشی ازاله ایدوب آنلره
همن و معرفتله تعلیم ایدرلر ، مشایخ کرام دخی حسن تدبیر ایله نفوس
طاغیه و عاصیه نک طغیان و عصیانلری ازاله ایدوب انقیاد و اطاعت
صفتلریله موصوف ایدرلر ، ادب عبودیتی تعلیم ایدوب اسرار الهیه بی
کوسترلر و معرفه الله ایردیرلر و حقیقت خدمتی ایدرلر .

مشایخن بعضلرینک معاملدری سالکک قابلیتیه کوره در ، اکر
سالک مبتدی اولورسه ، آنک بوکنی بوکنتورلر « یاداوود اذارایت لی طالب
فکن له خادما » خطابنه بناء سالکک خدمت ایدرلر ، شیخ اولان سالکک
چوق خدمت ایتک لازمدرکه سالکک سلوک طریقتیه قابلیت کله ؛ زیرا
سالکک طریقتیه سلوکک امکائی سالککد یقین حصولنه موقوفدر ،
و یقینک حصولی ایه مشایخک همنلرینه محتاجدر ، تا که اول مجاهده لر
نتیجه ویره ، زیرا مجاهدات و عباداتک نتایجیه یقینه موقوفدر ، سالکک
کندی جانلرندن حاصل اولان یقین ادنی سبب ایله زائل اولور اما مشایخ
حضراتنک همنلریله حاصل اولان یقین متغیر و زائل اولماز ؛ اولجاهدات
و عباداتک مشایخک همنلرندن حاصل اولان یقین ایله ایشانش اوله ، البت
آنلرک نتیجه سنده معرفت تفصیلیه ظهوره کلور ، ذکرک نتیجه سنک حصولی

همت مشایخ محتاجدر! زیرا ذکر دخی بر شیخ کاملدن اخذ و نقد بقه نتیجه سی
ظهور اینتر؛ (لا اله) کلمه سی الهه طبیعی لری نفی ایدر؛ و (الا اله) کلمه سی معبود
حقیقی بی اثبات ایدر، بولکه توحیدی ذکر دن مقصود توحیدک حقیقته
ایر مکدر، یوقسه لفظا کلمه توحیدی چوق ذکر اینک دکدر، زیرا چوق
کره کلمه توحیدی (از درون) ذکر ایله نتیجه توحید ظهوره کور، کلمه توحیدک
حقیقی انی ذکر ایله قلبدن ماسوا بالکلیه نفی اوله! وقوف زمانیک سالکمره
غایت چوق فائده سی واردر! زیرا سالک، زمانک حضور یله سرورینه واقف
اولدقده شکر ایدر و غفلت ایله مرورینه واقف اولدقده زمان آتیده تدارک
ایدوب حق تعالی به عذر واستغفار ایدر؛ سالککلر ولایت خاصده اولیا
اللهک تغیرینه تبعیت ایدرسه حقه واصل اولور.

مشایخ اوج قسمدر؛ برنجیسی (مقلد) درکه، ایشیدر و ایشندیکلیه
عل ایدر.

ایکنجیسی (کامل) درکه، بیلور و عل ایدر و کالی غیری په تجاوز
اینر.

اوچنجیسی (مکمل) درکه، بیلور و عل ایدر و غیریلری دخی علم و عل
ایله تریه ایدر، کاله ایرشدیر.

ارادت، نسلم، ترک اختیار، بر معنادر و بواوچی دخی بر مبارک
حاندر.

ارادته قتی چوق کلام سهو بیلدیر ایسه ده بزم مختارمن (الارادة ترك
الارادة) یعنی مرید اولان کیمسه کندی اختیارینی مقتدای اولان شیخک
اختیارنده بالکلیه ترک اینمکدر.

(بیت)

ما اختیار خویشتن از دست داره ایم * کان اختیار شاه همه اختیار ماست

(ترجمه)

بزدوستمزه جمله ویرمشن اختیاریمز * اولشاهک اختیاریدر اختیاریمز
نثر، بزم اختیاریمز بودرکه سالککلری طریق جذبیه مشغول
قیلدام، اما اگر دیلرسک طریق سلوک ایله تریه ایدرز، سالک مبتدی
کر کدرکه بزم درویشانمزله صحبت ایده؛ تا کیم بزم حققدن اکا قابلیت کله.

(بیت)

به بینی وقت سفتن مردحکاک * بشا کردان دهد در خطرناک

(ترجمه)

کوررمیسک که دلمک وقتی حکاک * ویره شا کردله در خطرناک

نثر، «خواجه حضرتلرینه» سزلند طریق ایله بولورسنز «دیه
سؤال ایدوب» عارفلرک استفاده ایدوب غیرلرک استفاده اید، مدیکی
طریق اوزره بولورزکه بوده مراقبه، مشاهده، محاسبه اولوق اوزره
اوچدر «جوابنی آلدیلر».

مراقبه، (نسیان رقیة الخلق بدوام النظر الى الخلق) حکمنجه،
سالک طریقته حقیقته لازمدرکه رقم نسیانی جمیع مخلوقاتک فاصیه
وجودینه چکوب دائم جانب احدیت ذات مطلقه ناظر اوله، بومعناجه
مراقبهک اهلی قتی نادر در! اگر بولور ایسه، طریق خفیه اهلیندن
بولور! بزیلدککه دوام مراقبه تحصیلک طریق مخالفت نفسدر.

مشاهده، (المشاهدة هي واردة غيبية تُرد على قلب فتروح ولا تمكث
فيه) «الی اوزره» بن واردة غیبیه بر صفت ایله ادراک ایدرمکه اول
صفت بنده حال اولمشدر! لکن بوقدر ادراک ایده بیلورمکه اول واره
حال قبضده ورود ایتسه صفت جمال اولور، بن انجق بوقدر ادراک ایدوب

تعبیر ایده یلورم ' بواجلدندر که ارباب مشاهده تجلیاتی ایکی نوعه حصر
ایدوب (التجلی اما جلالی واما جالی) دیدیلر .

محاسبه ' سالک اوزرندن مرور ایدن ازمنه ماضیه بی تجسس و تفحص
ایدوب کوره که اول حضور ایله می مرور ایتدی ؟ یوقسه غفلت ایله می مرور
ایتدی ؟ اگر حضور ایله می مرور ایتدیه ، اولسالک وقتنی ادراک ایتشدیر !
حق تعالی به شکر وجود ایتسون ' اگر غفلت ایله می مرور ایتدیه ، اولسالک
وقتنی ضایع ایتشدیر ! اکا لازمدر که مستقبله تدارک ایدوب حق تعالی به
عذر واستغفار ایده ؛ عارفلر بواوچ طریقه رعایت ایتدکلری ایچون چوق
فائده تحصیل ایدرلر ، اما عارفلرک غیری بو طریقلره رعایت ایتدکلرندن
بو طریقدن فائده تحصیل ایده منزل .

خواجه حضرتلری تکرار پیوردیلر که « بزلر وصول مقصوده واسطه یز !
سالکله لازمدر که بزلردن منقطع اولوب مقصوده منسل اولهلر ، زیرا
ارباب تربیتک طریق بودر که اطفال سلوکی کهواره طریقته ادخال ایدوب
ندی تربیه ده این همت ایله آنلری تربیه ایدوب حد وصوله ایردیرلر ،
صکره کندولرندن آروب بارگاه احدیه ادخال ایدرلر ! اندن صکره انلری
رب العالمین تربیه ایدر .

(بیت)

ممکن نبود وصول مقصود * بی بدرقه عنایت یار

(ترجمه)

ممکن اولورمی وصول مقصوده * قیلاغوز اولسه عنایت یار

نثر ' ابدی سالک اگر عمر ابدی ایله معمر اولسه ، شیخنک نعمت
تربیتک ولطف همتک شکرینی ادا ایده من .

(بیت)

کر بکویم لطف همت بردوام * بکزرت عزم نکرده این تمام

(ترجمه)

لطفنک شکرین ایدرسم بردوام * دوکنور عمرده شکر اولماز تمام

نثر ' ینه پیوردیلر که عبادت وجود ابراث ایلر ، زیرا عابدک عبادت
ایتمی وجود طلب ایتکدر ! ابدی عابد کرکدر که عبادتده نفسنی افنایه
سعی ایده و (عبادت ایتدم) دیو کندینه وارلق ویرمیه ! هر یقنکه عبادتله یی
تمام وکال اوزره ایشلر سده کندینی آنلرده قصورلی کوره ! زیرا شول
عبادتلر که وارلق ایله ایشلنه ! اول عبادتله عابدلی حقندن تبعید ایدر !
تقریب ایتز ؛ بیوکلرک کلامیدر که (اذا اردت مقام الابدال فعلیک بتبدیل
الاحوال) پیورمشلردر ؛ بوتبدیل احوالدن مراد مخالفت نفس و ترک هوا
و طبیعتدن خروجدر ، بونلری ایشلین کیمسه نک البتده احوال بشریتی
تبدیل اولوب مقام ابداله واصل اولور ، لکن بونلری ایشلک عنایت
مرشده محتاجدر .

(بیت)

کیست ابدال آنکه اومبدل شود * خورش از تحلیل یزدان خل شود

(ترجمه)

کیمدر ابدال اولکه اومبدل اولور * خری تحلیل خدادن خل اولور

نثر ' ینه پیوردیلر که : اولیاء الله محبتلرنده حقیقت ادب و قیته
مراعاتدر ، زیرا وقت اولور که انلرک محبتنده بی ادبلیک عین ادب اولور !
وقت اولور که ادب عین بی ادبلیک اولور ! ابدی اولیاء اللهک نفس پاکلرینی
طوتقی حقیقت اولدی ! کرک ظاهرده انلرین نفس پاکلرین طوتقدن بی ادبلیک
ظهور ایدر سده ، انکچون (ترک الادب عندالادباء ادب) دینلدی .

ینه پیوردیلر که (من عرف الله لا یخفی علیه شیء) یعنی بر کیمسه معرفت

نامه ابله حق تعالیٰ الوهیتی یلده ، اولکیمسه سائر اشیایی دخی کشف
طریقیه ییلور ، برشی اکا خفی اولماز ، زیرا جیع اشیاء حق تعالیٰ مظهر
صفات واسما سیدر ، ظاهری یلان مظهری دخی ییلور .

حضرت عزیزان علی رامتینک کلاملرندن اولیق اوزره روایت
بیور دیلر که بو طائفه نك نظرنده روی زمین سفره مقداریدر ، بن بویه دیرمه که
طرفق مقداریدر ؛ انلرک نظرندن برشی فائب اولمز ، حضرت عزیزان
اولکلامی سویلدکلرنده اوکلرنده سفره وار ایدیکه انکیچون سفره به تشبیه
ایندی ، بوقسه عارفک وسعت قلبی بر شینه نسبت اولماز ، زیرا برلر وکوکلر
عارفک قلبیه نسبتده بر نقطه کیدر ، انکیچون حق تعالیٰ [ماوسعی ارضی
ولاسمائی انما وسعی قلب عبد المؤمن] بیورمشدر .

قلبک وسعی معرفتک وسعتیدر ! زیرا جله قلوبک وسعی بر در ! لکن
معرفتلینک وسعی بر دکلدیر ؛ مشایخک ایکی جهتی بر آینه لری واردر !
لکن بزم آینه من الی جهتیدر ! بن قرق سنه در آینه داراق ایدرم هرکز
آیندهم غلط ایتماشدر ، زیرا اولیاء الله هر نه کوررلر ایسه نور فراست ایله
کوررلر ، نور فراستی حق تعالیٰ ولیلرینه کرامت ویرمشدر ، هر شیکه
حق تعالیٰ جانیندن کرامت ویریله ، البت اولشی صواب اولور ، خطا ایتمز ،
توحیدک نهایتنه ابریشاور اما معرفتک نهایتنه ابریشک غایت دشواردر ؛
درویشک پایته برخار باتسه انی درویش بیلک کر کدرکه نه سبیدندر ؛ اهل
الله بو خلقک بارلرینی انکیچون جکرلر که خلقدن مهذب اولوب بر کوکلر دخی
اله کتوره لر ! زیرا هیچ بر کوکلر یوقدرکه حضرت حق اکا نظر ایتمه ، کرکسه
اول کوکلر صاحبی اکا واقف اولسون وکرک اولماسون ، هر کیمکه نظر
الهی اولدیغی وقتده بر کوکلر اله کتورسه ، اول نظرندن اول کیمسه فیضیاب
اولور ، ایندی هر کوکلی اله کتورمک کر کدرکه شاید نظر الهی به
مصادق اولنه .

(بیت)

صد سفره دشمن بکشد طالب مقصود
باشد که یکی دوست بیاید بضيافت

(ترجمه)

یوز سفره جکر دوشمنه اولطالب مقصود
شاید اوله بر دوستنه اول ایده بضيافت

نثر ، اکر بن یارانلرکم عینه نظر ایدرسم ، یارسز قالورم ! زیرا
هیچ کیمسه یوقدرکه صفت حسندن حالی اوله .

(بیت)

حاصل دریا ند همه در بود * یک هنر ازهر که پر بود

(ترجمه)

حاصل دریا اولورمی جلددر * پرهنر اولسه کشی بی دولدورر

نثر ، « الرفیق ثم الطریق » بو طریقنک لوازمندندر ، شمع کی
اول و شمع کی اوله ، یعنی شمع کی اول غیر یلره روشنائی ویرمه ده ،
وشمع کی اوله ، کندینی ظننده قومده ده ؛ هر کیم که بزم دامغزه یاپشه بز
اکا شفاعت ایدرز .

(بیت)

نیکو ازرا دوست دارد هر که باشددر جهان
کر بد ازرا دوست داری کوی بردی از میان

(ترجمه)

ایولری دوست انخاز ایلدی قوا اهل جهان
کوتیلر له دوست اولورسک طوی قاپدک اورتدن

نثر * درویشانه دخی امرایتدیلر که بویقی ازیر ایدوب حفظ ایدک
 زیرا بزوبیندن چوق درس الدق سالکر خواطر نفسانیه و شیطانیه بی دفع
 ایتمده متفاوتلردر، بعضیلر خواطر نفس و شیطان کلزدن مقدم دفع ایدرلر،
 بعضیلر دخی کلوب قرار ایتدکدنصکره دفع ایدرلر، بودفع چندان فائده
 ویرمز! لکن اولسالک خواطرلری منشاء و مدخلنده اطلاع ایدرسه فائده دن
 خالی اولماز، سالک برصفتدن برصفتنه انتقالک کیفیتنی بیلک غایت صعب ایسه ده
 سالکه انتقالک کیفیتنی بیلک کرکدر، کیم سالک طریقده سلوکی آسان اوله!
 یونی بیلک ایسه همت شبنه موقوفدر، درویش هر نه سویلر سه کندی
 حالندن سویتلک کرک، زیرا درویش بر حالدن خبر ویرسه، اول حال کندیکنک
 حالی اولسه، حق تعالی ائی اولخالک سعادتته ایرشدیرمز.

سالک اگر بر عبادت نافله به چوق دوام ایدوب احیاناً آئی ترک ایتمه،
 اولعبادت اکا عادت کبی اولور فائده سی اولماز، ایدی سالکه کرکدر که
 گاه بگاه نافله عبادتی ترک ایده، تا کیم عادت کبی اولوب انده نفسک حظی
 اولیه! زیرا نفسک حظیلله ایشان عبادت سالکه فائده ویرمز بلکه حق
 قشنده مردود در، رسول الله (صلی الله علیه وسلم) دعای برکاتیلله بوامته
 مسخ صوری اولماز، لکن مسخ معنوی اولور.

(بیت)

اندرین امت نباشد مسخ تن * لیک مسخ دل بودای ذوالفطن

(ترجمه)

اولدی بوامت ایچره مسخ تن * مسخ دل واردر محقق الکلم سن

نثر * اولیاء الله اسراره مطلع اولورلر، لکن اجازتسن اظهار
 ایده مزلر (هر که دارد میبوشد و هر که ندارد میخروشید) زیرا (اخفاء
 الاسرار من صنع الاحرار) در، بزدن بعض کره خلفک خواطر احوالی

اظهار صادر اولور، لکن بزم ارادت مزایله دکلدر! حق تعالی بزم لسانزدن
 انلری اظهار ایدر، کرکدر که درویشک طشره سی بیرنک و درونی بیچنک
 اوله.

(بیت)

تادرین خرقه آیم * از همه نرنجیم وهم نرنجانی

(ترجمه)

بو خرقه ایچنده بولندجه نه کسه بی انجیر و نه کسه دن انجیرم

نثر * بر اولو کسه دن سؤال ایتدیلر که درویشانی نه حالده در جواب
 ویردیلر که زبونلقده در، درویش تحملده بوک چکچی حیوانه بکرز
 کرکدر که نقدر یو کاتسه لر تحمل ایده، درویش طبله بکرز هر نقدر چوماق
 اورسه لر اصلا آندن مخالف صدا ظاهر اولمز، درویشلر ابن وقت واهل
 نقدر، معامله لرینی فردایه حواله ایتزلر، آنک ایچون (الصوفی ابن
 الوقت) بیورلمشدر.

(بیت)

امروز بین باطن جمال دوست * ای بیخبر حواله بقرداچه میکنی

(ترجمه)

بو کون عین بصیرتله جمال یاری سیرایله * صقین ای بیخبر قتله حواله آئی فردایه

نثر * شیخ ابو الحسن خرقانی حضرتلرینک کلمات قدسیه سننددر،
 اولطریق که حقندن عبده کیدر جمله سعادت اندر سعادتدر، اولطریق که
 عبذن حقنه کیدر، جمله ضلالت اندر ضلالتدر. بیضه قابلیتک فاسد

و مخالف صحبت کردن حالی ، غایت مشکدر ، آتی انجق کبریت اجر اولان
اهل ارشاد صحبتی اصلاح ایدر .

(بیت)

جز صحبت عاشقان مستانه مپند * دل در هوس قوم فرومایه مپند
هر طائفه ات بجانب خویش کشد * جمدت سوی ویرانه و طوطی سوی قند

(ترجمه)

عاشقانك صحبتدن غیري بی ایتمه پسند
قلبي ایتمه صقین قوم فرومایه لاله بند
چکمه ده هر طائفه یارینی کندی سمته
بوم چکر ویرانده هم طوطی چکر سوی قند

نثر ، بز اوائلده مطلوبی کندیم طلب ایدوب یلدک ، صکره
حق تعالی بزى کندینه ایصال ایدنلره سوق ایدى ! آنلر دخی بزى حقه
ایصال ایدیلر ، زمانه طالبلری ایسه کندیلر دن مطلوبی طلب ایدوب
بیلک استمزلر ، ایستلر که حق طلب ایدوب بیلدن حقه واصل اوله ل !
ایندی بر کیمسه مجاهده ایدوب حق تعالی ده قولاق ایلسه ، حق تعالی آنک
قلبنه داعیه طلب اعطا ایدوب بزه سوق ایدر ! بز دخی آنک حق جانبنده
هر نه نصیبی واریسه اکا ایصال ایدرز و حقیقتده مرشد حق تعالیدر .

بز بو یولده خوارلیکی اختیار ایدک ، لکن حق تعالی کندى فضالیدن
(والله العزة والربولة للمؤمنين) قول شریفی ناطق اولدینی وجه اوزره
بزه عزت ویردی ، بو یولده اهل یندارك حالی غایت مشکدر .

(بیت)

کرچه حجاب تو بیرون از حدت * هیچ حجابی تو چو یندار نیست

(ترجمه)

کرچه حدندن حجابکدر بیرون * یوق حجابك هیچ یندارك کی
نثر ، نقل اولندیکه خواجه حضرتلری بی بر کیمسه کبره نسبت ایدى ،
خواجه حضرتلری دخی بیور دیلر که « بزم کبره حق تعالی کبریا سیدر »

(بیت)

بار تکبرم اکرم در سرست * هم زدم اوست که درمن وزید

(ترجمه)

بم باشمده کی بار تکبر * دم حقدندر اول کیم اسدی

نثر ، (الکاسب حبیب الله) حدیث شریفنده کی کسبیدن مراد
رضاء اللهدر ؛ کسب دنیا دکدر ، بر کیمسه جمیع امور بی الله تعالی به
تفویض ایدکدن صکره مخلوقه انجا ایتک شرکدر ، لکن بو شرک اهل
عمودن عفو اولور ، لکن اهل خصوصدن عفو اولمز ، الله تعالی به
توکل ایدن کسه کندوسنی متوکل کورمیه و توکلنی مکاسبیدن بر مکسب
ایله ستر ایده ، حق تعالی بی تخریب دنیا ایچون خلق ایدى ، خلق ایسه
بندن تعمیر دنیا طلب ایلر .

(بیت)

جرا بعالم اصلی خویش وازوم * من از بجا و نغم یار ابن وان زبکا

(ترجمه)

نیچون قیوب بونیده آئیده اصله کتم * که بن غریب زدن بار بود ارتردن

نثر ، اگر بو وجود انساندن خراب اولوب آخر بر وجود اولسه ،

بوفقیری اکا وضع ایدلردی ' ایدی کرکدرکه انسان دائم فقر اوزره اوله !
 تشکیم حق تعالی [والله غنی وانتم الفقراء] بیوردی ' وارد اولان (امط
 الاذی عن الطريق) حدیث شریفنده ذکر اولنان (اذی) دن مراد نفسدر
 و طریقندن مراد طریق حقدر ' ایدی دیکدرکه نفسکی حقلک یولنده
 ازاله ایله ! تا کیم حقه ابره سک .

(بیت)

زیر دیوار وجو دتوتوی کنج کهر * کنج ظاهر شودارتو زمین بر خبری

(ترجمه)

زیر دیوار تنکده سنسک اوکوه کانی
 ظاهر اولوردی اوکوه اولسک ایدی سن ویران

نثر ' و دخی (نفسک مطیتک فارفق بها) حدیث شریفنده ذکر
 اولنان نفسدن مراد مطمئننده ' اماره دکدر ' زیرا نفس اماره به رفق
 ایتک رخصت ویرمکدر واکا رخصت ویرمک معصیته سبیدر ' اما نفس
 مطمئنیه رخصت ویرمک قوت طاعته سبیدر ' زیرا نفس مطمئنیه نه قدر
 رخصت بولسه او قدر طاعته میلی و شوق زیاده اولور و عصیانندن
 اعراضی آرتار ' زیرا اولیاء اللهک نفسلری مقام اطاعتده بر رتبه به بالغ
 اولدیکه اگر رضاء الله ابرام اولنسهلر ' دخی خلاف رضاده اولمازلر
 ولایت بیوک نعمندر ' ولی اولان کیمسه کرکدرکه ولایتی بیله تا که ولایت
 نعمتک شکرینی برینه کتوره ' ولی اولان کیمسه عنایت حقله جمیع آفات
 بشریه دن محفوظدر ' اصلا نفسی اکا غلبه ایده من ' ولیدن ظهور ایدن
 کشف و کرامتله هج اعتماد اولتماز ' انجق اعتماد اولنوب فائده ویرن
 استقامت و متابعت سنندر ! آنک ایچون (الاستقامه خیر من الف
 کرامه) دینلش و حدیث شریفده دخی « یا علی کن طالب الاستقامه

ولا تکن طالب الکرامه فان ربک یطلب منک الاستقامه و نفسک یطلب
 منک الکرامه » وارد اولمشدر .

اکر ولی بر باغ کبرسه ' اول باغک اشجارینک هر اورا قندن اکا (یا ولی
 الله) اوازی ظاهر اولور ' او ولی به لازمدرکه اول اوازه التفات ایتوب ذل
 و افتقارینی آرتوب عجز و قصورینه اعتراف ایده ' بومقامده رسول الله
 (صلی الله علیه وسلم) کاله ابر شمشدر ' زیرا آنلره هر نقد رلطف الهی و فیض
 ربانی اولدیه ' آنلرینه بنده لک و نیاز و تضرع لرینی زیاده ایدوب (افلا
 اکون عبداً شکوراً) بیوردیلر ' بعضی اولیانک حق قتنده قصورلرینه نظر
 اولنمیوب عفو اولنملری نفی بشریت حالنده اول قصوری ایشلدکلرندندر !
 یوقسه ولیلرک قصوری سائر ناسک قصورلرندن بیوکدر و مؤاخذه لری
 دخی اشددر ' بنده به لایق اولان بو درکه بر علی ایشلزدن اول اختیارین
 سلب ایده و ایشلدکدن صکره اختیارین اثبات ایده که اختیارینی اثباتده
 چوق سعادت واردر ' زیرا بر بنده اگر رضاء الله مخالف عمل ایشلسه
 اول علی دخی کندی اختیارینه اسناد ایلسه اول علی ایشلدیکندن
 خجالت چکوب حق تعالی به توبه ایدوب اندن استغفار ایدر ' اگر رضاء
 الله موافق عمل ایشلرسه « حق تعالینک توفیقیه بو علی ایشلدم » دیو حق
 تعالی به حد و ثنا ایلر و رضاء الله موافق عمل ایتکه سعی ایلر « المجاز
 قطرة الحقیقة » ده ذکر اولنان مجازدن مراد عبادات ظاهره در ' بناء
 علیه سالك عبادات ظاهره بی ایشلیوب آنلردن عبور ایتدیکه حقیقه
 واصل اولر .

تصحیح نیت غایت صعبدر ! بو جهندنکه نیت و هیاتندندر ! کسبباتندن
 دکدر ' انکچون حسن بصری (رحة الله علیه) ی بر بیوک کیمسه نک
 نمازینی قینغه دعوت ایتدیلر ' نیتی تصحیح ایده مدیکندن کیدوب قیلدیلر '
 اگر نیت کسبه اولسه تصحیح ایدر ایدی و آنلره نیت یوقدر دیمز ایدی ؛
 شیخ عبدالله تستریدن منقولدرکه (النیة نونها نور و یاوها بدالله علی عبده
 وهاوها هداية) سبحانه و تعالی « النیة روح الاعمال » و دخی بیوردیلر که

خبرده وارد درکه « من استوی یوماه فهو مغبون و من کان غده شرا من یومه فهو ملعون و من لم یکن فی الزیادة فهو نقصان فالنوت خیر له »
 بوحدیث شریفده اعمال ظاهریه اشارت اولدیغی کی اعمال باطنیه ده دخی
 اشارت وارد ، زیرا اعمال ظاهرده ترقی البده نهایت بولور ، اما اعمال
 باطنیه که توجه الی الله و محبة الله و معرفة الله بولورده اصلاً نهایت اولمز ،
 سالکه لازمدر که هر کون و هر آن وساعت الله تعالی ید توجه و محبة
 و معرفته سعی ایدوب ترقی اید ، زیرا بولورده نهایت اولمز ! اگر بولورده
 نهایت اولسه حدیث شریفده بویه بیورمز ایدی .

دخی بیوردیلرکه اترده وارد اولان « الصلوة معراج المؤمن » حدیث
 شریفده صلاة حقیقتک درجانه اشارت وارد ، ایدی مصلى اولان کیمسه
 کرکدرکه تکبیر تحریمده اکبریت سبحانه و تعالی ملک وجودینه استیعاب
 اید ، تا کیم قلبنده خشوع و خضوع پیدا اوله ، اول خشوع و خضوع زیاده
 اوله رقی آنی مقام حضوره ایرشدره ، اول مقامده انی مستغرق و مستملک
 اید ، بو حالک کالی رسول الله (صلی الله علیه و سلم) ده بولندی ، زیرا خبرده
 وارددرکه رسول الله (صلی الله علیه و سلم) صلاته شروع ایتدکه مبارک صدر
 شریفلرندن این و صدایدا اولوردیکه اصحاب کرام بعید محلدن ایشیدرلردی ،
 اول صدا کان خشوع و خضوعدن نشئت ایدر ایدی ؛ خواجه حضرتلرندن
 سؤال ایتدیلرکه صلاته اولان خشوع و خضوع ندن حاصل اولور ،
 جواباً « لقیة حلالی حضور ایل اکل ایتمدن و حضور ایل ابدست المدن
 و تکبیر و تحریمی حضور ایل کتورمدن حاصل اولور » بیورمشلردر .

خواجه حضرتلرینک کلمات حقایق آیتنددر ، [الصوم لی و انا اجازی
 به] حدیث قدسیسند ذکر اولنان (الصوم) ایله صوم حقیقته اشارت
 وارد ، صوم حقیقت ايسه صائم بطنی مقرراندن امساک ایتدیکی کی
 قلبی ماسوائک دخول و تعلقتدن امساک ایتکدر ؛ اترده وارددرکه
 « اذا احب الله عبداً لم یضره الذنب » بونک تاویلی بودرکه چسکه عبد
 محبوب بر معصیت ایشلسه اول معصیتک طریق اعتذارینی یلوب درعقب

اعتذار ایدر و الله تعالی عذرینی قبول ایدوب اول معصیت آنی اللهدن
 محجوب ایدوب ضرر و یرمز دیمکدر ، یوقسه عبد محبوب اولان کیمسه نک
 ذنبی ذنبیت حکمندن چیقار دیمک دکلدر .

رسول الله (صلی الله علیه و سلم) افندیزدن وارد اولان « لی مع الله
 وقت لا یسهنی فیہ ملک مقرب ولا نبی مرسل » حدیث شریفده ایکی
 درلو معنی و یردیله ، بر معنی بودرکه « بن الله تعالی ین بعض وقت اویله
 مشاهده ایدرمکه اولوقتهده اصلاً بخله الله تعالی ملک مقرب و نبی
 مرسل توسط ایدمه من یعنی واسطه بیفزندن مرتفع اولور ، بر معنی دخی
 بودرکه « بنم الله تعالی ایله بروقم وارددر که اولوقتهده کی حالمه ملک مقرب
 و نبی مرسل توسع و تحمل ایدمه من ، اولکی معنی بعض سالكله بعض
 وقتده واقع اولور ايسه ده ایکنجی معنی انجی رسول الله مخصوصدر ،
 زیرا ایکنجی معنی رسول الله ملک باطن نبوت اولان ولایتندن عبارتدر ،
 اولقام ايسه رسول الله مخصوصدر ، اولقامه نه ملک مقرب و نه ده
 نبی مرسل ایه یلور و نه تحمل ایدر ، اول معنایه نظراً (الولاية افضل
 من النبوة) دنیلشدر ؛ بو معنایه دخی حدیث شریفده اشارت ممکندر که
 الله تعالی بعض قولنه بعض وقتده جمال صفتیله تجلی ایدرده اول قول
 اولوقت اویله عظیم اولور که عرشدن فرشدک جمیع مکانلری طولدورر ،
 اولوقت اول قوله نه ملک مقرب و نه نبی مرسل توسع ایدر .

نقل اولندیکه خواجه حضرتلری زیارت بیت اللهدن عودتده بغداده
 اوغرادیلر ، بغدادک علما و مشایخی عظیم جمعیت ایدوب خواجه حضرتلرینی
 اول جمعیه دعوت ایتدیلر ، اول جمعیهده خواجه حضرتلری و درویشانی
 و شیخ نورالدین و اصحابی بر صاف اولوب اوطوردیلر ، علما و مشایخ بغداد
 دخی جمله مراتبیه بر صاف اولوب اوطوردیلر ، اول مجلسده خواجه
 حضرتلرینه بر غیبت ظهور ایدوب مبارک باشلرینی جیب مراقبه چکدیلر ،
 بروقتدن صکره رأس شریفلرینی رفع ایدوب « بزه بر غیبتکه عارض اولدی
 آنده اویله مشاهده ایتدک که شیخ بزرگوار خواجه محمد بابا ساسی (روح الله

روحه (حاضر اولوب « اوغلم ! بوجلمده برسوال عظیم اولنسه کرکدر ؛ احواله واقف اوله سک ، تا کیم دهشت ایتکسزین جواب وبره سک بیوردی » دیدیلر ، بر زماندن صکره اهل مجلسدن بری سوال ایتدیکه اهل اللهدن صادر اولان (ما رأیت شیئا الا رأیت الله فيه وما رأیت شیئا الا رأیت الله معه وما رأیت شیئا الا رأیت الله بعده وما رأیت شیئا الا رأیت الله قبله) بوکلاملرک مابینلری نه کیفیت ایله توفیق وتوجیه اولنور ؟ اهل مجلس جمله سی شیخ نور الدیندن جوابه منتظر اولدیلر ، شیخ نور الدین دخی خواجه حضرتلرندن جواب التماس ایتدیلر ، خواجه حضرتلری تواضع ایدوب جوابی شیخ نور الدینه حواله ایتدیلر ، شیخ نور الدین دخی تکرار خواجه حضرتلرندن جواب التماس ایتدی ، بومنوال اوزره اوچکره بیلرنده بوتکلیف دوران ایتدکدنصکره خواجه حضرتلری جوابه تصدی ایدوب ایجاز واختصار اوزره « بو اختلاف اقوال اختلاف احواله میندر » جواب باصوابی ویردیلر ، بو یولده ویردکلی جواب جامع معایندن جمله اهل مجلس حصه مند وفیضیاب اولوب اظهار کله تحسین ایدوب خواجه حضرتلرینک کمال عرفانه یقین حاصل ایتدیلر ، اندنصکره خواجه حضرتلرینک علوشانی علما و عرفا بیننده نمایان اولدی .

خواجه حضرتلرینه کبار علمادن بری سیر سلو کدن مقصد نه اولدیغنی صورتی ، خواجه حضرتلری جواب ویردیکه معرفت تفصیلیدر ؛ اول کسه ینه سوال ایتدیکه معرفت تفصیلی ندر ؟ خواجه حضرتلری دخی « اول مؤمن بهلرکه مخبر صادق انلردن اجالا خبر ویرمشدر ، انلری دلیل برهانیدن مرتبه کشفه ایرشدیرمکدر » جوابی ویرمشدر .

علمادن دیگر برکیمسه خواجه حضرتلرینه سوال ایتدیکه لطف ایله قهر حق تعالینک صفتلریدر ، وکالاتک اهلار رتبه سیدر ، لیکن بویکی صفتک بیننده فرق نه درکه هر کیم مظهر لطفدر ، محل انباتدر وهر کیم مظهر قهردر محل نفیدر ؟ خواجه حضرتلری جواب ویردیلر که قهر ایچون ایکی جهت واردر .

بر جهت ، الله تعالیدن ظهوری جهتیدر ، بوجهندن قهر نفی اولماز وکیمسه دخی اصلا اکا معارضه ایده مز ، بوجهندن اصلا شک یوقدر که قهر صفت کالدر .

ایکنجی جهت ، خلق اوزرینه وقوعی جهتیدر که بوجهندن قهر صفت نقصاندر ، نفی اولنور ، اکا معارضه دخی ایتک لازمدر .

خواجه حضرتلرندن سوال اولندی که الله تعالی بعض سالکیرک حالی اخذ ایدر ، اول وقتده اولسالك نه ایشاسون ؟ بیوردیلر که اگر اخذ اولنان حالدن بر بارمق باقی قالمش ایسه دلیلدر که الله تعالی اولسالكدن تضرع و نیاز طلب ایدر ، کرکدر که اولسالك تضرع و نیاز طلب ایده تا کیم اولکی حالنه ایریشه ، اگر اخذ اولنان حالدن برشی باقی قالمدی ایسه دلیلدر که الله تعالی صبر و رضا طلب ایدر ، اولسالك راضی و صابر اولوب عبودیتده اولمق کرکدر .

وینه سوال اولندی که درویشلر ماسوایی ترک ایدوب کندیلر دن فانی اولدیلر ، دنیا و آخرتده آنلرک حقندن غیری استکلیری یوقدر ، نیچون (اللهم اغفر لی) دیرلر ؟ خواجه حضرتلری جواب ویردیکه کندیلرینک پاکلکینی ایستملری آخرک پاکلکین ایستمکدر .

ینه سوال ایتدیلر که دوریشان کرامت حقنده نه سویلرلر ؟ خواجه حضرتلری دخی « درویشان حقندن غیری هر نه وارایسه انی توحید ایله نفی ایدرلر ، کرامت نه اولدیغنی بتلزلر ، زیرا اصحاب کرامتک جمله سی محجوبلردر واهل عرفان کرامته نظر دن بعیدلردر .

اهل اللهک خواطر قلوبه نه طریق ایله واقف اولدقلری خواجه حضرتلرندن صورلدقده « نور فراسته واقف اولورلر ، اول نور فراستی حق تعالی اولیاسنه کرامت دیو ویرمش و « اتقوا فراسة المؤمن فانه ينظر بنور الله » حدیث شریفیله بوکا اشارت بیورلمشدر « جوابی ویرمشلردر .

خواجه حضرتلرندن کرامت طلب ایتدکلرنده بیوردیلر که بزم کرامتمز ظاهر در که بودکلو کناهله روی زمینده کزرز !! وینه سوال ایتدیلر که

مشایخن بعضی بیک (الصوفی غیر مخلوق) دیمار بیک تاویلی ندر ؟
خواجه حضرتلری جواب ویردیلرکه (صوفیلره بعضی وقتده بر حال عارض
اولورکه اول حاله نظر ایله صوفی مخلوق دکلدر) دیهدر، یوقسه اولخالدن
قطع نظر صوفیک مخلوق اولدیغنده شبهه یوقدر .

ینه سؤال ایتدیلرکه شیخ جنیدک (قطع القارون و وصل الصوفیون)
قولنده قاری و صوفی کیمدر ؟ خواجه حضرتلری جواب ویردیلرکه قاری
اسمه مشغول اولان ، صوفیده مسما ایله مشغول بولنلندر .

صوفیونک (الفقیر لایحتاج الی الله) قوللندن مرادلری ندر ؟ دیو واقع
اولان سؤاله خواجه حضرتلری « صوفیلرک فقردن مرادلری فقر حقیقیدر ،
فقر حقیقی اولان کیمسه تأدب ایدوب حق تعالی به عرض احتیاج ایتمز ؛
صوفیه مک فقردن احتیاجی سلب ایتملری بوکا بناء در ، یوقسه مخلوق
بالذات خالقه محتاجدر و (حسبی علی سؤالی علمه بحالی) قیللنددر .

سؤال اولندی که (اذ انم الفقر فهو الله) کلامنک تاویلی ندر ؟
خواجه حضرتلری جواب ویردیلرکه « بوفقردن مرادفناهی تامدر ، بوفناهی
تام سالکده حصولی عنده الله تعالی انک قلبنده تجلی ایدر ، ایدی اول
فقر تجلی به سبب اولدیغی ایچون بوکلام دینلدی .

(بیت)

چونکه نبودیکه بودجمله خدا بودبس
چون تونمادی که ماند جمله خدا ای کدا

(ترجمه)

اولمز ایسه ک چونکه سن جمله سین اولدک خدا
قالدک ایدسه سن قالدک خدا ای کدا

عرفا کلامی اولق اوزره خواجه حضرتلری بیوردیلر (لاتصح معرفة
العارفين يتضرعون الى الله) بوکلام عارفلرک وارقلرینه ووجود بشریته

هودت و رجعتلرینه دلیلدر ، زیرا تضرع فرقت و جابلق احوالنددر .

(بیت)

تاتو زهستی خود زیر زیر نکردی * درنیستی مطلق مرغت به پر نکردی
این پرده نهادن درهم شکن که * هرگز در پرده نیایی تا پرده در نکردی

(ترجمه)

تاوارلغک یواسین طاغتمه دجه هرگز * یوقلق هوالنده مرغک پر آچوب اوچز
بو پرده نهادی خرقة ایله تا سراپا * خرقة اولمدجه پرده اسراره یول بولماز

خواجه حضرتلری طرفندن روایت اولنور که شیخ ابو سعید
(قدس الله سره) دن سؤال ایتدیلرکه سنک جنازک اوکنده قنغی آیتی
اوقویدلم ؟ انلر بیوردیلر که (جنازم اوکنده آیت اوقومق بیوک ایشدر !
لکن بویقی اوقیک !

(بیت)

چیست ازین خوبتر درهمه افاکار
دوست رسدند دوست بارینزدیک یار

خواجه حضرتلری دخی بیت مذکوری بنم جنازه مک اوکنده اوقومق
بیوک ایشدر ! لکن (برالای مفلسلر کلدک در احسانکه * شی الله ایلرز
حسن روی تابانکه) مآلنده اولان (مفلسایم آمدم در کوی تو * شی الله
از جمال روی تو) بیتنی اوقویک دیو وصیت ایتملدر .

فصل خامس

خواجه حضرتلرینک کشف و کرامت و تصرفانی بیاننده در .

خواجه حضرتلرینک درویشانندن بری نقل ایدر که بر تاریخده قبحاق

جانبندن لشکر عد و کلوب بخارا شهرینی غارات ایتدی و نیجه کیمسه لری
هلاک و نیجه لرینی اسیر ایدوب برادریم دخی جله اسرادن اولوب کتدی
پدرم برادریمک اسیر اولسیچون غایت محزون اولوب بکا امر ایتدیکه
البت قیچاق جانبته کیدوب برادریمی اسیرلکدن قورتاره سک بندخی
خواجه حضرتلرینه آنک مشورتی ایچون کیدوب بر مقدار هدیه آلئون
کتوردم ، یخکه خواجه حضرتلریله استشاره ایتدم ، بکا پیوردیلر که کیت
پدریکک رضاسنده بولنکه سعادت نازل اوله سک ! صکره اول ویردیکم
هدیه بی بکا و یروب پیوردیلر که آل بوا آتونلری سکا منفرد لازم اولور!
بندخی الدم ، اننای مفارقمده اگر بر شدت واقع اولور ایسه بزه توجه
ایله دیو امر اغشیلر ایدی ، انلرک همتلریله قیچاق جانبته روان اولدم ،
اول اسیرلر و برادریم اطلاق ایداش اولدقلرندن کتدی لرینی خوارزنده بولدم ،
بن و برادریم سائر اسرا ایله بر سفینه به سوار اولوب بخارا جانبته توجه ایتدک ،
بر مقدار بحرد مسافه قطع ایتدکدن صکره بر مخالف ریح اسوب سفینه مزی
غرق ایده یازدی ، اول وقت اهل سفینه جله سی فریاد و فغان و ندور
و قربان و تجدد ایمان ایدرکن خواجه حضرتلرندن بر کیمسه نك استغاثه سی
سمعه واصل اولوب اولوقت خواجه حضرتلرینک بکا ایتدیکی وصیتلری
خاطریه کلدی ، بندخی خواجه حضرتلرینه توجه ایتدم ، اولدمده کوردیمکه
خواجه حضرتلری سفینه ده حاضر اولدیلر ، کیدوب آنلره سلام ویردم ،
سلامی المیوب سر اولدیلر ، اولوقت روزگار دخی ساکن اوادی و جله
تلاطم بحر محو اولدقدن صکره بر موافق ریح اسوب بزی سلامت ایرشیدردی .
بخارایه کلدیکمه خواجه حضرتلرینک زیارتی جله به تقدیم ایدوب
حنور سعادتته کیروب دیدار شریفیله مشرف اولدقدن بسم ایدوب
پیوردیلر که سفینه ده بزه کلوب سلام ویردکده سلامی آلدق ، لکن آلدیغی
ایشمدک ! بوسری ستر ایله دیه بکا امر ایتدیلر بندخی و فالتلرندن صکره به دك
ستر ایتدم .

خواجه حضرتلری بخارا قریه لرندن بر قریه به تشریفلرند شیخ خسرو

نام کیمسه نك منزله نزول ایتدیلر ، شیخ خسرو اولکیجه قریه نك جمیع
علما و اشرافی دعوت ایتدی ، اکل طعامدن صکره خواجه حضرتلری شیخ
خسرو پیوردیلر که قریه وار باق کیم وار ؟ شیخ خسرو دخی کتدی ،
کوردیکه اولقریه دن یوسف نام کیمسه انده بر طباق ارمود قهوده طورر ،
استیذاندن صکره ایچرو کیردی و کتوروب اول ارمودلری خواجه
حضرتلرینک اوکنه وضع ایتدی ، خواجه حضرتلری دخی اول ارمود
حقننده چوق تجسس و تفحص ایتدکدن صکره دیدیلر که بوارمودلری کیمدن
الدک ؟ یوسف دخی فلان کیمسه دن الدم ، دیدکلرند خواجه حضرتلری
شیخ خسرو بوارمودلری بر بیوک قابه بوشالتوب کتیرمسنی امر ایتدی ،
اولدخی بر بیوک قابه بوشالتوب کتوردی ، خواجه حضرتلری مبارک الیه
اول ارمودلرک آره سندن بر ارمود آلوب یوسفه ویردیلر و باقی ارمودلرک
مجلسده اوللره تقسیم آیلسنی شیخ خسرو حواله ایتدیلر و پیوردیلر که
حصه سنی کیمسه به سن ! صکره خواجه حضرتلری یوسفه نظر ایدوب
دیدیلر که بوارمودلرک حقننده تجسس و تفحصک سری ندر بیلور میسک ؟
یوسف ایتدی سری بوکه بکا خبر ویردیلر که قریه مزه بویه بر کشف
و کرامت صاحبی کلدی بندخی مراد ایتدمکه زیارت سعادتتکز ایله مشرف
اولم و بوارمودلری فلان کیمسه دن اشترا ایتدمکه سزه هدیه ایدم ، امکان
کستاخلق ایدوب سزی امتحان ایچون بر ارمودی نشاتلیوب جله سنک
نخشه قودم و دیدیمکه کوره ییم بوارمودلری جله آره سندن بولوب بکا
ویرری ، خواجه حضرتلری پیوردیلر که او یله ایسه باق سکا ویردیکم ارمود
اول نشاندیقک ارمودمیدر ؟ یوسف ایتدیکه بلی اودر ، صکره خواجه
حضرتلری یوسفه نصیحت ایدوب پیوردیلر که الله تعالی نك قوللرینی امتحان
ایتمک لایق دکلدر ، ایدی بزا اول ارمودی بیلوب سکا ویرمسک بزدن بعید
اولوردک و چوق ضرر کوردک ! هر کیمسه که رسول الله (صلی الله تعالی علیه
وسلم) دیننده درویش و فقیر اوله ! آتی امتحانه حاجت یوقدر ، یوسف
دخی اعتذار و جرمنی اعتراف ایدرک ایتدیکی کستاخلقه بشیمان اولوب توبه
ایتدی ، اولوقت خواجه حضرتلرینه انساب ایدوب درویشانندن اولدی .

بر دوریش خواجه حضرتلرینه انتسابنک سببی حکایه ایدوب دیدیکه
بروقت سمرقنده ساکن ایدم، خواجه حضرتلرینک کشف و کرامت لرینی
استماع ایله آنلره محبت ایدوب اصلاً صبرم قالمیوب قالقدیم خواجه
حضرتلرینک زیارت شریفلر یحیون بخارایه کتمکله نیت ایتدم، مادرم دخی
بکا درت التون خرچلق و یروب خرقة مک بر محله دیکدی، چنکه بخارایه
کیدوب خواجه حضرتلرینک محبت شریفلرینه داخل، اولدم محبتلرندن
بکا برجذبه حاصل اولوب اصلاً صبرم قالمدی، درویشاندن برینه رجا
ایتمکله خواجه حضرتلرینه نیاز ایتکه بنی بنده لکه قبول ایتسونلر،
آنلر دخی نیاز ایتدکله خواجه حضرتلری نیازلرینی قبول ایدوب بکا چوق
النفات ایتدیلر و بیوردیلر که سنی دوریش ایدرز اما سندن آلتون آلورز،
بندخی دیدیکه فقیرم التونم یوقدر سکا ویرم، آنلر دخی درویشانه توجه
ایدوب بیوردیلر که بونک خرقة سنده دیکیلی درت التونی واردلر انکار
ایدوب دیرکه فقیرم التونم یوقدر!

خواجه حضرتلرینک بوسره اطلاعی مشاهده ایتدیکله مخیر اولوب
خرقة دن التونلری سوکوب اوکنه وضع ایتدم، مجلسده برصی وار
ایدی، خواجه حضرتلری بر درویشه بیوردیلر که آل بو آلتونلری
شو صبی به ویر، اولدخی آلوب صبی به ویردی، صبی آلوب قبول
ایتمدیکنی کوردیکله غایت بحالت چکدم اول درویش ینه کنسوروب
آلتونلری بکا ویردی، آندن صکره خواجه حضرتلری اول قر به دن
قالقوب درویشان ایله آخر قر به یه کندیلر، بندخی آنلر ایله بیله کندیم، اول
قر به ده دخی عظیم جمعیت و محبتلر اولدی، دوریشان ینه بنم ایچون خواجه
حضرتلرینه نیاز ایتدیلر، اول مجلسده دخی برصی و ارایدی خواجه حضرتلری
ینه بیوردیلر چیقار التونلری بوسبی به ویر، بندخی چیقاروب ویردم،
اولصی دخی المدی، بوندن بکا دهها زیاده بحالت کلدی، اولرینه کیم از
قالدیکه هلاک اولیدم، درویشان ینه بنم ایچون نیاز ایتدیلر، اول وقت
خواجه حضرتلری بیوردیلر که بخل جلدیه کوره غایت مذموم صفتدر،
خصوصاً طریق حق سالک اولنه کوره اندن مذموم صفت یوقدر.

(بیت)

کترین چیرنی در بنره بود سر * درهم و دینار را اینجا چه قدر

(ترجمه)

یک حقیر شیر بو یواده جان و سر * نیجه بولسون بونده قدرک سیم وزر
خواجه حضرتلری درویشانک نیازلرینی قبول ایدوب بنی بنده لکه
قبول ایتدیلر.

اول درویش تحدیث نعمت اولمق اوزره دیدیکه خواجه حضرتلرینک
بنی اول مواخذله لایله مرادی قلمدن حب دنیایی سلب و اخراج ایچون
ترتیه ایدی! الحمد لله او مواخذدن صکره قلمده حب دنیا محو اولدی
و توکل صفتی خواجه حضرتلرینک همنلریله حق تعالی بکا احسان ایتدی.

مولانا محمد هر وی جانب بغداددن خواجه حضرتلرینک زیارتیچون بخارایه
کلوب خواجه حضرتلرینک محبتلرینه داخل اولهرق جمله درویشانندن
اولدی، بر نیجه زماندن صکره خواجه حضرتلرندن همت طلب ایتدی،
خواجه حضرتلری بیوردیلر که همنک وقتی وار، بروقتدن صکره مولانا
سائر درویشان ایله خواجه حضرتلرینک مجلس شریفلرنده ایکن خواجه
حضرتلری مولانایه خطاباً بیوردیلر که بکا بقین کل همنک وقتی کلدی،
مولانا دخی قالقوب خواجه حضرتلرینک بانه واردی، خواجه حضرتلری
انی اوکونه اجلاس ایتدیلر و بیوردیلر که واقف اولکه نصیبیکه نائل
اولهسک، صکره خواجه حضرتلری شهادت پارماغیله مولانا ک دیزینه
دوقنددی، او اوقت مولانایه بر حیرت کلوب کندیدن غائب اولدی،
صکره خواجه حضرتلری انی حال اصلیسنه ارجاع ایتدی و بیوردیکه
خبردار اولکه وقت فوت اولیور، دیوب ینه پرماغنی مولانا ک دیزینه
طوقندردی، ینه مولانایه غیبت کلوب بیروش اولدی و بره دوشدی!
خواجه حضرتلری انی حال اصلیسنه ارجاع ایدوب بیوردیکه واقف

اول فرصت آز قالدی ! اولوقت مولانا فغان ایدوب کریان اوله رق جامه سنی
جاك ایتدی ، اولوقت خواجه حضرتلری مولانایه پیوردیلر که بووقت
باغ زاغان وقتی دکلدر ! اول سوزدن مولانا غایت اضطرابه دوشدی !
صکریه ینه خواجه حضرتلری مولانای حال اصلیسنه ارجاع ایدوب
حقیقته ابصال ایتدیلر .

مجلسده حاضر اولان درویشان مولانادن خواجه حضرتلرینک بووقت
(باغ زاغان) وقتی دکلدر ! پیورملرینک وجهنی سوال ایتدکلرنده مولانا
باغ زاغان هر ائده بر محاک اسمیدر ، بر دوست ایله بر کون باغ زاغانده صحبت
ایدرکن اولدوست بکا دیدیکه بر کون اوله که سن بر صاحب همتک صحبتنه
داخل اوله سک ! اولکون حالک غایت خوش اولور ! بنی فراموش ایتنه !
اولوقتکه خواجه حضرتلری بنی اولحاله ایرشدردی ! اولدوسنک باغ
زاغانده کی کلای خاطریمه کلدی ! خواجه حضرتلری بووقت باغ زاغان
وقتی دکلدر دیدلری اکا اشارت ایدی ، اول اضطرایم دخی خواجه
حضرتلرینک خواطر قلمیه اطلاع ایتدیکندن ایدی ، بن بوقدر کشت
کذار ایدوب ارباب کشف و کرامته مقارن اولدم ! لکن خواجه حضرتلری
کی اسرار قلوبیه مطلع اولور کیمسه یه تصادف ایتمدم ! ظن ایدر مکده
بو روز کارده خواجه حضرتلری ککی صاحب تصرف و اهل کشف
بر کیمسه بوقدر .

خواجه علاء الدینه بر درویش قلبک صفت و کیفیتیه ند اولدیغنی صورده
خواجه علاء الدین معلوم دکلدر جوابنی و برمش و اول درویش قلبک
صفت و کیفیتیه بنم عندهده اوچ کونلک ماهه بکزر دیمش ایدی ! درویش
مذکورک بوسوزی خواجه حضرتلرینه نقل اولاندقده « درویش بوکلای
کندی حاله نظر ایله سویلدی » پیورمشلردر .

خواجه علاء الدینی خواجه حضرتلرینک حضورینه کتوردیلر ،
خواجه حضرتلری مبارک قدم شریفلرینی خواجه علاء الدینک قدیمی اوزرینه
وضع ایتدیلر ، اولوقت خواجه علاء الدینه بر عجیب حال کلدی ، بعده

خواجه حضرتلری انی حال اصلیسنه رد ایتدیلر و پیوردیلر که ایدی سکا
ظاهر اولان کیفیتیه وصف ایله ، خواجه علاء الدین دیدیکه عرشی و فرشی
وجیع خلایقی قلمیه مشاهده ایتدم ! خواجه حضرتلری دخی دیدیلر که سنک
قلبکده اولان کیفیت کوردیکلک کیدر ، ایدی قلبک کیفیتیه بویله اولدیغنی
تقدیرده نیجه آنی وصف ممکندر ، زیرا قلبک عظمتی بیانه کلز نته کیم
حدیث قدسیده اکا اشارت اوله رق [ماوسعنی ارضی ولا سمائی بل وسعنی
قلب عبد المؤمن] وارد اولمشدر .

خواجه حضرتلری بیت الله کیدرکن خراسانه اوغرادیلر ، خواجه
مؤیدک منزله نزول ایدوب انده بر قاچ کون مکث ایتدیلر ، و بر کون
(کاربان سرای) زهتکاهنی تفرجه کیتدیلر ، اول محلهده خواجه حضرتلرینک
حضور شریفارینه بر درویش کلدی ، خواجه حضرتلری اکا التفات ایدوب
پیوردیلر که بونلر بزم احبامزنددر ، لکن بزی بیتلر ، صکریه خواجه
حضرتلری اولدرویشی آلوب منزله کتوردیلر ، صاحب منزل دخی
خواجه حضرتلریچون طعام حاضرلیوب کتوردی ، خواجه حضرتلری
صاحب منزله دیدیکه بوکون شهریکزده الله دوستلرندن برینی بولوب
کتوردیم ، اگر اذیکز اولور ایسه طعامه کلسون ! خواجه مؤید دیدیکه
یک کوزل کلسون خواجه حضرتلری درویشانندن بری واسطه سیله آنی
طعامه کتوردی ، اکل طعامدن صکریه خواجه مؤید اولدرویش ایله احوال
طریقت و اسرار حقیقتندن چوق بحث ایتدیلر ، درویش خواجه
حضرتلرینک صحبتیه غایت طلب ایدر ایدیسدهده خواجه حضرتلری اصلا
صحبتیه قارشمیدیلر ، درویش خواجه حضرتلرندن کیمکه استیذان ایدوب
قالقوب مجلسدن قوش کی اوچارق محلهده کتندی ، خواجه حضرتلری
آنی اولحاله کوروب تبسم ایتدیلر و پیوردیلر که بو بر آسان ایشدر ،
چنکه یاتسو وقتی کلدی ینه اول درویش خواجه حضرتلرینک
حضورینه کلدی ، خواجه حضرتلری اولوقت اکا دیدیکه اول ایتدیکلک
ایش نه ایدی ، حق تعالینک بندهلری عندهده اوللار ایش معتبر دکلدر !

حق تعالی بعض بنده لربنه اول قدر اسرار اعطا ایندیکه بر بنی خلقه اظهار ایتمه، جمله یریشان اولور، اول درویش دخی دیدیکه بن قرق بش سته در بر و بحری کشت و گذار ایدرم، اول دیدیکه بنده لری بوله مدم! اون کره بیت اللهی طواف و روضه رسول اللهی زیارت ایتدم، اول اسرار ددن بر سر استشمام ایدمدم! خواجه حضرتلری دخی درویشه «اگر بر لحظه بکا تسلیم اولور ایسه کور رسک» عالمده او یله کیمسه اولوب اولمده یعنی او کر نوب اول سری شم ایتمش اولور رسک» بیورمش اولدقلرندن اول درویش تسلیم اولوب خواجه حضرتلرینک یانه واردیلر، خواجه حضرتلری دخی آفی او کونده دیز بدیز اجلاس ایتدیروب شهادت بر مقلربنی اولدرویشک دیزینه دو قنیر دیلر، در حال درویش کننیدن غائب اولوب پره دوشدی و نفسی دخی منقطع اولوب بر ساعت مقداری میت کبی یادی! صکره ینه خواجه حضرتلری شهادت بار مقلربنی درویشک آله طوقنردی، درویش کننینه کلوب قاقوب او طور دی، خواجه حضرتلرینه اعتذار ایدوب دیدیکه نادانلق و نابکارلق ایتدم و سزک کبی عالیقدرک حضورنده بی ادبک ایله ناهموار سوز سویلدم، کرم و عنایت ایدوب عفو ایدک و کسناخلغمزه باقیوب بزی تریه بیورک، زیرا بن بوقدر و قنیرک جست وجو ایدر و بوحالی آزار کزه رم، شمدی همتکز بر کاتیله اکا واصل اولدم!.. خواجه حضرتلری دیدیکه بوشینه نائل اولمق ایچون خدمات مبروره ده بولمق کرکدر، درویش دیدیکه بک کوزل خدمتکز ایله بیت اللهه کیدهیم، خواجه حضرتلری دیدیلر که سن اون کره بیت اللهه کیمدکی؟ درویش ایندی سزکله کیمکی حساب ایدرم، انلری حساب ایتم، خواجه حضرتلری دخی دیدیکه سکا خیرلی بوکه هرا نه بزم نسبتزه ملازمت ایدم سک! درویش دخی خواجه حضرتلرینک امرینه امثالاً هرا نه کیتدی، خواجه حضرتلری درویشان ایله بیت الله جانینه روان اولدیلر.

کیار علمادن بری دیدیکه جوانلق ایامنده خواجه حضرتلرینه غایت محبت ایدرم، انلرک همتلریله بنده عجایب احوال ظهور ایتدی، انلر دخی بکا

وصیت ایدرلر ایدیکه بنی خاطر ددن اخراج ایتمه، دائم انلری خاطر مددن تصور ایدوب انلره رابطه ایدرم، اولوقت پدرم بیت اللهه کتدی و بنی بیله کتوردی، کیدرکن یولز هرا نه اوغرا دی، هرات شهرینی تماشا ایدرکن خواجه حضرتلرینک رابطه لرندن بکا زهول و غفلت کلوب بنده اولان احوال عجیبه زائل اولدی، صکره اصفهانه وارد قده انده بر عزیز شیخ وار ایدیکه جمله اهل اصفهان اندن همت و دعا طلب ایدرلر ایدی، اندن قتی چوق کرامتله ظهوره ککشیدی، پدرم بنی آلوب اول عزیزک حضورینه کتوردی، بنم ایچون انلردن همت طلب ایتدی، لیکن بن خواجه حضرتلرندن غایت خوف ایتدیکدن اصلاً آنک همتنی قبول ایتدم، اندن صکره کیدوب بیت اللهی زیارت ایتدک و عودنده خواجه حضرتلرینک زیارتلریله مشرف اولد قده خوف دخی زیاده اولدیکه خواجه حضرتلرینک رابطه لرندن غفلت ایدوب اولعزیز ایله کورشدم، خواجه حضرتلری آنلردن خوف ایتدیکمی کشف ایتدکده بیوردیلر که خوف ایتمه قصوری بز عفو ایدم رز! سن بنم او غللسک! بنم او غلاریمه کیمسه نک حدی یوقدر که تصرف ایده!! صکره لطیفه طریقیله بیوردیلر که هرا نه کیندکده ایچون بنی فراموش ایتدک؟

(مصراع)

فراموشی نه شرط دوستانست

(ترجمه)

محبته ندر شرط نخستین * فراموش ایتمکدر دوست دوستین

خواجه حضرتلرینک درویشانندن بری حکایت ایتدیکه بر وقت عراقه کیدرکن یولم (سمنام) شهرینه اوغرا دی، ایشتمکه آنده قصر (معانی) دیرلر بر عزیز خواجه حضرتلرینک محبتلرنددر، آنک زیارتنی مراد ایدرک درویشانندن بر یله زیارتنه کتدم، صحبت اشناسنده بر مناسبته انک

خواجه حضرتلرينه نسبتك سببى سوال ايتدم ! ديدلر كه عنايت الهيه ايريشوب بر كچه رسول الله (صلى الله عليه وسلم) افندمز حضرتلرينى رؤياده كوردمكه بر كلسنه بر قاچ اعزه كرام ايله اوتوردرلر ، اول اعزه نك ميانده بر عزيز نوراني اوتوردر ، بن دخی نضرع و نیاز ايله صاحب سعادت حضرتلرينك حضور مقدسلرينه كيدوب دولت زيارتلرينه نازل اولدقدن صكره صحت شريفه ليله مشرف اوله مديغى و اول شرفدن محروم قالدیغى ، مختصرانه بر صورته عرض ايتديكمده ؛ رسول الله (صلى الله عليه وسلم) افندمز حضرتلرى « اكر استر ايسه ك حجتك فائده سنى بوله سك ؟ بو عزيزك صحنه داخل اول ، انلره متابعت ايله » ديو امر ايتديلر و خواجه حضرتلرينى اشارت ايدوب اسملرينى دخی ذكر ايتديلر .

خواجه حضرتلرينك اسم شريفلرينى هر نقدر ايشتمش ايسه مده وجه منورلرينى كورماش ايدم ، چنكه خوابدن بيدار اولدم ، اول رؤياده كورديكم عزيزك صورت و شكلنى و تاريخ رؤيت و مشاهده سنى بر كتابك ظهريته يازدم ، بر قاچ سنه دن صكره بر كون دكانده اوتوردر كن بر نوراني عزيز كلوب دكانه اوتوردى ، چنكه دقتله مبارك وجهلرينه نظر ايتدم ، كوردمكه نور الهى وجهنده لمعان ايدر ، اولوقت رؤياده اتباعله مأمور اولديغم عزيز خاطر به كلى و بكا حيرت عارض اولدى ، بر زماندن صكره كندومه كدم و قالقوب خواجه حضرتلرينك مبارك اللرينى تقبيل ايتدم ، اولوقت آنلرى خانه مده دعوت ايتدم ، آنلردى لطف ايدوب اجابت ايتديلر ، قالقوب او كومه بن آرقه لرنده طوغرى قيومه كلوب آچوب ايجر و تشریف ايتديلر و كنديمه مخصوص اولان كنبخانه نك بولنديغى جهر به قصد ايدوب كنديلر ، چنكه جهر به كيرديلر ، كتاب دولابنى آچوب كتاب ارسندن بر كتاب آلوب بكا و برديلر و بيورديلر كه باق ايدى بو كتابك ظهريته نه يازمشدر ، چنكه كتابى آلوب ظهريته نظر ايتدم ، كوردمكه رؤياده كورديكم عزيزك صورتى يازمش ! بيورديلر كه تاريخنه دخی نظر ايله ، چنكه تاريخنه نظر ايتدم ، كوردمكه رؤيابه كورديكم سنه دن خواجه حضرتلرينه

ملاقاتى اولديغم وقتنه قدر يدى سنه مرور ايتدى ، وقتا كه خواجه حضرتلرى طرفندن محير عقول اولان بوكشف و كرامتى مشاهده ايتدم ، ييهوش و حيران اولدم ، عقلى جمع ايدوب كنديمه كلديكده خواجه حضرتلرينك چوق الثفات و كرملرينه مظهر اولدم ، اولوقت بكا نسبت طريقلرينى اعطا و بى بنده لكه قبول ايتديلر ، اولوقت نبرو نسبت شريفه لرينى حفظ ايدوب متابعتلرينه رعايت ايدرم .

خواجه حضرتلرى بخاراده (كل آباد) محله سنده بر دوستك خانه سنده درويشان ايله اوتوردرلرايدى ، درويشاندن ملا نجم الدينه خواجه حضرتلرى توجه ايدوب بيورديلر كه مولانا سكا هرنه ايدرسم امثال ايدوب ايشلرميسك ؟ موى ايد دخی ايشلرم ديمى اوزرينه خواجه حضرتلرى بيورديلر كه اكر معصيت امر ايدرسم امثال ايدرميسك ؟ و اكر سرقه ايت ديو امر ايدرسم امثال ايدرميسك ؟ مولانا سرقه امثال ايتدم ديدى ، خواجه حضرتلرى نچون سرقه امثال ايتزسك ؟ ديديلر ، مولانا ديديكه سرقه حقوق عبادت متعلقدر ، البت قيامته مطالبه اولنور ، لكن معصيتلر حقوق اللهدر ، الله تعالى عفو ايدر يا خود توبه ايله ساقط اولور ، خواجه حضرتلرى دخی مولانا يه ديديلر كه چونكه بوايميزه امثال ايتزسك حجتزدن كيت ، خواجه حضرتلرينك بوكلامدن مولانا غايت غصه به دوشوب مضطرب اولدى ، مجلسده حاضر اولنلر جمله شفاعت ايتديلر ، خواجه حضرتلرى دخی شفاعتلرينى قبول ايدوب مولانا نك جرمنى عفو ايتديلر و در عقب خواجه حضرتلرى قالقوب درويشان ايله اولخاندن طشره چيقوب (در وازه سمرقند) ديرلر بخاراده برقيو وار ايدى ، انك سمنه توجه ايدوب كنديلر ، چنكه يواده بر محله ايريشديلر ، خواجه حضرتلرى درويشانه امر ايتديلر كه بو ديوارى دلك و خانه نك فلان محله ده برچوال قوماش واردر آلوب كتورك ! درويشان دخی ديوارى دلوب خانه دن اول چوالى چيقاروب كنورديلر ، خواجه حضرتلرى دخی درويشان ايله اول چوالى كنوروب بر كوشه ده اوطورديلر ، بر ساعت نسكره

بر کلب صدایی کلدی، اولوقت خواجه حضرتلری مولانایه امر ایتدیلر
فلان درویشی الوب کیدک، اولخانک سمته باقک نه وارد، مولانا دخی
درویش ایله اولجانبه کندیلر، کوردیلر که خرسزلر آخر طرفدن دیواری
دلوب خانه به کپروب کوردیلر که خاندک دیواری دلوب اولتاغلری
آلمش، اولوقت بر لرینه دیدیلر که بزدن اول بوخانه به خرسزلر کلوب
متاغلری الدی! حیفکم بر ساعت اول کلوب الهمدق! دیوناسف چکدیلر،
مولانا دخی کلوب کوردیکی کبی خواجه حضرتلرینه خبر ویردی، درویشان
جمله بوکشف و کرامتدن متحیر اولدیلر، صکره خواجه حضرتلری
درویشان ایله اول متاغلری آلوب اول دوستک خانه سینه عودت ایدوب
کلدیلر، صباح اولدقدن خواجه حضرتلری اولتاغلری درویشانه یوکلدوب
صاحبنه کوندردیلر و درویشانه دیدیلر که بومتاعک صاحبنه دیکز که
درویشان خانه کز سمتدن پکرکن احواله مطلع اولوب خرسزلردن
بومتاغلری قورتاردیلر، اولوقت خواجه حضرتلری مولانایه دیدیلر که مولانا
اگر سن امریزه امثال ایدوب بوخدمتی ایشله سک ایدی! سکا چوق اسرار
منکشف اولور ایدی، لکن اول سعادت نصیبک یوق ایش! مولانا
دخی نادم ویشیمان اولوب نفسنه لوم و عتاب ایتدی.

خواجه حضرتلرینک درویشانندن بری دیدیکه بر کون (نسف) ده
برکیمه ایله نزاع ایتدم، اول کیمسه بندن غایت اینجندی، برخیلی ایامدنصکره
بخارابه کیدوب خواجه حضرتلرینی زیارت ایتدم، بکاهیج الثفات ایتدیلر،
چوق تدبیر و علاج ایتدم، فائده و برمدی و چوق کیمسه له شفاعت ایتدیردم،
مفید اولدی، لکن چوق یلواردم، پیوردیلر که بن نسفه کینسه هم کرک
اینجندیکک کیمسه به اعتذار ایدوب خاطرینی خوش ایتدیکه صبحتمزه سنی
قومایز دیدی، اندنصکره نسفه مایوسا عودت ایدوب دائم خواجه
حضرتلرینک تشریفلرینه منتظر ایدم، برکون کوردیمکه خواجه حضرتلری
نسفی تشریف ایدوب خانه مه نزول ایتدیلر و هیچ اوطور میوب اول نزاع
ایتدیکم کیمسه نک خانه سینه کیدیلر و وجه شریفلرینی اول کیمسه نک

عتبه سینه وضع ایدوب اعتذار ایتدیلر و پیوردیلر که اولکناهی بن ایتدم
درویش ایتدی عفو ایله، چنکه اول کیمسه خواجه حضرتلرینی اولتضرع
و اعتذارده کوردی، حالی متغیر و بیهوش اولدی، صکره کندویه کلوب چوق
کریه و زاریلق ایتدی و بنم قضاوری عفو ایتدکدنصکره کندی اعتذار
ایتمکه باشلدی، خواجه حضرتلرینک خاکپایلرینه یوز سوروب توبه و انابه
ایدوب درویشانندن اولدی و خواجه حضرتلرینک حسن اخلاقی ایشیدنلر
خواجه حضرتلرینه محبت ایدوب سعادت ابردیلر.

خواجه حضرتلری بر کیمه بخاراده درویشان ایله درویش عطاک
سطوحی بینده اوطورلر ایدی، اول بیتک جوارنده بر سرای وار ایدیکه
آند، والی بخارا اوطورر ایدی، اول کیمه اول والی سراینده اتباعیله
لعب و آهنگ ایدرلردی، خواجه حضرتلری پیوردیلر که بولعب و آهنگی
بزه ایشتمک جائز دکدر، قولاغزه پنبه طبقامق کرکدر، تا اول صداری
ایشتمیم، خواجه حضرتلرینک مجرد بوکلام قدسیله لریله مجلس شریفنده
اولنلرک جمله سی اول صداری اصلا ایشتمدیلر! چنکه صباح اولدی، اول
جوارده اولان جیرانلر درویشلری کوردکده دیدیلر که یکن کیمه
اوهنگامه لردن نیجه راحت ایتدیکز؟ درویشلر دخی دیدیلر که خواجه
حضرتلرینک کرامتلیله اصلا بز صوت و صدا ایشتمک! بوکرامتی والی به
سویلدکلرنده والی نادم اولوب استغفار ایتدی، بو خبر جیع اهل
بخارابه واصل اولدی، جمله سی تعجب ایدوب خواجه حضرتلرینه اعتقاد
و محبتلری زیاده اولوب چوق کیمسه لر دخی سعادت ابرشدیلر.

خواجه حضرتلری طوس شریفی تشریف پیوروب انده بر قاج ایام
مکث ایتدیلر ایدی، اول اناده برکون قالقوب درویشان و سائر احباب
ایله شیخ (معشوق) طوسینک قبرینی زیارت کندیلر، چنکه قبره قریب
اولدیلر، دیدیلر که (سلام علیک یا معشوق طوسی! حالک نیجه در؟
خوشیمسک؟) قبردن دخی جواب کلدیکه و (علیک السلام حالم
خوشدر! غایت راحت وارد!) بو جوابی قبردن خواجه حضرتلری

ایله برلکده کیسه نلرک جله سی ایشندیلر ، اول جامعدن بری خواجه
حضرتلری انکار ایدردی ، اولکیمسه چنکه خواجه حضرتلرندن بوکرامتی
مشاهده ایدی ، غایت خجالت چکوب انکارندن توبه ایدی ؛ خواجه
حضرتلرینه معتقد اولوب محبارندن اولدی .

خواجه حضرتلرینه درویشانندن بری بر مقدار (الما) هدیه کتیردی ،
خواجه حضرتلری دخی اول الماری مجلسده حاضر اوللرله تقسیم ایتدیلر
ویوردیلرکه بر ساعتده کیمسه حصه سنی اکل ایتسون ! زیرا بوالمار شمعی
تسیح ایده یورلر ، خواجه حضرتلری بو خبری ویردکه مجلسده اوللر اول
المارک تسبیحلری ایشندیلر !

(بیت)

همه ذرات در نطقند لکن * تویی شمع نمدانی شنودی

(ترجمه)

قو ذرات نطق ایلر ولکن سنک * سمک یوق اول نطق بیله سک
درویشانندن بری حکایه ایدوب دیرکه خواجه حضرتلرینک سعادت
قبوللرینه نائل و شرف صحتلرینه داخل اولدم ، انلرک همت علیه لایله
فقر وفاقه بکا آسان اولدی ، لکن طریق فقره کیرمزدن اول بنده مدخر یوز
التون مقداری آچقه وار ایدی ، اهل یتیم انلری صاقلامشدی ، برکون
اهل یتیم آنلری بکا و یروب دیدیکه بوالتونلر ایله بعض تجارت ایتسک
یک خوش اولور ، بن دخی سوز بن طوئدم و التونلری آلوب بخارایه
واروب اول التونلر ایله البسه آلدیم ، واروب انلری قراده صاتوب تجارت
ایتدم ، چنکه انلری بخارا قریه لرندن برقریه کتوردیم ، کوردمکه خواجه
حضرتلری اولقریه بی تشریف ایتشلردی ، اول اشیایی بر محله امانت بر اقوب
خواجه حضرتلرینک زیارت شریفلرینه کیتدم ، چنکه ملاقاتلری ایله
مشرف اولدم ، بکا دیدیلرکه نه سبب ایچون بوقریه یه کلدک ؟ بندخی زیدمکه

بخارادن بر مقدار اثواب الدم ، انلری صاتیق ایچون کلدیم ، بیوردیلرکه
وار اثوابلری کتور ، بندخی کتوروب اوکربنه وضع ایتدم ، اول وقت
« سن اگر بدن دنیا طلب ایدرسک ، عنایت حقه شو طاغی سکا آلتون
ایده یم ! لکن الله تعالی بی طلب ایدن کیمسه یه دنیایی ترک ایدوب فقری
اختیار ایتک کر کدر ! بزبوسنک ایتدیکن کاره اعتبار ایتوز ، زیرا
فقرا طائفه سنک کارخانه لری دنیانک ماوراسنده در ، انلره اقتضا ایدن
مصلحتی الله تعالی اسرکه مر ؛ انلره ویرر آنک ایچون فقرا برشی ادخار ایتز
سندخی بوندن صکره بوکاری صقین ایشله !!! » بیورمش اولدقلرندن خواجه
حضرتلرینک امرلرینه امتثالا جمیع اشیایی حق یولنه بذل ایتدم ، اندن
صکره خواجه حضرتلرینک همتلری برکاتندن بکا هر نه درلو مصلحت اقتضا
ایتدی ایسه ، حق تعالی انی لطف و کریمله ادا وقضا ایدی ، بر دخی معیشت
خصوصنده محنت و مشقت چکمدیم .

(بیت)

هیج مانی و هیج ماکم فی * وز هیج چیر ما غمی

(ترجمه)

هیج بزبوق دکز هم هیج بزکم دکز * هیج بر شیدن ایچون دل برغم دکز
مریدانن امیر حسین حکایت ایتدیکه خواجه حضرتلری برکیجه یارین
فلان دوستمک زیارتنه کیتسم کرک ، ان شاء الله اون بش کونه دک کلورم ، دیمش
و صباح وقتنده قالقوب درویشان ایله بوله روان اولوب کتمش ایدی ؛
اولکون خواجه حضرتلرینک فراقنه صبر ایده میوب غایت اشتیاقلری بکا
غلبه ایدی ، خانقاهده بنله بر درویش قالمشیدی ، اخشام وقتنده اکادیمکه
قورقرم خواجه حضرتلری آنلره اولان قرط اشتیاقی کشف و شفقت
ایدوب کیر و عودت ایدر کلور ، اولکیمه نیک صباحی کوردمکه خواجه
حضرتلری عودت ایدوب کلدیلر و بکا بر هیبتله نظر ایدوب بیوردیلرکه

بن سکا دیدمیکه اون بش کوندنصره کلورم، سن ایسه اوکومه برطاغلدن
سد چکوب اول طاغی بن نیجه چکوب کیده یم، صکره وجه مبارک یی
اولدرویشه چوپروب پیوردیلرکه امیر حسین سکا دیدمیکه قورقرم خواجه
حضرتلری بولدن عودت ایدر کلور، اولدخی نم سلطام دیدی، خواجه
حضرتلری دخی دیدیکه اشته اول توجه و اشته یاقلردرکه اوکومزه سد
چکدی! آنک اوزرینه خواجه حضرتلرینک جلانی مشاهده ایتدیکمه
قلبه خشیت عظیمه طاری اولوب خاکایلرینه دوشوب عفو طلب ایتدم؛
انلر دخی بندهلرینه مرحمت و شفقت ایدوب عفو ایتدیلر و پیوردیلرکه
اگر مقصودک بندن آیرلامق ایسه بنی سنکله ظن ایله، زیرا بن سندن
آیری دکم، شمدنکیر و صاقین بنی سندن آرو ظن ایتمه!

(یت)

باتوام هر جا که هستی باتوام * تانه پنداریکه تنها میروی

(ترجمه)

قنده ایسک بن سنکله آندهیم * سن صاقین ظن ایتمه تنها کیده سک

اولوقت پیوردیلرکه « حق بولنده محبت چوق ایش ایشلر، بو محبت
بر صفت عظیمه درکه بوصفله سلوک ایدوب انکله عمل ایتمک سالکله لازمدر،
اصحاب کرام (رضوان الله علیهم اجمعین) دخی بوصفله متصف ایدیلر،
زیرا آنلر استمزلر ایدیکه بر لحظه رسول الله صلی الله علیه وسلمدن غائب
اوللر » خواجه حضرتلری بکا بولطف و نصیحتی ایتدکنصکره قالقوب
اولدوسنک زیارته کتدیلر .

ینه موی الیه طرفنندن حکایه اولنورکه برکون خواجه حضرتلری
بنی بر خدمت ایچون (قصر عارفان) دن بخارایه کوندردیلر و پیوردیلرکه
بو کیجه بخاراده باتوب صباح هودت ایله، بندخی در حال بوله روان
اولوب کندم و اثنای طریقده کیدرکن نفسمله مناقشه ایدوب ناسزا

کلمات سو یلدم و دیدمکه ای کافر نفس بر کون اولورمیکه مسلمان
اوله سکده بنده سنک شرکدن خلاص اولم، بن نفسمه بو عتباتی ایدرکن
کوردیمکه اوکومده بر نورانی کیمسه ظهور ایتدی و بکا خطاباً « سن بویولده
نه محنت و مشقت چکدک که نفسکه بو عتباتی ایدر سک؟ بویولدن گذران ایدن
مشایخ اویله محنت و مشقت چکدیلرکه انلرک چکدیکلرینک بر ذره سنی محمله
قدرتک یوقدر » دهرک اول مشایخک اسملریله چکش اولدقلری محن و مشاق
برر برر ذکر و تعریف ایتدی، بندخی اعتذار ایدوب تقصیراتمی اعتراف
ایتدم، اندنصکره اولکیمسه سفره سندن بر مقدار خیر چیقاروب بکا ویردی
و دیدیکه بو خیری بخاراده طبع ایله اکل ایت، بندخی اولخیری آلوب سفره مه
قویوب کیتدم، چنکله بخارایه داخل اولدم، ذکر اولنان خیری پشیر مک
ایچون فرونجی به ویردم، فرونجی اولخیری کوردکده تعجب ایدوب دیکه
بویله خیر هرگز کورمدم، بونی سکا کیم ویردی؟ و سن کیمسک؟
بندخی دیدمکه خواجه حضرتلرینک خادیم، اول فرونجی تعظیمه خیری
طبع ایدوب بکا ویردی، بندخی اکا اول اتمکدن بر پارچه ویردم، اندنصکره
خواجه حضرتلرینک خدمتی ادا ایدوب بخاراده (کل آباد) محله سنده
مسجدده اخشام ویاتسو نمازلرینی قیلدقدن صکره قبله به متوجهاً او طوردم،
اولوقت نفسم (الما) ارزوسن ایتدی، کوردیمکه مسجدک بنجره سندن بر قاج
الما آتدیلر! المازی الوب اول انک ایله اکل ایدوب اولمسجدده نصف
الایله دک مکث ایتدم، صکره قالقوب بوله روان اولدم و صباحه دک قصر
عارفانه ایرشدم، صباح نمازنده خواجه حضرتلرینک حضور سعادتلرینه
کیتدم، بکا دیدیلرکه سکا بولده مصادف اولوب خیر ویرن کیم ایدی؟
بیلدکی؟ بن ایتدیمکه بیلدمدم، انلر دیدیکه خضر (علیه السلام) ایدی،
صکره الما قصه سندن خبر ویردیلر و دیدیلرکه ذهی سعادت اول فرونجی به که
اول خیری پشوردی و اندن یک دخی نصیب اولدی، اندنصکره عاقبت
اول انمکچی خواجه حضرتلرینک قبولایله مشرف اولدی .

درویشانن بری روایت ایلر که بنی بر کیمسه خواجه حضرتلرینه بر مصلحت

ایچون ارسال ایتدی، یقینکه (قصر عارفان) ده خواجه حضرتلرینک باغنه ایرشدم، کوردیمکه شیخ امیر حسین و شیخ محمد خرکوش ودها بر قاج درویش باغده اوطوردرلر، بن دخی انلرک یانه واردم، اولوقت قلمه بر خوف طاری اولدی، اعضامه لرزه دوشدی، در حال خواجه حضرتلری خانه سعادتلرندن طشره چیقوب اولدیغیز محله کلدی، واروب خاکپایلرینه یوز سوروب اول کیمسه نك سلامنی تبلیغ ایتدم، اولوقت بکا دیدیکه سنده بر خوف وار سبی ندر؟ بن ایتدم بو محله کلدکده بکا خوف عارض اولدی لکن سببی بتم، خواجه حضرتلری «سببی امیر حسیندن سوال ایت» دیدکلرنده امیر حسین صباح وقتنده درویشان ایله خواجه حضرتلرینک خانه سعادتلرینه کلورکن کوردککه خانه سعادتدن بر کیمسه چیقوب قوش کبی بر هوا اوچه رق یانزدن کلوب پکدی، جمله من آکا باقه قالدق، مراد ایتدک که پشینده دوشوب کیدهلم، بز بو فکرده ایکن خواجه حضرتلری دخی خانه سعادتلرندن طشره چیقوب یانزه تشریف ایتدیلر و یوردیلر که بن خانه مه کیدوب کلنجده قدر بو آراده صبر و مکث ایتدک، خواجه حضرتلرینک بو کلانندن بزه خوف عظیم طاری اولدی و اول خوف بزدن زائل اولدن سن یانزه کلدک دیدی، بعده خواجه حضرتلری دیدیکه ایشده اول سنده کی خوف بونلره عکس ایتدی.

صکره خواجه حضرتلری او قوش کبی اوچان کیمسه نك احوالی تعریف قصدیه یوردیلر که «فلان کون نسفدن بخارایه کیدرکن کوردیمکه بر کیمسه اوچوب کیدر، بندخی ایریشوب دیدیمکه اصحاب عزتک محبتی نیچون ترک ایتدک؟ ونه سبیدن بو دیارلره کلدک؟ اولدخی تأسف ایدرک دیدیکه بن نهانده دیارنده نم، رجال الله بنی سودیلر و صحبتلرینه ادخال ایتدیلر! بر مدت انلر ایله همدم اولوب کزردم! بر کون انلر ایله اقصای معموره ده بر شاهقه جبلده اولورکن اولاد و عیال آرزوسی یادیمه کلدی، انلر دخی مقاملرینه منافی اولور آرزوی قلمده کشف ایتدکلرنده بنی اول جبل شاهقه سنده ترک ایدوب کیمک مرانده اولدقلرینی آکلادم.

انلره نیاز ایتدیمکه بنی بر ویابانده قویوب کیمک، باری بلاد معموره به بر اقوب کیدک، کوردیمکه بنی بودیارلره اولاشدیروب کیتدیلر، بندخی اول کیمسدهی آلوب خانده مه کتوردم، التی کوندرکه خانه مه مسافر ایدی، بوکون صباح وقتنده بدن استیذان ایدوب چیقوب کیدرکن بونلر اکا تصادف ایتدیلر، انی کوردیلرکه قوش کبی پرواز ایدوب کیدر! بونلر دخی میل ایتدیلر که انک پشینده دوشوب کیده لر، اولیلدن بونلرک قلوبنه تفرقه حاصل اولدی، انکچون عجله ایله طشره چقدیمکه بونلرک قلوبنده کتفر قیدی دفع ایدیم، بونلره دیدیمکه بر ساعت بو آراده مکث ایدک تا که بن کلم، زیرا بونلر انک اردنجه کیمک آرزوسنده ایدیلر، لکن درویشه لازمدرکه پیرندن غیری کیمسده میل ایتیمه، اعتقادی دخی پیرندن اوزیمه، اگر خضره ملاق اولورسه دخی!!» اولوقت خواجه حضرتلری بو نصیحتی ایتدکده مبارک بیهملرندن اثر جلال ظاهر اولوب یوردیلر که هواده اوچق آساندر، مکس دخی هواده اوچر! بویله کرامتله حق تعالینک خاص قوللری یاننده معتبر دکلدر.

خواجه حضرتلرینک بر درویشی وار ایدی، انک حالی بو ایدیکه قننی بره کیمسه قوش کبی اوچر ایدی، بر کون درویشان اول درویشی بر مصلحت ایچون قصر عارفان بخارایه کوندردیلر، اول درویش یولده اوچر کیدرکن خواجه حضرتلری انی اولخالده کوردکلرنده حجاب اولسون ایچون اول حالی آندن سلب ایتدی و یوردی که حق تعالی بکا سالملرک احوالندن تصرف اعطا ایتدی، دیلرسم انلره الباس حال ایدر و دیلرسم حالرینی سلب ایلرم، مقتضای استعدادلری اوزره تربیه ایدرم، زیرا بری سالکله انفع اولانی ایشلر.

خواجه حضرتلرینه بر کیمسه کلوب سلام ویردی، خواجه حضرتلری سلامی آلدیلر ونه ایچون کلدیکنی صور دیلر، اول کیمسه دخی دیدیکه روحانینکی استرم، خواجه حضرتلری دخی مجلسده اولان درویشانله ایتدیلر نه دیرسکز ویریم؟ درویشان دیدیلر سلطانزک لطف کرملرینه

همایت یوقدر سز اظم سکز ، خواجه حضرتلری اول کیمسه به برنظر ایتدی ،
اول نظرده اکسیر خاصه لرندن اول کیمسه ده بر عجیب حال ظاهر اولدیکه
هر کیم انی کورسه عاشق دلداده سی اولوردی .

خواجه حضرتلرینک نجل نجیبی وفات ایتدکلرنده بیوردیلرکه عنایت
حقله اوغملک وفاتنده دخی رسول الله موافقت ایتدم ، زیرار رسول الله
(صلی الله علیه وسلم) افندیمرک دخی اوغلاری وفات ایتدیلر ، حضرت
رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرلرندن جریان ایدن امورک جله سی
الله تعالینک ارادتیله بنم اوزرمدن جریان ایتدی و هر بر سنکه رسول
اللهدن بزه کاشدر ، انکه عل ایتدم ، وجله سنک نتیجه سنی بولدم ، کندمه
اثر وفاتده سنی مشاهده ایتدم ، تا اولرتبه سنله علی التزام ایتدیمکه حضرت
رسول الله اصحابیله بر سفرده بر منزله نزول ایتدیلر واصحاب کرامه
بیوردیلرکه بر تنور یاقونکه انک پیشوردم ایتدیمکه اصحاب کرام تنوری
یاقدیلر رسول الله (صلی الله علیه وسلم) اصحاب کرامه بیوردیلرکه هر کس
بر پارچه خیر الوب تنوره وضع ایتسون ! کتدیلری مبارک اللرینه
بر پارچه خیر الوب تنوره وضع ایتدیلر ، تنورک قپوسنی قپادیلر ، بر زماندن
صکره تنوری آچوب کوردیلرکه اصحابک وضع ایتدکلری خیرلر جله
پیشدی رسول الله (صلی الله علیه وسلم) ک وضع بیوردکلری خیره آتش
تأثیر ایتدی !

رسول الله اتباع ایچون بندخی بر کون درویشان ایل بر تنور یاقدق
وهر بریمز کندی الیزله بر پارچه خیر الوب تنوره وضع ایتدک بر زماندن
صکره تنوری آچوب کوردککه درویشانک وضع ایتدیکی خیرلر پیشدی ،
بنم وضع ایتدیکم خیره آتش تأثیر ایدوب پیشدی ، الحمد لله بونده دخی
سنله عمل ایتدم واول عملک اثرینی مشاهده ایتدم و نتیجه سنه واصل اولدم .

بر کون خواجه حضرتلری درویشان ایل بر قریبه به کتدیلر ، اول قریبه
قریب محله بر مجذوبه ملاقی اولوب صحبت ایتدیلر ، اثنای صحبتده خواجه
حضرتلرینه مجذوب بی ادبک ایدوب ناسزا کلمات و ناهموار شطحیات

سویلدی ، حتی دیدیکه سنی وسنک خدامی مسخره لغه آلورم ، بوسوزدن
خواجه حضرتلری غایت انجنوب (قارین آغریسی) سکا دیدیلر
ودونوب کبرو کیتدیلر ، اولجذوب دخی خواجه حضرتلریله بر مقدار
کیتدکدنصکره کبرو دونوب کتتمکه اذن ایتدی ، خواجه حضرتلری اکا
اذن وپردیلر ، لکن مجذوب کیده مدی ، بر دخی اذن طلب ایتدی ، ینه
خواجه حضرتلری اذن وپردیلر ، ینه کیده مدی ! بو حال اوزره بر قاق کره
اذن طلب ایتدی خواجه حضرتلری ده هر طلبده اکا اذن وپردی ایتده
مجزوبک کتتمکه قدرتی اولمدی ، انجامنده خواجه حضرتلرینه اولجذوب
تضرع و نیاز ایل دیدیکه بنم کتتمکه قدرتم یوقدر لکن بر درویشکده امر
ایت بنی یوکلنوب محله کتورسک ! خواجه حضرتلری دخی بیوردیلرکه
قنغی درویشی ایتسرسک یوکلنوب سنی محله کتورسن ! اولجذوب درویش
امیر حسینی طلب ایتدی ! خواجه حضرتلری امیر حسینه یوکلن بونی
محله اولاشدر ! دیو امر ایدوب سرعتله بوله روان اولدیلر .

امیر حسین مجذوبی یوکلنوب ایکی خطوه کتتمدن بیوش اولوب بره
دوشوب تسلیم روح ایلدی ! مجذوب اول حالی کوروب فریاد ایدرک
خواجه حضرتلرینه امیر حسینک حافی خبر وپردی ! خواجه حضرتلری
بیوردیلرکه یک خوش اولدی (ماشاء الله کان) ایتدی وار آنی دفن ایل
مجزوب ینه فریاد و فغان ایدوب دیدیکه سز بیورک که بن آنی ایشلیم !
خواجه حضرتلری مجذوبه التفات ایتدیلر ، تا که مجذوبک اصلا چاره سی
قالمدی ، اولوقت خواجه حضرتلرینه درویشلری شفاعت ایدوب مجذوبک
کستاخلغنک عفوینی طلب و امیر حسینک اول قضادن تخلصنی نیاز ایلدیلر ،
اولوقت خواجه حضرتلری دیدیلر « بنی و خدامی مسخره لغه آلان کیمسه
کر کدرکه بویله قضالری دفع ایده » مجذوب ینه تضرع و نیاز ایدرک خواجه
حضرتلرینک خاکپایلرینه دوشدی ، درویشان دخی شفاعت ایدوب دیدیلرکه
« افندم انک بی ادبکی حدینی تجاوز ایتدی ، لکن بالاخره عجزینی بیلوب
جرمنه اعتراف ایتدی ! سز دخی لطف ایدوب عفو ایدک » خواجه

حضرتلری درویشانک شفاعتترینی قبول ایدوب مجذوبک جرمینی عفو
ایتدیلر، کبرو دونوب مبارک قدملرینی امیر حسینک صدرینه وضع ایتدکده
درحال امیر حسینک روحی جسدینه عودت ایتدی و قالقوب اوپوردی،
اندنصکره خواجه حضرتلری بیوردیلرکه «چن امیر حسینک یانه کیتدم»
روحی دردنجی قات کوکه واصل اولمشیدی، بندخی الله تعالینک اذنیله انی
اول محلدن ردایدوب جسدینه ادخال ایتدم» اولجذوبه دخی عنایت ایدوب
محلنه کیمکه قدرت احسان ایتدیلر، اولجذوب محلنه یوریوب کندی.

خواجه حضرتلری برکون بخاراده (دروازه کل آباد) محله سنده
درویشاندن برینک خانه سنده اوتوررکن دابهیه سوار اولمش برکیمسه کلوب
خانهک قیوسنده طوردی، خواجه حضرتلری دخی درون خانه دن
بیوردیلر که یافلان قیوی آچوب ایچروکل که طلب ایتدییک نسبت
بونده در؛ چنکه اول کیمسه ایچرو کبردی خواجه حضرتلری اکا دیدیکه
کوردکی؟ فلان محلدن دابه کی چو یروب سنی بورایه کتوردم؛ زیرا
کوردم سنیکه حقیقت طلب ایچون ترمیذه کیدردک! بندخی دیدمکه
باق همسز لکمه که بوپردن برکیمسه کیدوب ترمیذه مرشد آرایه؛ اول کیمسه
دخی دیدیکه بیوردیغکز کی اول محله ابرشدکده داهم ایلری کیتدی؛
بو قدر سعی ایتدم، ممکن اولمیکه دابهیی اولجانبه سورم! ناچار قالوب
دابهک لجامنی اوزرینه براقدم و دیدمکه بونده برسر وار کورهیم دابه نه یره
کیدر، اولمهلدن دابه دونوب سرعنه بخارایه داخل اولوب کلوب
بو قیوده طوردی! مجلسده اولنلر جله مقیم اولدیلر خواجه حضرتلری
اول کیمسه ید تلقین طریقت ایدوب تحت تربیه لینه آلدیلر.

درویشاندن بری دیدیکه خواجه حضرتلری بخاراده بر مجلسده مقام
عشقندن صحبت ایتدیلر، اول مجلسده حاضر اولنلرک هر برینه برحال کلدیکی
کی بزه دخی برحال محبت حصوله کلدی، اول حال ایله بخارادن قالقوب قصر
عارفانه کیتدم، انده بر عورته تعلقم و ارایدی، اتفاق اولعورت ایله ملاقات
ایتدم، اولعورت دخی بکا کندیفی تسلیم ایتدی! چنکه اکا قریب اولدم،

کوردمکه فرجه ذکر بیننده بردست حائل اولدی، دقت ایتدم کوردمکه
خواجه حضرتلرینک دست مبارک لیدر، اولوقت همان اینکی اللرمه کوزلری
طوتوب اندن فرار، ایتدم بر قاج کوندنصکره خواجه حضرتلرینک خاکپای
دولتترینی زیارت ایتدیکده بکا بیوردیلر که تا که دستمی کورمدیکه اولفعلدن
کوزلریکی طوتوب فرار ایتدک!!! اولوقت بکا عنایت و لطف ایدوب اول
تعلق نفسانیتی بدن ازاله وقوت شهوانیتی دخی بالکلیه سلب ایتدیلر و اول
عنایتدنصکره اولیه اولدمکی اصلا بنده شهوتدن اثر قالمدی.

خواجه علاءالدین دیدیکه برکون خواجه حضرتلرینک حضور سعادت لرنده
ایدم، مولانا حمیدالدین تلامیذلرندن مولانا خرد ظهیری کلوب دیدی که خواجه
حضرتلری یارین قوشلق وقتنده بزه تشریف ایتسونلر، انکله براز درویشانده
صحبت ایدم، خواجه حضرتلری بک کوزل اجابت ایدم بیوردیلر
و دیدیلر که بودعوتده بر حکمت وار! چنکه قوشلق وقتی اولدی، خواجه
حضرتلری قالقوب مولانا حمید الدینک درسخانه سته کیتدیلر؛ مولانا حمید
الدین دخی خواجه حضرتلرینک سبب تشریف لرینی سؤال ایتدیلر، خواجه
حضرتلری بیوردیلر که مولانا خرد ظهیری سزک جانبکزدن بزی دعوت
ایتدی و دیدیکه مولانا سزکله صحبت درویشانده ایتسه کرکدر، مولانا حمید
الدین دخی مولانا خرد ظهیرینک خواجه حضرتلرینی نه ایچون دعوت
ایتدیکنی ایشندکده دیدیکه حاشا بن سزی بومثلی امر ایچون دعوت ایدم
و بومقوله سوزی سزله سویلیم! زیرا سزی بنم امتحان ایتک حدم دکلدی
وسزک طریقتکزک حقانیتی جلهک معلومیدر، سزک بو طریقتکز طریق استقامت
ومساک طاعتدر، اکا اعتراض ایتکه کیم جسارت ایدر.

خواجه حضرتلری بونی ایشندکده «نه مانع! مولانا ظهیری بزی اظهار
حق ایچون دعوت ایتدی، بزه دخی طالب حق، و بزم مقصود، بزه حق باطلدن
تمیز ایتکدر، وسلوکزی متابعت سنت مصطفویه اوزرینه بنا ایتک استرز،
سز دخی مقتدای عصر سکز! بزره کتاب الهک علمنی و حکمنی بیلدیر سکز!
بزر سزلردن کتاب الهی تعلیم ایتک لازمدر و اخبار رسول الهی و آثار

صحابه بی سزاردن استماع ایتک کر کدر، ایدی بوظریقیزی سزله عرض ایدلم، اگر طریقیز سننه موافق ایسه انک اوزرینه مواظبت ایدلم و اگر مخالف ایسه اندن رجوع ایدلم» بیوردیلر.

مولانا حیدالدین خواجه حضرتلرینک مقصودی اظهار حق اولدیغنی اگله دقده مقصودلرینه مساعده و عقد مجلس ایدوب بخاراده اولان علما و مشایخی مجلسه جمع ایتدیلر، مولانا خرد ظهیری و بعض طلبة علوم اتفاق ایدوب اول جمعیت عظماده بحثه شروع ایتدیلر و دیدیلر که بوطریقت درویشیه نه دیمکدر که آنک سببیه مدرسه لر خالی قالوب رونق هم زائل اولدی؟ اگر بوطریقت درویشیه بوحال اوزرینه قالورسه طلبة علوم افاده و استفاده دن معطل اولور؟ خواجه حضرتلری انلرک غرضلری اجرای نفسانیت اولوب اظهار حق اولدیغنی کورد کلرندن سکوت ایتدیلر، سائرلری دخی بشقه برشی صوریه یوب آفاق صحبته شروع ایتدیلر! مولانا حیدالدین اولوقت تهورانوب مولانا خرد ظهیری به و اتباعنه تعذیر ایدوب دیدیلر که سزک بوکلماتکز طریق حقدن خارجدر؛ خواجه حضرتلری مولانا حیدالدینه توجه ایدوب بیوردیلر که «حق تعالی عنایت ایدوب دینمزه اولان مرض جهلک ازاله سنک علاجنی بیان ایدوب [فاسئلوا اهل الذکر ان کنتم لاتعلمون] بیوردی، بز دخی بوا مره امتالا مرض جهلی ازاله ایچون علما حضرتلرینه مراجعت ایدوب بیلدیگیزی انلردن اوکر نیرز؛ پس ایدی علما دن سؤال ایدلمکه بزم بوطریقیز صوابیدر؟ یوقسه خطامیدر؟ بزه بیان اینسونلر!»

مولانا حیدالدین خواجه حضرتلرینک بو سوالی اوزرینه دیدی که سزک بوطریقیزکمز غایت صواب و احسندر، جاده سننه مطابقدر، جمع اهل اسلامه لازمدر که بوطریقته سلوک ایدوب بوکا ملازمت ایدلم.

خواجه حضرتلری تکرار سوزه باشلا یوب خواجه یوسفی دخی بومجلسه دعوت ایدک، زیرا آنلره فقراء درویشانک احوالنی و طریقیمزک اسرارینی

غایت اعلا بیلورلر، دپسی اوزرینه خواجه یوسفی دعوت ایتدیلر، مجلسه کلد کلرند. خواجه حضرتلری اکا دیدیکه کرم ایدوب بومعترضلرک مشکللرینی حل و فقرادن بوعتراضی دفع ایله، روشمن نه کونه اولدیغنی انلره بیان ایت! اولوقت مولانا حیدالدین تکرار دیدیکه روشکر و سلوککمز پسندیده علما و صلحادر، سننه مطابقدر! سزده خطا متصور اولماز.

معترضین مولانا حیدالدینک بوسوزلرینی ایشند کلد کلرند. ارتق اعتراضه مجاللری قالمیوب متحیر اولدیلر، انجمنده کوردیلر که خواجه حضرتلری برنمد خرقه کیرلردی، ناچار قالوب اول خرقه شریفیه اعتراض ایدوب «خبرده (نهی النبی صلی الله علیه و سلم عن لبس الشهرتین) وارد اولمش و بوند خرقه بی کیمک شهرته سببیت ویره جکی درکار بولنش اولدیغندن بویولده خرقه کیمک منهیدر» دپلرینه جوابا خواجه یوسف «بو خرقه شهرته سبب اولان البسه دن دکلدر، زیرا شهرته سبب اولان لباس یا اعلا رتبه ده تکلف ایله اولان لباسدر که خلق آنکله مشغول اولورلر، یا خود ادنی مرتبه ده اولان لباسدر که انی کیمک ایله خلق اراسنده کشی شهرت بولور، بو خرقه ایسه وسط رتبه سننده در، شهرته سبب دکلدر» جواب صوابی و پردیلر.

خواجه حضرتلری خرقه حقنده اولان بحثی ایشند کلره چونکه بوند خرقه بوقدر بحثه سبب اولدی، اولاسی بودر که بونی دخی ترک ایدوب کیمه لم بیورمش و اول خرقه بی او جمعیتده بولنان بر فقیره چیقاروب احسان ایتش ایدی.

معترضلر خواجه حضرتلرینک بویولده کی سخاوت حالنی کورد کلرند. هیچ بر وجهله محل اعتراض بوله میوب دیدیلر که بز درویشان ایله بحثک طریقینی بیلیمز، لکن انلرک احوالنی بیلور جنسلرندن بر حاکم عادل نصب ایدرز، اولحاکم بونلرک حقنده نه شهادت ایدرسه قبول ایدرز، اندنصرکه

واروب خواجه اولیا بزرگوارك اوغلنی كن-وروب حكم نصب ایتدیله
واكا دیدیلر که خواجه بهاء الدین حضرتلری نییچه یلورسك ؟ اول
دخی دیدیکه بن فقیرك والدی خواجه اولیا قطب الدینی نیچه یلورسز ؟
انلر دخی پیشوای اهل طریقت و مقتدای اهل شریعت و صاحب ولایت
بر مرد کامل یلورز دیدیلر ، بوندن صکره دیدیکه بر کون والدم خواجه
اولیانك حضورنده ایدم ، کوردمکه خواجه بهاء الدین لباس فاخره کیوب
اسب سوار اولهرق والدم خواجه اولیانك زیارته کدیلر ، والدم ایله
چوق صحبت ایتدکن صکره کتیکه یقین والدم بکا دیدیکه نیچه سن بنم
اوغلم ایسك بونلر دخی اوغلمدر ، دیوب بخله بونلر بینده عقد اخوت ایتدیلر
و بزه امر ایتدیکه قالقك معانقه ایدك ، بز دخی قالقوب معانقه ایتدك ،
صکره بکا خطاب ایدوب دیدیکه معلومك اولسونکه بونلر قطب دوران
اولوب نیچه احوال عجیبه و کرامات غریبه اظهار ایتسهر و بونلر چوق
کیسهله واسطه اولوب حقه اولاشدیرسهر کرکدر ! ایشته بوزمان
بونلرک ظهوری زمانی و کرامتی ایامیدر !

منکرلر و معترضلر خواجه حضرتلرینك حقنده بوشهادت حقانی ایتدیلر ،
جمله شرمسار اولوب دمبسته خجالت اولدیلر ، خواجه حضرتلرینك حقانی
و درجه رفعتی نمایان و طریقتك صواب و مستطاب اولدینی عیان اولدی ،
منکرلرک دخی بطلانی آشکار و دعوالری [فوق الحق و بطل ماکانوا
یعملون] قولنجه تبار اولدی .

خواجه حضرتلری مولانا به اعتذار ایدوب بیوردیلر که سزلی تصدیق
ایتدك ، مولانا دخی خواجه حضرتلرینه اعتذار ایتدیلر که بومحبرك
خانه سنی تشریف ایدوب بر طعام ایتهدن کتیمك مناسب دکلدر ، اذنکر
ایله بر طعام طبخ ایتدیره لم ، خواجه حضرتلری دخی تواضع ایدوب
طعامك طبخنی بز ایده لم بیوردیلر ، اندن صکره جمله اهل مجلس قالقوب
مولانا حمید الدینك خانه سنه کیتدیلر ، خواجه حضرتلری دخی درویشان
ایله طبخ طعامه مشغول اولدیلر و طعام طبخنده خواجه حضرتلری کلوب

مولانا خرد ظهیرینك یانده اوپوردیلر ، اولوقت مولانا خرد ظهیرینك
حالی متغیر اولدی ، خواجه حضرتلری دخی طعامی قوتارمق ایچون
مطبخه کتدکن صکره مولانا خرد کنیدن غائب و بیهوش اولدی ، چتکه
مولانا حسام الدین آنی اولحال اوزره کوروب غایت محزون اولدی ،
خواجه حضرتلرینك خلیفه لرندن علاء الدین ، خواجه حضرتلرینك
مطبخده یانته کیدوب دیدیلر که مولانا خرد هلاک اولیور کرم و لطف ایدوب
جرمنی عفو وانی اول قضادن خلاص ایدك ، زیرا مولانا حسام الدین غایت
محزون اولمشدر ، انك خاطرینه رعایت لازمدر ، خواجه حضرتلری دخی
عنایت ایدوب مولانا خردك یانته کلدی و دست مبارکنی انك ظهیرینه وضع
ایتدکلی آنده مولانا خردگن بیهوشلق زائل اولوب کندینه کلدی
اولوقت چوق کریه و فریاد ایتدی و ایتدیکنه نادم و پشیمان اولوب توبه
ایتدی ، مولانا حسام الدین چن خواجه حضرتلرندن بوکرامتی کوردی ،
اظهار محبت ایدوب دیدیکه بزم خواجه حضرتلرینه احتیاجز ، کوزك
سیاهیینك بیاضنه اولان احتیاجی کیدر ، وجهه علما اول مجلسده سینه صاف
اولوب خواجه حضرتلرینه محبت ایله فیضیاب اولدیلری حالده مجلسه طعام
کلوب صفای خاطر ایله طعام ایتدیلر .

خواجه حضرتلری نیی بر کون باغك بر یته دعوت ایتدکرنده اجابت
ایدوب درویشانی الهرق کیتدیلر ، اول مجلسده علما و فضلا دن پك چوق
کیسهلر وارایدی ، اول جمعیت عظماده خواجه حضرتلری چوق حقیقت
صحبتی ایتدیلر ، صحبت تمام اولوب مجلس انجام بولدقده خواجه حضرتلری
باغدن طشره بر زهنگاه محله بر درختك سایه سنده اوپوردیلر ، خواجه
حضرتلری قالقوب طشره کیتدکن صکره مولانا عارف دیرلر بر کیسه
مجلسده قلان احبابله تصوفانه صحبت ایتدی ، لکن آنك صحبتنی استماع
ایدنلره انقباض حاصل اولوب مجلسدن قالقدیلر ، صاحب دعوت دخی
بعض طلبه علوم ایله قالقوب باغدن طشره چیتدیلر و مراد ایتدیلر که خواجه
حضرتلرینك حضورینه کیده لر ، لکن آنلره بر خوف عارض اولدیده

خواجه حضرتلر ينك حضورينه كنمكه جسارت ايدمه مدبلر واول حالي
خواجه علاء الدينه حكايث ايتدى .

خواجه حضرتلر ينك اول محلدن باغه تشرېفلى وقت ظهر ايدى ،
بر محلدن سنت ظهره شروع ايتديلر ، جله ناس دخی واروب خواجه
حضرتلر يله سنت قیلديلر ، صكره خواجه حضرتلری مولانا ابو بكرى
اوكونه پكوردیلر ، مولانا ابو بكرى تكبير افتتاحه قدرتی قالمیوب یقن
خواجه حضرتلری انی اول حالده كوردیلر ، كندیلر امامته پكدیلر ،
آنلرده بر هیئت ودهشت ظهور ایتدیكى اول هیئتدن جاعتك هر برنده
بر حال ظهور ایدوب بعضیلر كریه ایتدی و بعضیلر بیهوش اولوب بعضیلر یله
چیقوب صحرايه دوشوب كندی ، مولانا ابو بكر جامه سین پاره پاره
ایدوب كندوسنی پرله اوردی و مرشدم بندن اینجندی دیو باشنه
طیراقلر صاچدی ، خواجه حضرتلری یقن نمازی تمام ایتدی ، كوردیکه
یتش قدر کیمسه دن بر کیمسه دن بشقه كندیلری ایله نماز قیلش یوق !
باغدن طشره چیقوب بر تپه ده اوطوردیلر ، یقن خواجه یوسف خواجه
حضرتلرینی اول تپه ده اوطورر كوردی ، خوف زیاده اولوب خواجه
علاءالدینیه دیدیکه نه تدبیر ایدلم ؟ تا کیم بوخلقك احوالنی اصلاح ایدلم !
خواجه علاءالدین قالقوب خواجه حضرتلرینك حضورلرینه كندی
وخواجه حضرتلرندن خلقك احوالك اصلاحنی نیاز ایتدی ، خواجه
حضرتلری دخی بیوردیلر كه بونلرك اصلاحی بویله اولور كه خواجه یوسف
مولانا عارفك یانته کیدوب اکا دركه بو بریشانلق هپ سنك كلامی
استماعدن حاصل اولدی كر کدر كه بونلرك احوالنی اصلاح ایدمه سک ،
خواجه علاءالدین دخی کلوب بوسوزی خواجه یوسفه سویلدی ! خواجه
یوسف دخی کیدوب مولانا عارفی آرادی لکن بولامدی ، صكره خواجه
علاءالدین یته خواجه حضرتلرینك حضورینه کیدوب یته نیاز ایتدی
و دیدیکه بوخلق سنك صحبتكز ایچون بوباغه کلدیلر ، مولانا عارف نادانلق
ایدوب بی حاصل صحبتلر ایله انلری پریشان ایتدی ، کرم و لطف ایدککه
انلرك اصلاحی سنك التفاتكزه موقوفدر .

خواجه حضرتلری لطف و عنایت ایدوب خواجه علاءالدینك نیازینی
قبول ایتدیلر واول کیمسه لك هر برلرینه برر نظر ایله احوال پریشانیه لرینی
اصلاح ایتدیلر ، لکن مولانا ابو بكر التفات ایتدیلر ! تا کیم مولانا عارفی
بولوب خواجه حضرتلرینك حضورینه كتوردیلر ، خواجه حضرتلری
دخی مولانا عارفه عناب ایدوب دیدیلر كه سنك مرادك صحبت عشقندن خلقی
کندیکه جذب ایدی ، لکن بنم تنورم غایت کرم اولقی سببیه نخیلرینی
اکا یا پشدیروب افساد ایتدك ! ایدمی بسکا واجبدر كه انلرك احوالنی اصلاح
ایدمه سین ، لکن بن انلرك احوالنی اصلاح ایتدم ، سندخی مولانا ابو بكری
اصلاح ایله ، زیرا صحبت عشق اکا خطاباً سویلدك ، وایله عالم وفاضلی
مهمل کلمات ایله کندو كه جذب ایتك ایچون خراب ایتدك ! انك اولادی سنی
راحت قورلرمی ؟ دیو خواجه حضرتلری بو عناب امیر کلماتی سویلدکده
مبارك جبهه لرنده اثر جلال ظهورینی مولانا عارف مشاهده ایتدکده درونته
وحشت عظیمه دوشوب خواجه حضرتلرینه تضرع و نیاز ایدرك ایتدیكى
کستناخلقدن عفو طلب ایتدی و دیدیکه بدکارلقی ایتدم ، حدم اولدیغی
ایشده بولندم ، اندن توبه ایدوب یشیمان اولدم ، خواجه یوسف قالقوب
آنك ایچون شفاعت ایتدی ، خواجه حضرتلری دخی خواجه یوسفك
شفاعتنی قبول ایدوب مولانا عارفك جرمنی هفو ایتدیلر و مولانا ابو بكر
التفات ایدوب انده اولان پریشانلغی دخی ازاله ایدوب حالنی اصلاح
ایتدیلر ، جله سی اولوقت خواجه حضرتلرینك قوه تصرفیه سنی مشاهده
ایدوب تسلیم اولدیلر واول مجلسده بولنانلرك جله سنی خواجه حضرتلرندن
فیضیاب اولدیلر .

خواجه حضرتلری بر کون مرکه سوار اولوب کیدرکن پول اوزرنده
اوطوران بر درویشك ایندکلرینی خواجه حضرتلری کوردکده « سن
قیام ایدر ایدمه » بنم مرکبدن اینمکلکم اقتضا ایدر ! بنم ایسه اینمکه قدرتم
یوقدر « پیورمشلر ! خواجه حضرتلرینك بو کلامندن درویشه بر غضب
طاری اولوب ناهموار کلمات سویلدی ، خواجه حضرتلری تبسم ایدوب

افلهاار بياشت ايتديلا وانه حاضر بولنا نلر خواجه حضرتلرينك حله
تعجب ايتديلا ، اندن صكره اول درويش بر عظيم درده مبتلا اولوب آز
قالديكه هلاك اوله ! آنك بي ادبلكنى بيلار ديديلر كه : اى درويش ! سنك
بو درده ابتلا اولقلغلك خواجه حضرتلرينه بي ادبلك ايتديككندلر ،
خواجه حضرتلرينك رضاسى تحصيل ايدلديكه بودرد علاج قبول ايتز !

خواجه حضرتلرى بر كون اولدرو يشك خانده سى سمندن پكر كن
اولدرو يشك خانده سمندن بر كيسه چيقدى ، خواجه حضرتلرى دخی
درو يشك حالندن اكا سوال ايتدى ، اول كيسه دخی ديديكه حالى غايت
كوتيدر ، شريفكزه منتظر در ، خواجه حضرتلرى عنايت ايدوب انك
عياده سنده كيدوب حالى سوال ايتديلا و ديديلر كه (الشافى هو الله)
صاقين قورقه ! قالقارسك ! خواجه حضرتلرينك مجرد بوكلامى ايله اول
انده درويشه عافيت كلوب قالقدى وخواجه حضرتلرندن اعتذار ايدوب
« افندم بي ادبلك ايتدم وخاطر شريفكزى اينجندم » كرم ولطف ايدب
جرمى عفو ايدك « ديدى ! خواجه حضرتلرى دخی ديديلر كه خاطر بيز
اولوقت اينجندى اما ، شمدى خاطر بيزده بر غبار قالمدى ، اولوقت بيورديلر كه
مشاينك قايچى عرباندر خلق كنديلرينى اول قايچيله اوررلر ، بوقسه مشايخ
اهل مرحندرلر كيسه يد قايچ اورمزلر !

خواجه حضرتلرى بيت اللهى زيارته كندكده (منا) ايامنده حجاج قوربان
كسديلر ، خواجه حضرتلرى بيورديلر كه بز دخی قوربان كسمك كرك اما
بز قوربان ايتير انجق اوغلزى قوربان ايدو رز ! اولوقنده خواجه
حضرتلرينك خدمتده اولان درويشلر اول كلامك صدورى ساعتى قيد
ايتديلر ، بخارايه كلكلر نده كورديلر كه خواجه حضرتلرينك مخدوملرى
وفات ايتش و نه كونده و نه ساعنده وفات ايتديكنى صور دقلر نده كلامك
صدورى ساعتيله مخدوملرينك وفاتى ساعتى توافق ايتديكى اكلاشلسدر !!!

خواجه حضرتلرى بيورديلر كه اصدقاى درويشاندن محمد زاهد ايله

بر كون صحرا ده تنها اوطوروب صحبت ايدر كن « كمال عبوديت حق بولنده
جان فدا ايتكدر ! » ديديكده محمد زاهد جان فدا ايتدك غايى نه مرتبده
اولديغنى صوردى ، بنده جوابا (اكر درويشه حق ايچون « اول ! » ديسلر
اولور) ديش ايدم ! جزئى بر زمان صكره بنده ظهور ايدن بر حال اوزرينه
محمد زاهده (حق ايچون اول ديدم) اول دخی اولدمده اولدى ، بن دخی
آنى ارقه سى اوزرينه ياتوروب آياقلايى قبله يد چو بردم ، بو حال اوزره
قوشلقدن اويله وقتنه قدر قالدى ، اول كون غايت حرارتلى بر كون ايدى ،
بن حيرتمدن واردم بر درختك سايد سنده اوطوردم ، وزماندن صكره
قالقوب ياشد كندم ، كوردكمه يوزى منغير اولوب سياه اولدى ، آنى اول
حاله كورديكده حيرتم دها زياده اولدى ، اولوقت قلمبه الهام اولديكه
سويله كه يا محمد ديريل ، بن دخی اوج كره ديريل ديدم ! كوردكمه اثر حيات
بدننده ظاهر اولوب حر كته باشلادى ، حيات بدننده تمام حلول ايتدكده
قالقوب اوطوردى .

بوقصه بي سيد امير كلال حضرتلرينه نقل ايتدم ، انلر دخی بيورديلر كه
اوغل ! نيچون اولوقت اكا ديمك يا محمد ديريل ، بن دخی بوكله قلمبه الهام
اولدى و بوكله يي ديمكده ديرلمدى ديدم .

خواجه حضرتلرى بخاراده بر دوستك خانده سنده درويشان ايله
اوطوررلر ايدى ، صاحب خانه ايسه سفره لوازمى ايچون اوج درويش
چارشويه كوندردى و هر برى بر مصلحت ايچون بر جهته كندى ، اول اوج
درويشك هر برى كيتديكى جهنده خواجه حضرتلرينى كورديلر ،
ومصلحتلرينى آلوب جله سى يته بريره جمع اولديلر و جله سى معاتوجه ايدوب
خانده كيدر كن درويش محمد ملاقى اولديلر ، قصه بي اكا نقل ايتديلا
اول ديديكه بنده خواجه حضرتلرينى فلان محله كوردم كي درلر ايدى ،
اول درويشلر بونى ايشدكلر نده خواجه حضرتلرينى عجب قنده بولورز
ديو تحيرده ايكن خواجه حضرتلرى آنره بر درويش كوندردى ، وار باق

انلر نه چوق اکلندیلر ، اول کیمسه بونلره ملاق اولدقده قصه بی نقل
ایتدیلر اول درویش دخی دیدیکه سز خانه دن کتدکن صکره بن و صاحب
خانه اصلا خواجه حضرتلرینک حضورندن مفارقت ایتدک ، بنی سزه
کوندردی وار باق درویشان حیرته درلر تیر کلسونلر ، بز دخی عجله
ایدوب خواجه حضرتلرینک حضورلرینه کتدکده سزه بیوردیلر که نه چوق
مکت ایتدیکز ؟ بز دخی ، قصه بی خواجه حضرتلرینه نقل ایتدک ! تبسم
ایدوب بیوردیلر که « حضرت عزیزان (قدس سره) بر رمضان اخشای
اون اوج بره دعوت اولندیلر ! جله سته اجابت ایدوب بر آنده جله سته
افطار ایدوب طعام ایتدیلر »

مولانا نجم الدین دیدیکه بن برکون خواجه حضرتلریله بخارا نواحیسنده
بر صحرا ده کیدرکن کوردک که صحرا ده یدی آهو کزردی ، خواجه
حضرتلری بکا دیدیکه حق تعالینک بنده لری یانه بوجانورلر کبی وحشی
جانورلر کلور ! سندخی دیله که بوجانورلر سنک یانکه کلسونلر ، بندخی دیدمکه
بنم نه حدم وار که سزک حضورکرده اوله کرامت دیلیم ، خواجه
حضرتلری دیدیلر که سن همان انلره توجه ایلر سنک یانکه کلورلر ،
بندخی انلرک جانبینه ایکی خطوه کیتدم ، کوردمکه اول آهولر سکرده رک یانه
کلوب طور دیلر ، خواجه حضرتلری دخی بیوردیلر که هانکیسنی طوتار
ایسه ک طوت ، بندخی قنغیسنی طوتیق دیلدم ایسه اخیری بنی طوت دیو
کلدی و آنی طوتایم دیدم بر غیری کلدی ! بن مهیر اولوب انلردن برینی
طوته مدم ، اول وقت خواجه حضرتلری بر آهونک ظهرینه مبارک دستقی
وضع ایدوب دیدیکه سکا حاجت قالدی بن طوندم ، صکره اول آهولری
اول محله قویوب کیتدک انلر بزم آردیمزدن باقه قالدی !

خواجه حضرتلرینک درویشانندن بری دیدیکه قصر عارفانده بر بوستان
اکدم ! صولامه وقتی کلدی اما صولر کسلدیکندن بوستان صولایه مدم ، یاغور
دخی یاغدیغندن بوستان غایت صفلدی ، خواجه حضرتلری دخی اول ایامده
بوستانه کلدی و بیوردیکه بوستانک صولامه وقتی کلدی ، بندخی دیدمکه

صولامه وقتی کلدی اما صولر کسلدی ، خواجه حضرتلری بیوردیلر که
(فاطر السموات والارض) حضرتلری قادر در که سکا صو ویره ، سن
همان صو یوللرینی آج ، بندخی عجله ایلر صو یوللرینی آچدم و اوکیجه صباح
اولنجیه قدر صویه منتظر اولدم ، صباح وقتده صو کلوب بوستان
صولادم ، حتی بر مقدار صوغان و صرمساق واریادی ، انلری دخی صولادم ،
صو دخی کسلیدی ، فکر ایتدیمکه عجب طاغله یاغوری یاغدی ؟ واردم
ایرمق طرفنه باقدمکه صو کلیدی ؟ اصلا صودن اثر یوق ، مهیر اولدمکه
عجب بو صو زده دن کلدی ؟ صکره خواجه حضرتلرینک زیارتلرینه کیتدم ،
بکا بیوردیلر که بوستان صولادکی ؟ اوت صولادم دیدم ، تکرار
بیوردیلر که صو کسلدی صکرک نه ایشلدک ؟ دیدمکه ایرماغه کتدم کوردمکه
اصلا ایرماقده صو یوق غایت تعجب ایتدیمکه اول صو نه سمندن کلدی !
خواجه حضرتلری دخی بیوردیلر که چون بوسری کوردک خاموش اول .

خواجه حضرتلری بر عزیز ایلر ایرماق کنارنده شیخ سیف الدین قهرینک
مقابله سنده او طورلر و اولیاء اللهک احوالندن بحث ایدرلر ایدی ، انلای
صحبتده شیخ سیف الدین ایلر شیخ حسن بلغارینک مابینسنده اولان قصه
کرامتی ذکر ایتدیلر ، اول عزیز دخی دیدیکه اولیاء اللهک یکمیش زمانده
چوق تصرفلری اولدی ! عجب بوزمانده دخی انلرکی تصرف ایدن واری ؟
خواجه حضرتلری بیوردیلر که بوزمانده آدم واردر که بو ایرماغ
صوینده یوقاری آق دیو اشارت ایلسه ، یوقاری آقار ! خواجه حضرتلرینک
مبارک لسانلرندن بو کلام صادر اولور اولمازا درحال ایرماغ صوی یوقاری
آقغه باشلادی ، خواجه حضرتلری بیوردیلر که یاصو بن یوقارو آق
دیدم ، اولوقت اولکرامتی چوق کیمسه مشاهده ایتدیلر و اولکرامت سببیلر
خواجه حضرتلرینک تصرفی چوق منکرلر اقرار ایدوب سعاده ایردیلر !!

خواجه حضرتلرینک درویشانندن بری حکایت ایتدیکه نسفده بر سنه
غایت قحط مطر اولدی ، آز قالدیکه زراعت جله تلف اوله ، اهل نسف
بنی بخارایه خواجه حضرتلرینه باران طلبچون ارسال ایتدیلر ، بختکه

خواجه حضرتلرينك حضورينه واصل اولدم ، بن سويلدن اول انلر بكا
ديديلر كه اهل نصف ايولر و خوشلر ميدر ؟ و سني بكا باران طلبي ايجوغي
ارسال ايتديلر ؟ ايمدي انلره بوكره بوباراندن كوندردم ؛ جزوي وقتندن
صكره باران باشلادي و اول باران هر ساعت زياده اولوب بركون بركيجه
ياغدي تاكيم ولايت نصف خواجه حضرتلر بنك كرامتليله جله سيرا
اولدي ، اول باراندن بركات فراوان حاصل اولدي .

خواجه حضرتلري فصل شنده بركون دوريش حسينه امر ايتديلر كه
بوسنه چوق قيش اولسه كرك ، چوق اودون جمع ايله ، درويش حسين
دخني امر ايتكلري اوزره چوق اودون جمع ايتدي ، صبا حلين قار ياغغه
باشلايوب تا قرق كونه دك ياغدي ، اول ايامده خواجه حضرتلري شيخ
شادي بي آلوب خوارزم جانبته روان اولديلر ، يولده حرام نام بر عظيم
ايرماق وار ايدى انك كنارينه اولاشديلر ، اولوقت خواجه حضرتلري
شيخ شادي يه ديديلر كه بو صوبك اوزرندن يور يوب كج ، شيخ شادي
خوف ايدوب پكمدي ، خواجه حضرتلري ينه كج ديو امر ايتدي شيخ
شادي ينه خوف ايدوب پكمدي ، خواجه حضرتلري اولوقت اكا هيبنله
بر نظر ايتديكه محمل ايدم يوب يره دوشدي ، يهوش اولدي ، صكره كندينه
كلوب قالقدى ، صواوزرندن يورودي ، خواجه حضرتلري دخني آنك اردنجه
صواوزرندن يورويه رك اول ارماغ عظيمي پكدلر ! ايرماغي پكدكدن
صكره خواجه حضرتلري شيخ شادي يه يوردلر كه باق چيرمهكه صو
اصابت ايتديمي ؟ اولدخني باقدى ، كورديكه الله تعالىك قدرتيله چيرمه سته
ذره دكلو صواصابت اتمام شد !!!

بر درويش حكايت ايتديكه خواجه حضرتلري بركون بن فقيرك
خانه سني تشریف ايتديلر ، تشریفلرندن غايت مسرور اولدم ، واردم
بازاردن بربوك اون الدم ، اول اونى خواجه حضرتلري كوردكده يوردلر كه
بو اونى اهل و عياله اتمك و طعام ايدوب اكل ايدك و انك سرينه كيمه بي
مطلع ايمه بن ، خواجه حضرتلري اولوقت خانه مده ايكي آي مسافر

اولديلر و نيجه درويشان دخني آنكله مسافر ايتديلر ، اهل و عياله وسائر
احبابم جله اول اوندن اكل ايتديلر ايدى ، حتى خواجه حضرتلري كيتكدن
صكره اول اوندن چوق زمان يدك ، اون يته حالي اوزره باق ايدى ، اصلا
اكسليدي ! صكره خواجه حضرتلرينك نفس پا كلرندن غفلت ايتدمده
اوسرى اهل و عياله كشف ايتدم ، آنك اوزرينه اول اوندن بركت
كسيلوب اون توكندي !!!

درويش محمد زاهد حكايت ايتديكه اوائل طلعه خواجه حضرتلري
(قدس سره) ايله بركون صحرا ده كيدردك ، اولكون بهار ايامندن ايدى ،
اول وقت نفسم قارپوز آرزوسن ايتدي ، خواجه حضرتلرندن بر قارپوز
نياز ايتدم ، اول صحرا ده بر چاي آقاردى ، خواجه حضرتلري بكا
ديديكه محمد ! چاي كنارينه كيت ، بن دخني چاي كنارينه كيتدم ، كوردكمه
(بابا شيخ) قارپوزى درلر ، بر جنس ياك و آبدار قارپوز وار ايدى ، اندن
بر قارپوز صواوزرنده كلوب كناره پناشوب طور دى ، واروب انى
الدم ، كوردكمه هنوز تازه بوسستاندن كسپش كي ايدى ، كتوروب
خواجه حضرتلرينك حضورينه بر اقدم ، يوردلر كه كس ، ايمدي آنى
اكل ايدم ، بن دخني كسوب خواجه حضرتلريله آنى اكل ايتدم ،
اول كرامت عظيمه بي اولوقت خواجه حضرتلرندن مشاهده ايتدكده
كل تصرف ولايتلرينه يقينم زياده اولوب چوق فيضه نائل اولدم .

بر دانشمند فقيه صالح حكايت ايتديكه مولانا سعد الدين كه مقتداى اهل
نصف ايدى ، اول نقل ايتديكه خواجه حضرتلري بركون بو فقيره
يوردلر كه بوكون سرك باغه كيدم ، اولكون ايام شتادن ايدى ، بن دخني
آنلري آلوب باغه كتوردم ، اول باغ ايسه كوزومه اصلنده بر خارستان
كورونوردى ، خواجه حضرتلري بكا يوردلر كه باغكز بوميدر ؟ بن ايتدم
بودر ، خواجه حضرتلرينك بوكلامندن بنده بر حال عجيبه ظاهر اولدي ،
خواجه حضرتلري يوردلر كه استرميسك باغنى بر طراوتلى سهرستان
وكستان ايدم ، تاكه بزه يقينك زياده اوله ، ايمدي باغكه نظر ايله

بن دخی چنکه نظر ایتدم ، کورددم اول خارستان اولان باغ بر رنگین
کلستان و بر زمر دین چنستان اولدی ، اولوقت کولکدن دیدمکه سبحان الله
طرفه العینده حق تعالی بو باغه بو حسن بحقی و بو لطافت نضارقی بخش
وامان ایتسی انجق خواجه حضرتلرینه مخصوص کرامتدر ! اولای
سائر ده بویه کرامت ممکن اولز ، اولکرامت عجیبه بی مشاهده ایتدکده
خواجه حضرتلرینک قوت تصرفلرینه و قدرت روحانیتلرینه یقینم زیاده
اولوب محبتلرینه مستغرق اولدم ، اول سبیدن چوق لطف و عنایتلرینه
مظهر اولدم .

سید امیر کلال حضرتلرینک اوغلی امیر برهان الدین (قدست امرارهما)
حکایت ایتدیکه بر کون بخاراده خواجه حضرتلری خانقاهمه کلدیلر ،
انهای صحبته حال انبساطلرینی حس ایدوب التماس طریقیه دیدمکه افندم
مولانا عارفه زیاده اشتیاقم وارد اکا توجه ایدیکز که نسفدن کلسون
کوروشهلم ، خواجه حضرتلری دخی خانقاهک سطحنه چیقیدیلر ، اوج
کره مولانا عارف دیو ندا ایتدیلر و پیوردیلر که مولانا عارف چاغردیفی
ایشندی عجله قالدی کایور و یارنکی کون مولانا عارف نسفدن بخارابه
خانقاهه کلدی ، بن دخی قصه بی اکا نقل ایتدم ، اول دخی دیدیکه دونکی
کون فلان ساعتده اصحابله مجلسده صحبت ایدرکن خواجه حضرتلرندن
دعوت صداسی سممه واصل اولدی بن دخی عجله ایله قالقوب کادم .

خواجه حضرتلری اسحق نام درویشک منزله کتیدیلر درویشان
دخی تنوره چوق اودون قویوب آتش ایتدیلر ، کیدوب مطبخده طعام
تریه سنه مشغول اولدیلر ، تنورک آتشی زیاده اولدیفندن علوتنوردن
طشمره چیقیدی ، اول محله خواجه حضرتلرندن غیری کیمسه یوق ایدی که
تنورک آتشی تسکین ایده ، اولوقت خواجه حضرتلری قالقوب مبارک
الارینی تنوره ادخال ایتدکده تنورک آتشی ساکن اولدی ! آندن صکره

مبارک الارینی تنوردن چیقاردیلر ! عنایت حق ایله نه لباسلری یاندی
ونه مبارک الارندن بر توکی انجیدی !!!

(بیت)

خلیل الله با آتش همی گفت * اگر موی زمن باقیست می سوز

(ترجمه)

خلیل الله دیدی ای نار احراق * قالورسه بر تویم ، آتی ده یاق

بر درویش دیدیکه بن صغیر السن ایدم ، (جنانیان) مملکتندن بخارابه
کادم و انده علما و فقرا مجلسلرینه ملازمت ایدردم ، اول ائنده زیارت
بیت الله ایله مشرف اولدم ، آندن صکره ینه بخاراید کادم ، اولوقت نفسم
غایت طغیان و عصیانیه میل ایتدی ، آز قالدیکه نفسم شقاوت سمته
یوز چویره ، بن بوضلا تده ایکن بکا بر جذبه کلوب بنی بی اختیار خواجه
حضرتلرینک مجلسنه ایصال ایتدی ، اول مجلسده قتی چوق درویشان وار
ایدی ، اولوقت خواجه حضرتلری بنی یانسه اوطورشدیلر و اکسمه
برسله اوردیلر ! اول سله دن حالم متغیر اولوب بر نعره اوردم ! خواجه
حضرتلری جلاللنوب بلند آواز ایله بکا خاموش اول دیو بیسوردیلر
وصکره دیدیلر که « اکر سن صبر ایدوب اول نعره بی اورماش اولسهک
بر صحبت ایله تمام اولوردی ، چونکه خاموش اولدک ! کل ایدی حالکی
سکا کوسستریم » اولوقت بکا بر نظر ایتدیلر و اول نظر ایله حالمی کشف
ایتدم ، کوردمکه کربز کی وجودم نجاستله ملو اولمشدر ، هر طرفدن
نجاستلر آقوب یاتور ، اولوقت خواجه حضرتلری بکا پیوردیلر که
طوغری سویله کندوکی نیجه کوردک ؟ بن دخی دیدمکه والله افندم کندی
کاریز کی نجاستله ملو کودم و اطرافدن دخی نجاستلر آقوب یاتور !
اولوقت خواجه حضرتلری یوزلرینی درویشان طرفنه چویروب پیوردیلر که
اگر بو بزم صحنه ایشمه دیادن ایمانسنز کیدردی ، خواجه حضرتلری

اولوقت بکا انابت و پروب تلقین طریقت ابتدیلر ، اول ضیالات یواندن
نجات بولوب طریق هدایت کیردم و اول شقاوتدن خواجه حضرتلرینک
همتلیله سعادت ایشدم

غدیرت ، نام قریده شیخ شادینک منزله درویشان جمعیت ایدوب
سودلی آتش پیشوردیلر و قصیه قویوب سفره یه قودیلر و جله سی اوطوروب
اکله شروع مراد ابتدیلر اما اول جماعتک قدرتی اولدیکه اول آشدن
برقمه الوب اکل ایده ! اول حالندن متحیر اولدیلر و دیدیلر که بونده
بر حکمت وار ، آشی قالدیروب بنه تجربه قودیلر ، بر ساعتدن صکره خواجه
حضرتلری اول منزلی تشریف ابتدیلر و پیوردیلر که بن قصر عارفان
چیقوب بو سمت کورکن سز تجربه اوجاغه قودیکز و بر مقدار مسافه
یورودم ، کوردمکه سز آشی پیشوروب قصیه قودیکز و آفی بک مراد
ابتدیکز ، بن دخی اللریکزی و اغزیکزی طوتمکه بن کلنججه اکل ایتمه سکز !
خواجه حضرتلرینک کرامتی درویشان کوردکه مسرور اولوب
قالتوب اول آشی قصیه قویوب سفره یه دوشه دیلر و خواجه حضرتلریله
جله سی اوطوروب اول آشی ذوق و شوقله بدیلر ، اول مجلسده دخی
خواجه حضرتلرندن چوق احوال عجیبه ظهوره کلدی ، درویشان
اول کرامتلردن چوق فیضیاب اولدیلر .

خواجه حضرتلری جماعت درویشانه بر کیمسه نك سطوح یتنده
اوطوردرلر ایدی ، خواجه حضرتلری اول مجلسده غایت کره یتلی صحبت
ایتدیلر ، اثنای صحبتده درویشانه خطاب ایدوب دیدیلر که سزی بنی
بولدیکز بنی سزی بولدم ؟ درویشان ابتدیلر بز سنی بولدق ، خواجه
حضرتلری چونکه سز بنی بولدیکز بو سطوحده دخی بنی بولیکز دیوب
درویشانک نظرندن پنهان اولدیلر ! درویشان آنلری سـطوحده یک
چوق نجسس و تفحص ایتدیلر ایسه ده بولدن عاجز اولدیلر و ایتدکلی
دعوان فارغ اولوب دیدیلر که بز سزی بولدق و سز لک جاذبه
لطف و عنایتی اولسه کیمک شرف صحبتکزه استحقاقی واردر ، درویشان

بوگونه اعتراف واعذار ایتدکلی حالده خواجه حضرتلری آنلره
کندیلر بنی اظهار ایتدی ، کوردیلر که خواجه حضرتلری همان آولا
اوطوردقلری یرده اوطوردرلر یقن درویشان آنلری اولیه مشاهده
ایتدکه غایت خجالت چکوب حیرته دوشدیلر ، خواجه حضرتلرینک
درویشانه بو معاملاتی ایتدن مرادی سر و حدق آنلره افاده ایدوب حق
بیلدیرمک ایدی .

بر درویش دیدیکه خواجه حضرتلریله بر کون قصر عارفانده کندی
باغلرنده ایدک ، خواجه حضرتلری کیدوب بر درخته ظهیری و پروب
طوردیلر بر ساعتدن صکره انلرده بر هیبت ظاهر اولدیکه بن اول هیبتدن
یهوش اولوب یره دوشدم ، صکره کندیمه کادم ، کوردمکه خواجه
حضرتلری حوضک اطرافنی دور ایدرلر ، اندن صکره کیدوب بر الما
اغانجی قوجاقلیوب طوردیلر ، بر زماندن صکره کوردمکه جسم شریفلری
اولیه عظیم اولدیکه جله باغی طولدردی ، قنخی جهته نظر ایتدیمسه
کوردمکه اول جهتلری دخی طولدردی ، اندن صکره ینه کوردمکه جسم
شریفلری کوچولمکه باشلدی ، اولقدر کوچولدیکه جسم شریفلرندن
اصلا اثر قالمدی ، آزمندت صکره جسم شریفلری ینه ظهور ایتدکه باشلدی ،
تا کیم حالت اصلیه سـنه رجوع ایتدیلر و اول الما اغانجی قوجاقلرندن
طوتوب طوردرلر ایدی ، بن بو حالدن تحیرده قالدیم ، خواجه حضرتلری
پیوردیلر که حضرت عز یزانه بویه حاللر واقع اولوردی !

مولانا عارف دیدیکه قیش کونلرندن بر کون خواجه حضرتلریله یولده
کیدردک ، بن پا برهنه ایدم ، نه پاپوش و نه چپرمه کیردم ، اول یولده بزی
عظیم قارطوتدی ، اول قار بزه زحت و یردی ، قلیبدن خواجه حضرتلرینه
دیدم که بونه حالدرکه گرفتار اولدق ، اولوقت خواجه حضرتلرینه
بر عجب حال ظهور ایدوب هیبت نظر یله جهت نمایه نظر ایتدیلر ،
اولظه ده قار کسلدی ! سما آچیلوب شمس ظهور ایتدی و هوا غایت خوش
اولدی راحت ایله محله کیدک .

سید برهان الدین 'خواجه حضرتلرینه بر مقدار سمک هدیه کنوردیلر'
خواجه حضرتلری باغلرنده ایدیلر 'اول بالقلری باغده پیشورمک مراد
ایتدیلر 'اول کون اول بهار کونلرندن ایدی 'خواجه حضرتلری اول
سمکلی طبخه مشغول اولدقدہ بر عظیم 'حباب سمایی قابلیوب یاغور یاغغه
باشلادی 'اولوقت خواجه حضرتلری سید امیر برهان الدینہ پیوردیکه
«سویله بنم اولدیغ محله یاغور یاغسون!» برهان الدین تضرع ایدوب
دیدیلرکه افندم بنم نه حدم وار که بوسوزی سویلیم! خواجه حضرتلری
تکرار پیوردیلر که بنم سکا دیدیکم سوزی سویله! برهان الدین دخی
خواجه حضرتلرینک امرینه امثالاً سویلیدی 'قدرت الهیه ایله خواجه
حضرتلرینک اولدیغ محله اصلاً یاغور یاغدی 'سائر طرفه اولقدرد
یاقدیکه اول محاک اطرافنه یاغان یاغورلرک سیلابی اول محلدن کلوب
جریان ایتدی!!! اولحالی مشاهده ایدنلر مخیر اولدیلر! بوکرامشدن
چوق کیمسه فیضیاب اولدی!!!

خواجه علاء الدین دیدیکه خواجه حضرتلرینک خدمتلرندہ اولوردم
برکون خواجه حضرتلری درویشان ایله بخاراده (دروازه کل آباد)
محله سنده بر درویشک منزله اوطورلر ایدی 'اولدرویش (کلاه
نوروزی) دیکوب باشنه کیمش ایدی 'اول کلاه نوروزی حاکلر ووالیلر
باشلرینه اورونورلر ایدی 'اتفاق اولکون خواجه حضرتلری ودرویشان
اول کلاه نوروزی اورونورلر ایدی 'اول وقت خواجه حضرتلرندہ
بر بسط عظیم وار ایدی 'اول بسطدن دخی درویشانه عظیم ذوق وشوق
حاصل اولمشیدی 'اول بسطده خواجه حضرتلری «چونکه بزم باشمزدہ
کلاه ملوک نوروزی وارد کرکدرکه مملکتده تصرف ایدہ لم 'ایندی
کندیغی قنقی ملک وارکه اکا اورہلم؟» درویش (پهلوان محمود یکبار)
حضرتلری اول مجلسده ایدی 'دیدیکه ملک ماوراء النہر وار 'خواجه
حضرتلری دخی اکا اوردق پیوردیلر وجله مجلسده حاضر اولنلر تاریخی
ضبط ایتدیلر 'اول مجلسده بولانلردن برکیمسه کابلہ کیمک مراد ایتدی

بخارا امیری ماوراء النہردن فرار ایدوب کابلده اولوردی 'خواجه
حضرتلری اول کیمسه به مکتوب و پروب کابلده کی امیر بخارایہ کونوردی
ویازدیکه صورت حال بویله در مکتوبی کتورن کیمسه به بیک آلشون
وپروب درویشانه کوندرہ سین دیدی 'بخنکه برقاج کون مرور ایتدی
خبر کلدیکه ماوراء النہرک ملکی هلاک اولدی 'تاریخی تفحص ایتدیلر
کورديلر که همان اول ساعت ملک هلاک اولدی 'جمله سی بوکرامت عظیمدن
تعجب ایتدیلر ودیدیلرکه حق تعالینک خاص بندہ لرندن بویله احوال صدور
ایدوب بوکپی کرامتلر ظهور ایدر 'خواجه حضرتلری بوتصرفک
صدورندہ پیوردیلر ایدیکه بومقوله تصرف بزدن واقع اولسه بز اوئاده
دکلوز اولوقت بزدن بزلک کیدر اول تصرف بزدن واقع اولور زیرا بن
کی فقیر و مفلس و عاجزک انندن تقصیردن غیري نه کلور انندن!

(بیت)

زهی سلطان بی همتا که باجا کر کند سودا
اگر خواهد دهد کالا و کر خواهد بر اندازد

(ترجمه)

عجب سلطاندر اولولی ایدر چاکرله سودا
کیمینه بخش ایدر کالا کیمک قور چاه زندانه

زیرا بوقدر کمال قرب قبولک وجودیله رسول الله (صلی الله علیه
وسلم) «وما رمیت اذ رمیت ولكن الله رمی» خطابی وارد اولش وبونده
بیچاره اولان امتلرک احوالری 'نیجه اوله جفی اعلام ایدلشدرد

خواجه علاء الدین دیدیکه خواجه حضرتلرینک قبوللریله مشرف
اولدیغ ایامده خواجه حضرتلرینک محبتلری بنده اویله اثر ایتدیکه
قرار وآرام قالدی 'بر لحظه انلرک محبتلرندن مفارقتہ قدرتم اولز ایدی
اول حالده برکون خواجه حضرتلری بکا توجه ایدوب پیوردیلرکه سنی

بنی دوست ایتدک؟ بنی سنی دوست ایتدم؟ بندخی دیدمکه سزسلطانز بنده
فقیرینه التفات ایتدک کرک و بنده کز سزی دوست ایتدک کرکدر، خواجه
حضرتلری بیوردیلرکه بر ساعت ساکن اول تا کیم سکا معلوم اوله، صکره
کوردمکه خواجه حضرتلری بنده محبتدن اثر قالدی اول وقت بیوردیلرکه
کوردکی دوستلق بندیدر یاسندیدر؟

(بیت)

اگر از جانب معشوق نباشد کشتنی * کوشش عاشق بیچاره بیجانی نرسد

(ترجمه)

جانب معشوقدن اولزسه محبت عاشقه * سعی عاشق محبوبه ایصال ایلز

و اگر محبوب حقیقی نقاب قبولی (بجهیم) وجهندن کشف ایتدکجه
کیم زهره سی اولورکه قدمی سر پرده (بجونهیم) جاننه وضع ایده.

خواجه حضرتلرینک درویشانندن بر درویش حکایت ایتدیکه برکون
خواجه حضرتلرینک داعیه جذبه صحتلری درونده پیدا اولدی
اولداعیه ایله طاشکند ولایتندن بخارایه متوجه اولدم، اولوقت اهل بیت
بر مقدار اچه کتوروب بکا وردی و دیدیکه بو آچه لری خواجه
حضرتلری بنه ویر، بن دخی فیچون کوندردیکندن نجسس و تفحص ایتدم،
خبر ویرمدی، بجن خواجه حضرتلری صحتیله مشرف اولدم، اول آچه لری
خواجه حضرتلرینک اوکلرینه وضع ایتدم، خواجه حضرتلری بجن
اول آچه لری کوردیلر تبسم ایتدیلر و بیوردیلرکه بو آچه لردن ولد رایحه سی
کلور، امیددرکه حق سبحانه و تعالی سکا ولد بخش ایده! خواجه
حضرتلرینک برکت و همزلردن حق سبحانه و تعالی بکا بر ولد صالح احسان
ایتدی.

شیخ زمان و قطب عزایان (عبد القدوس) قدس سره دیدیکه بجن

خواجه حضرتلرینی قبر منورلرینه وضع ایتدک، کوردمکه وجه مبارک لری
طرفندن (القبر روضة من ریاض الجنة) حکمی اوزره جشدن بر روزن
قبر شریفلرینه آچلدی، اول روزندن ایکی حوری کلوب آنلره سلام
ویردیلر، بزلری حق تعالی سزک ایچون خلق ایتدی و خلق ایتدیکی
وقتدن بری سزله منتظرز دیدیلر! خواجه حضرتلری آنلره دیدیکه
بن حق تعالی حضرتلریله عهد ایتدمکه دیدار بیچونله مشرف اولدکجه
و بکا منتسب اولنلره و بندن حق ایشیدوب عمل ایدنلره شفاعت ایتدکجه
هیج برشی و هیچ بر کیمسه ایله مشغول اولم!!!

بر داشتمند حکایت ایتدیکه خواجه حضرتلری دار فنادن دار بقایه
رحلت بیوردیلر بنده بن کیش ولایتده ایدم، خواجه حضرتلرینک وفاقی
خبری بجن بکا ایرشدی، غایت مکسور خاطر اولدم و نفسمه دیدمکه بوندن
صکره بنه مدرسه یه کیدرم، اولکجه خواجه حضرتلرینی رؤیاده کوردم
بو آیت کریمه بکا او قودیلر «افان مات او قتل انقلبتم علی اعقابکم»
بجن خوابدن بیدار اولدم، خواجه حضرتلرینک بو آیت کریمه یی او قومهلرندن
بو یله فهم ایتدمکه بحسب روحانیت جمله فقرا و درویشانه امداد و اعانت
ایدرلر، اولوقته قریب خواجه حضرتلرینی بنه رؤیاده کوردم، بیوردیلرکه
قال زید بن حارث (الدین واحد و دائم) بو اشارندن دخی فهم ایتدمکه
بو کلام خواجه حضرتلرینک حقانیتلرینه دلیلدر و انلر حیات و مماتنده
سالک لری کتاب و سنته و اثر اصحابه شوق و تسلیک ایدوب حقه ارشاد
ایدرلر، رضی الله عنه.

(نظم)

خواجه پیر بهاء الدین شاه نقشبند
همشدن مرده لر بولدی حیات جاودان
ریزه چین خان فیضی اولدی ارباب سلوک
ظاهر و باطن ایدر امداد خلقه بی کمان

زین ایدوب نورولایتله کرامت کشورین
 ابتدی اظهار کرامتله طریقک کلسـتان
 خواجکانک سوق عرفانک ایدوب رونق نما
 وپردی کالای کالاته بهای حسن و آن
 شرقله غربی احاطه ایتدی قطبانیتی
 طولدی اسرار دروندن زمین و آسمان
 طوغرولقده بیتلک استرسک طریق حضرتی
 کونک یوزنده اولدی تمثال طریق کهکشان
 عالم غیب و شهادتده تصرف ایلدی
 اولدی فرمانبر طریقنده اکاهب انس و جان
 صانع کز اولدی کراماتی اولنجه منقطع
 فیض روحانیتی جاری جهانده هر زمان
 ذره افتاده یم یارب (رفعت) ویر بکا
 ایلیم خورشید روحانیتده افترا

تمت الکتاب بعون الله الملك الوهاب

﴿ حضرت پیر محمد بهاء الحق والدین افندیمز ﴾
 ﴿ حضرتلرینک شمال شریفلری ﴾

حضرت پیر دستگیر افندیمز اورته بویلی طقنازجه و قیر مقاللی
 یعنی بیاضی سیاهنه غالب ، وجه سعادتلری دکر می و یکاقلری
 براز قرمزی به یقین وایکی قاشی آره سی آچیق ، بیقلری قرقق
 و کوزلری صاری شهدانه الا کوزکه کستانه قره سی تعیر اولنور ،
 بو هیئت و بوشکل اوزره توجه اولنور §

اشبو پند مفید (بهائیہ) نسخہ اصلیه سنک بر کنارنده
کورلش اولغله تبرکاً بورایه نقل اولندی §

﴿ بهاء الدین نقشبند حضر تارینک تاریخ ارتحالی ﴾

خواجۀ اعظم بهاء الحق و الدین نقشبند
آنکه مشهور ولایت شد کمال ملتش
مسکن و مأوای او چون بود قصر عارفان
قصر عرفان زین سبب آمد حساب رحلتش

﴿ صاحب رشتاتک ضبطی ﴾

رفت شاه نقشبند آن خواجۀ دنیا و دین
آنکه بودی شاه راه دین و دولت ملتش
مسکن و مأوای او چون بود قصر عارفان
قصر عرفان زین سبب آمد حساب رحلتش

(ترجمه سی)

کیتدی شاه نقشبند اول خواجۀ دنیا و دین
اولکه اولدی شاه راه دین و دولت ملتش
اولدی چون مأوا و منزل آکا قصر عارفان
بوسیدن (قصر عرفان) اولدی سل رحلتش

فی ۷۹۱ سنه

ای عزیز ! (قل الروح من امر ربی) تمام شر حدرد ، لکن
اهل معرفته ! زیرا که روح امر خدا دن اولور ، امر خدا ارادت
و قدرتدر ، (اذا اراد شيئاً ان يقول له کن فيكون) دن فهم اولور ،
بوندندر که مقاتل (رضی الله عنه) (من امر ربی من نور ربی)
دیمکدر دیدی ، ابو بکر محطی (رحمة الله) ایدر ، روح عالم
کن ده داخل دکدر ، چونکه عالم کون و مکاندن اولیه ، عالم
مخلوقدن اولمز ، بلکه عالم خالقدن اولور ، زیرا چونکه امر
مخلوقات و اشیا یی ظاهر ایلین اولیجق روح خود امرور یس
مأمور اولمز ، بلکه فاعل اولور مفعول اولمز ، قاهر اولور مقهور
اولمز ، ای عاشق ! حضرت موسی که حضرت حق ایله یوز اون
درد بیک کلام سویلشدی ، اولوقت که امت محمد اولان
(یا احبابی ! من امة محمد و یا مسا کین امة محمد) (علیه السلام)
و یا فقراء امة محمد) خطاب مستطابی ایشدی بو خطابک لذتندن
بیهوش اولوب { و خر موسی صعقا } عالنه دوشدی ، چونکه
ینه کندینه کلدی ، دعا ایدوب (اللهم اجعطنی من امة محمد)
دیددی ! کرچه سوز هر کشیله سویلنور اما ، سری دوستدن
غیری یه سویلمزلر §